

**ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ
ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ**

**Βρυξέλλες, 1 Μαρτίου 2002 (04.03)
(OR. fr)**

6666/02

AGRI 52

ΔΙΑΒΙΒΑΣΤΙΚΟ ΣΗΜΕΙΩΜΑ

Αποστολέας :	Για το Γενικό Γραμματέα της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, κ. Sylvain BISSARE, Διευθυντής
Ημερομηνία παραλαβής :	11 Φεβρουαρίου 2002
Αποδέκτης :	κ. Javier SOLANA, Γενικός Γραμματέας / Ύπατος Εκπρόσωπος
Θέμα :	Η κατάσταση της γεωργίας στην Ευρωπαϊκή Ένωση - Έκθεση 2000

Διαβιβάζεται συνημμένως στις αντιπροσωπίες το έγγραφο της Επιτροπής - COM(2002) 67 final.

συνημμ. : COM(2002) 67 final

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ

Βρυξέλλες, 11.02.2002
COM(2002) 67 τελικό

Η κατάσταση της γεωργίας στην Ευρωπαϊκή Ένωση

Έκθεση 2000

(υποβληθείσα από την Επιτροπή)

Εκδίδεται σε συνδυασμό με τη γενική έκθεση
επί της δραστηριότητας της Ευρωπαϊκής Ένωσης – 2000

ΒΡΥΞΕΛΛΕΣ – ΛΟΥΞΕΜΒΟΥΡΓΟ, 2001

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

1.	Συγκυριακή κατάσταση και γεωργικά εισοδήματα	12
1.1.	Γενική επισκόπηση	12
1.2.	Επίπεδα παραγωγής	14
1.3.	Εξέλιξη των τιμών παραγωγού και των αγοραίων τιμών	17
1.4.	Τιμές των μέσων παραγωγής.....	19
1.5.	Εξέλιξη των γεωργικών εισοδημάτων	20
1.6.	Δίκτυο γεωργικής λογιστικής πληροφόρησης (ΔΓΛΠ)	25
1.6.1.	Εισοδήματα γεωργικών εκμεταλλεύσεων	25
1.6.2.	Πραγματικό εισόδημα ανά τύπο εκμετάλλευσης	25
2.	ΕΞΕΛΙΞΕΙΣ ΤΩΝ ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΕΣ ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΕΣ ΚΑΤΑ ΤΟ 2000.....	31
2.1.	Πολιτική για την ποιότητα	31
2.2.	Βιολογική γεωργία.....	33
2.3.	Μέτρα προώθησης	33
2.4.	Απλούστευση της νομοθεσίας στο γεωργικό τομέα	35
2.4.1.	Εισαγωγή.....	35
2.4.2.	Διαφάνεια και δυνατότητα πρόσβασης στη γεωργική νομοθεσία.....	35
2.4.2.1.	Ενοποίηση των νομοθετικών κειμένων.....	35
2.4.2.2.	Ανασύνταξη των κανονισμών που αφορούν τα πιστοποιητικά εξαγωγών και εισαγωγών.....	35
2.4.2.3.	Κωδικοί που αφορούν τον προορισμό των εξαγωγών	35
2.4.2.4.	Προτάσεις των οργανισμών πληρωμής.....	36
2.4.2.5.	Νέες γενικές κατευθύνσεις για τις κρατικές ενισχύσεις.....	36
2.4.3.	Μέτρα απλούστευσης στους τομείς της αγοράς.....	36
2.4.3.1.	Λίνος και κάνναβη	36
2.4.3.2.	Κρέας	36
2.4.3.3.	Γάλα και γαλακτοκομικά προϊόντα	37
2.4.3.4.	Οπωροκηπευτικά	37
2.4.3.5.	Ρύζι	37
2.4.4.	Το καθεστώς για τους παραγωγούς μικρής κλίμακας.....	37

2.5.	Κρατικές ενισχύσεις.....	37
2.5.1.	Ένα νέο νομοθετικό πλαίσιο	37
2.5.2.	Γενική επισκόπηση του έτους.....	39
2.5.3.	Εξαιρετικά γεγονότα και φυσικές καταστροφές.....	40
2.5.3.1.	Η κρίση της διοξίνης - (B).....	40
2.5.3.2.	Ανάκαμψη του τομέα της δασοκομίας στη Γαλλία - (F)	40
2.5.4.	Ιδιωτικοποίηση και αναδιάρθρωση.....	42
2.5.4.1.	Ενίσχυση για την αγορά γαιών - (D).....	42
2.5.4.2.	Σχέδια αναδιάρθρωσης και ιδιωτικοποίησης της EPAC και της SILOPOR - (P).....	43
2.5.4.3.	Centrale del Latte di Roma - (I).....	43
2.5.5.	Φορολογικά μέτρα	44
2.5.5.1.	Απαλλαγή από το φόρο για το CO ₂ στον τομέα της παραγωγής οπωροκηπευτικών σε θερμοκήπια - (NL)	44
2.5.5.2.	Απαλλαγή από εισφορές για ανόργανες ουσίες - (NL).....	45
2.5.6.	Ενισχύσεις λειτουργίας: ελληνικοί συνεταιρισμοί - (EL)	46
2.5.7.	RIBS: παρέμβαση του κράτους με όρους της αγοράς - (I)	47
2.5.8.	Τομέας του χοιρείου κρέατος	47
2.5.8.1.	Ενίσχυση στην παραγωγή χοιρείου κρέατος – ‘Stabiporc’ - (F).....	47
2.5.8.2.	Κέντρα συγκέντρωσης χοίρων - (NL).....	48
2.5.9.	Κτηνοτροφικός τομέας : γενικά μέτρα.....	49
2.5.9.1.	Εγκατάλειψη του δυναμικού παραγωγής : ισχύον καθεστώς εντατικής εκτροφής- (NL) 49	
2.5.9.2.	Μεταφορά ζώων : ‘Gaelic Ferries’ - (IRL)	51
2.5.9.3.	Ενίσχυση σε κτηνοτρόφους που επλήγησαν από δυσμενείς καιρικές συνθήκες - (IRL) 51	
2.5.10.	Ο τομέας της ζάχαρης	52
2.5.11.	Ο τομέας των εσπεριδοειδών.....	53
2.5.11.1.	Ενισχύσεις για τον τομέα των εσπεριδοειδών στη Σικελία - (I).....	53
2.5.11.2.	Εθνικό σχέδιο δράσης για τον τομέα των εσπεριδοειδών - (I).....	56
2.5.12.	Ο τομέας του οίνου	56
2.6.	Βοήθεια στους απόρους	57
2.7.	Οι εξαιρετικά απομακρυσμένες περιφέρειες.....	58

2.8.	Μέτρα πληροφόρησης σχετικά με την ΚΓΠ	59
2.9.	Έκθεση επί των δραστηριοτήτων στον τομέα "ICT" (τεχνολογίες πληροφόρησης και ανακοίνωσης).....	60
2.10.	Συμβουλευτικές επιτροπές και σχέσεις με τις κοινωνικο-επαγγελματικές οργανώσεις.....	62
3.	Γεωργικές αγορές.....	63
3.1.	Δέσμη τιμών για το 2000/01.....	63
3.2.	Φυτικά προϊόντα	63
3.2.1.	Σιτηρά	63
3.2.1.1.	Παγκόσμια αγορά	63
3.2.1.2.	Κοινοτική αγορά.....	64
3.2.2.	Ελαιούχοι σπόροι.....	65
3.2.3.	Πίσσα, κουκιά, φούλια και γλυκά λούπινα	66
3.2.4.	Ελαιούχος λίνος	66
3.2.5.	Οσπριοειδή (ρεβίθια, λαθούρια και φακές).....	67
3.2.6.	Μη εδώδιμη παραγωγή	67
3.2.7.	Ρύζι	69
3.2.7.1.	Μεταρρύθμιση του τομέα του ρυζιού	70
3.2.8.	Άμυλα	70
3.2.9.	Ζάχαρη	71
3.2.9.1.	Παγκόσμια αγορά	71
3.2.9.2.	Κοινοτική αγορά.....	73
3.2.9.3.	Κύριες νομοθετικές και πολιτικές εξελίξεις.....	74
3.2.10.	Γεώμηλα	74
3.2.11.	Αποξηραμένες ζωοτροφές.....	75
3.2.12.	Κλωστικό λίνου και κάνναβη.....	75
3.2.12.1.	Κλωστικό λίνου	75
3.2.12.2.	Κάνναβη	76
3.2.12.3.	Μεταρρύθμιση στον τομέα του κλωστικού λίνου και της κάνναβης	76
3.2.13.	Βαμβάκι.....	77
3.2.13.1.	Μεταρρύθμιση του καθεστώτος ενίσχυσης στο βαμβάκι	78
3.2.14.	Μεταξοσκώληκες.....	78
3.2.15.	Ελαιόλαδο.....	78

3.2.16. Νωπά οπωροκηπευτικά	79
3.2.16.1. Κατάσταση της παγκόσμιας αγοράς	79
3.2.16.2. Διεθνείς συναλλαγές	80
3.2.16.3. Κοινοτική αγορά	80
3.2.16.4. Η μεταρρύθμιση του τομέα των οπωροκηπευτικών	81
3.2.17. Μπανάνες	82
3.2.17.1. Κοινοτική παραγωγή	82
3.2.17.2. Εισαγωγές των ΑΚΕ	84
3.2.17.3. Μεταρρύθμιση της κοινής οργάνωσης αγοράς στον τομέα της μπανάνας	84
3.2.18. Μεταποιημένα οπωροκηπευτικά	85
3.2.18.1. Παγκόσμια και κοινοτική αγορά	85
3.2.18.2. Κύριες νομοθετικές και πολιτικές εξελίξεις (βλ. τμήμα 3.2.16.4)	86
3.2.19. Οίνος	88
3.2.20. Καπνός	90
3.2.20.1. Εξελίξεις της αγοράς	90
3.2.20.2. Κύριες νομοθετικές και πολιτικές εξελίξεις	91
3.2.21. Σπόροι προς σπορά	92
3.2.21.1. Εξελίξεις της αγοράς	92
3.2.21.2. Κύριες πολιτικές και νομοθετικές εξελίξεις	93
3.2.22. Λυκίσκος	93
3.2.22.1. Παγκόσμια αγορά	93
3.2.22.2. Κοινοτική αγορά	94
3.2.22.3. Κύριες νομοθετικές και πολιτικές εξελίξεις	94
3.2.23. Ζωντανά φυτά και προϊόντα ανθοκομίας	95
3.3. Ζωοτροφές	96
3.4. Ζωικά προϊόντα	100
3.4.1. Γάλα και γαλακτοκομικά προϊόντα	100
3.4.1.1. Παγκόσμια αγορά	100
3.4.1.2. Κοινοτική αγορά	102
3.4.2. Βόειο κρέας	104
3.4.2.1. Εφαρμογή της μεταρρύθμισης του τομέα του βοείου κρέατος	104

3.4.2.2. Σήμανση του βοείου κρέατος	104
3.4.2.3. Η παγκόσμια αγορά κατά το 1999	106
3.4.2.4. Κοινοτική αγορά	108
3.4.3. Πρόβειο και αίγιο κρέας	110
3.4.4. Χοίρειο κρέας	111
3.4.4.1. Κύριες νομοθετικές και πολιτικές εξελίξεις (Ρυθμιστικό ταμείο για το χοίρειο κρέας)	112
3.4.5. Κρέας πουλερικών	113
3.4.6. Αυγά	115
3.4.7. Μέλι	117
4. γεωργονομισματικό καθεστώς	118
4.1. Εξελίξεις κατά το 2000	118
5. Η ΑΓΡΟΤΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΚΑΤΑ ΤΟ 2000	119
5.1. Βέλγιο	119
5.1.1. Έγκριση νέων προγραμμάτων	119
5.1.1.1. Φλάνδρα	119
5.1.1.2. Βαλονία	120
5.1.2. Αξιολόγηση των παλαιών προγραμμάτων	120
5.1.2.1. Ομοσπονδιακό Βέλγιο	120
5.1.2.2. Βρυξέλλες-Πρωτεύουσα	121
5.1.2.3. Φλάνδρα	121
5.1.2.4. Βαλονία	121
5.2. Δανία	122
5.2.1. Έγκριση νέων προγραμμάτων	122
5.3. Γερμανία	123
5.3.1. Έγκριση νέων προγραμμάτων	123
5.3.1.1. Ιστορικό και πλαίσιο προγραμματισμού	123
5.3.1.2. Κατάρτιση προγραμμάτων και καθορισμός προτεραιοτήτων	123
5.3.1.2.1 Baden-Württemberg	123
5.3.1.2.2 Bayern	124
5.3.1.2.3 Brandenburg	124
5.3.1.2.4 Bremen	124

5.3.1.2.5 Hamburg	124
5.3.1.2.6 Hessen.....	125
5.3.1.2.7 Mecklenburg-Vorpommern	125
5.3.1.2.8 Niedersachsen	125
5.3.1.2.9 Nordrhein-Westfalen.....	126
5.3.1.2.10 Rheinland-Pfalz.....	126
5.3.1.2.11 Saarland	126
5.3.1.2.12 Sachsen	126
5.3.1.2.13 Sachsen-Anhalt	126
5.3.1.2.14 Schleswig-Holstein.....	127
5.3.1.2.15 Thüringen.....	127
5.3.2. Αξιολόγηση των παλαιών προγραμμάτων	127
5.3.2.1. Στόχος 1	127
5.3.2.2. Στόχος 5β.....	128
5.3.2.3. Leader II	128
5.4. Ελλάδα.....	128
5.4.1. Έγκριση νέων προγραμμάτων	128
5.4.2. Αξιολόγηση των παλαιών προγραμμάτων	128
5.5. Ισπανία	129
5.5.1. Έγκριση νέων προγραμμάτων	129
5.5.1.1. Aragón 129	
5.5.1.2. Cataluña.....	129
5.5.1.3. Βαλεαρίδες Νήσοι.....	130
5.5.1.4. La Rioja	130
5.5.1.5. Μαδρίτη.....	130
5.5.1.6. Navarra.....	130
5.5.1.7. Χώρα των Βάσκων.....	131
5.5.2. Προγραμματισμός ΕΓΤΠΕ-τμήμα Προσανατολισμού	131
5.5.3. Αξιολόγηση των παλαιών προγραμμάτων	132
5.6. Γαλλία	132
5.6.1. Έγκριση νέων προγραμμάτων	132

5.6.1.1. Τα προγράμματα του στόχου 1.....	132
5.6.1.2. Τα προγράμματα του στόχου 2.....	133
5.6.1.3. Leader+.....	133
5.6.2. Αξιολόγηση των παλαιών προγραμμάτων	133
5.7. Ιρλανδία.....	134
5.7.1. Έγκριση νέων προγραμμάτων	134
5.7.1.1. Ιστορικό και πλαίσιο προγραμματισμού.....	134
5.7.1.2. Διάρθρωση των προγραμμάτων και προτεραιότητες.....	134
5.7.2. Αξιολόγηση των παλαιών προγραμμάτων	135
5.8. Ιταλία.....	135
5.8.1. Έγκριση νέων προγραμμάτων	135
5.8.1.1. Abruzzo	135
5.8.1.2. Bolzano.....	136
5.8.1.3. Emilia Romagna	136
5.8.1.4. Friouli – Venezia Giulia.....	136
5.8.1.5. Lazio 136	
5.8.1.6. Liguria 136	
5.8.1.7. Lombardia.....	137
5.8.1.8. Marche137	
5.8.1.9. Umbria137	
5.8.1.10.Piemonte.....	137
5.8.1.11.Toscana.....	138
5.8.1.12.Trento 138	
5.8.1.13.Valle d’Aosta.....	138
5.8.1.14.Veneto 138	
5.8.2. Αξιολόγηση των παλαιών προγραμμάτων	139
5.9. Λουξεμβούργο.....	139
5.9.1. Έγκριση νέων προγραμμάτων	139
5.9.2. Αξιολόγηση των παλαιών προγραμμάτων	139
5.10. Κάτω Χώρες	140
5.10.1. Κατάρτιση νέων προγραμμάτων.....	140

5.10.2. Αξιολόγηση των παλαιών προγραμμάτων	140
5.11. Αυστρία	140
5.11.1. Έγκριση νέων προγραμμάτων	140
5.11.1.1.Πρόγραμμα της περιφέρειας του Burgenland στο πλαίσιο του στόχου 1.....	141
5.11.1.1.1. Στρατηγική.....	141
5.11.2. Αξιολόγηση των παλαιών προγραμμάτων	141
5.12. Πορτογαλία.....	142
5.12.1. Έγκριση νέων προγραμμάτων	142
5.12.1.1.Κοινοτικό πλαίσιο στήριξης και άλλα μέσα.....	142
5.12.1.2.Στόχοι	142
5.12.1.3.Προτεραιότητες και διάρθρωση των προγραμμάτων	142
5.12.2. Αξιολόγηση των παλαιών προγραμμάτων	143
5.13. Φινλανδία	143
5.13.1. Έγκριση νέων προγραμμάτων	143
5.13.1.1.Ηπειρωτική Φινλανδία	143
5.13.1.2.Νησιά Åland	144
5.13.2. Αξιολόγηση των παλαιών προγραμμάτων	144
5.14. Σουηδία.....	144
5.14.1. Έγκριση νέων προγραμμάτων	144
5.14.1.1.Στόχος 1	145
5.14.2. Αξιολόγηση των παλαιών προγραμμάτων	145
5.15. Ηνωμένο Βασίλειο.....	145
5.15.1. Έγκριση νέων προγραμμάτων	145
5.15.1.1.Αγγλία	145
5.15.1.2.Βόρειος Ιρλανδία	146
5.15.1.3.Σκωτία	146
5.15.1.4.Ουαλία	146
5.15.1.5.Στόχος 1	147
6. Περιβαλλον και Δαση	148
6.1. Λοιπά περιβαλλοντικά μέτρα	148
6.2. Μέτρα στο δασικό τομέα.....	148

7.	Η ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ ΤΗΣ ΚΓΠ ΤΟ 2000	150
7.1.	Συμφωνία της Διάσκεψης Κορυφής του Βερολίνου.....	150
7.2.	Το τμήμα Εγγυήσεων του ΕΓΤΠΕ.....	151
7.2.1.	Εξέλιξη της δημοσιονομικής διαδικασίας.....	152
7.2.1.1.	Νομισματικό αποθεματικό	154
7.2.2.	Θέση του ΕΓΤΠΕ-Εγγυήσεις στον γενικό προϋπολογισμό	155
7.2.3.	Το ΕΓΤΠΕ και οι χρηματοδοτικοί του πόροι.....	155
7.2.4.	Η φύση των δαπανών του «Τμήματος Εγγυήσεων του ΕΓΤΠΕ»	156
7.2.4.1.	Δημόσια αποθέματα.....	157
7.2.5.	Εκκαθάριση των λογαριασμών.....	158
7.2.6.	Εξέλιξη των δαπανών των γεωργικών αγορών το 2000	159
7.3.	Τμήμα Προσανατολισμού του ΕΓΤΠΕ.....	160
7.3.1.	Πραγματοποιηθείσες χρηματοδοτήσεις	161
7.3.2.	Εκτέλεση του προϋπολογισμού	164
7.4.	Η αξιολόγηση	165
7.4.1.	Αξιολόγηση των μέτρων της αγοράς	165
7.4.2.	Αξιολόγηση των διαρθρωτικών μέτρων και της αγροτικής ανάπτυξης.....	165
8.	ΠΡΟΕΤΟΙΜΑΣΙΑ ΤΗΣ ΔΙΕΥΡΥΝΣΗΣ	166
8.1.	Κύριες εξελίξεις.....	166
8.1.1.	Διαπραγματεύσεις για την ένταξη	166
8.1.2.	Προενταξιακή στρατηγική	166
8.1.3.	ΕΠΠΓΑΠ (SAPARD)-Ειδικό πρόγραμμα προσχώρησης για τη γεωργία και την αγροτική ανάπτυξη.....	169
8.1.4.	Προοδευτική ελευθέρωση των διμερών εμπορικών συναλλαγών στον τομέα της γεωργίας στις ΧΚΑΕ.....	170
8.1.4.1.	Κατάλογος 1:	170
8.1.4.2.	Κατάλογος 2:	170
8.1.4.3.	Κατάλογος 3:	171
8.1.5.	Αποτελέσματα των διαπραγματεύσεων	171
8.2.	Βουλγαρία	171
8.3.	Δημοκρατία της Τσεχίας	172
8.4.	Εσθονία	172

8.5.	Ουγγαρία	173
8.6.	Λετονία.....	173
8.7.	Λιθουανία	174
8.8.	Πολωνία.....	174
8.9.	Ρουμανία.....	175
8.10.	Σλοβακία	175
8.11.	Σλοβενία	176
9.	Εξωτερικές σχέσεις	177
9.1.	Διεθνείς οργανισμοί και συμφωνίες.....	177
9.1.1.	Παγκόσμιος Οργανισμός Εμπορίου (ΠΟΕ)	177
9.1.1.1.	Διαβουλεύσεις στο πλαίσιο του ΠΟΕ και διευθέτηση διαφορών	177
9.1.2.	Οργανισμός Οικονομικής Συνεργασίας και Ανάπτυξης (ΟΟΣΑ).....	177
9.1.3.	Το σύστημα γενικευμένων προτιμήσεων (ΣΓΠ)	178
9.1.4.	Οργάνωση των Ηνωμένων Εθνών για τη διατροφή και τη γεωργία (FAO)	179
9.1.5.	Η διεθνής συμφωνία για τα σιτηρά.....	179
9.1.5.1.	Σύμβαση για τα σιτηρά	180
9.1.5.2.	Σύμβαση για την επισιτιστική βοήθεια	180
9.1.6.	Διεθνής οργάνωση για τη ζάχαρη.....	180
9.2.	Διμερείς και περιφερειακές εμπορικές σχέσεις	180
9.2.1.	Ηνωμένες Πολιτείες.....	180
9.2.2.	Καναδάς.....	182
9.2.3.	Μεξικό.....	183
9.2.4.	Mercosur και Χιλή	183
9.2.5.	Νότια Αφρική	184
9.2.6.	Ιαπωνία και Νότια Κορέα	185
9.2.7.	Νέα Ζηλανδία	185
9.2.8.	Οι Μεσογειακές χώρες.....	185

1. ΣΥΓΚΥΡΙΑΚΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΚΑΙ ΓΕΩΡΓΙΚΑ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΑ

1.1. Γενική επισκόπηση

1. Το γεωργικό έτος 2000 χαρακτηρίστηκε κυρίως από τρεις παράγοντες: α) την ανάκαμψη των τιμών στον τομέα της χοιροτροφίας και της πτηνοτροφίας, μετά την πτώση που είχε σημειωθεί το 1999· β) την εκτόξευση της τιμής του πετρελαίου, η οποία προκάλεσε αλματώδη αύξηση του κόστους της ενέργειας και, σε μικρότερο βέβαια βαθμό, επίσης των λιπασμάτων· γ) την κατάρρευση της κατανάλωσης και των τιμών βοείου κρέατος, αρχίζοντας από τον μήνα Οκτώβριο, λόγω της νέας κρίσης που εκδηλώθηκε ως επακόλουθο της ανακάλυψης νέων κρουσμάτων ΣΕΒ (σπογγώδους εγκεφαλοπάθειας των βοοειδών) σε πολλά κράτη μέλη. Στο σύνολό του, το γεωργικό έτος κύλισε υπό ευνοϊκές καιρικές συνθήκες, με χαρακτηριστικά μια συγκομιδή-ρεκόρ στα σιτηρά και ένα οικονομικό, εσωτερικό και διεθνές περιβάλλον μάλλον ευνοϊκό τόσο από πλευράς οικονομικής ανάπτυξης όσο και ανταγωνιστικότητας των γεωργικών εξαγωγών μας.
2. Συνολικώς, οι πρώτες εκτιμήσεις του γεωργικού εισοδήματος, που υπολογίστηκαν στα τέλη του έτους 2000, πριν να καταστεί δυνατή η αποτίμηση του αντίκτυπου από την κρίση της ΣΕΒ, σε όλη της τη βαρύτητα, αναφέρουν άνοδο των εισοδημάτων κατά 1,3%, σε πραγματικούς όρους, για ολόκληρη την Ευρωπαϊκή Ένωση, μετά την ελαφρά άνοδο που είχε ήδη σημειωθεί το 1999 (+0,7% σύμφωνα με τα διαθέσιμα αριθμητικά στοιχεία). Πάντως, πιθανότατα η πρώτη αυτή εκτίμηση για το έτος 2000 θα πρέπει να αναθεωρηθεί προς τα κάτω, ως συνέπεια της πτώσης των τιμών στον τομέα του βοείου κρέατος στη διάρκεια του τελευταίου τριμήνου του έτους. Παρόλ'αυτά, υπενθυμίζεται ότι σε συνδυασμό με αυτή την υποχώρηση, οι τιμές του χοιρινού και των πουλερικών επιτάχυναν τη βελτίωσή τους που σημειωνόταν ήδη στις αρχές της κρίσης.
3. Από πλευράς καιρικών συνθηκών, το γεωργικό έτος 2000 ξεκίνησε υπό γενικώς αρκετά ευνοϊκές συνθήκες κατά τη στιγμή της σποράς των χειμερινών σιτηρών (φθινόπωρο 1999). Αυτό προκάλεσε αύξηση των εκτάσεων σποράς μαλακού σίτου στη Γαλλία, στις χώρες του Μπενελούξ και ιδίως στη Γερμανία, μετά την πτώση του προηγούμενου έτους. Εξάλλου, άφθονες βροχές που έπεσαν στη Νότια Ευρώπη τις παραμονές της χειμερινής σποράς επέτρεψαν την αποκατάσταση των αποθεμάτων ύδατος, μετά από θέρους που χαρακτηρίστηκε από αρκετά υψηλές θερμοκρασίες και παρατεταμένη ξηρασία στην Ισπανία. Τούτο επέτρεψε να εξουδετερωθεί σε μεγάλο βαθμό η λειψυδρία στις εν λόγω περιφέρειες και οι υψηλότερες από το σύνηθες επίπεδο θερμοκρασίες που σημειώθηκαν στη διάρκεια του χειμώνα. Το τελευταίο αυτό φαινόμενο αφορούσε επίσης το πλείστο των περιοχών της Κεντρικής και Βόρειας Ευρώπης (όπου σημειώθηκαν δύο βαθμοί Κελσίου πάνω από το κανονικό), αλλά και οι καιρικές συνθήκες στη διάρκεια της ανοίξεως γενικώς υπήρξαν αρκετά ευνοϊκές, με σχετικά υψηλές θερμοκρασίες οι οποίες επετάχυναν τη βλάστηση των καλλιεργειών. Αντίθετα, στη διάρκεια του θέρους επιδεινώθηκαν κάπως οι καιρικές συνθήκες, με υπέρμετρες βροχές στις περιοχές της Βόρειας Ευρώπης και θερμοκρασίες ανώτερες πάντα από το κανονικό στις περιοχές του νότου. Οι άφθονες βροχές στις βόρειες περιοχές κατά τους μήνες Ιούνιο και Ιούλιο καθυστέρησαν σοβαρά τη συγκομιδή των χειμερινών σιτηρών και επηρέασαν την ποιότητα της εσοδείας. Οι συνθήκες αυτές υπήρξαν ωστόσο αρκετά κατάλληλες για τις θερινές καλλιέργειες και ειδικότερα τα γεώμηλα και τα τεύτλα, μολονότι για την τελευταία

καλλιέργεια οι αποδόσεις υπήρξαν γενικώς κατώτερες από τα ύψη-ρεκόρ που είχαν σημειωθεί το παρελθόν έτος. Οι δύο τελευταίες καλλιέργειες, αλλά ιδιαίτερα τα τεύτλα, επλήγησαν από τις υπερβολικές βροχές στη διάρκεια του φθινοπώρου στις βόρειες περιοχές, η δε συγκομιδή τους σε γενικές γραμμές καθυστέρησε.

4. Εκτιμάται ότι η εσωτερική ζήτηση σημείωσε άνοδο κατά περίπου 2,5% για τα σιτηρά, μετά τη συρρίκνωση του παρελθόντος έτους, ιδίως ως συνέπεια της ανάκαμψης της κατανάλωσης σιτηρών στη διατροφή των ζώων που ήταν αποτέλεσμα της βελτίωσης της ανταγωνιστικότητας των σιτηρών σε σύγκριση με τις ζωοτροφές υποκατάστασης. Πριν από την κρίση της ΣΕΒ, η κατανάλωση βοείου κρέατος για το έτος 2000 θα ήταν, σύμφωνα με τις εκτιμήσεις, στάσιμη, ή ίσως και να σημείωνε ελαφρά αύξηση έναντι του προηγούμενου έτους, οπότε θα εκινείτο ελαφρώς ανώτερα από την μακροχρόνια τάση η οποία ακολουθεί παρά ταύτα φθίνουσα πορεία (από 23 χιλιόγραμμα και πλέον κατά κεφαλή που ήταν το 1986, διαμορφώθηκε σε περίπου 20 χιλιόγραμμα το 1999). Η απώλεια εμπιστοσύνης των καταναλωτών, η οποία επετάθη σε μεγάλο βαθμό ως επακόλουθο της ανακάλυψης νέων κρουσμάτων «τρελών αγελάδων», συμπεριλαμβανομένων κρουσμάτων στα κράτη μέλη που μέχρι τώρα θεωρούσαν εαυτά άτρωτα από την ΣΕΒ, προκάλεσε κατακόρυφη πτώση της κατανάλωσης βοείου κρέατος στο πλείστο των κρατών μελών, με μειώσεις έως 60-70% σε ορισμένα κράτη μέλη. Συνολικώς, εκτιμάται ότι ο αντίκτυπος της κρίσης αυτής στην κατανάλωση βοείου κρέατος κατά το έτος 2000 θα πρέπει να επιφέρει μείωση της τάξης του 5%, οι επιπτώσεις όμως θα μπορούσαν να είναι σοβαρές και κατά το έτος 2001. Όπως και στο παρελθόν, η πτώση της κατανάλωσης βοδινού προκάλεσε σχετική αύξηση της κατανάλωσης κρέατος πουλερικών και χοιρινού, για τα οποία πριν από την κρίση της ΣΕΒ θα σημειωνόταν όμως, σύμφωνα με τις εκτιμήσεις, ελαφρά υποχώρηση. Για το λόγο ακριβώς αυτό, η κατανάλωση του είδους αυτού κρεάτων κατά το έτος 2000 στο σύνολό του αναμενόταν να παραμείνει λίγο-πολύ στάσιμη έναντι του παρελθόντος έτους, να σημειώσει μάλιστα ελαφρά πτώση όσον αφορά το κρέας πουλερικών. Τέλος, ενώ η κατανάλωση βουτύρου σημείωσε εκ νέου κάμψη, μετά από ελαφρά ανάκαμψη το έτος 1999, η κατανάλωση τυριών εξακολούθησε να αυξάνει με ποσοστό περίπου 1,5% κατά το 2000.
5. Το γενικό οικονομικό κλίμα χαρακτηρίστηκε από σχετικώς ισχυρή ανάκαμψη τόσο στην Ευρωπαϊκή Ένωση όσο και σε παγκόσμιο επίπεδο, από μια πολύ σοβαρή υποτίμηση του ευρώ έναντι του δολαρίου, η οποία αύξησε την ανταγωνιστικότητα των κοινοτικών εξαγωγών στις παγκόσμιες αγορές, και από θεαματική αύξηση της τιμής του πετρελαίου η οποία, συνδυαζόμενη με την αδυναμία του ευρώ, προκάλεσε αφύπνιση του πληθωρισμού στα περισσότερα κράτη μέλη.
6. Η κατάσταση των γεωργικών αγορών σε παγκόσμιο επίπεδο εξακολούθησε να βελτιώνεται κάπως έναντι του παρελθόντος έτους, ήταν όμως σχετικώς άτονη αν συγκριθεί με τα έτη πριν από το 1999. Όσον αφορά ειδικότερα το σίτο, είναι αλήθεια ότι κατά το δεύτερο εξάμηνο του έτους οι παγκόσμιες τιμές σημείωσαν άνοδο ως συνέπεια της αναμενόμενης για την περίοδο 2000/01 μείωσης των αποθεμάτων. Πάντως οι τιμές αυτές κινήθηκαν ελαφρώς χαμηλότερα από τα ύψη-ρεκόρ των ετών 1994-1996. Ως προς τον αραβόσιτο, παρά την παρατηρηθείσα ανάκαμψη κατά το δεύτερο εξάμηνο, οι παγκόσμιες τιμές ήσαν στα τέλη του 2000 σχεδόν στο ίδιο επίπεδο όπως και στις αρχές του έτους, ενώ οι παγκόσμιες τιμές υποχώρησαν κατά περίπου 20% μεταξύ Μαΐου και Ιουλίου. Ομοίως, οι παγκόσμιες τιμές σόγιας κυμάνθηκαν, στη διάρκεια του έτους, σε ένα επίπεδο που ήταν ελαφρώς μόλις ανώτερο από εκείνο του παρελθόντος έτους, μολονότι, όπως ήδη αναφέρθηκε, η

υποτίμηση του ευρώ έναντι του δολαρίου κατέστησε ακριβότερες τις κοινοτικές εισαγωγές σόγιας σε κόκκους και πίτες. Οι παγκόσμιες τιμές βοείου κρέατος κινήθηκαν ανοδικά στη διάρκεια του 2000, υπό την επίδραση μιας αυξανόμενης ζήτησης, ιδιαίτερα στη Βόρεια Αμερική. Αντίθετα, οι παγκόσμιες τιμές κρέατος πουλερικών έμειναν σε επίπεδα αρκετά άτονα, υπό τη συνδυασμένη επίδραση αύξησης της προσφοράς και ύφεσης της ζήτησης. Ως προς τα γαλακτοκομικά προϊόντα, οι παγκόσμιες τιμές σημείωσαν ελαφρά αύξηση για το τυρί και το βούτυρο, σαφή δε βελτίωση για το αποκορυφωμένο γάλα σε σκόνη, μετά από την ισχυρή κάμψη των τελευταίων ετών, την οποία προξένησε η οικονομική και χρηματοπιστωτική κρίση που έπληξε την Ασία, τη Λατινική Αμερική και τη Ρωσία.

7. Η βελτίωση του διεθνούς περιβάλλοντος, συνδυαζόμενη με την υποτίμηση του ευρώ η οποία αύξησε την ανταγωνιστικότητα των κοινοτικών εξαγωγών, εξηγεί σε μεγάλο βαθμό τις καλές επιδόσεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης στις παγκόσμιες γεωργικές αγορές στη διάρκεια του έτους 2000, με εξαίρεση πάντως κάποια προϊόντα, όπως το βοδινό και τα σπορέλαια. Στη διάρκεια των πρώτων δέκα μηνών του έτους 2000, οι κοινοτικές εξαγωγές γεωργικών προϊόντων αυξήθηκαν πράγματι με ποσοστό 13,6% κατ'αξία έναντι της αντίστοιχης περιόδου του παρελθόντος έτους. Συγκεκριμένα οι εξαγωγές σιτηρών αυξήθηκαν κατά περίπου 7% σε ποσότητα και 27% κατ'αξία, ενώ οι κοινοτικές εξαγωγές σίτου και κριθής κατέστη δυνατό να πραγματοποιηθούν χωρίς επιστροφές κατά την εξαγωγή, το δεύτερο ήμισυ του έτους. Παρομοίως, οι εξαγωγές γαλακτοκομικών προϊόντων σημείωσαν ισχυρή άνοδο κατ'αξία (συνολικώς +22,6%) και ειδικότερα οι εξαγωγές γάλακτος σε σκόνη (+84,7%) και τυριών (+19,8%). Το ίδιο συνέβη και με τη ζάχαρη (+22,7), τα φρούτα (+25,7%), τα λαχανικά (+7,2%), το ελαιόλαδο (+46,9%) και το κρασί (+7,2%). Οι εξαγωγές χοιρινού, οι οποίες το 1999 είχαν φθάσει σε επίπεδο-ρεκόρ, κινήθηκαν σε αρκετά υψηλό επίπεδο το 2000 (+ 0,6% κατ'όγκο, στη διάρκεια του πρώτου δεκαμήνου του έτους έναντι της αντίστοιχης περιόδου του 1999), βελτιώθηκαν μάλιστα σοβαρά κατ'αξία (+24,3%). Οι εξαγωγές κρέατος πουλερικών σημείωσαν ελαφρά άνοδο (+4,2% κατ'αξία), ενώ οι αντίστοιχες του βοδινού υποχώρησαν κατά ποσοστό άνω του 20%, τόσο σε ποσότητα όσο και σε αξία.
8. Συνολικά, η κατάσταση των δημόσιων αποθεμάτων για το πλείστο των γεωργικών προϊόντων τα οποία υπάγονται σε καθεστώς παρέμβασης στις αγορές βελτιώθηκε καθαρά στη διάρκεια του έτους. Τούτο συμβαίνει ιδιαίτερα στα σιτηρά για τα οποία οι ποσότητες που ευρίσκονται υλικώς στο δημόσιο απόθεμα από 14,9 εκατ. τόνους στα τέλη Ιανουαρίου 2000 διαμορφώθηκαν σε 7,8 εκατ. τόνους στα τέλη Σεπτεμβρίου. Ενώ κατέστη δυνατή η διάθεση μεγάλου μέρους των αποθεμάτων σίτου και κριθής, η κατάσταση για τη σίκαλη παραμένει πολύ ανησυχητική, επειδή τα αποθέματα παρέμβασης αντιπροσώπευαν ποσότητα πάνω από 3 εκατ. τόνους στη διάρκεια του έτους. Τα αποθέματα γάλακτος σε σκόνη πρακτικώς εξαφανίστηκαν στη διάρκεια του πρώτου οκταμήνου. Αντίθετα, τα αντίστοιχα του βουτύρου σημείωσαν αύξηση έως το μήνα Μάιο, ενώ στη συνέχεια υποχώρησαν ελαφρώς. Αξίζει επίσης να αναφερθεί η ισχυρή άνοδος των αποθεμάτων ρυζιού, τα οποία υπερέβησαν τους 700 000 τόνους τον Σεπτέμβριο του 2000, ως συνέπεια της αύξησης των εισαγωγών, όπως και της εσωτερικής παραγωγής.

1.2. Επίπεδα παραγωγής

9. Η παραγωγή **σιτηρών** σημείωσε νέο ρεκόρ το 2000 (πάνω από 211 εκατ. τόνους), μετά από εκείνο του έτους 1998, ως συνέπεια της αύξησης των καλλιεργούμενων εκτάσεων και των αποδόσεων. Αυξήθηκε πράγματι η έκταση σιτηρών κατά ποσοστό

περίπου 3% το 2000, σε συνδυασμό με τη μείωση των εκτάσεων που καλλιεργήθηκαν με φυτά ελαιούχων σπόρων, πρωτεϊνούχων καρπών και μη κλωστικού λίνου. Η μετατόπιση αυτή των καλλιεργούμενων εκτάσεων από τους ελαιούχους σπόρους/πρωτεϊνούχους καρπούς προς τα σιτηρά εξηγείται από τα αρκετά χαμηλά επίπεδα τιμών για τα παραγόμενα αυτά προϊόντα κατά την περίοδο 1999/2000, οφείλεται όμως επίσης και στο γεγονός ότι κατά το προηγούμενο έτος είχε διαταραχθεί η σπορά χειμερινών σιτηρών λόγω της κακής κατάστασης των εδαφών σε ορισμένες περιοχές. Μεταξύ των σιτηρών, οι εκτάσεις με μαλακό σίτο αυξήθηκαν κατά 6%, οι αντίστοιχες με αραβόσιτο κατά 4,5% και οι εκτάσεις με σίκαλη κατά 7%.

10. Οι αποδόσεις των σιτηρών αυξήθηκαν κατά 3% έναντι του 1999, έφθασαν δε σε 5,7 τόνους ανά εκτάριο κατά μέσον όρο, δηλαδή επίπεδο περίπου 1% ανώτερο της μακροχρόνιας τάσης. Η εξέλιξη ήταν ωστόσο πολύ διαφορετική από ένα κράτος μέλος στο άλλο. Όντως, ενώ οι αποδόσεις σημείωσαν άλμα άνω του 30% στην Ισπανία και τη Φινλανδία, μετά τα καταστροφικά αποτελέσματα του προηγούμενου έτους, σημειώνουν κάμψη στην Αυστρία, στη Γερμανία, στο Βέλγιο και στη Γαλλία, λόγω καιρικών συνθηκών λιγότερο ευνοϊκών απ'ότι κατά το παρελθόν έτος. Η επάνοδος σε κανονικές συνθήκες στην Ισπανία εξηγεί κατά μεγάλο μέρος την ισχυρή άνοδο των μέσων στρεμματικών αποδόσεων για το σκληρό σίτο (+ 17% για την Ευρωπαϊκή Ένωση στο σύνολό της) και την κριθή (+ 7%). Οι αποδόσεις του μαλακού σίτου αυξήθηκαν ελαφρώς, ενώ οι αντίστοιχες του αραβοσίτου σημείωσαν ελαφρά κάμψη.
11. Συνολικά, η παραγωγή σιτηρών αυξήθηκε περισσότερο από 11 εκατ. τόνους έναντι του παρελθόντος έτους (δηλαδή ποσοστό 6%). Σχεδόν το ήμισυ της αύξησης αυτής οφείλεται στο μαλακό σίτο, ενώ το υπόλοιπο ήμισυ αντιπροσωπεύει αύξηση των σιτηρών χορτονομής (και κυρίως κριθής).
12. Μετά τη συγκομιδή-ρεκόρ του έτους 1999, η συνολική παραγωγή **ελαιούχων σπόρων** (ελαιοκράμβης, ηλίανθου και σόγιας) υποχώρησε κατά 15% το 2000, υπό τη συνδυασμένη επενέργεια της μείωσης των καλλιεργούμενων εκτάσεων (-8%) και των αποδόσεων (-7%). Η κάμψη της συνολικής παραγωγής ελαιούχων σπόρων οφείλεται ως επί το πλείστο στην πτώση της παραγωγής ελαιοκράμβης (-24%) συνεπεία της μείωσης των καλλιεργούμενων εκτάσεων (-13%) και των αποδόσεων (-11%). Αντίθετα, η παραγωγή ηλίανθου σημείωσε αύξηση κατά 11%, επηρεαζόμενη από τη σαφή βελτίωση των στρεμματικών αποδόσεων στην Ισπανία, μετά τα καταστροφικά αποτελέσματα του προηγούμενου έτους που οφείλονταν στην ξηρασία. Οι καλλιεργούμενες με ηλίανθο εκτάσεις παρέμειναν πρακτικώς οι ίδιες στο σύνολό τους. Όσο για τη σόγια, η παραγωγή υπεχώρησε κατά 5% έναντι του παρελθόντος έτους.
13. Η παραγωγή **πρωτεϊνούχων καρπών** επίσης υποχώρησε το 2000 (-15%), επηρεαζόμενη από τη μείωση των εκτάσεων και των αποδόσεων, φθάνοντας τοιούτοτρόπως στο χαμηλότερο επίπεδό της από το 1995. Εξάλλου, η παραγωγή μη **κλωστικού λίνου** πρακτικώς μειώθηκε στο ήμισυ έναντι του παρελθόντος έτους, λόγω της επιστροφής στα συνήθη επίπεδα των καλλιεργούμενων εκτάσεων, μετά τη θεαματική αύξησή τους κατά το προηγούμενο έτος στο Ηνωμένο Βασίλειο και στη Γερμανία.
14. Μετά την ισχυρή άνοδο του παρελθόντος έτους, η παραγωγή **ζάχαρης** υποχώρησε κατά ποσοστό άνω του 5% το 2000 συνεπεία της αισθητής μείωσης των

καλλιιεργούμενων με τεύτλα εκτάσεων (-7,3% έναντι του 1999), εν αναμονή της μείωσης των ποσοστώσεων παραγωγής και λόγω των λιγότερο ευνοϊκών συνθηκών για τις εξαγωγές στην παγκόσμια αγορά. Παρά τη μείωση αυτή των εκτάσεων, οι αποδόσεις σε ζάχαρη κινήθηκαν κατά το 2000 σε σχετικώς υψηλά επίπεδα χάρη στις καιρικές συνθήκες που υπήρξαν σε γενικές γραμμές ευνοϊκές για την καλλιέργεια τεύτλων, τουλάχιστον έως την περίοδο της συγκομιδής. Πάντως η συγκομιδή διαταράχθηκε σε πολλές περιοχές λόγω των πλούσιων βροχών οι οποίες μετρίασαν κάπως τις αποδόσεις των τεύτλων σε ζάχαρη.

15. Οι πρώτες πληροφορίες που ήσαν διαθέσιμες στα μέσα Ιανουαρίου 2001 κάνουν πρόβλεψη παραγωγής **ελαιολάδου** γύρω στα 1,9 εκατ. τόνους, αυξημένης κατά περίπου 12% έναντι του παρελθόντος έτους.
16. Σύμφωνα με τις πρώτες εκτιμήσεις, το 2000 χαρακτηρίστηκε από κάμψη της παραγωγής **φρούτων** (-2,5%, σε σύγκριση με το 1999) καθώς και των **λαχανικών** (-2,0%). Η παραγωγή **γεωμήλων** μάλλον παρέμεινε πρακτικώς στάσιμη έναντι του παρελθόντος έτους.
17. Μετά από εξαιρετική συγκομιδή το 1999, αυξημένη κατά περίπου 20 εκατ. εκατόλιτρα έναντι του 1998, η **οινοπαραγωγή** σημείωσε πάλι κάμψη το 2000 (περίπου -8%), κινούμενη στο επίπεδο των 165 εκατ. εκατόλιτρων. Σοβαρές μειώσεις σημειώθηκαν ιδιαίτερα στην Αυστρία και στην Πορτογαλία (περί το -25% στα δύο αυτά κράτη μέλη), στη Γερμανία (περίπου -13%), στη Γαλλία (-9%) και στην Ιταλία (-8%). Η οινοπαραγωγή μάλλον αυξήθηκε, αντίθετα, στην Ισπανία (+7%), μετά από τη μείωση του προηγούμενου έτους.
18. Ενώ πριν από την εκδήλωση της νέας κρίσης της ΣΕΒ η παραγωγή **βοείου κρέατος** κατά το έτος 2000 βρισκόταν ακόμη στην ανοδική φάση του συγκυριακού κύκλου, οπότε βελτιωνόταν ελαφρώς έναντι του προηγούμενου έτους, η κατάρρευση της κατανάλωσης κατά τους τελευταίους μήνες του έτους, παρά την υιοθέτηση ολόκληρης σειράς μέτρων με σκοπό την ενίσχυση του ήδη εγκατεστημένου μηχανισμού για τη διασφάλιση της προστασίας των καταναλωτών, είχε ως αποτέλεσμα αισθητή περιστολή της δραστηριότητας των σφαγείων, άρα και της παραγωγής, που εκτιμάτο σε ποσοστό περίπου 5% στο διάστημα του έτους 2000. Ομοίως, ενώ η κατά κεφαλή κατανάλωση βοδινού φαινόταν ότι είχε πλήρως ανακτήσει το έδαφος που είχε χάσει μετά το 1996, ως συνέπεια της πρώτης κρίσης της ΣΕΒ, στα τέλη του έτους υπέστη νέο πλήγμα, ιδίως στα κράτη μέλη που για πρώτη φορά ήλθαν αντιμέτωπα με την ανακάλυψη κάποιων κρουσμάτων ΣΕΒ στο ζωικό τους κεφάλαιο βοοειδών.
19. Η παραγωγή **χοιρείου κρέατος** σημείωσε σύμφωνα με τις εκτιμήσεις κάμψη κατά 2,5%, μετά την ισχυρή άνοδο των τελευταίων ετών και την πτώση των τιμών που παρατηρήθηκε κατά τα έτη 1998 και 1999. Ωστόσο, ως επακόλουθο του δυναμισμού της κατανάλωσης λευκών κρεάτων που προκάλεσε η κρίση της ΣΕΒ, η κάμψη της παραγωγής χοιρινού μετριάστηκε στα τέλη του έτους (-1,8% σε ετήσια βάση).
20. Το 1999 ανεκόπη η αύξηση της παραγωγής **κρέατος πουλερικών**, που χαρακτηρίζει εδώ και πολύ καιρό τον υπόψη τομέα, ως συνέπεια αφενός μιας μικρότερης αύξησης των εξαγωγών και αφετέρου των αρνητικών επενεργειών που είχε στην κατανάλωση η κρίση της διοξίνης που ξέσπασε στο Βέλγιο την άνοιξη του 1999. Για το έτος 2000 προβλεπόταν μια νέα μείωση παραγωγής, μετά από την αντίστοιχη του προηγούμενου έτους. Όπως πάντως και για το χοιρινό, η μείωση της παραγωγής

υπήρξε μικρότερη από την αρχικώς προβλεπόμενη (περίπου -1,1% σε ετήσια βάση) λόγω της ανόδου της κατανάλωσης κρέατος πουλερικών ως επακόλουθο της κρίσης της ΣΕΒ.

21. Μετά την παρατηρηθείσα το 1998 ανάκαμψη σε σύγκριση με την πτώση του προηγούμενου έτους, η παραγωγή **κρέατος αιγοπροβάτων** πρακτικώς σταθεροποιήθηκε κατά τα έτη 1999 και 2000 σε επίπεδο το οποίο είναι ωστόσο αισθητώς κατώτερο από εκείνο στις αρχές της δεκαετίας του 1990.
22. Επειδή συνεχίζεται η μείωση του αριθμού αγελάδων γαλακτοπαραγωγής με ποσοστό περίπου 1,5% κατ'έτος, αναμένεται ότι η παραγωγή **γάλακτος** θα κινηθεί το 2000 στο επίπεδο των 122 εκατ. τόνων, δηλαδή σχεδόν στο ίδιο επίπεδο όπως και για το 1999, οπότε όμως είχε σημειωθεί αύξηση κατά ένα εκατομμύριο τόνους σε σύγκριση με το προηγούμενο έτος. Οι αποδόσεις εξακολουθούν πράγματι να αυξάνονται και σε γενικές γραμμές αντισταθμίζουν την ελάττωση του ζωικού κεφαλαίου. Οι παραδόσεις στα γαλακτοκομεία υπήρξαν και αυτές στάσιμες, αν μη ελαφρώς μειωμένες, σε σύγκριση με το προηγούμενο έτος, ενώ οι ποσότητες αναφοράς αυξήθηκαν για ορισμένα κράτη μέλη στο πλαίσιο των αποφάσεων σχετικά με το "Πρόγραμμα Δράσης 2000". Πιθανότατα όμως στις παραδόσεις του έτους 1999 να είχε ήδη αντανakλασθεί ο αντίκτυπος των ανωτέρω αποφάσεων.
23. Μετά την άνοδο του 1999, η παραγωγή **βουτύρου** αναμένεται να υποχωρήσει εκ νέου το 2000 (-1,2%, σύμφωνα με τις πρώτες εκτιμήσεις), παράλληλα με τη μείωση της εσωτερικής κατανάλωσης και παρά την ανάκαμψη των εξαγωγών ως επακόλουθο των δυσχερειών που ανέκυψαν στη ρωσική αγορά. Αντίθετα, η παραγωγή **τυριών** βελτιώθηκε κατά 2,3% υπό τη συνδυασμένη επίδραση ανόδου της εσωτερικής κατανάλωσης, καθώς και των εξαγωγών. Όσο για το **αποκορυφωμένο γάλα σε σκόνη**, η παραγωγή σημείωσε το 2000 ισχυρή κάμψη (-5%) μετά την άνοδο του προηγούμενου έτους.

1.3. Εξέλιξη των τιμών παραγωγού και των αγοραίων τιμών

24. Σύμφωνα με τις διαθέσιμες στα τέλη Δεκεμβρίου 2000 εκτιμήσεις, ο **δείκτης τιμών παραγωγού γεωργικών προϊόντων** σημείωσε το 2000 μέση αύξηση κατά 2,9% σε ονομαστικούς όρους έναντι του παρελθόντος έτους, ως αποτέλεσμα μείωσης κατά 1,5% των τιμών των φυτικών προϊόντων και αύξηση κατά 7,7% των τιμών των ζωικών προϊόντων, μετά την κάμψη του 1999. Είναι πάντως σκόπιμο να επισημανθεί ότι κατά τα φαινόμενα η κάμψη των τιμών στον τομέα της βοοτροφίας λόγω της νέας κρίσης της ΣΕΒ δεν κατέστη δυνατό να ληφθεί πλήρως υπόψη κατά τις εκτιμήσεις αυτές. Μεταξύ των φυτικών προϊόντων, οι εντονότερες μειώσεις τιμών σημειώθηκαν για τα γεώμηλα (-19,5%), το κρασί (-5,3%), το ρύζι (-4,3%) και τα νωπά φρούτα (-2,0%). Οι τιμές ακολούθησαν επίσης φθίνουσα πορεία για τα σιτηρά (-1,5%), τα ζαχαρότευτλα (-1,7%) και τα όσπρια (-1,4%). Αντίθετα βελτιώθηκαν ελαφρώς οι τιμές των νωπών λαχανικών (+2,6%). Όσον αφορά τα προϊόντα ζωικής παραγωγής, όπως ήδη αναφέρθηκε, οι τιμές του χοιρινού σημείωσαν άλμα (+25,0%), μετά την κάμψη του 1999. Σημαντικές όμως αυξήσεις σημειώθηκαν επίσης και για τα βοοειδή (+2,0%), τους αμνούς και τα ερίφια (+5,1%), τα πουλερικά (+7,0%) και το γάλα (+2,6%). Τέλος, αισθητώς αυξήθηκαν επίσης και οι τιμές των αυγών (+20,0%).
25. Συνυπολογίζοντας την επενέργεια του πληθωρισμού, ο δείκτης τιμών παραγωγού αυξήθηκε κατά 0,6% έναντι του παρελθόντος έτους για το σύνολο της Ευρωπαϊκής

Ένωσης. Οι σοβαρότερες αυξήσεις παρατηρήθηκαν στο Βέλγιο (+ 6,3%), στη Δανία (+ 7,2%), στη Γερμανία (+ 7,6%), και στις Κάτω Χώρες (+ 7,2%), δηλαδή στα κράτη μέλη όπου διαδραματίζει σοβαρότερο ρόλο η ανάκαμψη των τιμών του χοιρινού, μετά την κάμψη του 1999. Οι τιμές παραγωγού αυξήθηκαν επίσης ελαφρώς στην Ελλάδα (+ 1,0%), στην Ιρλανδία (+ 1,3%) και στην Αυστρία, ενώ στη Γαλλία παρέμειναν πρακτικώς σταθερές σε πραγματικούς όρους. Αντίθετα, οι τιμές παραγωγού σημείωσαν κάμψη, σε πραγματικούς όρους, στην Ισπανία (-2,4%), στην Ιταλία (-1,6%), στο Λουξεμβούργο (-3,5%), στην Πορτογαλία (-1,1%), στη Φινλανδία (-1,8%), στη Σουηδία (-2,9%) και στο Ηνωμένο Βασίλειο (-4,7%).

26. Αφού έφθασαν στο χαμηλότερο επίπεδό τους στις αρχές της περιόδου 1999/2000, οι αγοραίες τιμές **σιτηρών** βελτιώθηκαν ελαφρώς έως το Μάιο του 2000, παράλληλα με την ανάλωση των αποθεμάτων παρέμβασης (που από 18 εκατ. τόνους στις αρχές της περιόδου διαμορφώθηκαν σε περίπου 9 εκατ. τόνους στα τέλη της), ως αποτέλεσμα της ανόδου των εξαγωγών στην παγκόσμια αγορά, καθώς και της εσωτερικής ζήτησης, ιδιαίτερα στον τομέα των ζωοτροφών. Από το μήνα Ιούνιο και μετά πάντως, οι τιμές των κοινοτικών σιτηρών σημείωσαν αισθητή πτώση στο μέτρο που άρχισαν να επιβεβαιώνονται οι προοπτικές μιας συγκομιδής-ρεκόρ για τα σιτηρά. Σε αυτό θα πρέπει να προστεθεί το γεγονός ότι από την 1η Ιουλίου 2000 άρχισε να ισχύει η μείωση των τιμών παρέμβασης που είχε αποφασιστεί στο πλαίσιο του "Προγράμματος Δράσης 2000" (-7,5%), μείωση η οποία εν μέρει αντισταθμίστηκε από αύξηση των ενισχύσεων (από 54,34 ευρώ ανά τόνο σε 58,67 ευρώ ανά τόνο).
27. Η μείωση των τιμών παρέμβασης αντανάκλαστηκε πλήρως στις αγοραίες τιμές. Ωστόσο, η εικόνα ποικίλλει αισθητώς από ένα κράτος μέλος σε άλλο και από το ένα είδος σιτηρών στο άλλο. Τοιουτοτρόπως, ενώ στη Γαλλία οι τιμές μαλακού σίτου παρέμειναν σε αρκετά χαμηλά επίπεδα και πολύ πλησίον της τιμής παρέμβασης, λόγω της κακής ποιότητας του αρτοποιήσιμου σίτου, στην Ιταλία και στη Γερμανία οι αγοραίες τιμές σταδιακά ανέκαμψαν και έφθασαν, προς τα τέλη του έτους, σε επίπεδα σαφώς ανώτερα της τιμής παρέμβασης. Ομοίως, ενώ στη Γαλλία οι τιμές της κριθής αυξήθηκαν αισθητώς μετά την αρχή της περιόδου, λόγω σχετικώς περιορισμένης συγκομιδής της κριθής ζυθοποιίας, αντίθετα στην Ισπανία και στη Γερμανία η βελτίωση υπήρξε πολύ πιο συγκρατημένη. Τέλος, μολονότι είναι κατώτερες από τις αντίστοιχες του παρελθόντος έτους, οι τιμές του αραβοσίτου κινήθηκαν σαφώς σε ανώτερα επίπεδα από εκείνα της τιμής παρέμβασης στο πλείστο των παραγωγών κρατών μελών.
28. Οι τιμές **ελαιολάδου** παρέμειναν σε σχετικώς αρκετά χαμηλά επίπεδα σε όλη τη διάρκεια του 2000 και, για την ποιότητα εξαιρετικά παρθένο, σημείωσαν μάλιστα κάμψη κάτω από το όριο ενεργοποίησης της ιδιωτικής αποθεματοποίησης στην Ισπανία και στην Ελλάδα, με την άφιξη της νέας σοδειάς, η οποία είναι αυξημένη έναντι του παρελθόντος έτος. Ωστόσο στην Ιταλία, τόσο για την ποιότητα εξαιρετικά παρθένο όσο και για το μειονεκτικό ελαιόλαδο, οι τιμές παρέμειναν κάτω από το επίπεδο αυτό.
29. Οι τιμές του **οίνου** εξακολούθησαν να επιδεινώνονται έναντι του παρελθόντος έτους. Σε σύγκριση με την αντίστοιχη περίοδο του προηγούμενου έτους, στις αρχές Ιανουαρίου 2001, οι αγοραίες τιμές ερυθρών οίνων ήσαν κατώτερες κατά 4% στην Ιταλία, κατά 10% στη Γαλλία και κατά 37% στην Ισπανία, ενώ οι τιμές των λευκών οίνων είχαν υποχωρήσει κατά 3% στην Ιταλία, 7% στη Γαλλία και 27% στην Ισπανία.

30. Οι τιμές του **βουτύρου** κινήθηκαν σε αρκετά χαμηλά επίπεδα (ποσοστό μεταξύ 90 και 93% της τιμής παρέμβασης) στη διάρκεια του πρώτου εξαμήνου του έτους. Από το μήνα Ιούνιο και μετά άρχισαν πάντως να αυξάνουν, όταν δε έκλεισε το έτος είχαν φθάσει σε επίπεδο εγγύς της τιμής παρέμβασης, αφού είχαν υπερβεί το επίπεδο αυτό στη διάρκεια του φθινοπώρου. Οι τιμές του **αποκορυφωμένου γάλακτος σε σκόνη** βελτιώθηκαν αισθητά στη διάρκεια του πρώτου εξαμήνου, παράλληλα με την ανάλωση των αποθεμάτων παρέμβασης και την εξάντλησή τους τον Αύγουστο 2000, υπό την επίδραση μιας έντονης ανόδου της ζήτησης, κυρίως στην παγκόσμια αγορά. Έπειτα οι τιμές παρέμειναν σχετικώς σταθερές σε αρκετά υψηλά επίπεδα. Επίσης και οι τιμές των **τυριών** ήσαν ανώτερες από τις αντίστοιχες του παρελθόντος έτους.
31. Πριν από την εμφάνιση της νέας κρίσης της ΣΕΒ, η αγορά **βοείου κρέατος** χαρακτηριζόταν από σχετική σταθερότητα αγοραίων τιμών σε επίπεδα σαφώς ανώτερα από εκείνα των παρελθόντων ετών, και μάλιστα πολύ αυξημένα για τις αγελάδες. Από το μήνα πάντως Οκτώβριο και μετά, ως επακόλουθο της ανακάλυψης νέων κρουσμάτων ΣΕΒ, κυρίως στη Γαλλία, στο Βέλγιο, στη Γερμανία και στην Ιταλία, η αγορά του βοδινού ταχέως κατέρρευσε, ως συνέπεια της κάμψης της εσωτερικής κατανάλωσης. Τοιουτοτρόπως, για παράδειγμα οι τιμές των βοοειδών ώριμης ηλικίας υποχώρησαν περίπου κατά 14% το Νοέμβριο και το Δεκέμβριο 2000, οι αντίστοιχες των βοοειδών νεαρής ηλικίας κατά 14%, οι τιμές των αγελάδων κατά ποσοστό μεγαλύτερο από 20%, κλείνοντας το έτος σε επίπεδα κινούμενα, σε ορισμένα κράτη μέλη, σε επίπεδο πλησίον του «διχτού ασφαλείας» (ποσοστό μεταξύ 60 και 70% της τιμής παρέμβασης).
32. Η αγορά του **κρέατος πουλερικών** ανέκαμψε αισθητά στη διάρκεια του 2000, μετά την κατάρρευση που είχε υποστεί κατά το προηγούμενο έτος λόγω της πτώσης της κατανάλωσης ως επακόλουθο της κρίσης που οφειλόταν στην μόλυνση, από διοξίνη, των τροφίμων από κρέας πουλερικών. Η κρίση της ΣΕΒ και η συνεπακόλουθη αύξηση της ζήτησης λευκών κρεάτων προκάλεσαν μεθύτερη άνοδο των αγοραίων κρέατος πουλερικών. Συγκεκριμένα, οι αγοραίες τιμές κοτόπουλου αυξήθηκαν με ποσοστό πάνω από 8% κατά μέσον όρο στη διάρκεια των δύο τελευταίων μηνών του έτους.
33. Ωθούμενες από τη μείωση της παραγωγής και την αύξηση της ζήτησης, οι τιμές του **χοιρείου κρέατος** βελτιώθηκαν σαφώς σε όλη τη διάρκεια του 2000, μετά την επιδείνωση του προηγούμενου έτους. Στα τέλη 2000, οι τιμές του χοιρινού ήσαν κατά 30% ανώτερες από τις αντίστοιχες κατά την ίδια εποχή του προηγούμενου έτους.
34. Στο διάστημα του έτους 2000, οι αγοραίες τιμές στον **τομέα του κρέατος αιγοπροβάτων** κινήθηκαν αισθητά ανώτερα από εκείνες του προηγούμενου έτους, οπότε επηρεάζονταν αρνητικώς από την αύξηση της παραγωγής στο Ηνωμένο Βασίλειο και στην Ιρλανδία. Ιδιαίτερα έντονη υπήρξε η ανάκαμψη μετά το θέρος, οπότε σημειώθηκε άνοδος των τιμών κατά περίπου 25% μεταξύ Αυγούστου και Σεπτεμβρίου.

1.4. Τιμές των μέσων παραγωγής

35. Ο δείκτης αγοραίων **τιμών αγαθών και υπηρεσιών τρέχουσας κατανάλωσης της γεωργίας** αυξήθηκε το 2000 κατά μέσον όρο κατά 5,8%, σε ονομαστικούς όρους, σε σχέση με το προηγούμενο έτος. Οι εντονότερες αυξήσεις σημειώθηκαν στους τομείς της ενέργειας (+25,4%), ως συνέπεια της εκτόξευσης των τιμών του πετρελαίου, των

ζώων κτηνοτροφίας (+13,5%), των λιπασμάτων (+6,5%) και των ζωοτροφών (+3,4%).

36. Λαμβάνοντας υπόψη τον πληθωρισμό, ο δείκτης τιμών αγαθών και υπηρεσιών τρέχουσας κατανάλωσης της γεωργίας αυξήθηκε, κατά μέσον όρο, κατά 3,7% έναντι του παρελθόντος έτους, για το σύνολο της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Αυξήσεις ανώτερες από τον μέσο όρο σημειώθηκαν στο Βέλγιο (+5,6%), στη Γερμανία (+7,9%), στη Φινλανδία (+4,1%), στη Σουηδία (+4,1%) και στις Κάτω Χώρες (+3,9%). Ο δείκτης τιμών των γεωργικών εισροών αυξήθηκε επίσης στην Ελλάδα (+3,2%), στην Ισπανία (+2,0%), στη Γαλλία (+3,3%), στην Αυστρία (+2,6%), στην Πορτογαλία (+1,9%) και στο Ηνωμένο Βασίλειο (+2,2%), ενώ παρέμεινε πρακτικώς σταθερός στη Δανία και στην Ιταλία.

1.5. Εξέλιξη των γεωργικών εισοδημάτων¹

37. Σύμφωνα με τις πρώτες εκτιμήσεις της Eurostat, οι οποίες καταρτίστηκαν με βάση τις πληροφορίες που ελήφθησαν από τα κράτη μέλη στα μέσα Δεκεμβρίου 2000 στο πλαίσιο της νέας μεθόδου οικονομικών γεωργικών λογαριασμών, τα γεωργικά εισοδήματα² αυξήθηκαν, κατά μέσον όρο, κατά ποσοστό 1,3% για το σύνολο της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Το γεωργικό εισόδημα αυξήθηκε συγκεκριμένα στο Βέλγιο (+12,2%), στη Δανία (+24,1%), στη Γερμανία (+6,9%), στην Ισπανία (+4,6%), στη Γαλλία (+1,3%), στην Ιρλανδία (+6,5%), στις Κάτω Χώρες (+3,7%), στη Φινλανδία (+22,0%) και στη Σουηδία (+4,9%). Μειώσεις γεωργικού εισοδήματος σημειώθηκαν αντίθετα στην Ιταλία (-4,3%), στην Αυστρία (-4,8%), στην Πορτογαλία (-7,5%) και στο Ηνωμένο Βασίλειο (-10,8%), ενώ τα γεωργικά εισοδήματα παρέμειναν σταθερά στην Ελλάδα και στο Λουξεμβούργο.

¹ Λεπτομερέστερη ανάλυση της εξέλιξης των γεωργικών εισοδημάτων κατά το 2000 δίνονται στο φυλλάδιο της Eurostat *Στατιστικές εν συντομία, Θέμα – 22/2000*.

² Μετρούμενα με την καθαρή προστιθέμενη αξία στο κόστος των συντελεστών ανά μονάδα εργασίας.

**Μεταβολή των ονομαστικών τιμών παραγωγού γεωργικών προϊόντων
κατά το 2000* και το 1999**

(%)

Κράτος μέλος	2000*/1999			1999/1998		
	Φυτικά προϊόντα	Ζωικά προϊόντα	Σύνολο	Φυτικά προϊόντα	Ζωικά προϊόντα	Σύνολο
ΕΕ-15	-1,5	7,7	2,9	-2,4	-4,6	-3,4
Belgique/België	0,7	15,1	9,2	-5,1	-9,1	-7,4
Danmark	6,5	12,0	10,2	-3,6	-4,7	-4,3
Deutschland	-2,2	9,4	5,4	-3,0	-5,6	-4,7
Ελλάδα	2,8	6,0	3,7	-1,0	3,5	0,2
España	-3,4	9,0	0,9	1,6	-6,3	-1,3
France	-1,7	5,3	1,8	-3,3	-3,8	-3,5
Ireland	-2,0	7,7	6,5	-2,0	-4,6	-4,2
Italia	-2,5	6,8	1,1	-3,5	-3,2	-3,4
Luxembourg	1,3	-0,6	0,2	-0,1	-2,1	-1,7
Nederland	3,6	15,8	9,6	-5,6	-9,8	-7,6
Österreich	0,9	5,9	4,6	-1,8	-3,6	-3,2
Portugal	-5,2	10,7	1,7	-5,2	-4,1	-4,7
Suomi/Finland	-2,7	3,3	1,0	-1,1	-2,3	-2,0
Sverige	-9,5	2,7	-1,6	9,7	-7,4	-2,8
United Kingdom	-7,8	-0,8	-3,5	-4,1	-3,5	-3,7

* Προβλέψεις 2000

Πηγή : Eurostat

**Μεταβολή των ονομαστικών τιμών αγοράς των μέσων γεωργικής παραγωγής
κατά το 2000* και το 1999**

(%)

Κράτος μέλος	Ενδιάμεση κατανάλωση		Επενδύσεις		Σύνολο	
	2000*/1999	1999/1998	2000*/1999	1999/1998	2000*/1999	1999/1998
EE-15	5,8	-1,4	1,7	1,0	4,7	-0,7
Belgique/België	8,4	-1,2	-0,4	1,8	7,1	-0,7
Danmark	2,8	-1,5	1,3	2,2	2,5	-0,7
Deutschland	10,0	-0,9	0,9	0,8	7,6	-0,4
Ελλάδα	6,0	0,6	1,9	1,9	5,2	0,9
España	5,6	-1,3	4,3	-0,7	-0,8	-1,2
France	5,2	-1,8	1,4	1,1	4,3	-1,2
Ireland	5,4	0,7	4,1	1,7	5,3	1,0
Italia	2,9	-1,7	1,5	0,9	2,2	-0,4
Luxembourg	6,6	-0,9	0,9	1,7	4,1	0,3
Nederland	6,3	-2,1	3,0	2,3	5,4	-1,0
Österreich	4,5	-2,4	0,8	1,0	2,8	-0,9
Portugal	4,4	-1,1	4,8	1,3	4,7	-0,5
Suomi/Finland	7,1	-2,0	2,5	0,7	5,9	-1,1
Sverige	5,5	-0,7	2,2	0,7	4,7	-0,4
United Kingdom	3,2	-2,0	1,3	1,1	2,8	-1,5

* Προβλέψεις 2000

Πηγή : Eurostat

Αποπληθωρισμένοι δείκτες τιμών παραγωγού

(1990=100)

Κράτος μέλος	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000*
EE-15	100	97,2	89,1	84,6	84,8	85,2	83,0	80,0	76,6	72,8	73,1
Belgique/België	100	98,1	92,3	83,8	84,8	79,4	79,2	79,2	74,6	68,3	72,6
Danmark	100	96,2	92,8	80,0	79,5	77,8	77,3	76,0	66,7	62,6	67,1
Deutschland	100	95,2	91,2	80,6	79,5	78,7	76,8	76,1	71,1	67,3	72,4
Ελλάδα	100	100,6	90,5	84,3	87,5	87,8	86,5	84,7	80,9	79,3	80,1
España	100	94,9	83,5	84,1	88,8	94,1	90,5	84,8	81,7	78,9	77,0
France	100	97,6	88,2	81,8	80,7	80,2	78,6	78,0	77,6	74,5	74,5
Ireland	100	93,4	91,9	96,7	95,8	95,6	89,3	82,5	79,9	74,6	75,6
Italia	100	102,8	89,8	87,8	87,5	90,9	89,2	87,4	85,3	81,1	79,8
Luxembourg	100	89,6	82,3	78,0	75,9	73,6	71,0	71,4	69,6	67,8	65,4
Nederland	100	100,8	92,1	83,4	84,2	84,9	84,8	87,1	81,8	74,1	79,4
Österreich	100	97,1	92,5	87,3	85,5	63,2	62,7	63,4	58,7	56,6	58,1
Portugal	100	87,3	74,3	71,3	73,8	72,2	69,8	64,4	66,6	62,2	61,5
Suomi/Finland	100	92,5	89,6	87,7	86,6	63,9	54,4	53,0	51,8	50,2	49,3
Sverige	100	91,5	86,4	79,3	81,6	79,8	76,2	73,7	74,7	72,2	70,1
United Kingdom	100	93,7	91,9	95,2	93,3	98,2	94,4	79,1	69,6	66,1	63,0

* Προβλέψεις 2000

Πηγή : Eurostat

**Αποπληθωρισμένοι δείκτες τιμών των αγαθών και υπηρεσιών
τρέχουσας κατανάλωσης της γεωργίας**

(1990=100)

Κράτος μέλος	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000*
EE-15	100	97,4	95,0	93,4	91,3	90,8	92,2	90,9	86,4	84,1	87,2
Belgique/België	100	97,1	94,5	91,0	88,5	87,4	89,4	89,7	84,4	82,4	87,0
Danmark	100	96,7	94,1	92,7	89,0	87,6	88,6	88,7	85,5	82,5	82,6
Deutschland	100	98,3	96,0	91,9	90,0	88,5	89,8	89,9	85,0	83,7	90,3
Ελλάδα	100	101,7	99,2	96,5	97,4	94,2	94,6	92,0	87,8	86,4	89,2
España	100	96,1	92,0	91,1	89,5	88,4	88,7	89,0	86,4	83,4	85,1
France	100	97,9	96,2	94,2	92,6	92,6	94,4	94,9	91,6	89,5	92,5
Ireland	100	97,3	94,3	93,0	91,7	90,8	92,7	90,0	86,1	84,6	84,7
Italia	100	95,9	92,8	95,6	93,1	97,9	97,0	93,2	89,1	86,1	86,4
Luxembourg	100	98,7	96,0	91,4	89,5	89,0	91,1	90,4	87,4	85,8	88,1
Nederland	100	96,9	95,2	90,9	87,5	88,7	91,0	89,3	84,8	81,3	84,5
Österreich	100	98,8	96,3	93,7	88,8	84,8	87,5	89,7	86,0	83,5	85,7
Portugal	100	94,5	89,3	79,7	79,1	76,0	73,4	69,0	65,4	63,4	64,6
Suomi/Finland	100	102,8	102,4	102,0	96,6	74,7	75,9	77,0	73,9	71,6	74,5
Sverige	100	95,4	92,9	88,4	88,1	90,8	96,6	98,2	96,5	95,3	99,2
United Kingdom	100	97,5	97,2	99,9	97,0	97,0	101,0	93,4	83,9	81,1	82,9

* Προβλέψεις 2000

Πηγή : Eurostat

1.6. Δίκτυο γεωργικής λογιστικής πληροφόρησης (ΔΓΛΠ)

1.6.1. Εισοδήματα γεωργικών εκμεταλλεύσεων

38. Η μεικτή παραγωγή, το κόστος και τα εισοδήματα των εκμεταλλεύσεων που λειτουργούν σε εμπορική βάση στην Ευρωπαϊκή Ένωση υπολογίζονται βάσει στοιχείων που συλλέγονται στο πλαίσιο έρευνας επί των εναρμονισμένων λογαριασμών των γεωργικών εκμεταλλεύσεων (βλ. κεφάλαιο VII, πίνακας 3.2.1). Η έρευνα αυτή παρέχει πολύτιμες πληροφορίες για τον τρόπο διακύμανσης των εισοδημάτων ανάλογα με τον τύπο της γεωργικής εκμετάλλευσης και τη γεωγραφική της θέση, που δεν είναι εμφανής από τους συγκεντρωτικούς μέσους όρους στα αποτελέσματα του συνόλου του γεωργικού τομέα. Στο παρόν κεφάλαιο παρουσιάζονται οι διακυμάνσεις ανά είδος παραγωγής και ανά χώρα. Τα διάφορα είδη παραγωγής επεξηγούνται στο κεφάλαιο VII, πίνακας 3.2.2.
39. Κατά τη στιγμή εκτύπωσης της παρούσας έκθεσης δεν ήταν ακόμη διαθέσιμα ορισμένα αποτελέσματα για το 1998, ενώ όσα ήταν διαθέσιμα παρέμεναν προσωρινά. Τα αναλυτικά αποτελέσματα για τα διάφορα είδη γεωργικών εκμεταλλεύσεων και τα διάφορα επίπεδα οικονομικών μεγεθών δίδονται στο παράρτημα στατιστικών στοιχείων, πίνακες 3.2.3 και 3.2.4.

1.6.2. Πραγματικό εισόδημα ανά τύπο εκμετάλλευσης

40. Οι μεγάλες διαφορές στο μέσο εισόδημα που υφίστανται μεταξύ κρατών μελών (βλ. 1, 2 και 3) είναι εγγενείς λόγω διάρθρωσης της γεωργίας στις εν λόγω χώρες.
41. Τα κράτη μέλη με τα υψηλότερα μέσα εισοδήματα σε γενικές γραμμές αντιστοιχούν σε εκείνα με πολλές γεωργικές εκμεταλλεύσεις μεγάλου μεγέθους, εξειδικευμένες στις αροτραίες καλλιέργειες ή δραστηριοποιούμενες στους πλέον ανταγωνιστικούς τομείς παραγωγής (χοιροτροφία ή/και πτηνοτροφία, φυτοκομία και γαλακτοκομία). Τα κράτη μέλη του ευρωπαϊκού νότου, με μεγάλο αριθμό μικρών εκμεταλλεύσεων που επιδίδονται σε μεικτές δραστηριότητες (φυτική καλλιέργεια και κτηνοτροφία) ή «λοιπές μόνιμες καλλιέργειες» (ανάμεικτες συνθέσεις διαφορετικών καλλιεργητικών επιχειρήσεων) έχουν μέσα εισοδήματα υπολειπόμενα του μέσου όρου της Ευρωπαϊκής Ένωσης.
42. Ο πίνακας 3 δείχνει τη μεγάλη διαφορά εισοδημάτων ανάμεσα στα κράτη μέλη για κάθε τύπο γεωργικής εκμετάλλευσης. Ιδιαίτερα σημαντικά είναι τα αρνητικά αριθμητικά στοιχεία εισοδήματος για πολλά κράτη μέλη για το 1998 στην χοιροτροφία και στην πτηνοτροφία και στο μικτό τύπο γεωργικών εκμεταλλεύσεων. Το στοιχείο αυτό αντανakλά ουσιαστικά τη σοβαρότητα της κρίσης στον τομέα της χοιροτροφίας κατά το έτος αυτό.
43. Ο πίνακας 4 δείχνει τη συμβολή του ισοζυγίου των επιδοτήσεων και των φόρων στο οικογενειακό γεωργικό εισόδημα. Για την ΕΕ των 15, το 1997, η αναλογία των επιδοτήσεων χωρίς τους φόρους στο οικογενειακό γεωργικό εισόδημα ήταν 47% αλλά υπήρχαν σημαντικές διαφορές μεταξύ των κρατών μελών και μεταξύ των τύπων εκμετάλλευσης.
44. Το Λουξεμβούργο, η Φινλανδία, η Σουηδία και το Ηνωμένο Βασίλειο είχαν μέσο οικογενειακό γεωργικό εισόδημα που ήταν χαμηλότερο από το ισοζύγιο των επιδοτήσεων και των φόρων. Αυτό σημαίνει ότι το εισόδημα από την αγορά δεν

επαρκούσε για να καλύψει το κόστος της παραγωγής. Εξάλλου, το χαμηλότερο μερίδιο των επιδοτήσεων στο εισόδημα παρατηρήθηκε στις Κάτω Χώρες, την Ιταλία, το Βέλγιο, την Ελλάδα και την Ισπανία.

45. Υπάρχουν επίσης σημαντικές διαφορές, όσον αφορά τους τύπους της γεωργικής εκμετάλλευσης. Το υψηλότερο ποσοστό των καθαρών επιδοτήσεων στο εισόδημα ήταν στις εκμεταλλεύσεις με ξηρές χορτονομές, μικτές δραστηριότητες και αροτραίες καλλιέργειες. Ο τομέας της φυτοκομίας και ο αμπελουργικός τομέας ήταν οι λιγότερο επιδοτούμενοι με μεγάλη διαφορά.

ΠΙΝΑΚΑΣ 1

ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΠΑΡΑΓΩΓΗ

(ΕΥ)

	Όλες οι γεωργικές εκμεταλλεύσεις		Αροτράιες καλλιέργειες		Οπωροκρηπευτικά		Αιμπελώνες		Άλλες μόνιμες καλλιέργειες		Γαλακτοκομικά		Ξηρές χορτονομές		Χοιροτροφία/πτηνοτροφία		Μεικτές	
	1997	1998	1997	1998	1997	1998	1997	1998	1997	1998	1997	1998	1997	1998	1997	1998	1997	1998
B	126920	123306	101382	101985	161556	179539	-	-	154465	143290	101568	102928	80878	84934	258455	191764	142738	141550
DK	136440	123583	57461	53407	416476	458114	-	-	163174	180509	150818	157972	62447	47496	355322	268886	148879	120915
D*	110706	106464	124452	120209	217933	215419	70444	75416	173374	164036	84203	85425	78141	72241	146938	126377	135308	122625
EL	15703		16541	-	34771	-	12506	-	11327	-	38729	-	21149	-	114353	-	18761	-
E	30168	28843	25885	27430	59015	47692	21229	20275	19281	17002	32976	38339	29889	31958	167196	134462	40735	38670
F	103095	107351	98783	102015	182550	184007	135535	156417	146366	147248	82586	87350	58921	60882	312961	272632	125819	125705
IRL	32199	27960	64717	68818	-	283973	-	-	-	-	65461	61859	15701	12448	366129	249484	66159	54052
I	29818	30206	20595	20709	55018	52459	30301	30030	18087	19216	104035	106684	49669	49239	262655	272719	49147	45173
L	95744	111437	15235	44261	-	-	66933	108143	-	-	102297	117187	93095	100578	119931	236123	99232	108410
NL	222557	209949	164285	190266	394114	428073	-	-	169869	162539	178087	167330	64559	59629	370206	256827	245810	207870
A*	52193	50652	55007	53077	-	-	51533	51366	66751	65576	39834	42811	42746	43399	98250	81091	64667	58105
P	9964	11220	8075	9562	19072	21330	9652	12554	8270	9160	28685	31646	9906	10144	62908	58021	7361	8588
FIN	50354		31044	-	158733	-	-	-	14514	-	43917	-	26369	-	76432	-	49589	-
S*	78010		53151	-	-	-	-	-	-	-	97212	-	56290	-	194814	-	76243	-
UK	154834		178677	-	347203	-	-	-	478223	-	196644	-	56897	-	417487	-	186862	-
EUR-15	54766		40768		130519		52999		21928		87725		39998		239253		76532	

* S : προσωρινά στοιχεία για το 1997- D και A : προσωρινά για το 1998.

ΠΙΝΑΚΑΣ 2

ΙΣΟΖΥΓΙΟ ΣΗΜΕΡΙΝΩΝ ΕΠΙΔΟΤΗΣΕΩΝ ΚΑΙ ΦΟΡΩΝ

(ΕCΥ)

	Όλες οι γεωργικές εκμεταλλεύσεις		Αροτραίες καλλιέργειες		Οπωροκηπευτικά		Αιμειλώνες		Άλλες μόνιμες καλλιέργειες		Γαλακτοκομικά		Ξηρές χορτονομές		Χοιροτροφία/ πτηνοτροφία		Μεικτές	
	1997	1998	1997	1998	1997	1998	1997	1998	1997	1998	1997	1998	1997	1998	1997	1998	1997	1998
B	8370	7747	10677	101985	-44	-523	-	-	832	489	5366	5803	14842	14147	4525	1202	10205	9256
DK	12619	13196	11900	53407	5457	9095	-	-	2149	1998	11819	12411	13087	14715	15617	17108	14932	14800
D*	17825	17957	28921	29968	4149	4704	6633	6461	6082	6134	11188	11637	19635	19007	13722	12376	23644	23242
EL	2519		2181	-	679	-	5878	-	1983	-	2988	-	4684	-	-2194	-	3545	-
E	5524	5591	7613	27430	920	-579	722	679	5920	5289	1048	933	6725	7673	1689	2081	7146	7599
F	15118	15482	26925	102015	1549	1481	-776	-698	5278	7933	7136	7285	17495	18145	5613	6844	18310	18663
IRL	9526	8981	25438	68818	-	3672	-	-	-	-	6778	5974	9348	9098	16757	15810	22063	18637
I	3201	2961	4476	4512	-1	-121	989	844	2024	1576	3782	1259	3633	3950	2919	2338	4075	3802
L	26460	26813	10180	44261	-	-	13862	8566	-	-	26313	27317	33441	37487	23524	37113	31599	32180
NL	5521	4129	7505	8515	4226	4916	-	-	4118	3054	4782	3603	5298	3551	7287	377	6771	3210
A*	15694	14516	22308	20486	-	-	7944	8813	13287	12512	13220	12377	15218	14170	13685	11743	16783	15095
P	1609	1979	1441	1715	-15	-41	151	982	750	1031	3450	3165	3675	4361	-286	-184	1854	2333
FIN	26807		24259		24372	-	-	-	9871	-	24257	-	34495	-	38166	-	37779	-
S*	16341		16451			-	-	-	-	-	17120	-	22792	-	9194	-	14121	-
UK	29034		48330		767	-	-	-	745	-	10634	-	29334	-	4813	-	37645	-
EUR-15	8120		9789		1864		1455		3046		8674		12221		8889		11957	

* S : Προσωρινά στοιχεία για το 1997· D και A : προσωρινά για το 1998.

ΠΙΝΑΚΑΣ 3

ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΚΟ ΓΕΩΡΓΙΚΟ ΕΙΣΟΔΗΜΑ

(ΕCΥ)

	Όλες οι γεωργικές εκμεταλλεύσεις		Απορραίες καλλιέργειες		Οποροκτηρευντικά		Αιμειώνες		Άλλες μόνιμες καλλιέργειες		Γαλακτοκομικά		Ξηρές χορτονομές		Χοιροτροφία/ πτηνοτροφία		Μεικτές	
	1997	1998	1997	1998	1997	1998	1997	1998	1997	1998	1997	1998	1997	1998	1997	1998	1997	1998
B	36723	34450	40814	44364	43610	58269	-	-	50210	38128	33222	35967	27897	33233	45127	-9282	38416	34751
DK	16444	-550	3133	-3210	41114	41873	-	-	23022	15999	21002	22203	1890	-8017	59738	-34538	16678	-11223
D*	23488	20355	28855	23980	30386	28540	22569	26681	31838	25270	19697	23676	22217	16402	31038	-1047	23566	13006
EL	9059		8038	-	17923	-	12157	-	8188	-	16954	-	12805		24241	-	10351	
E	16571	15857	16286	17365	26942	18817	12187	12749	14126	11382	12852	15658	18933	22053	36500	25726	19666	20524
F	28322	29965	30567	30188	28736	31805	42654	57952	26789	30992	22360	25165	20130	21088	45364	835	29612	26765
IRL	15332	11952	17058	26656	-	46296	-	-	-	-	26335	22458	10491	7170	46924	-7222	24620	20156
I	14671	14314	10365	10550	26261	24767	17078	17194	10515	11181	44619	40715	21726	16604	94630	80419	21460	18747
L	24989	31347	-2680	8221	-	-	21475	49619	-	-	23432	30494	36143	28877	20998	42640	24573	25056
NL	43579	25884	41575	49538	68702	80814	-	-	54999	40508	37448	29330	6449	-564	64068	-52159	39812	-10408
A*	25581	23601	28474	26007	-	-	26314	26631	32523	27913	22234	23352	24345	24890	32786	18000	26210	20300
P	2623	3948	1822	3352	6150	5932	2656	6273	2885	3902	6705	7560	3323	4649	7991	-8375	1942	3372
FIN	19368		14245	-	5573	-	-	-	766	-	22605	-	14545	-	27681	-	20464	-
S*	5349		4370	-	-	-	-	-	-	-	11811	-	-3810	-	7303	-	-3739	-
UK	26935		30292	-	38888	-	-	-	69151	-	40199	-	14837	-	33065	-	20962	-
EUR-15	17134		14058		30213		21249		11328		24189		16064		43947		18277	

* S : προσορινά στοιχεία για το 1997- D και A : προσορινά για το 1998.

	Όλες οι γεωργικές εκμεταλλεύσεις		Απορραίες καλλιέργειες		Οπωροκρηπευτικά		Αιμελώνες		Άλλες μόνιμες καλλιέργειες		Γαλακτοκομικά		Ξηρές χορτονομές		Χοιροτροφία/ πτηνοτροφία		Μαϊκές	
	1997	1998	1997	1998	1997	1998	1997	1998	1997	1998	1997	1998	1997	1998	1997	1998	1997	1998
B	22,8	22,5	26,2	229,9					1,7	1,3	16,2	16,1	53,2	42,6	10,0		26,6	26,6
DK	76,7		379,8		13,3	21,7			9,3	12,5	56,3	55,9	692,4		26,1		89,5	
D*	75,9	88,2	100,2	125,0	13,7	16,5	29,4	24,2	19,1	24,3	56,8	49,2	88,4	115,9	44,2		100,3	178,7
EL	27,8		27,1		3,8		48,4		24,2		17,6		36,6		-9,1		34,2	
E	33,3	35,3	46,7	158,0	3,4		5,9	5,3	41,9	46,5	8,2	6,0	35,5	34,8	4,6	8,1	36,3	37,0
F	53,4	51,7	88,1	337,9	5,4	4,7			19,7	25,6	31,9	28,9	86,9	86,0	12,4	819,6	61,8	69,7
IRL	62,1	75,1	149,1	258,2		7,9					25,7	26,6	89,1	126,9	35,7		89,6	92,5
I	21,8	20,7	43,2	42,8			5,8	4,9	19,2	14,1	8,5	3,1	16,7	23,8	3,1	2,9	19,0	20,3
L	105,9	85,5		538,4			64,5	17,3			112,3	89,6	92,5	129,8	112,0	87,0	128,6	128,4
NL	12,7	16,0	18,1	17,2	6,2	6,1			7,5	7,5	12,8	12,3	82,2		11,4		17,0	
A*	61,4	61,5	78,3	78,8			30,2	33,1	40,9	44,8	59,5	53,0	62,5	56,9	41,7	65,2	64,0	74,4
P	61,3	50,1	79,1	51,2			5,7	15,7	26,0	26,4	51,5	41,9	110,6	93,8	-3,6	2,2	95,5	69,2
FIN	138,4		170,3		437,3				1288,6		107,3		237,2		137,9		184,6	
S*	305,5		376,5								144,9		-598,2		125,9			
UK	107,8		159,5		2,0				1,1		26,5		197,7		14,6		179,6	
EUR-15	47,4		69,6		6,2		6,8		26,9		35,9		76,1		20,2		65,4	

* S Προσωρινά στοιχεία για το 1997- D και A προσωρινά για το 1998.
 (1) Το ποσοστό % δεν υπολογίζεται όταν το εισόδημα είναι αρνητικό ή μη διαθέσιμο.

2. ΕΞΕΛΙΞΕΙΣ ΤΩΝ ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΕΣ ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΕΣ ΚΑΤΑ ΤΟ 2000

2.1. Πολιτική για την ποιότητα

46. Επιβεβαιώνεται το γεγονός ότι η ποιότητα των τροφίμων αποτελεί το αντικείμενο αυξανόμενης ανησυχίας από μέρους των καταναλωτών, γεγονός που δεν δύναται να αγνοηθεί από τους παραγωγούς. Από τη στιγμή που θα διασφαλισθεί η υγειονομική ασφάλεια, ως βασική απαίτηση, η ποιότητα την οποία αποζητούν οι καταναλωτές πρέπει επίσης να εκφράζεται μέσω ποικίλων επιλογών τροφίμων που διαθέτουν αντικειμενικά και εγγυημένα χαρακτηριστικά. Η διατήρηση της εν λόγω επιλογής αποτελεί εξάλλου την εγγύηση για την παροχή δυνατοτήτων διαφοροποίησης της γεωργικής παραγωγής, γεγονός που είναι ιδιαίτερα σημαντικό για τις περισσότερο μειονεκτικές αγροτικές περιοχές της Ένωσης. Με βάση τα στοιχεία αυτά εξακολούθησε να αναπτύσσεται μια κοινοτική πολιτική ταυτοποίησης με σήματα ποιοτικής εγγύησης. Στόχος της πολιτικής αυτής είναι να εγγυάται τόσο την καταγωγή των προϊόντων όσο και τις μεθόδους παραγωγής τους.
47. Στο πλαίσιο της εφαρμογής του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 2081/92³, η Επιτροπή ολοκλήρωσε την κατάρτιση του καταλόγου των καταχωρημένων ονομασιών ως Προστατευόμενες Ονομασίες Προέλευσης (ΠΟΠ) και Προστατευόμενες Γεωγραφικές Ενδείξεις (ΠΓΕ), των οποίων ο αριθμός έφτασε σήμερα τις 544.
48. Τόσο από άποψη ενδιαφερομένων κρατών μελών όσο και ειδών παραγωγής, οι νέες καταχωρήσεις αντικατοπτρίζουν το αυξανόμενο ενδιαφέρον για την προστασία των προϊόντων, τα οποία οι καταναλωτές δύνανται να αναγνωρίζουν από τις μεθόδους παραγωγής τους, οι οποίες συνδέονται με τη γεωγραφική τους προέλευση.
49. Στο πλαίσιο της εφαρμογής του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 2082/92⁴ για τις βεβαιώσεις ιδιότητας, που φέρουν την ένδειξη «ειδικό παραδοσιακό προϊόν εγγυημένο» (ΕΠΠΕ), καταχωρήθηκαν δύο νέες ονομασίες. Εντούτοις, ο εν λόγω κανονισμός εξακολουθεί να βρίσκει ιδιαίτερα περιορισμένη εφαρμογή, καθώς μέχρι σήμερα έχουν πραγματοποιηθεί μόνο εννέα καταχωρήσεις ονομασιών. Σε συνέχεια της έκθεσης της Επιτροπής προς το Συμβούλιο για τις λεπτομέρειες εφαρμογής του εν λόγω κανονισμού, βρίσκεται στο στάδιο της προετοιμασίας ένας κανονισμός για την επίλυση των διαπιστωθέντων προβλημάτων· πρόκειται ιδίως για τη διευκρίνιση των αποδεκτών κριτηρίων ένστασης.
50. Σε πολυμερές επίπεδο, βρίσκονται εν εξελίξει εργασίες με σκοπό τη διευκρίνιση ορισμένων στοιχείων του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 2081/92 σε σχέση με τη συμφωνία για τα δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας στον τομέα του εμπορίου (συμφωνία "TRIP"). Επιπλέον, η Ευρωπαϊκή Ένωση καταβάλλει προσπάθειες για να προωθήσει, μέσω της υποβολής προτάσεων, τις εργασίες για τη δημιουργία ενός συστήματος κοινοποίησης των καταχωρήσεων των γεωγραφικών ενδείξεων· τούτο αποτελεί στόχο προτεραιότητας που θα βοηθήσει τους κοινοτικούς παραγωγούς που επωφελούνται από καταχωρήσεις γεωγραφικών ενδείξεων, να προστατευθούν ικανοποιητικότερα και να βελτιώσουν τη θέση τους στη διεθνή αγορά.

³ ΕΕ L 208 της 24.7.1992, σ. 1.

⁴ ΕΕ L 208 της 24.7.1992, σ. 9.

Κατάλογος των καταχωρήσεων το 2000 σε ΠΟΠ, ΠΓΕ και ΕΠΠΕ

ΧΩΡΑ	ΠΡΟΪΟΝ	ΟΝΟΜΑΣΙΑ
Γερμανία	Meissner Fummel (προϊόν ζαχαροπλαστικής)	ΠΓΕ
Ισπανία	Espárrago de Huétor-Tajár (σπαράγγια)	ΠΓΕ
Ισπανία	Montes de Toledo (ελαιόλαδο)	ΠΟΠ
Γαλλία	Haricot Tarbais (φασόλια)	ΠΓΕ
Γαλλία	Pomme de terre de l'Ile de Ré (γέωμηλα)	ΠΟΠ
Γαλλία	Riz de Camargue (ρύζι)	ΠΓΕ
Γαλλία	Huile d'olive de la vallée des Baux-de-Provence (ελαιόλαδο)	ΠΟΠ
Γαλλία	Miel de Corse - Mele de Corsica (μέλι)	ΠΟΠ
Γαλλία	Canard à foie gras du Sud-Ouest (Chalosse, Gascogne, Gers, Landes, Périgord, Quercy) (νωπά και παρασκευασμένα κρέατα)	ΠΓΕ
Γαλλία	Agneau du Limousin (αρνί)	ΠΓΕ
Πορτογαλία	Queijo mestiço de Tolosa (τυρί)	ΠΓΕ
Πορτογαλία	Anona da Madeira (καρπός αννόνα)	ΠΟΠ
Σουηδία	Skansk spettkaka (προϊόν ζαχαροπλαστικής)	ΠΓΕ
Ιταλία	Aceto balsamico tradizionale di Modena (βαλσαμώδες ξύδι)	ΠΟΠ
Ιταλία	Aceto balsamico tradizionale di Reggio Emilia (βαλσαμώδες ξύδι)	ΠΟΠ
Κάτω Χώρες	Kanterkaas, Kanternagelkaas, Kanterkomijnkaas (τυρί)	ΠΟΠ
Ιταλία	Castagna del Monte Amiata (κάστανια)	ΠΓΕ
Ιταλία	La Bella della Daunia (ελιές)	ΠΟΠ
Ισπανία	Leche certificada de granja (γάλα)	ΕΠΠΕ
Ηνωμένο Βασίλειο	Traditional farm-fresh turkey (γαλοπούλες)	ΕΠΠΕ

2.2. Βιολογική γεωργία

51. Στις 19 Μαΐου 2000 και στις 25 Σεπτεμβρίου 2000 η Επιτροπή εξέδωσε αντίστοιχα τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1073/2000⁵ και τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 2020/2000⁶ για την αναπροσαρμογή των τεχνικών παραρτημάτων II και VI του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 2092/91⁷.
52. Συνεπεία της έκδοσης του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1804/1999⁸ που συμπεριλαμβάνει την ζωική παραγωγή στο πεδίο εφαρμογής του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 2092/91, η Επιτροπή ξεκίνησε ένα πρόγραμμα εργασίας, με σκοπό να διευκρινιστούν ορισμένα θέματα που αφορούν τις βιολογικές μεθόδους ζωικής παραγωγής, θέματα που εθίγησαν από το Συμβούλιο κατά την έκδοση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1804/1999. Τα κύρια ζητήματα που καλύπτει επί του παρόντος το εν λόγω πρόγραμμα είναι τα ακόλουθα:
- τροποποίηση του παραρτήματος III σχετικά με τις ελάχιστες απαιτήσεις επιθεώρησης και τα προληπτικά μέτρα·
 - εκπόνηση ενός κανονισμού που θα θεσπίζει τις απαιτήσεις σήμανσης και επιθεώρησης για τις ζωοτροφές·
 - ολοκλήρωση των τμημάτων Α και Β του παραρτήματος VI, όσον αφορά τα μη γεωργικά συστατικά και τις ενισχύσεις για τη μεταποίηση, που χρησιμοποιούνται στα μεταποιημένα ζωικά προϊόντα·
 - εξέταση των όρων πρόσβασης σε βοσκοτόπους·
 - μέτρα εφαρμογής για την απαγόρευση της χρησιμοποίησης γενετικά τροποποιημένων οργανισμών καθώς και των παραγώγων των γενετικά τροποποιημένων οργανισμών.
53. Η αξιολόγηση της ισοδυναμίας που προβλέπεται στο άρθρο 11 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 2092/91, πραγματοποιείται επί του παρόντος για πολλές τρίτες χώρες, ιδίως όσον αφορά την επέκταση της ισοδυναμίας για να καλυφθεί η ζωική παραγωγή. Στις 24 Ιουλίου του 2000 και στις 31 Οκτωβρίου του 2000, η Επιτροπή εξέδωσε τους κανονισμούς (ΕΚ) αριθ. 1616/2000⁹ και 2426/2000¹⁰, με τους οποίους επεκτείνεται η αναγνώριση ισοδυναμίας και στη ζωική παραγωγή για την Αργεντινή και την Ελβετία και προστίθεται ένας νέος φορέας ελέγχου για την Αργεντινή.

2.3. Μέτρα προώθησης

54. Στο πλαίσιο ενός επαναπροσανατολισμού της πολιτικής για την προώθηση των γεωργικών προϊόντων, το Συμβούλιο εξέδωσε κανονισμό σχετικά με τη λήψη μέτρων ενημέρωσης και προώθησης των γεωργικών προϊόντων στις τρίτες χώρες¹¹.

⁵ ΕΕ L 119 της 20.5.2000, σ. 27.

⁶ ΕΕ L 241 της 26.9.2000, σ. 39.

⁷ ΕΕ L 198 της 22.7.1991, σ. 1.

⁸ ΕΕ L 222 της 24.8.1999, σ. 1.

⁹ ΕΕ L 185 της 25.7.2000, σ. 62.

¹⁰ ΕΕ L 279 της 1.11.2000, σ. 19.

¹¹ Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 2702/1999 (ΕΕ L 327 της 14.12.1999, σ. 7).

Ο κανονισμός παρέχει τη δυνατότητα στήριξης ορισμένων ενεργειών προώθησης και ενημέρωσης για γεωργικά προϊόντα, σε όλες τις τρίτες χώρες. Ο κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 2879/2000¹² της Επιτροπής, της 28ης Δεκεμβρίου 2000, θέσπισε μόλις πρόσφατα τις λεπτομέρειες εφαρμογής του καθεστώτος προώθησης στις τρίτες χώρες.

55. Όσον αφορά τα προγράμματα προώθησης, τα οποία διαχειρίζεται άμεσα η Επιτροπή, κατά το 1999 εκπονήθηκε, με βάση τα αποτελέσματα της αξιολόγησης της προηγούμενης εκστρατείας, μια νέα εκστρατεία τριετούς διάρκειας για το ελαιόλαδο. Επίσης, ξεκίνησε το Σεπτέμβριο μια νέα διετής εκστρατεία για τον κλωστικό λίνο. Όσον αφορά τα προγράμματα που υπάγονται σε ένα σύστημα έμμεσης διαχείρισης, οι εκστρατείες προώθησης συνεχίστηκαν για το γάλα και τα γαλακτοκομικά προϊόντα, το βόειο κρέας ποιότητας, τα μήλα, τα εσπεριδοειδή και τους χυμούς σταφυλιών. Επίσης, για τους εν λόγω τομείς, τα αποτελέσματα των εκθέσεων αξιολόγησης είναι ενθαρρυντικά.
56. Επιπλέον, καταρτίστηκαν μέτρα ενημέρωσης, με δαπάνη 7 εκατ. ευρώ. σχετικά με το νέο καθεστώς σήμανσης του βοείου κρέατος.
57. Όσον αφορά τα άνθη και τα ζώντα φυτά, ξεκίνησε σε 14 κράτη μέλη η τελευταία δέσμη προγραμμάτων προώθησης των εν λόγω προϊόντων, με συνολική δαπάνη ύψους 15 εκατ. ευρώ.
58. Τέλος, για τα γεωργικά προϊόντα ποιότητας που προέρχονται από τις πλέον απομακρυσμένες περιφέρειες της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ολοκληρώθηκε η εκστρατεία προώθησης για τους λογότυπους που χρησιμοποιούνται από τις εν λόγω περιφέρειες.
59. Ο προϋπολογισμός διατέθηκε μεταξύ των διαφόρων τομέων, όπως εμφανίζεται κατωτέρω (σε εκατ. ευρώ):

	Πληρωμές κατά το 1999
Μέτρα με άμεση διαχείριση (Ελαιόλαδο, κλωστικός λίνος, γεωργικά προϊόντα ποιότητας από τις πλέον απομακρυσμένες περιφέρειες)	21,1
Μέτρα με έμμεση διαχείριση (Χυμοί σταφυλιών, μήλα/εσπεριδοειδή, επιτραπέζιες ελιές, βόειο κρέας ποιότητας, γάλα και γαλακτοκομικά προϊόντα, άνθη και ζώντα φυτά)	47,4
Σύνολο	68,5

60. Εξάλλου, η Επιτροπή εξέδωσε στις 8 Σεπτεμβρίου 2000 πρόταση κανονισμού του Συμβουλίου¹³ που αποσκοπεί στην εναρμόνιση των ενεργειών ενημέρωσης και προώθησης των γεωργικών προϊόντων στην εσωτερική αγορά. Το Συμβούλιο εξέδωσε τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 2826/2000¹⁴ στις 19 Δεκεμβρίου 2000.

¹² ΕΕ L 333 της 29.12.2000, σ. 63

¹³ COM(2000) 538 τελικό.

¹⁴ ΕΕ L 328 της 23.12.2000, σ. 2

2.4. Απλούστευση της νομοθεσίας στο γεωργικό τομέα

2.4.1. Εισαγωγή

61. Κατά τα πρόσφατα έτη, η Επιτροπή έλαβε ορισμένες σημαντικές και συγκεκριμένες πρωτοβουλίες με σκοπό την απλούστευση της νομοθεσίας στο γεωργικό τομέα. Το έργο της απλούστευσης που υλοποιήθηκε κατά το 2000, συνίστατο κυρίως στο να καταστεί η γεωργική νομοθεσία όσο το δυνατόν περισσότερο σαφής, διαφανής και με εύκολη πρόσβαση και να μειωθεί το διοικητικό έργο που επιβάλλει η Κοινή Γεωργική Πολιτική (ΚΓΠ) στους γεωργούς και στις διοικητικές αρχές.

2.4.2. Διαφάνεια και δυνατότητα πρόσβασης στη γεωργική νομοθεσία

2.4.2.1. Ενοποίηση των νομοθετικών κειμένων

62. Στις αρχές του 1999 ξεκίνησε η εφαρμογή ενός προγράμματος για την ενοποίηση των νομοθετικών κειμένων στο γεωργικό τομέα, σε όλες τις επίσημες γλώσσες της ΕΕ και για να δύναται να έχει πρόσβαση το ευρύ κοινό στη νομοθεσία αυτή, μέσω του διαδικτύου (Internet). Οι τροποποιήσεις των νομοθετικών πράξεων στο γεωργικό τομέα ενσωματώθηκαν στα βασικά κείμενα, έτσι ώστε να δύναται κανείς να συμβουλευθεί μια ενιαία έκδοση του ενημερωμένου κειμένου. Παρά το γεγονός ότι δεν είναι δεσμευτικές από νομική άποψη, οι ενοποιημένες διατυπώσεις διευκολύνουν αισθητά την έρευνα των ισχυόντων κανόνων.
63. Κατά τα τέλη του 2000, ήταν ήδη διαθέσιμες στη θέση web EUR-LEX περί τις 500 γεωργικές νομοθετικές πράξεις.

2.4.2.2. Ανασύνταξη των κανονισμών που αφορούν τα πιστοποιητικά εξαγωγών και εισαγωγών

64. Οι οριζόντιοι κανονισμοί για τα πιστοποιητικά εισαγωγών και εξαγωγών, τροποποιήθηκαν πολλές φορές και σε ορισμένες περιπτώσεις σημαντικά. Για την επίτευξη διαφάνειας και διοικητικής αποτελεσματικότητας, οι εν λόγω κανόνες ενοποιήθηκαν σε ένα ενιαίο κείμενο, τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1291/2000 της Επιτροπής¹⁵. Ο νέος κανονισμός επιφέρει μια ουσιαστική απλοποίηση - για παράδειγμα, τα κράτη μέλη δύναται να εφαρμόζουν μια απλοποιημένη διαδικασία, με την οποία αποφεύγεται η φυσική διαβίβαση των πιστοποιητικών· επιπλέον, το ποσό κάτω από το οποίο δεν απαιτείται η έκδοση πιστοποιητικού, αυξήθηκε από 5 σε 60 ευρώ. Οι απλουστεύσεις αυτές θα ελαφρύνουν σημαντικά το φόρτο διοικητικής εργασίας, τόσο στον εμπορικό τομέα όσο και στις ενδιαφερόμενες εθνικές διοικήσεις.

2.4.2.3. Κωδικοί που αφορούν τον προορισμό των εξαγωγών

65. Από το Σεπτέμβριο του 2000, έχει απλοποιηθεί το σύστημα που εφαρμόζεται για να αναφέρεται ο προορισμός κατά τον καθορισμό των επιστροφών στην εξαγωγή. Το νέο αυτό ενιαίο σύστημα, το οποίο αντικαθιστά τα διάφορα πολύπλοκα συστήματα που χρησιμοποιούνταν μέχρι σήμερα στους διαφόρους τομείς, θα μειώσει τους κινδύνους παρεξηγήσεων και λαθών. Εξάλλου, θα διευκολύνει την ηλεκτρονική

¹⁵ ΕΕ L 152 της 24.6.2000, σ. 1.

ανταλλαγή δεδομένων και πληροφοριών μεταξύ της Επιτροπής και των κρατών μελών.

2.4.2.4. Προτάσεις των οργανισμών πληρωμής

66. Κατά τα πρόσφατα έτη, οι εθνικοί οργανισμοί πληρωμής των κρατών μελών υπέβαλαν προς εξέταση 246 προτάσεις για νομοθετικές και/ή διοικητικές απλουστεύσεις. Η Επιτροπή έχει πλέον εξετάσει τις εν λόγω προτάσεις¹⁶ και πολλές από αυτές έχουν εν μέρει υιοθετηθεί. Ορισμένες από τις εν λόγω προτάσεις εξακολουθούν να βρίσκονται υπό εξέταση και ενδέχεται να οδηγήσουν μελλοντικά σε περαιτέρω απλουστεύσεις.

2.4.2.5. Νέες γενικές κατευθύνσεις για τις κρατικές ενισχύσεις

67. Οι νέες κοινοτικές γενικές κατευθύνσεις για τις κρατικές ενισχύσεις στον γεωργικό τομέα, εγκρίθηκαν τον Φεβρουάριο του 2000 και αντικαθιστούν και ενοποιούν μια μεγάλη ποικιλία άλλων πλαισίων, γενικών κατευθύνσεων, καθώς και πρακτικών και εγγράφων εργασίας της Επιτροπής. Η επανεξέταση αυτή οδηγεί σε μεγαλύτερο βαθμό διαφάνειας και διευκολύνει το έργο των αρμοδίων αρχών.

2.4.3. Μέτρα απλούστευσης στους τομείς της αγοράς

68. Οι μεταρρυθμίσεις που εγκρίθηκαν ή προτάθηκαν κατά το έτος 2000, έχουν απλουστεύσει ή πρόκειται να απλουστεύσουν τη γεωργική νομοθεσία σε ορισμένους τομείς της αγοράς.

2.4.3.1. Λίνος και κάνναβη

69. Η μεταρρύθμιση του τομέα του κλωστικού λίνου και της κάνναβης, που εγκρίθηκε τον Ιούλιο 2000, ενσωμάτωσε τις εν λόγω καλλιέργειες στο σύστημα των αροτραίων καλλιεργειών, όσον αφορά τις άμεσες ενισχύσεις στους παραγωγούς. Επιπλέον, η μεταρρύθμιση έχει μειώσει τον αριθμό των κανονισμών.

2.4.3.2. Κρέας

70. Διάφορα μέτρα απλούστευσης έχουν ληφθεί στον τομέα των κρεάτων κατά το 2000, για παράδειγμα :
- οι πριμοδοτήσεις σφαγής στον τομέα του βοείου κρέατος, δύνανται, υπό ορισμένες συνθήκες, να καταβάλλονται αυτόματα στον ενδιαφερόμενους κτηνοτρόφους·
 - τα κράτη μέλη δύνανται να επιτρέπουν στους γεωργούς να επιλέγουν την απλουστευμένη εφαρμογή της πριμοδότησης εκτατικοποίησης·
 - η ονοματολογία των επιστροφών κατά την εξαγωγή μεταποιημένου βοείου κρέατος, έχει απλουστευθεί αισθητά : οι 47 ιδιαίτερα τεχνικές και πολύπλοκες κατηγορίες προϊόντων μειώθηκαν σε 8·
 - με βάση την μέθοδο που ακολουθήθηκε για άλλους τομείς στο Πρόγραμμα Δράσης 2000, οι τιμές βάσης του χοιρείου και του πρόβειου κρέατος δεν θα

¹⁶

καθορίζονται πλέον σε ετήσια βάση, αλλά στους αντίστοιχους βασικούς κανονισμούς, χωρίς ειδικές προθεσμίες·

- οι διαδικασίες που εφαρμόζονται για τα “άμεσα” πιστοποιητικά εξαγωγής για το χοίρειο κρέας, τα αυγά και το κρέας πουλερικών, απλουστεύθηκαν και ευθυγραμμίστηκαν με το σύστημα των πιστοποιητικών που εκδίδονται στον τομέα του βοείου κρέατος.

2.4.3.3. Γάλα και γαλακτοκομικά προϊόντα

71. Μετά από την έκδοση του νέου βασικού κανονισμού στον γαλακτοκομικό τομέα, χρειάστηκε να πραγματοποιηθούν πολλές τροποποιήσεις στους κανονισμούς εφαρμογής της Επιτροπής. Αντί να τροποποιήσουν τους ισχύοντες κανονισμούς, οι αρμόδιοι επωφελήθηκαν από την ευκαιρία αυτή για να κωδικοποιήσουν μεγάλα τμήματα της νομοθεσίας στον γαλακτοκομικό τομέα. Η εν λόγω κωδικοποίηση επέτρεψε τη μείωση του αριθμού των κανονισμών, την απλούστευση των διοικητικών διαδικασιών και την εναρμόνιση των διαδικασιών διοικητικής διαχείρισης και ελέγχου των διαφορών συστημάτων.

2.4.3.4. Οπωροκηπευτικά

72. Η πρόταση για την τροποποίηση της κοινής οργάνωσης αγοράς στον τομέα των οπωροκηπευτικών, συμπεριλαμβανομένων των μεταποιημένων οπωροκηπευτικών, αποσκοπεί στην ορθολογική οργάνωση και την απλούστευση των διατάξεων, καθώς και στην προσαρμογή κατάλληλων ορίων παραγωγής. Θα απλουστεύσει και θα σταθεροποιήσει το καθεστώς στήριξης των οργανώσεων παραγωγών και θα βελτιώσει τη διαχείριση των επιστροφών κατά την εξαγωγή νωπών οπωροκηπευτικών.

2.4.3.5. Ρύζι

73. Σύμφωνα με την πρόταση της Επιτροπής του Ιουνίου του 2000, το ρύζι θα ενταχθεί στο σύστημα των αροτραίων καλλιεργειών. Από το μέτρο αυτό θα προκύψουν σημαντικά πλεονεκτήματα από άποψη απλούστευσης.

2.4.4. Το καθεστώς για τους παραγωγούς μικρής κλίμακας

74. Τον Δεκέμβριο του 2000¹⁷, η Επιτροπή ενέκρινε πρόταση για την απλούστευση του καθεστώτος πληρωμής μικρών ποσών άμεσων ενισχύσεων σε γεωργούς. Η πρόταση προβλέπει ότι οι γεωργοί που δικαιούνται μια άμεση μέγιστη ενίσχυση 1.000 ευρώ, θα πρέπει να υποβάλλουν ενιαία αίτηση και θα εισπράττουν ένα συνολικό ποσό ετησίως, αντί να τους καταβάλλονται πολλές μικρές πληρωμές.

2.5. Κρατικές ενισχύσεις

2.5.1. Ένα νέο νομοθετικό πλαίσιο

75. Από την 1η Ιανουαρίου 2000, η Επιτροπή εφάρμοσε τις ‘γενικές κατευθύνσεις της Κοινότητας σχετικά με τις κρατικές ενισχύσεις στον γεωργικό τομέα’¹⁸, που είχαν

¹⁷ COM (2000) 841

¹⁸ ΕΕ C 28 της 1.2.2000, σ. 2. Τροποποιήθηκε με την ΕΕ C 232 της 12.8.2000, σ. 19.

εγκριθεί στις 24 Νοεμβρίου 1999, για νέες κρατικές ενισχύσεις που υποβλήθηκαν μετά την εν λόγω ημερομηνία. Τα κράτη μέλη θα πρέπει να έχουν προσαρμόσει τα ισχύοντα καθεστώτα ενισχύσεων μέχρι το τέλος του 2000, έτσι ώστε να συμμορφωθούν με τους νέους κανόνες.

76. Οι νέες κατευθυντήριες γραμμές κωδικοποιούν και απλουστεύουν τους κανόνες που εφαρμόζε κατά το παρελθόν η Επιτροπή. Επιπλέον, έχουν πραγματοποιηθεί αρκετές σημαντικές μεταβολές για να διασφαλίσουν την συμφωνία των σχετικών με τις κρατικές ενισχύσεις κανόνων της Ευρωπαϊκής Ένωσης με τη νέα πολιτική αγροτικής ανάπτυξης, η οποία καθιερώθηκε στο πλαίσιο των μεταρρυθμίσεων του 'Προγράμματος Δράσης 2000'.
77. Οι νέες γενικές κατευθύνσεις βασίζονται στην αρχή ότι κάθε κρατική ενίσχυση στον γεωργικό τομέα πρέπει να είναι συμβατή με την κοινή γεωργική πολιτική της ΕΕ (ΚΓΠ) και με τις διεθνείς δεσμεύσεις της ΕΕ, ιδίως στο πλαίσιο της συμφωνίας ΠΟΕ στον γεωργικό τομέα. Δεδομένου ότι τα κράτη μέλη απεφάσισαν να αποκλείσουν την πιθανότητα να μπορεί ένα μόνο κράτος μέλος να διαταράσσει την ευαίσθητη ισορροπία της κοινοτικής στήριξης των τιμών των προϊόντων ή των προγραμμάτων αγροτικής ανάπτυξης, απαγορεύεται κάθε κρατική ενίσχυση που παρεμβαίνει στους μηχανισμούς της κοινής οργάνωσης αγορών.
78. Σύμφωνα με τις νέες γενικές κατευθύνσεις, οι χορηγούμενες από τα κράτη μέλη ενισχύσεις, οι οποίες, εφόσον τηρούνται διάφοροι όροι, είναι αποδεκτές από την ΕΕ, δύνανται να περιγραφούν περιληπτικά κατά τον ακόλουθο τρόπο :
- οι ενισχύσεις για επενδύσεις στις γεωργικές εκμεταλλεύσεις, δύνανται κατά κανόνα να επιτρέπονται μέχρι του 40% των επιλέξιμων δαπανών, ή του 50% στις πλέον μειονεκτικές περιοχές· δύνανται να επιτρέπονται υψηλότερα ποσοστά ενίσχυσης για επενδύσεις που συνδέονται με τη διατήρηση παραδοσιακών τοπίων, για την νέα διευθέτηση κτιρίων εκμετάλλευσης προς το γενικό συμφέρον, ή για τη βελτίωση του περιβάλλοντος, της καλής διαβίωσης των ζώων ή της υγιεινής·
 - οι ενισχύσεις για επενδύσεις στη μεταποίηση και την εμπορία γεωργικών προϊόντων, δύνανται κατά κανόνα να επιτρέπονται σε ποσοστά που μπορούν να φθάσουν το 40% ή ακόμα και το 50% στις περιφέρειες του στόχου 1, υπό τον όρο ότι θα αποδεικνύεται ότι τα συγκεκριμένα προϊόντα δύνανται να διατεθούν μέσω των συνήθων διαύλων στην αγορά·
 - οι ενισχύσεις που χορηγούνται σε αντάλλαγμα δεσμεύσεων των παραγωγών στο γεωργο-περιβαλλοντικό τομέα και άλλες ενισχύσεις που ευνοούν το περιβάλλον·
 - οι ενισχύσεις που προορίζονται για την αντιστάθμιση μειονεκτημάτων στις μειονεκτικές περιοχές·
 - οι ενισχύσεις για την εγκατάσταση νεαρών γεωργών·
 - οι ενισχύσεις για την πρόωρη συνταξιοδότηση, της παύση γεωργικών δραστηριοτήτων ή τον περιορισμό του δυναμικού παραγωγής, μεταποίησης και εμπορίας·
 - οι ενισχύσεις για την εγκατάσταση ομάδων παραγωγών·

- οι ενισχύσεις που προορίζονται για την αντιστάθμιση ζημιών που έχουν προκληθεί στη γεωργική παραγωγή ή στα μέσα παραγωγής, λόγω φυσικών καταστροφών ή εξαιρετικών περιστάσεων, δυσμενών καιρικών συνθηκών ή κρουσμάτων ασθενειών των ζώων ή των φυτών, καθώς και ενισχύσεις που χορηγούνται για την ενθάρρυνση της ασφάλισης κατά των εν λόγω κινδύνων·
 - οι ενισχύσεις για την ενθάρρυνση της παραγωγής και της εμπορίας γεωργικών προϊόντων ποιότητας, για την παροχή τεχνικής βοήθειας στους παραγωγούς και για τη βελτίωση της γενετικής ποιότητας του ζωικού κεφαλαίου·
 - οι ενισχύσεις που προορίζονται για την χορήγηση ειδικής συνδρομής σε ιδιαίτερα απομακρυσμένες περιφέρειες και στα νησιά του Αιγαίου.
79. Εκτός από τις εν λόγω κατηγορίες, οι οποίες καλύπτονται ειδικά από τις γενικές κατευθύνσεις, δύνανται επίσης να χορηγούνται ενισχύσεις δυνάμει άλλων κοινοτικών διατάξεων για την έρευνα και την ανάπτυξη, για την χορήγηση βραχυπρόθεσμων δανείων λειτουργίας, για τη διάσωση και την αναδιάρθρωση γεωργικών εκμεταλλεύσεων που αντιμετωπίζουν προβλήματα, καθώς και για τη στήριξη της απασχόλησης.
80. Εξάλλου, η Επιτροπή καταρτίζει επί του παρόντος ένα νέο πλαίσιο για την προώθηση και τη διαφήμιση γεωργικών προϊόντων. Κατά συνέπεια, οι νέες γενικές κατευθύνσεις απλώς αναφέρονται στις υφιστάμενες γενικές κατευθύνσεις, που δημοσιεύθηκαν κατά το 1987.
- 2.5.2. *Γενική επισκόπηση του έτους*
81. Κατά το 2000, η Επιτροπή έλαβε 248 κοινοποιήσεις σχεδίων μέτρων για την χορήγηση κρατικών ενισχύσεων στον γεωργικό και τον γεωργο-βιομηχανικό τομέα. Η Επιτροπή ξεκίνησε επίσης την εξέταση 26 μέτρων ενίσχυσης, που δεν είχαν κοινοποιηθεί προγενέστερα, δυνάμει του άρθρου 88 παράγραφος 3 της Συνθήκης ΕΚ. Δεν ξεκίνησε ούτε ολοκλήρωσε οποιαδήποτε εξέταση υφισταμένων καθεστώτων ενίσχυσης σύμφωνα με το άρθρο 88 παράγραφος 1 της Συνθήκης ΕΚ. Κατά κανόνα, η Επιτροπή δεν εξέφρασε αντιρρήσεις για 183 μέτρα. Πολλά από τα εν λόγω μέτρα εγκρίθηκαν αφού τα ενδιαφερόμενα μέρη είτε τα τροποποίησαν, είτε δεσμεύθηκαν να τα τροποποιήσουν, έτσι ώστε να ευθυγραμμιστούν με τους κοινοτικούς κανόνες για τις κρατικές ενισχύσεις. Η Επιτροπή κίνησε τη διαδικασία που προβλέπεται στο άρθρο 88 παράγραφος 2 της Συνθήκης ΕΚ για 7 περιπτώσεις, στις οποίες τα συγκεκριμένα μέτρα δημιουργούσαν σοβαρές αμφιβολίες ως προς την συμβατότητά τους με την κοινή αγορά. Η Επιτροπή περάτωσε τη διαδικασία που προβλέπεται στο άρθρο 88 παράγραφος 2 της Συνθήκης ΕΚ σε 13 περιπτώσεις, λαμβάνοντας για 7 από αυτές τελική αρνητική απόφαση. Σε όλες τις περιπτώσεις που ελήφθη αρνητική απόφαση και οι κρατικές ενισχύσεις είχαν ήδη χορηγηθεί από τα συγκεκριμένα κράτη μέλη, η Επιτροπή ζήτησε την επιστροφή των καταβληθεισών ενισχύσεων.
82. Η επισκόπηση των περιπτώσεων που ακολουθούν περιλαμβάνει μια επιλογή των περιπτώσεων που θίγουν ενδιαφέροντα ζητήματα για τις κρατικές ενισχύσεις στον γεωργικό και τον γεωργο-βιομηχανικό τομέα. Για λόγους σαφήνειας, οι περιπτώσεις έχουν ταξινομηθεί ανά θέμα και ανά τομέα.

2.5.3. Εξαιρετικά γεγονότα και φυσικές καταστροφές

2.5.3.1. Η κρίση της διοξίνης - (B)

83. Όσον αφορά τις κρατικές ενισχύσεις για 'εξαιρετικά γεγονότα' που εμπίπτουν στο πλαίσιο του άρθρου 87 παράγραφος 2 σημείο β) της Συνθήκης ΕΚ, η Επιτροπή επέτρεψε κατά το 2000, όπως είχε ήδη πράξει κατά το 1999, τη χορήγηση ενισχύσεων για παραγωγούς και επιχειρήσεις που επλήγησαν από την κρίση που προκάλεσε η μόλυνση των ζωοτροφών από την διοξίνη. Κατά τον τρόπο αυτό, η Επιτροπή επέτρεψε την χορήγηση αποζημίωσης για την αντιστάθμιση των οικονομικών ζημιών που υπέστησαν οι παραγωγοί συνεπεία της κρίσης¹⁹. Η ενίσχυση καλύπτει το σύνολο της ζωικής παραγωγής και δεν περιλαμβάνει την αξία των ζώων και των προϊόντων που κατεστράφησαν και ήδη καλύπτονται από άλλες εθνικές διατάξεις που επέτρεψε η Επιτροπή²⁰. Οι ενισχύσεις που καταβλήθηκαν υπό μορφή ενιαίας πληρωμής και υπολογίστηκαν αποκλειστικά με βάση κατ'αποκοπή ποσά που προέκυψαν από μακροοικονομικούς υπολογισμούς, καταβάλλονται αποκλειστικά ανά μέσο παραγωγής ή ανά μονάδα που διατέθηκε στο εμπόριο. Κατά τον τρόπο αυτό αποφεύγεται ο κίνδυνος χορήγησης επιπλέον ενισχύσεων εκτός εκείνων που έχουν επιτραπεί κατά το παρελθόν υπό μορφή ιδίως αποζημιώσεων για την καταστροφή ζώων ή προϊόντων ζωικής προέλευσης ακατάλληλων για κατανάλωση και για εμπορία. Η Επιτροπή θεώρησε ότι μπόρεσε να αποδειχθεί η σχέση μεταξύ των απωλειών από άποψη κύκλου εργασιών και του εξαιρετικού γεγονότος που οφείλεται στην κρίση της διοξίνης. Κατά τον τρόπο αυτό, η απώλεια από άποψη κύκλου εργασιών οφείλεται, μεταξύ άλλων, στην απώλεια τμήματος της αγοράς και στην πτώση της κατανάλωσης που προκάλεσε ο συναγερμός σε κοινωνική κλίμακα, η χαοτική διαχείριση της κρίσης, καθώς και η λήψη έκτακτων μέτρων που εμποδίζουν τις συνήθεις εμπορικές συναλλαγές των συγκεκριμένων προϊόντων.

2.5.3.2. Ανάκαμψη του τομέα της δασοκομίας στη Γαλλία - (F)

84. Όσον αφορά τα μέτρα που προορίζονται για την αντιστάθμιση των ζημιών που προκλήθηκαν από τις φυσικές καταστροφές κατά την έννοια του άρθρου 87 παράγραφος 2 σημείο β) της Συνθήκης, η Επιτροπή επέτρεψε τη λήψη ενός μέτρου με σκοπό την ανάκαμψη του δασοκομικού τομέα της Γαλλίας, που επλήγη έντονα από την κακοκαιρία κατά τα τέλη του Δεκεμβρίου 1999, του οποίου ο συνολικός προϋπολογισμός ανέρχεται, συνολικά για όλες τις ενισχύσεις, σε 3 δισεκατ. ευρώ περίπου²¹. Στο πρόγραμμα χορήγησης ενισχύσεων συμπεριλαμβάνονταν κατεπείγοντα μέτρα, όπως είναι οι ενισχύσεις για τη νέα διάνοιξη δασικών αξόνων και δρόμων, οι ενισχύσεις για τη δημιουργία δασικών δρόμων και χώρων αποθήκευσης υγρής ξυλείας και για τη δημιουργία αποθηκευτικών χώρων, η χρηματοδότηση του κόστους απομάκρυνσης της ξυλείας, η ενίσχυση για την αποθήκευση ξυλείας, η ενίσχυση για την παραγωγή ξυλείας από σπασμένα κλαδιά, η αποκατάσταση δασών που επλήγησαν και η φορολογική έκπτωση των οφειλόμενων σε καταργήσιμες δαπανών, από το κατ'αποκοπή δασικό εισόδημα των ιδιοκτητών που

¹⁹ Υπόθεση αριθ. N 770/1999. (εφόσον στο παρόν κείμενο δεν υπάρχει ειδική αναφορά στη δημοσίευση μιας απόφασης στην ΕΕ, η απόφαση δεν έχει ακόμη δημοσιευθεί. Τα αυθεντικά κείμενα των αποφάσεων έγκρισης ενισχύσεων δύνανται κατά κανόνα να ευρεθούν στη θέση http://europa.eu.int/comm/sg/sgb/state_aids).

²⁰ Υποθέσεις αριθ. NN 87/1999, NN 88/1999 της NN 89/1999, N 380/1999 και N 386/1999.

²¹ Υπόθεση αριθ. N 92/2000.

επλήγησαν. Επίσης, άλλα μέτρα παροχής κινήτρων, όπως είναι οι ενισχύσεις για τη μεταφορά ξυλείας, αποτελούσαν τμήμα του σχεδίου, όπως επίσης και οι ενισχύσεις για επενδύσεις, ιδίως όσον αφορά την ενίσχυση για την απόκτηση υλικού δασικής εκμετάλλευσης και η ταχεία απόσβεση του εν λόγω υλικού, καθώς και οι ενισχύσεις για την απασχόληση και την επιμόρφωση και, τέλος, οι ενισχύσεις για τα συνοδευτικά οργανωτικά και τεχνικά μέτρα. Παρά το γεγονός ότι όλα τα μέτρα που προβλέπονται από το σχέδιο εμφανίζονται να έχουν διαφορετικό χαρακτήρα, η Επιτροπή έκρινε ότι εντάσσονται στο ίδιο πλαίσιο λήψης μέτρων και ότι έχουν τον ίδιο στόχο, δηλαδή την αναζωογόνηση ολόκληρου του τομέα μετά από τις φυσικές καταστροφές, καθώς και ότι θα έπρεπε, επομένως, να θεωρηθούν ως μέτρα που προορίζονται για την αντιμετώπιση των ζημιών που προκλήθηκαν από τις φυσικές καταστροφές κατά την έννοια της Συνθήκης.

85. Στον ίδιο αυτό τομέα, ανεξάρτητα όμως από τις ζημίες που προκλήθηκαν από την κακοκαιρία του Δεκεμβρίου 1999, η Επιτροπή επέτρεψε επίσης την χορήγηση ενισχύσεων στην Εθνική Υπηρεσία Δασών (ONF)²², σε περιπτώσεις που κινδύνευε να δημιουργηθεί πρόβλημα χρησιμοποίησης κρατικών πόρων για την στήριξη ανταγωνιστικών δραστηριοτήτων ενός δημόσιου φορέα. Η "ONF" είναι πράγματι, ένας δημόσιος εθνικός οργανισμός του οποίου οι δραστηριότητες έχουν διττό χαρακτήρα δεδομένου ότι, αφενός, διασφαλίζει μια αποκλειστική αποστολή δημόσιας υπηρεσίας και, αφετέρου, ασκεί μια εμπορική δραστηριότητα, ανταγωνιζόμενη άλλους τομείς της αγοράς. Η δημόσια δραστηριότητα συνίσταται στην διασφάλιση της διαχείρισης, για λογαριασμό του ιδιοκτήτη τους, των δασών που υπόκεινται στο γαλλικό δασοκομικό καθεστώς. Η ONF αντλεί πόρους από το κράτος υπό μορφή αντισταθμιστικών καταβολών, που προορίζονται για την κάλυψη των εξόδων διαχείρισης. Εξάλλου, χορηγείται δημόσια ή ακόμα και ιδιωτική χρηματοδότηση για γενικού ενδιαφέροντος κρατικές ενέργειες, οι οποίες υλοποιούνται από την ONF. Οι ενέργειες αυτές ενδέχεται να αφορούν ιδίως την προστασία και την επιτήρηση του δάσους, την πρόληψη των πυρκαγιών, την καταπολέμηση της διάβρωσης και των κατολισθήσεων, κλπ. Η Επιτροπή κατέληξε στο συμπέρασμα ότι οι εν λόγω δραστηριότητες αποτελούσαν μέτρα γενικού ενδιαφέροντος και ότι η μεταφορά κονδυλίων θα έπρεπε να θεωρηθεί ότι πραγματοποιείται από ένα κρατικό επίπεδο σε ένα άλλο. Εξάλλου, λόγω του γεγονότος ότι ορισμένες ενέργειες εκτελούνται σε κρατικό επίπεδο, στο πλαίσιο της παροχής δημοσίων υπηρεσιών, θα πρέπει να θεωρηθούν ότι δεν ευνοούν επιχειρήσεις ή συγκεκριμένη παραγωγή και ότι, κατά συνέπεια, δεν πληρούν όλα τα κριτήρια του άρθρου 87 παράγραφος 1 της Συνθήκης. Όσον αφορά την εμπορική δραστηριότητα, η ONF δύναται να συνάπτει συμβάσεις με φυσικά ή νομικά πρόσωπα, με σκοπό την υλοποίηση ενεργειών διαχείρισης, μελετών, ερευνών και εργασιών, καθώς και την προστασία, τη διευθέτηση και την ανάπτυξη των δασικών πόρων. Για το εν λόγω είδος δραστηριοτήτων, η Επιτροπή δεν διαπίστωσε κανένα στοιχείο κρατικής ενίσχυσης λόγω της διασταύρωσης των πόρων προς όφελος των εν λόγω ανταγωνιστικών δραστηριοτήτων. Πράγματι, οι τιμές που εφαρμόζει η ONF δεν είναι χαμηλότερες από εκείνες των ανταγωνιστών της και, οπωσδήποτε, η αντισταθμιστική καταβολή από το κράτος δεν καλύπτει καν όλες τις "δημόσιες" δαπάνες της ONF, γεγονός που, στην πράξη, εμποδίζει κάθε διασταύρωση των πόρων.

²²

Υπόθεση αριθ. NN 96/95.

2.5.4. Ιδιωτικοποίηση και αναδιάρθρωση

2.5.4.1. Ενίσχυση για την αγορά γαιών - (D)

86. Κατά το 1999, η Επιτροπή ανακοίνωσε στη Γερμανία μια τελική αρνητική απόφαση σχετικά με την χορηγηθείσα από τη γερμανική κυβέρνηση ενίσχυση δυνάμει του νόμου *'Entschädigungs- und Ausgleichsleistungsgesetz'* (EALG)²³. Ο νόμος περιλαμβάνει ένα πρόγραμμα αγοράς γαιών σε μειωμένες τιμές στην πρώην ανατολική Γερμανία, γεγονός που ισοδυναμεί με κρατική ενίσχυση για ορισμένους δικαιούχους.
87. Το ποσοστό της ενίσχυσης που χορηγήθηκε σε ορισμένους δικαιούχους εμφανίζεται ιδιαίτερα υψηλό σε σύγκριση με τα ποσοστά που θα μπορούσε να αποδεχθεί η Επιτροπή για την αγορά γεωργικών γαιών. Επιπλέον, υπάρχουν ενδείξεις ότι η εν λόγω ενίσχυση επιβάλλει διακρίσεις και επομένως παραβαίνει τις διατάξεις των άρθρων 12, 34, παράγραφος 3 και του άρθρου 43 της Συνθήκης ΕΚ.
88. Κατά τη διάρκεια του 1999, κοινοποιήθηκε στην Επιτροπή μια τροποποιημένη διατύπωση του προγράμματος αγοράς γαιών, το οποίο εγκρίθηκε με επιστολή της 19ης Ιανουαρίου 2000²⁴. Τα προβλήματα που είχαν οδηγήσει στη λήψη μερικώς αρνητικής απόφασης κατά το 1999 έχουν επιλυθεί :
- η απόφαση της Επιτροπής της 20ής Ιανουαρίου 1999 σχετικά με τον παλαιό νόμο EALG, έκρινε ότι αποτελούσε διάκριση η υποχρέωση της μόνιμης κατοικίας σε συγκεκριμένη ημερομηνία, με σκοπό την επιλεξιμότητα στο πλαίσιο του προγράμματος : στην πράξη, τον όρο αυτό θα μπορούσαν να πληρούν μόνο οι γερμανοί (της ανατολικής Γερμανίας). Όλες οι ημερομηνίες αυτές διεγράφησαν στο νέο πρόγραμμα·
 - εξάλλου, η Επιτροπή προέβαλε αντιρρήσεις σχετικά με το ύψος της ενίσχυσης για την αγορά γεωργικών γαιών εκτός μειονεκτικών ζωνών. Το ποσοστό της ενίσχυσης συμφωνεί πλέον απολύτως με τα ποσοστά τα οποία η Επιτροπή δύναται κατά κανόνα να αποδεχθεί. Κάθε ενίσχυση που χορηγείται πέραν του ποσοστού αυτού, δυνάμει του παλαιού νόμου EALG, θα ανακτάται επαυξημένη κατά τους τόκους, όπως απαιτείται δυνάμει της απόφασης της Επιτροπής της 20ής Ιανουαρίου 1999.
89. Λαμβάνοντας υπόψη τις διαβεβαιώσεις που παρέσχαν οι γερμανικές αρχές, η Επιτροπή έκρινε ότι υπήρχαν επαρκείς διαθέσιμες γαίες για να καταργηθεί κάθε δυνητική διάκριση, χωρίς να απαιτηθεί η λύση των ήδη συναφθεισών συμβάσεων με βάση τον παλαιό νόμο EALG. Στο μέτρο που τα εναπομένοντα στοιχεία στο νέο καθεστώς θα έδιναν προτεραιότητα στους ανατολικογερμανούς, στην περίπτωση που όλα τα λοιπά κριτήρια είναι τα ίδια, η Επιτροπή θεωρεί ότι η εν λόγω προτίμηση, η οποία εντάσσεται στο πλαίσιο του στόχου της αναδιάρθρωσης του γεωργικού τομέα στα νέα γερμανικά ομόσπονδα κρατίδια (*Länder*), διασφαλίζει παράλληλα την ενδεχόμενη συμμετοχή στις αγορές γαιών, των δυνητικών αγοραστών ή των οικογένειών τους, που έζησαν και εργάστηκαν στην πρώην ΛΔΓ για πολλές

²³ Έναρξη της διαδικασίας για την υπόθεση αριθ. C 17/98, ΕΕ C 215 της 10.7.1998, σ. 7· τελική αρνητική απόφαση της 20.1.1999, ΕΕ L 107 της 24.4.1999, σ. 21.

²⁴ Υπόθεση αριθ. N 506/1999.

δεκαετίες, στόχος ο οποίος έγινε αποδεκτός ως δικαιολογημένος στην απόφαση της Επιτροπής της 20ής Ιανουαρίου 1999 και ο οποίος δεν αμφισβητήθηκε.

90. Η Επιτροπή κρίνει επομένως ότι το νέο καθεστώς, που προτάθηκε από τη γερμανική κυβέρνηση, θα διευκολύνει την ανάπτυξη οικονομικών δραστηριοτήτων στον τομέα αυτόν. Το μέτρο εμπίπτει επομένως στο πεδίο εφαρμογής του άρθρου 87 παράγραφος 3 σημείο γ) της Συνθήκης.

2.5.4.2. Σχέδια αναδιάρθρωσης και ιδιωτικοποίησης της EPAC και της SILOPOR²⁵ - (P)

91. Κατά το 1998, η Επιτροπή κίνησε τη διαδικασία που προβλέπεται στο άρθρο 88 παράγραφος 2 της Συνθήκης ΕΚ, όσον αφορά τα σχέδια αναδιάρθρωσης και ιδιωτικοποίησης δύο δημοσίων εταιριών : της EPAC, που διαθέτει στο εμπόριο τα σιτηρά και της SILOPOR²⁶, που είναι μια εταιρία λιμενικής διαχείρισης. Εν τω μεταξύ, η Πορτογαλία απεφάσισε να προβεί στην εκκαθάριση των εν λόγω δύο εταιριών, δεν έχει όμως ακόμα λάβει επίσημη θέση επί του θέματος αυτού έναντι της Επιτροπής.
92. Στις 27 Ιουνίου 2000, το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο εξέδωσε γνώμη σχετικά με την μη εφαρμογή από την Πορτογαλία της απόφασης της Επιτροπής του 1997, απόφαση που προβλέπει ότι η κρατική εγγύηση που παρασχέθηκε στην EPAC αποτελούσε μια κρατική ενίσχυση παράνομη και ασυμβίβαστη²⁷. Ουσιαστικά, το Δικαστήριο επιβεβαίωσε τη θέση της Επιτροπής σχετικά με τον χαρακτήρα της ενίσχυσης και την μη συμβατότητα της κρατικής εγγύησης που παρασχέθηκε στην EPAC.

2.5.4.3. Centrale del Latte di Roma²⁸ - (I)

93. Η Επιτροπή αποφάσισε επίσης να περατώσει τη διαδικασία για τις ενισχύσεις που χορηγήθηκαν στην "Centrale del Latte di Roma", με την έκδοση μερικώς αρνητικής απόφασης²⁹. Εξάλλου, η Επιτροπή έκρινε ότι η συστηματική κάλυψη των απωλειών εκμετάλλευσης από την κοινότητα της Ρώμης κατά το 1992 και το 1997, αποτελούσε την χορήγηση ενισχύσεων λειτουργίας, που δεν θα μπορούσε να θεωρηθεί ως παροχή δημοσίων υπηρεσιών. Εξάλλου, η Επιτροπή θεώρησε ότι δεν χορηγήθηκε κρατική ενίσχυση στους γαλακτοπαραγωγούς του Lazio ή στον αγοραστή, στο πλαίσιο της διαδικασίας ιδιωτικοποίησης. Δεδομένου ότι η μεταφορά του εργοστασίου θα μπορούσε να θεωρηθεί ως συμφωνία παραχώρησης στοιχείων του ενεργητικού, η ανάκτηση των ενισχύσεων θα αφορά την προηγούμενη "Centrale del Latte" (σε διαδικασία εκκαθάρισης).

²⁵ Υπόθεση αριθ. C 51/98 (πρώην αριθ. N 852/97 και N 6/98).

²⁶ ΕΕ C 363 της 25.11.1998, σ. 4.

²⁷ Υπόθεση αριθ. C 404/97.

²⁸ Υπόθεση αριθ. C 28/98 (πρώην αριθ. NN 185/97).

²⁹ ΕΕ L 265 της 19.10.2000, σ. 15.

2.5.5. Φορολογικά μέτρα

2.5.5.1. Απαλλαγή από το φόρο για το CO₂ στον τομέα της παραγωγής οπωροκηπευτικών σε θερμοκήπια³⁰ - (NL)

94. Στις 5 Ιανουαρίου του 2000 η Επιτροπή ενέκρινε μια μερική απαλλαγή στην Ολλανδία, από τον φόρο για το CO₂ στον τομέα της παραγωγής οπωροκηπευτικών σε θερμοκήπια.
95. Η Επιτροπή ενέκρινε την αρχική διατύπωση του νόμου για τους περιβαλλοντικούς φόρους '*Wet belastingen op milieugronslag*' στις 3 Δεκεμβρίου 1992. Στον εν λόγω νόμο επεβλήθησαν διάφορες τροποποιήσεις, ιδίως η θέσπιση ενός ρυθμιστικού φόρου για την ενέργεια. Στόχος του εν λόγω φόρου είναι η συμβολή στη μείωση των εκπομπών CO₂ και η προώθηση της εξοικονόμησης ενέργειας. Η ολλανδική κυβέρνηση τροποποίησε τους φορολογικούς συντελεστές για την ενέργεια, με ισχύ από 1ης Ιανουαρίου 1999. Οι εν λόγω συντελεστές αυξήθηκαν και οι φορολογικές κατηγορίες αναπροσαρμόστηκαν. Τα έσοδα από την εν λόγω αύξηση θα διατεθούν εκ νέου σε νοικοκυριά και επιχειρήσεις υπό μορφή μείωσης της φορολογίας επί των μισθών και εισοδημάτων. Η ολλανδική κυβέρνηση αναμένει ότι η εν λόγω αύξηση της φορολογίας για την κατανάλωση ενέργειας θα έχει θετικά αποτελέσματα στις εκπομπές του CO₂.
96. Ο ρυθμιστικός ενεργειακός φόρος συμπεριλάμβανε επίσης έναν μηδενικό συντελεστή για το φυσικό αέριο που χρησιμοποιείται στις καλλιέργειες θερμοκηπίου. Οι ολλανδικές αρχές ζήτησαν να εφαρμοστεί μηδενικός συντελεστής για το φυσικό αέριο στον τομέα της παραγωγής οπωροκηπευτικών σε θερμοκήπια, τουλάχιστον για ένα ακόμα συμπληρωματικό έτος. Σε περίπτωση που ένα θερμοκήπιο δεν είναι συνδεδεμένο με φυσικό αέριο, εφαρμόζεται μηδενικός φορολογικός συντελεστής για το μέσο έλαιο, το πετρέλαιο εσωτερικής καύσης και το υγροποιημένο αέριο πετρελαίου.
97. Μετά από επαφές με τις υπηρεσίες της Επιτροπής, οι ολλανδικές αρχές τροποποίησαν το μέτρο: ο μηδενικός συντελεστής θα εφαρμόζεται μόνο κατά το 1999. Το 2000 και το 2001 ο τομέας αυτός θα φορολογείται σε ανάλογη (σταδιακά αυξανόμενη) βάση με άλλους τομείς υψηλής κατανάλωσης ενέργειας. Οι ολλανδικές αρχές δεσμεύτηκαν να κοινοποιήσουν εκ νέου το πρόγραμμα αυτό κατά το 2002.
98. Το μέτρο εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής των κοινοτικών γενικών κατευθύνσεων για τις κρατικές ενισχύσεις με σκοπό την περιβαλλοντική προστασία, δεδομένου ότι ο στόχος του είναι η περιβαλλοντική προστασία. Η πρόθεση είναι να μειωθεί η ενεργειακή κατανάλωση μέσω της αύξησης των ενεργειακών φόρων. Η απαλλαγή από το φόρο θα ισοδυναμούσε με τη χορήγηση ενίσχυσης λειτουργίας. Οι γενικές κατευθύνσεις της Επιτροπής προβλέπουν αυστηρούς όρους για τη χορήγηση ενισχύσεων λειτουργίας σε σχέση με περιβαλλοντικά προβλήματα:
- η ενίσχυση πρέπει να είναι προσωρινή και, κατά κανόνα, σταδιακά μειούμενη: οι ολλανδικές αρχές έχουν προβλέψει σαφή ημερομηνία κατά την οποία ο μηδενικός συντελεστής θα παύσει να εφαρμόζεται και θα ενταχθεί προοδευτικά στο γενικό πλαίσιο. Το μέτρο είναι σταδιακά μειούμενο

³⁰

Υπόθεση αριθ. N 589/B/98.

δεδομένου ότι ο μηδενικός συντελεστής εφαρμόζεται μόνο κατά το 1999, ενώ στη συνέχεια θα θεσπισθεί μια σταδιακά αυξανόμενη φορολογία:

- η ενίσχυση πρέπει να είναι απαραίτητη για την αντιστάθμιση ενός μειονεκτήματος από άποψη ανταγωνισμού: η Επιτροπή έλαβε υπόψη το γεγονός ότι ο τομέας της παραγωγής οπωροκηπευτικών σε θερμοκήπια έχει έξοδα προσωπικού χαμηλότερα του μέσου όρου. Κατά συνέπεια, οι εν λόγω επιχειρήσεις θα έχουν πολύ περιορισμένα πλεονεκτήματα από τις μειώσεις της φορολογίας για το προσωπικό. Το καθεστώς προτιμησιακών τιμών που ίσχυε προηγουμένως για το φυσικό αέριο στον τομέα της παραγωγής οπωροκηπευτικών θερμοκηπίων, καταργήθηκε κατά τα τέλη του 1998.
- οι δικαιούχοι πρέπει να παρέχουν ανταλλάγματα: έχει συναφθεί μια συμφωνία με τον τομέα, σύμφωνα με την οποία καθορίζονται επίσης οι στόχοι για τη χρησιμοποίηση της ανανεώσιμης ενέργειας: το 4 % της ενέργειας που θα χρησιμοποιείται το 2010 θα πρέπει να προέρχεται από ανανεώσιμες ενεργειακές πηγές. Η ενεργειακή απόδοση θα πρέπει να βελτιωθεί κατά 65 % σε σύγκριση με το 1980. Ένα επιπλέον αντιστάθμισμα συνίσταται στην αύξηση των συνολικών φορολογικών βαρών. Πράγματι, με την πρόβλεψη μιας προοδευτικά αυξανόμενης φορολογίας του αερίου (και της πλήρους φορολογίας της χρήσης ηλεκτρικής ενέργειας), το νέο μέτρο παρέχει σαφή κίνητρα στον τομέα της παραγωγής οπωροκηπευτικών θερμοκηπίων, για να χρησιμοποιεί ορθολογικά την ενέργεια και για να μειώσει τις εκπομπές CO₂.

99. Η Επιτροπή κατέληξε στο συμπέρασμα ότι το μέτρο ανταποκρινόταν στις απαιτήσεις που προβλέπονται στο πλαίσιο των κρατικών ενισχύσεων που χορηγούνται στον τομέα του περιβάλλοντος και το ενέκρινε.

2.5.5.2. Απαλλαγή από εισφορές για ανόργανες ουσίες³¹ - (NL)

100. Οι ολλανδικές αρχές προτίθενται να θεσπίσουν ορισμένες φορολογικές απαλλαγές για ανόργανες ουσίες, οι οποίες καθιερώθηκαν με το νόμο περί λιπασμάτων. Το σύστημα αυτό προβλέπει την υποχρεωτική καταγραφή των ανόργανων ουσιών σε κάθε μεμονωμένη εκμετάλλευση και θεσπίζει τις μέγιστες εκπομπές φωσφορικών ενώσεων και αζώτου στο περιβάλλον, ανά εκμετάλλευση. Εφόσον οι εκπομπές υπερβαίνουν τις εν λόγω μέγιστες ποσότητες, θα πρέπει να καταβάλλονται για τις σχετικές ποσότητες φόροι. Οι γεωργοί δύνανται να επιλέγουν τον τρόπο με τον οποίο θα μειώσουν τις εκπομπές τους εντός του ορίου των μέγιστων αποδεκτών ποσοτήτων. Οι απαγορευτικοί φόροι για τις ανόργανες ουσίες εισπράττονται μόνο εφόσον η συνολική ποσότητα φωσφορικών ενώσεων και αζώτου που εκπέμπεται από μια γεωργική εκμετάλλευση, μείον τη συνολική ποσότητα ανόργανων ουσιών που απομακρύνθηκαν κατά τη διάρκεια ενός ημερολογιακού έτους, υπερβαίνει τα πρότυπα αποδεκτής έκλυσης φωσφορικών ενώσεων και αζώτου στο περιβάλλον (που ονομάζονται "πρότυπα διαφυγής"). Σε περίπτωση που μια εκμετάλλευση λάβει αποτελεσματικά μέτρα, π.χ. εάν αποφασίσει να απομακρύνει τα λιπάσματα που απαγορεύεται να απορριφθούν στη γη, δεν θα καταβάλλει την εν λόγω εισφορά.
101. Σύμφωνα με το προταθέν μέτρο, οι εκμεταλλεύσεις μικρής κλίμακας (οι ονομαζόμενες "ερασιτεχνικές επιχειρήσεις") και οι ανθοκηπουρικές εκμεταλλεύσεις απαλλάσσονται πλήρως από τους φόρους για τις ανόργανες ουσίες, οι οποίοι

³¹ Υπόθεση αριθ. C 14/2000 της ΕΕ C 190 της 8.7.2000, σ. 4.

προβλέπονται στο κεφάλαιο IV του νόμου περί λιπασμάτων. Οι εκμεταλλεύσεις παραγωγής κηπευτικών, οι οποίες καλλιεργούν σε θερμοκήπια ή σε υπόστρωμα, απαλλάσσονται εν μέρει.

102. Το σημείο 23 της ανακοίνωσης της Επιτροπής σχετικά με την εφαρμογή των σχετικών με τις κρατικές ενισχύσεις κανόνων για μέτρα που αφορούν την άμεση φορολογία επιχειρήσεων³², προβλέπει ότι ο διαφορετικός χαρακτήρας των φορολογικών μέτρων δεν σημαίνει απαραίτητα ότι πρέπει να τα καθιστά κρατικές ενισχύσεις. Πρόκειται για μέτρα των οποίων η οικονομική λογική τα καθιστά απαραίτητα για την ορθή λειτουργία και αποτελεσματικότητα του φορολογικού συστήματος. Εντούτοις, εναπόκειται στα κράτη μέλη να παρέχουν την εν λόγω αιτιολόγηση.
103. Στο παρόν στάδιο της διαδικασίας, η Επιτροπή κρίνει ότι οι ολλανδικές αρχές δεν έχουν αποδείξει ότι οι διάφορες φορολογικές απαλλαγές αιτιολογούνται από τη φύση και τα οικονομικά χαρακτηριστικά του συστήματος επιβολής εισφορών για τις ανόργανες ουσίες.
104. Ελλείψει της εν λόγω αιτιολόγησης, οι απαλλαγές πρέπει να θεωρηθούν ως κρατικές ενισχύσεις, δεδομένου ότι εμφανίζονται να πληρούν όλους τους όρους που αναφέρονται στα σημεία 9 έως 12 της ανακοίνωσης της Επιτροπής για την εφαρμογή των κανόνων για τις κρατικές ενισχύσεις σε μέτρα που αφορούν την άμεση φορολογία επιχειρήσεων, και, κατά συνέπεια, πρέπει να θεωρηθούν ως ενισχύσεις λειτουργίας. Η Επιτροπή απεφάσισε επομένως να κινήσει τη διαδικασία κατά των προταθέντων μέτρων.
105. Η Επιτροπή εκφράζει επίσης αμφιβολίες σχετικά με τις περιβαλλοντικές επιπτώσεις των προταθεισών απαλλαγών και σχετικά με τη συμβατότητα με την οδηγία για τις νιτρικές ενώσεις. Δημοσίευσε προειδοποιητική επιστολή³³ στην οποία οι Κάτω Χώρες απέστειλαν απάντηση την οποία η Επιτροπή εξετάζει επί του παρόντος.

2.5.6. Ενισχύσεις λειτουργίας: ελληνικοί συνεταιρισμοί - (EL)

106. Κατ'εφαρμογή του γενικού κανόνα που απαγορεύει στα κράτη μέλη να χορηγούν ενισχύσεις λειτουργίας στο γεωργικό τομέα, η Επιτροπή εξέδωσε κατά το 2000 μια τελική αρνητική απόφαση σχετικά με δύο παράνομα μέτρα ενίσχυσης που εφάρμοσε το ελληνικό κράτος για τη διαγραφή και την ενοποίηση δανείων για πολλούς γεωργικούς συνεταιρισμούς (116 για κάθε μέτρο)³⁴. Τα χρέη προκύπτουν κυρίως από λειτουργικές απώλειες των συγκεκριμένων εκμεταλλεύσεων, οι οποίες οφείλονται στην παρέμβαση του ελληνικού κράτους στην παραγωγή και την εμπορία των σχετικών προϊόντων (καθορισμός των τιμών, αποθήκευση, παρέμβαση και εξαγωγή). Άλλα χρέη συνδέονται με επενδύσεις και φυσικές καταστροφές. Τα εν λόγω μέτρα είναι του ίδιου χαρακτήρα με εκείνα του νόμου του 1997, που προβλέπει τη διαγραφή χρεών των γεωργικών συνεταιρισμών, ύψους 450 εκατ. ευρώ, που επετράπη από το Συμβούλιο το Δεκέμβριο του 1998.
107. Τα εξεταζόμενα μέτρα ελήφθησαν δυνάμει των δύο νόμων, του 1992 και του 1994. Η απόφαση της Επιτροπής ελήφθη συνεπεία καταγγελίας για παράνομες και μη

³² ΕΕ C 384 της 10.12.1998, σ.3.

³³ Επιστολή της 29.9.1998.

³⁴ Υποθέσεις αριθ. C 78/97 και αριθ. C 82/97 (ex NN 33/96 και NN 168/97).

συμβατές κρατικές ενισχύσεις που χορηγήθηκαν στο γαλακτοκομικό συνεταιρισμό ΑΓΝΟ. Στην τελική αρνητική απόφαση η Επιτροπή κάλεσε επίσης την Ελλάδα να της παράσχει όλα τα απαραίτητα στοιχεία για να ξεκινήσει μια έρευνα σχετικά με τις κρατικές ενισχύσεις που χορηγήθηκαν στο πλαίσιο των δραστηριοτήτων της Αγροτικής Τράπεζας της Ελλάδας.

2.5.7. *RIBS: παρέμβαση του κράτους με όρους της αγοράς - (I)*

108. Κατά το 1999 και το 2000, η Ιταλία κοινοποίησε τρία σχέδια που υποβλήθηκαν από την εταιρία κρατικής χρηματοδότησης "Itainvest". Συγκεκριμένα, η εν λόγω εταιρία χορήγησε ενίσχυση υπό μορφή συμμετοχής στο κεφάλαιο του δικαιούχου, σύμφωνα με την αρχή του ιδιωτικού επενδυτή που ασκεί δραστηριότητες υπό συνθήκες συνθήκες οικονομίας της αγοράς, όπως ορίζεται στο έγγραφο "εφαρμογή των άρθρων 92 και 93 της Συνθήκης ΕΚ σχετικά με τη συμμετοχή του δημοσίου σε εταιρικό κεφάλαιο"³⁵. Η συμμετοχή στο εταιρικό κεφάλαιο επιστρέφεται μετά από ορισμένα έτη, με επιτόκιο υψηλότερο από το επιτόκιο αναφοράς που χρησιμοποιείται από την Επιτροπή, καθώς και εγγυήσεις που επιτρέπουν στην εταιρία χρηματοδότησης να αποκτήσει τον έλεγχο της δικαιούχου εταιρίας. Μέχρι σήμερα έχουν εγκριθεί δύο σχέδια³⁶. Το τρίτο βρίσκεται επί του παρόντος στη φάση της εξέτασης. Παράλληλα, η Ιταλία κοινοποίησε πέντε σχέδια παρέμβασης της εταιρίας δημόσιας χρηματοδότησης "RIBS". Από τα σχέδια αυτά έχει αποσύρει τα τέσσερα, μετά από αμφιβολίες που εκφράστηκαν από την Επιτροπή ως προς το ερώτημα εάν η παρέμβαση πραγματοποιήθηκε με όρους της αγοράς. Κατά το 2000, οι εταιρίες "Itainvest" και "RIBS" συνενώθηκαν σε μία νέα εταιρία κρατικής χρηματοδότησης με την ονομασία "Sviluppo Italia". Όπως είχε πράξει και στην περίπτωση της εταιρίας "RIBS", η Ιταλία υπέβαλε ένα πρόγραμμα στο οποίο περιγράφονται οι παρεμβάσεις της νέας εταιρίας χρηματοδότησης. Η Επιτροπή εξετάζει το εν λόγω πρόγραμμα επί του παρόντος.

2.5.8. *Τομέας του χοιρείου κρέατος*

2.5.8.1. Ενίσχυση στην παραγωγή χοιρείου κρέατος – 'Stabiporc' - (F)

109. Η Επιτροπή εξέδωσε μια εν μέρει αρνητική τελική απόφαση σχετικά με ένα τρίπτυχο γαλλικό πρόγραμμα για την ενίσχυση της παραγωγής χοιρείου κρέατος³⁷, έναντι του οποίου είχε κινήσει τη διαδικασία εξέτασης που προβλέπεται στο άρθρο 88, παράγραφος 2 της Συνθήκης³⁸. Οι γαλλικές αρχές επιθυμούσαν καταρχήν να επανεργοποιήσουν το σύστημα επιστρεφόμενων προκαταβολών του επαγγελματικού ρυθμιστικού ταμείου για το χοίρειο κρέας ("Stabiporc"), που συνίσταται στην πληρωμή πλήρως επιστρεφόμενων ταμειακών προκαταβολών στις ενώσεις παραγωγών, για να παρέχεται στους κτηνοτρόφους που υπάγονται στο εν λόγω καθεστώς, η δυνατότητα να ρυθμίζουν τις τιμές των άπαχων χοίρων κρεατοπαραγωγής. Το σύστημα προορίζεται επομένως για τη ρύθμιση των εσόδων των εκτροφών χοίρων που πλήττονται από τις κρίσεις στην παραγωγή χοιρείου κρέατος. Η Επιτροπή κατέληξε στο συμπέρασμα ότι η επανεργοποίηση του συστήματος "Stabiporc" δεν αποτελεί κρατική ενίσχυση, λόγω του γεγονότος ότι η κρατική παρέμβαση περιορίζεται στη χορήγηση δανείου με επιτόκια της αγοράς.

³⁵ Δελτίο των ΕΚ 9-1984.

³⁶ Υποθέσεις αριθ. Ν 652/1999 και Ν 164/2000.

³⁷ Υπόθεση αριθ. C 74/98.

³⁸ Απόφαση που δημοσιεύθηκε στην ΕΕ C 61 της 3.3.1999, σ. 7.

Επιπλέον, οι δημόσιοι οργανισμοί που συμμετέχουν στο εν λόγω καθεστώς ως δανειστές, διεκδικούν από τις ενώσεις παραγωγών τα οφειλόμενα ποσά, επαυξημένα κατά τους τόκους υπερημερίας, σε περίπτωση μη πληρωμής ή καθυστέρησης της πληρωμής κατά την αποπληρωμή των δανείων. Εντούτοις, η Επιτροπή κατέληξε στο συμπέρασμα ότι οι δύο άλλες πτυχές που αποτελούν το αντικείμενο εξέτασης ήταν μη συμβατές με τους όρους της συνθήκης. Πρόκειται ιδίως για ένα μέτρο τμηματικής καταβολής των εισφορών κοινωνικής ασφάλισης, το οποίο προτείνεται σε εκμεταλλεύσεις που αντιμετωπίζουν οικονομικά προβλήματα, καθώς και για ένα μέτρο υπέρ των κατόχων γεωργικών εκμεταλλεύσεων, υπό μορφή μερικής ανάληψης των οφειλόμενων τόκων τραπεζικών δανείων για τις πρώτες επενδύσεις που πραγματοποιούν στον τομέα της παραγωγής χοιρείου κρέατος. Η αρνητική απόφαση βασίζεται στο γεγονός ότι δεν πληρούνται όλοι οι όροι που προβλέπονται στις γενικές κατευθύνσεις της Κοινότητας για τις κρατικές ενισχύσεις, σχετικά με τη διάσωση και την αναδιάρθρωση προβληματικών επιχειρήσεων. Κατά τον τρόπο αυτό, δεν αποδείχθηκε επαρκώς ο "προβληματικός" χαρακτήρας της κατάστασης. Επίσης, δεν υπήρχε σχέδιο βιωσιμότητας των συγκεκριμένων επιχειρήσεων και, κατά συνέπεια, δεν κατέστη δυνατό να εξασφαλισθεί η τήρηση της αρχής της εφάπαξ ενίσχυσης.

2.5.8.2. Κέντρα συγκέντρωσης χοίρων³⁹ - (NL)

110. Όλα τα κέντρα συγκέντρωσης χοίρων στις Κάτω Χώρες έχουν κλείσει από την εποχή της εμφάνισης της κλασικής πανώλης των χοίρων, ενώ ανεστάλησαν όλες οι άδειες εκμετάλλευσης. Οι εκμεταλλεύσεις δύνανται να ανοίξουν εκ νέου μόνο εφόσον ζητήσουν νέα άδεια, η οποία εκδίδεται μόνο εφόσον τα κέντρα πληρούν νέα πρότυπα υγιεινής, τα οποία κρίνονται απαραίτητα για την αποφυγή της εξάπλωσης της κλασικής πανώλης των χοίρων. Στις εκμεταλλεύσεις που δεν επιθυμούν ή δεν δύνανται να συμμορφωθούν με τα νέα αυτά πρότυπα και οι οποίες εξακολουθούν επομένως να παραμένουν κλειστές, προσφέρονται επιχορηγήσεις για την μόνιμη παύση των δραστηριοτήτων τους. Οι δικαιούχοι (συμπεριλαμβανομένων των μετόχων τους) οφείλουν να δεσμευθούν ότι δεν θα συμμετάσχουν άμεσα ή έμμεσα στην εκμετάλλευση ενός κέντρου συγκέντρωσης χοίρων. Η επιχορήγηση που προσφέρεται περιλαμβάνει δύο μέρη: μία αντιστάθμιση της απώλειας εισοδήματος και μια αντιστάθμιση της απώλειας κεφαλαίου.
111. Κατά την έναρξη της διαδικασίας, η Επιτροπή διευκρίνισε ότι οι εκμεταλλεύσεις που δεν δύνανται ή δεν επιθυμούν να συμμορφωθούν με τις νέες υγειονομικές απαιτήσεις, θα θεωρηθούν ότι έλαβαν την απόφαση να κλείσουν. Κατά κανόνα, η ενίσχυση για το κλείσιμο δεν θα είναι αποδεκτή υπό αυτές τις συνθήκες, δεδομένου ότι τα νέα πρότυπα υγιεινής αποτελούν ένα συνήθη επιχειρηματικό κίνδυνο.
112. Εντούτοις, είναι προφανές το γεγονός ότι το κλείσιμο αυτό, συνεπεία της εφαρμογής αυστηρότερων προτύπων υγιεινής, θα πρέπει να εντάσσεται στο πλαίσιο μιας ευρύτερης πολιτικής, δεδομένου ότι ο στόχος είναι η μείωση των κτηνιατρικών κινδύνων μέσω της μείωσης του αριθμού των κέντρων συγκέντρωσης χοίρων, καθώς και η συμβολή, κατά τον τρόπο αυτό, στην ανάπτυξη του τομέα.
113. Χορηγείται ενίσχυση για επενδύσεις με σκοπό την αναβάθμιση του εξοπλισμού και την εφαρμογή των νέων υγειονομικών απαιτήσεων, η ενίσχυση όμως αυτή δεν θα

³⁹

Υπόθεση αριθ. C 80/98, έναρξη της διαδικασίας που δημοσιεύθηκε στην ΕΕ C 108 της 17.4.1999, σ. 5.

επαρκούσε ασφαλώς για την επίτευξη του συμπληρωματικού στόχου της μείωσης του αριθμού των κέντρων συγκέντρωσης χοίρων, ενός στόχου που συμβάλλει περαιτέρω στη μείωση των κτηνιατρικών κινδύνων. Η σχέση αυτή με την υγεία των ζώων αιτιολογεί την ενίσχυση για την εγκατάλειψη της παραγωγής.

114. Το μέτρο ενίσχυσης πρέπει να εξετασθεί στο πλαίσιο μιας διττής πολιτικής, που συνίσταται στην επιχορήγηση τόσο του εκσυγχρονισμού όσο και της εγκατάλειψης της παραγωγής. Στο πλαίσιο αυτό, τα κέντρα συγκέντρωσης χοίρων αναγκάστηκαν να επιλέξουν ανάμεσα στην αναβάθμιση και στο κλείσιμο, όπως ακριβώς θα επέλεγαν για άλλους λόγους εκτός της κρατικής παρέμβασης. Η ενίσχυση ωθεί σαφώς τις επιχειρήσεις να υιοθετήσουν μια συγκεκριμένη κατεύθυνση (δηλαδή να κλείσουν) την οποία δεν θα επέλεγαν υπό άλλες συνθήκες. Επομένως, μπορεί να θεωρηθεί ότι η ενίσχυση δρα ως κίνητρο.
 115. Στη συγκεκριμένη αυτή περίπτωση φαίνονται να πληρούνται όλες οι λοιπές προϋποθέσεις που απαιτούνται από την Επιτροπή για να γίνει αποδεκτή η ενίσχυση για την εγκατάλειψη του δυναμικού παραγωγής.
 116. Η Επιτροπή δέχθηκε επομένως ότι τα προταθέντα από την ολλανδική κυβέρνηση μέτρα ενίσχυσης διευκολύνουν την ανάπτυξη οικονομικών δραστηριοτήτων στον τομέα αυτό. Κατά συνέπεια, το μέτρο εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του άρθρου 87 παράγραφος 3 στοιχείο γ) της Συνθήκης.
- 2.5.9. *Κτηνοτροφικός τομέας : γενικά μέτρα*
- 2.5.9.1. Εγκατάλειψη του δυναμικού παραγωγής : ισχύον καθεστώς εντατικής εκτροφής⁴⁰-(NL)
117. Οι ολλανδικές αρχές πρότειναν μια ολοκληρωμένη προσέγγιση του προβλήματος των κτηνοτροφικών αποβλήτων. Η εν λόγω προσέγγιση θα απαιτήσει ειδικές προσπάθειες από τον γεωργικό τομέα.
 118. Στο πλαίσιο αυτό, οι κάτοχοι γεωργικών εκμεταλλεύσεων έχουν τη δυνατότητα να παύσουν τις δραστηριότητές τους ή να εγκαταλείψουν μία ή περισσότερες από τις δραστηριότητες εντατικής εκτροφής, τις οποίες ασκούν στην εκμετάλλευσή τους. Το πρόγραμμα αυτό αναμένεται να οδηγήσει σε διαρκή μείωση των κτηνοτροφικών αποβλήτων. Συνδέεται επίσης με την αναμόρφωση τοπίων σε περιοχές που έχουν υψηλή πυκνότητα ζωικού κεφαλαίου, όπου οι κτηνοτρόφοι που παύουν (ορισμένες) δραστηριότητές τους, δικαιούνται αποζημίωση για την κατεδάφιση των κτιριακών εγκαταστάσεων που δεν χρησιμοποιούν.
 119. Για να επωφεληθούν από το πρόγραμμα αυτό, οι κτηνοτρόφοι πρέπει να πωλήσουν στο κράτος τα δικαιώματά τους για την παραγωγή χοίρων ή λιπασμάτων. Στις περιοχές με μεγάλη 'συγκέντρωση' (δηλαδή στις περιοχές εντατικής εκτροφής χοίρων, στην ανατολική και νότια Ολλανδία), μπορεί να εισπραχθεί αποζημίωση για την κατεδάφιση των κτιριακών εγκαταστάσεων της εκμετάλλευσης που έχουν καταστεί άχρηστες.
 120. Η επιχορήγηση που παρέχεται στο πλαίσιο του καθεστώτος, περιλαμβάνει δύο στοιχεία. Το πρώτο είναι ένα ποσό που καταβάλλεται για την ακύρωση μέρους των

⁴⁰

Υπόθεση αριθ. N 177/2000.

δικαιωμάτων εκτροφής χοίρων, τα οποία δεν συνδέονται με την γη ή των δικαιωμάτων παραγωγής λιπάσματος. Το δεύτερο είναι μια αποζημίωση που προορίζεται να καλύψει τα έξοδα κατεδάφισης των κτιριακών εγκαταστάσεων της γεωργικής εκμετάλλευσης, οι οποίες είναι άχρηστες για τους κτηνοτρόφους που είναι εγκατεστημένοι στις περιοχές συγκέντρωσης. Σε ορισμένες περιπτώσεις, τμήμα των κτιρίων της εκμετάλλευσης, τα οποία έχουν κατεδαφιστεί, δύναται να αντικατασταθεί από κατοικίες, στην περίπτωση όμως αυτή, δεν χορηγείται ουδεμία επιχορήγηση. Η μετατροπή αυτή συνεπάγεται συμπληρωματικά χρηματοδοτικά μέσα τα οποία δύναται να χρησιμοποιηθούν για τη χρηματοδότηση της κατεδάφισης άλλων κτιρίων της εκμετάλλευσης.

121. Το σημείο 8 των γενικών κατευθύνσεων της Κοινότητας σχετικά με τις κρατικές ενισχύσεις στον γεωργικό τομέα, αναφέρεται στην ενίσχυση για την πρόωρη συνταξιοδότηση ή την παύση της γεωργικής δραστηριότητας, ενώ το σημείο 9 αναφέρεται στην ενίσχυση για την εγκατάλειψη του δυναμικού παραγωγής, μεταποίησης και εμπορίας. Είναι σαφές το γεγονός ότι το σημείο 8 δεν εφαρμόζεται δεδομένου ότι η εν λόγω ενίσχυση προϋποθέτει την διαρκή και οριστική παύση κάθε γεωργικής δραστηριότητας. Επομένως, υπάρχουν ενδείξεις ότι θα πρέπει να εξεταστεί το εν λόγω καθεστώς με βάση το σημείο 9 των γενικών κατευθύνσεων της Κοινότητας.
122. Η Επιτροπή κατέληξε στο συμπέρασμα ότι το καθεστώς ανταποκρινόταν στις απαιτήσεις που αναφέρονται στο σημείο 9 των γενικών κατευθύνσεων της Κοινότητας :
 - η ενίσχυση αποβαίνει προς το γενικών συμφέρον του συγκεκριμένου τομέα. Το σχετικό πρόγραμμα είναι επωφελές για ολόκληρο τον τομέα, ο οποίος βρίσκεται υπό πίεση λόγω των περιορισμών που αφορούν την προστασία του περιβάλλοντος και την καλή διαβίωση των ζώων. Το πρόγραμμα θα είναι επίσης επωφελές για το περιβάλλον, λόγω της μείωσης της παραγωγής κτηνοτροφικών αποβλήτων. Οι λοιπές εκμεταλλεύσεις (που δεν συμμετέχουν στο πρόγραμμα) θα είναι σε θέση να εξακολουθήσουν τις κτηνοτροφικές δραστηριότητές τους στο πλαίσιο ενός ικανοποιητικότερου επιχειρηματικού περιβάλλοντος·
 - από μέρους του δικαιούχου παρέχονται αντισταθμίσεις. Οι συμμετέχοντες στο πρόγραμμα πρέπει να αποποιηθούν τα δικαιώματά τους για την παραγωγή χοίρων ή την παραγωγή λιπάσματος και να προβούν στην κατεδάφιση των κτιρίων της εκμετάλλευσής τους. Η συγκεκριμένη έκταση δεν δύναται πλέον να χρησιμοποιηθεί για συναφείς κτηνοτροφικές δραστηριότητες κατά τη διάρκεια περιόδου 10 ετών·
 - αποκλείεται η δυνατότητα να χρησιμοποιηθεί η ενίσχυση για τη διάσωση και την αναδιάρθρωση της επιχείρησης. Παρά το γεγονός ότι το πρόγραμμα θα μπορούσε να χρησιμοποιηθεί ειδικά από κτηνοτρόφους που δεν έχουν μακροπρόθεσμα προοπτικές αν εξακολουθήσουν να ασκούν τις δραστηριότητές τους, η ενίσχυση δεν χορηγείται με βάση τα παρελθόντα ή τα τρέχοντα προβλήματα εμπορικής φύσης, αλλά είναι ανοικτή σε όλους τους κτηνοτρόφους·
 - δεν θα υπάρξει υπερβολική αντιστάθμιση των απωλειών κεφαλαίου ή μελλοντικού εισοδήματος.

123. Όσον αφορά τις λοιπές απαιτήσεις που αναφέρονται στο σημείο 9 των γενικών κατευθύνσεων της Κοινότητας, το πρόγραμμα για την χορήγηση ενίσχυσης έχει περιορισμένη διάρκεια. Η ενίσχυση δεν φαίνεται να δημιουργεί εμπόδια στους μηχανισμούς των διαφόρων κοινών οργανώσεων αγορών. Στο πρόγραμμα έχουν πρόσβαση όλοι οι οικονομικοί φορείς στο συγκεκριμένο τομέα. Δεν απαιτείται οποιαδήποτε συμμετοχή από μέρους του τομέα, δεδομένου ότι το δυναμικό παραγωγής εγκαταλείπεται για περιβαλλοντικούς λόγους.
124. Όσον αφορά τα περιβαλλοντικά οφέλη του προγράμματος, οι ολλανδικές αρχές διευκρίνισαν ότι η μη συνδεόμενη με τη γη ολλανδική παραγωγή λιπάσματος, υπόκειται πλήρως στην εφαρμογή ενός συστήματος ποσοστώσεων. Τα συνολικά δικαιώματα παραγωγής δεν δύνανται επομένως ποτέ να αυξηθούν, αλλά μόνο να μειωθούν. Κάθε εκμετάλλευση που συμμετέχει στο υφιστάμενο πρόγραμμα θα πρέπει να αποποιηθεί πλήρως ή εν μέρει των δικαιωμάτων παραγωγής που διαθέτει. Σε εθνική κλίμακα, το υφιστάμενο πρόγραμμα θα οδηγήσει σε σημαντική και μόνιμη μείωση της παραγωγής κτηνοτροφικών αποβλήτων και του αριθμού των εκτρεφόμενων ζώων.
125. Κατά συνέπεια, η Επιτροπή κατέληξε στο συμπέρασμα ότι το μέτρο πληροί τα κριτήρια για την εφαρμογή απαλλαγής σύμφωνα με το άρθρο 87 παράγραφος 3 στοιχείο γ) της Συνθήκης, δεδομένου ότι διευκολύνει την ανάπτυξη του συγκεκριμένου τομέα, χωρίς να επηρεάζει τους όρους των συναλλαγών σε βαθμό που να αντίκειται στο γενικό συμφέρον.

2.5.9.2. Μεταφορά ζώων : 'Gaelic Ferries'⁴¹ - (IRL)

126. Η Επιτροπή αποφάσισε να εκδώσει τελική αρνητική απόφαση για μια ενίσχυση λειτουργίας που χορηγήθηκε από την Ιρλανδία και αφορούσε την χορήγηση ενίσχυσης που αφορά τόσο το γεωργικό τομέα όσο και τον τομέα των μεταφορών. Συγκεκριμένα, πρόκειται για την καταβολή κρατικής ενίσχυσης ύψους 1,58 εκατ. IEP στην ιρλανδική επιχείρηση "Gaelic Ferries" για την παροχή υπηρεσιών μεταφοράς ζώων από την Ιρλανδία στην ηπειρωτική Ευρώπη με οχηματαγωγά⁴². Η κρατική παρέμβαση ενεργοποιήθηκε με την απόφαση μιας ιδιωτικής εταιρίας οχηματαγωγών να διακόψει την παροχή των υπηρεσιών μεταφοράς ζώων, για εμπορικούς λόγους, που συνδέονται με τις πιέσεις που ασκούνται από ομάδες που προωθούν την καλή διαβίωση των ζώων. Η Επιτροπή έκρινε ότι ο δικαιούχος της ενίσχυσης ήταν ολόκληρος ο ιρλανδικός κτηνοτροφικός τομέας, δεδομένου ότι ο στόχος που δηλώθηκε καθώς και το αποτέλεσμα της κρατικής ενίσχυσης ήταν να εξασφαλιστεί η πρόσβαση για τους ιρλανδούς κτηνοτρόφους στην αγορά της ηπειρωτικής Ευρώπης. Η Ιρλανδία είναι πλέον υποχρεωμένη να φροντίσει για την ανάκτηση της χορηγηθείσας ενίσχυσης από τους δικαιούχους.

2.5.9.3. Ενίσχυση σε κτηνοτρόφους που επλήγησαν από δυσμενείς καιρικές συνθήκες - (IRL)

127. Η Επιτροπή αποφάσισε να επιτρέψει την εφαρμογή του ιρλανδικού προγράμματος στο πλαίσιο του 'συμπληρωματικού μέτρου για τις προβατίνες', καθώς και τρία μέτρα στο πλαίσιο του 'προγράμματος βοήθειας για τις απώλειες χειμερινής

⁴¹ Υπόθεση αριθ. C 7/90 (πρώην NN 1/98).

⁴² EE L 263 της 18.10.2000, σ. 17.

χορτονομής⁴³. Τα εν λόγω προγράμματα προέβλεπαν διαφορετικά μέτρα ενίσχυσης με σκοπό να βοηθήσουν τους κτηνοτρόφους, των οποίων η παραγωγή επηρεάστηκε από δυσμενείς καιρικές συνθήκες, το καλοκαίρι και το φθινόπωρο του 1998.

128. Σε προγενέστερο στάδιο, η Επιτροπή είχε εκφράσει αμφιβολίες σχετικά με τη συμβατότητα με τα άρθρα 87 και 88 της Συνθήκης. Μεταξύ άλλων, υπήρχαν ενδείξεις ότι το μέτρο αποτελούσε μια ενίσχυση λειτουργίας, ενισχύοντας πιθανόν τους κτηνοτρόφους για να διαθέτουν τα πρόβατά τους (άνευ αξίας ωστόσο).
129. Εντούτοις, με βάση τα συμπληρωματικά στοιχεία που παρασχέθηκαν από τις ιρλανδικές αρχές, η Επιτροπή δέχθηκε ότι ο πρωταρχικός στόχος του μέτρου ήταν η μείωση των περιβαλλοντικών ζημιών που προκαλεί η υπερβολική βόσκηση, καθώς και η παρουσία νεκρών ή ετοιμοθάνατων ζώων στις εκτάσεις. Παρείχε τη δυνατότητα στην Επιτροπή να εξομοιώσει το μέτρο με την χορήγηση ενίσχυσης για τη διάθεση αποβλήτων.
130. Σύμφωνα με το σημείο 3 παράγραφος 4 των γενικών κατευθύνσεων της Επιτροπής για τις κρατικές ενισχύσεις με σκοπό την περιβαλλοντική προστασία⁴⁴, που εφαρμόζονταν στον γεωργικό τομέα κατά τη στιγμή που χορηγήθηκε η ενίσχυση, η ενίσχυση για τη συλλογή, την ανάκτηση και την επεξεργασία γεωργικών αποβλήτων πρέπει να εξετάζεται κατά περίπτωση. Εντούτοις, δεδομένου ότι η αποδοχή της εν λόγω ενίσχυσης προϋποθέτει παρέκκλιση από την αρχή του 'ο ρυπαίνων πληρώνει', δύναται να επιτραπεί μόνο σε ειδικές και επαρκώς αιτιολογημένες περιπτώσεις.
131. Στην παρούσα περίπτωση, υπάρχουν ενδείξεις ότι η ενίσχυση παρείχε σαφώς κίνητρα και ότι υπήρχε κάποια αντιστάθμιση από μέρους των παραγωγών που αποδέχονταν τη σφαγή του 30% των προβατίνων τους, ορισμένες από τις οποίες ενδέχεται να επιβίωναν το χειμώνα. Από πλευράς κτηνοτρόφων, η ενίσχυση περιοριζόταν στη δυνατότητα μείωσης του αριθμού των ζώων. Δεν καταβάλλονταν αποζημιώσεις για το ζωικό κεφάλαιο. Οι παράγοντες αυτοί ενθάρρυναν τους παραγωγούς να διαθέτουν αποθέματα χείριστης ποιότητας, με τις λιγότερες προοπτικές επιβίωσης. Κατά συνέπεια, η ενίσχυση παρήγαγε σταθερά οφέλη τόσο για τον τομέα όσο και, με την αποφυγή περιβαλλοντικών προβλημάτων, για την ευρύτερη κοινότητα. Δεδομένου ότι η ενίσχυση χορηγήθηκε εφάπαξ για την επίλυση ενός συγκεκριμένου περιβαλλοντικού προβλήματος, το οποίο προέκυψε από έναν ιδιαίτερα ασυνήθιστο συνδυασμό γεγονότων και με επιπλέον κινδύνους για την καλή διαβίωση των ζώων, η Επιτροπή έκρινε ότι μπορούσε να αιτιολογηθεί, στην περίπτωση αυτή, η παρέκκλιση από την αρχή 'ο ρυπαίνων πληρώνει'.

2.5.10. Ο τομέας της ζάχαρης

132. Κατά το 1999, η Επιτροπή έλαβε μια τελική αρνητική απόφαση για ορισμένα μέτρα ενίσχυσης από το ιταλικό κράτος για τον τομέα της ζάχαρης. Τα μέτρα αυτά χορηγήθηκαν μέσω της κρατικής εταιρίας "RIBS" μεταξύ του 1988 και του 1992⁴⁵. Οι εν λόγω ενισχύσεις, οι οποίες συνδέονταν με την λειτουργία δύο εγκαταστάσεων παραγωγής ζάχαρης στην κεντρική Ιταλία (στο Abruzzo και την Τοσκάνη), περιλάμβαναν εμπορικές εγγυήσεις, εισφορά κεφαλαίου για την κάλυψη ζημιών, εισφορά κεφαλαίου για επενδύσεις, αύξηση της εισφοράς κεφαλαίου, μη αποδοχή

⁴³ Υπόθεση αριθ. N 44/1999.

⁴⁴ ΕΕ L 72 της 10.3.1994, σ. 3.

⁴⁵ ΕΕ L 236 της 7.9.1999, σ. 14.

πιστώσεων με ευνοϊκούς όρους, πώλησης κρατικής ιδιοκτησίας με ευνοϊκούς όρους και δάνεια με επιδοτούμενο επιτόκιο. Ο δικαιούχος της ενίσχυσης ήταν ο όμιλος "SADAM" και το συνολικό ποσό που θα πρέπει να επιστραφεί (συμπεριλαμβανομένων των τόκων) υπολογίζεται σε 45,548 εκατ. ευρώ. Μετά από τη λήψη της εν λόγω απόφασης, κοινοποιήθηκαν στην Επιτροπή πέντε άλλες περιπτώσεις χορήγησης ενισχύσεων μέσω του κρατικού ομίλου "RIBS" σε εκμεταλλεύσεις που ασκούσαν δραστηριότητες στον τομέα της ζάχαρης, κατά την ίδια περίοδο.

133. Μετά από αίτημα της Ιταλίας, το Συμβούλιο ενέκρινε μια συνολική δέσμη ενισχύσεων για τον τομέα της ζάχαρης στην Ιταλία. Η εν λόγω δέσμη ενισχύσεων συμπεριλάμβανε εκκαθάριση των πέντε πρόσφατα κοινοποιηθεισών περιπτώσεων, κλείσιμο ενός φακέλου ενίσχυσης που εκκρεμούσε για το εργοστάσιο του Ostellato, καθώς και τη χορήγηση ενίσχυσης στον όμιλο "SADAM" για την πληρωμή ποσών που εκκρεμούσαν μετά από την απόφαση της Επιτροπής του 1999. Όσον αφορά την εν λόγω απόφαση, ένα νέο στοιχείο προέκυψε με την απόφαση αυτή του Συμβουλίου, δεδομένου ότι είναι η πρώτη φορά που το Συμβούλιο προέβη στην εκκαθάριση μιας νέας ενίσχυσης με οικονομική συνέπεια την ακύρωση του αποτελέσματος της τελικής αρνητικής απόφασης της Επιτροπής, με την οποία επιβάλλετο ανάκτηση. Εντούτοις, η Επιτροπή αποφάσισε να μην προσβάλει την απόφαση αυτή του Συμβουλίου, για να μην επιβληθούν διακρίσεις μεταξύ διαφόρων παραγωγών ζάχαρης στην Ιταλία.
134. Μετά από την απόφαση του Συμβουλίου, η Επιτροπή ενέκρινε μια δέσμη επενδυτικών ενισχύσεων ύψους 34 εκατ. ευρώ για την εγκατάσταση επεξεργασίας ζάχαρης του Villasor, στη Σαρδηνία (της οποίας ο ιδιοκτήτης είναι ο όμιλος "SADAM")⁴⁶. Η ενίσχυση εγκρίθηκε σύμφωνα με τους κανόνες του δημόσιου φορέα "RIBS" (παραχώρηση μεριδίων και δάνεια με επιδοτούμενο επιτόκιο). Η εν λόγω ενίσχυση εγκρίθηκε με βάση τις εθνικές διατάξεις που εφαρμόζονται για τις ενισχύσεις στο πλαίσιο της κοινής οργάνωσης αγοράς στον τομέα της ζάχαρης, που επιτρέπουν να εφαρμοστεί στη νότια Ιταλία, μέχρι το 2001, παρέκκλιση από τον γενικό κανόνα που αποκλείει τον τομέα της ζάχαρης από τις επενδύσεις για τη μεταποίηση και εμπορία.
135. Επιπλέον, η Επιτροπή επέτρεψε την εφαρμογή του προγράμματος αυτού λόγω του γεγονότος ότι οι ιταλικές αρχές δεσμεύτηκαν να ανακτήσουν προηγούμενες ενισχύσεις λειτουργίας που χορηγήθηκαν στον ιδιοκτήτη της εγκατάστασης επεξεργασίας ζάχαρης.

2.5.11. Ο τομέας των εσπεριδοειδών

2.5.11.1. Ενισχύσεις για τον τομέα των εσπεριδοειδών στη Σικελία⁴⁷ - (I)

136. Τον Ιανουάριο του 2000, η Επιτροπή ανακοίνωσε στην Ιταλία την τελική αρνητική απόφασή της σχετικά με την ενίσχυση που προβλέπεται από τα άρθρα 1, 3, 5, 6, 7 του νόμου αριθ. 68/95 της περιφέρειας της Σικελίας ("Regione Sicilia") (νόμου που αφορά την "Σύσταση ενός ταμείου εγγυήσεων για την ενοποίηση χρεών βιομηχανικών και εμπορικών εκμεταλλεύσεων, καθώς και ενός ταμείου εγγυήσεων

⁴⁶ Υπόθεση αριθ. N 157/99.

⁴⁷ Υπόθεση αριθ. C 1/98.

για την ενοποίηση χρεών βιοτεχνιών. Ενίσχυση σε εμπορικούς φορείς")⁴⁸ - στο βαθμό που η ενίσχυση αυτή εφαρμοζόταν για εκμεταλλεύσεις που ασκούν δραστηριότητες στους τομείς της παραγωγής, της μεταποίησης και της εμπορίας προϊόντων του παραρτήματος I.

137. Το άρθρο 6 του προαναφερθέντος περιφερειακού νόμου προβλέπει τη χρηματοδότηση, κατά τα έτη 1995-1997, μιας ενίσχυσης για τα έτη «εμπορίας» 1993/94, 1994/95 και 1995/96. Η συγκεκριμένη ενίσχυση αντιπροσώπευε επιδοτήσεις επιτοκίων που καταβάλλονται για δάνεια που χορηγήθηκαν για περίοδο που δεν υπερβαίνει το ένα έτος, σε εμπορευόμενους που ασκούν δραστηριότητες στη Σικελία και των οποίων ο κύκλος εργασιών αντιστοιχούσε (τουλάχιστον κατά το 70 %) σε πωλήσεις εσπεριδοειδών και κηπευτικών εκτός της περιφέρειας. Το 70 % των χρηματοδοτικών πόρων στο πλαίσιο του άρθρου 6, διατέθηκε για τον τομέα των εσπεριδοειδών.
138. Σύμφωνα με την πρακτική της Επιτροπής, τα βραχυπρόθεσμα δάνεια (*"πιστώσεις διαχείρισης"*) είναι ενισχύσεις που χορηγούνται για "να παράσχουν τη δυνατότητα στον εμπορευόμενο να καλύψει προκαταβολές των εξόδων του που συνδέονται με τον κύκλο της γεωργικής παραγωγής, εν αναμονή της είσπραξης του εισοδήματος κατά τη διάρκεια του εν λόγω κύκλου". Τα δάνεια αυτά πρέπει να είναι "εποχιακές πιστώσεις" για την κάλυψη παγίων εξόδων: την αγορά εισροών, την πληρωμή εργατών, κλπ.
139. Πριν από την εφαρμογή της ανακοίνωσης της Επιτροπής σχετικά με τα επιδοτούμενα βραχυπρόθεσμα δάνεια στο γεωργικό τομέα⁴⁹, η Επιτροπή συνήθιζε να θεωρεί τις εν λόγω ενισχύσεις συμβατές, εφόσον πληρούνταν οι ακόλουθες απαιτήσεις: το δάνειο δεν πρέπει να χορηγείται για ένα συγκεκριμένο προϊόν ή να συνδέεται με μία συγκεκριμένη δραστηριότητα και η διάρκεια του δανείου δεν πρέπει να υπερβαίνει τους δώδεκα μήνες. Οι επιδοτήσεις των εξαγωγών απαγορεύονται (βλέπε ανακοίνωση της Επιτροπής για την εφαρμογή του κανόνα *"de minimis"*⁵⁰).
140. Κατά συνέπεια, η Επιτροπή κρίνει ότι: i) ένα βραχυπρόθεσμο δάνειο (*"πιστώσεις διαχείρισης"*) δεν δύναται να χορηγηθεί "αναδρομικά", διαφορετικά αποτελεί σαφώς μια ενίσχυση λειτουργίας που δεν δικαιολογείται στο γεωργικό τομέα (προϊόντα του παραρτήματος I). ii) εάν μια ενίσχυση που κοινοποιήθηκε ως *πίστωση διαχείρισης* δύναται επίσης, *de facto*, να αποτελέσει μια ενίσχυση για εξαγωγές (παρά το γεγονός ότι πληροί το κριτήριο των εποχιακών πιστώσεων και τα λοιπά κριτήρια που εφαρμόζονται), η ενίσχυση δεν δύναται να θεωρηθεί ως *"πίστωση διαχείρισης"* που είναι συμβατή με την κοινή αγορά.
141. Αφού κινήθηκε η διαδικασία στην υπόθεση C 1/98, οι εθνικές αρχές ισχυρίστηκαν ότι το μέτρο αποτελούσε μια νέα χρηματοδότηση ενός καθεστώτος χορήγησης ενισχύσεων που είχε ήδη εγκριθεί από την Επιτροπή κατά το παρελθόν (άρθρο 48 του νόμου αριθ. 32/91) και ότι αποτελούσε ένα "επιδοτούμενο βραχυπρόθεσμο δάνειο" που θα πρέπει να εξετασθεί με βάση τα κριτήρια που ίσχυαν για το εν λόγω

⁴⁸ Υπόθεση αριθ. C 1/98 (ex-N 750/B/95), Απόφαση της Επιτροπής της 22.12.1999 (EE L 110 της 6.5.2000).

⁴⁹ EE C 44 της 16.2.1996, σ. 2.

⁵⁰ EE C 68 της 6.3.1996.

είδος μέτρου, πριν από την έναρξη της ισχύος της κοινοποίησης της Επιτροπής για τα επιδοτούμενα βραχυπρόθεσμα δάνεια στο γεωργικό τομέα⁵¹.

142. Στην τελική αρνητική απόφασή της, η Επιτροπή έκρινε ότι το μέτρο δεν μπορούσε να είναι μια νέα χρηματοδότηση ενός καθεστώτος χορήγησης ενισχύσεων που είχε εγκριθεί από την Επιτροπή, δεδομένου ότι το μέτρο που εγκρίθηκε προγενέστερα (άρθρο 48 του νόμου αριθ. 32/91) αφορούσε χρηματοδότηση περιορισμένη τόσο ως προς το ύψος της (30 000 εκατ. ITL) όσο και ως προς την περίοδο εφαρμογής του (1991-1993).
143. Επιπλέον, τα κριτήρια για τα επιδοτούμενα βραχυπρόθεσμα δάνεια δεν εμφανίζονταν να πληρούνται για τους ακόλουθους λόγους:
- πρώτον, δεδομένου ότι οι εθνικές αρχές διευκρίνισαν ότι η ενίσχυση αφορούσε την αποπληρωμή ('*ripianamento*') χρεών που προκύπτουν από βραχυπρόθεσμες τραπεζικές πιστώσεις, που χορηγήθηκαν με ιδιαίτερα υψηλά επιτόκια, η ενίσχυση δεν φαίνεται να πληροί τη βασική απαίτηση για τις "εποχιακές πιστώσεις", η οποία είναι: να παρέχεται η δυνατότητα στον εμπορευόμενο να καλύπτει προκαταβολές της γενικής διαχείρισης των εξόδων του, που συνδέονται με τον κύκλο της γεωργικής παραγωγής, εν αναμονή της είσπραξης του εισοδήματος κατά την διάρκεια του ίδιου κύκλου·
 - δεύτερον, το άρθρο 6 αφορούσε αποκλειστικά εμπορικές εκμεταλλεύσεις στη Σικελία, των οποίων τουλάχιστον το 70% του κύκλου εργασιών, αντιστοιχούσε σε πωλήσεις εσπεριδοειδών και κηπευτικών εκτός της περιφέρειας (το 70% των πόρων διατέθηκαν για τα εσπεριδοειδή): κατά συνέπεια, υπάρχουν ενδείξεις ότι η ενίσχυση χορηγήθηκε αποκλειστικά για δύο ειδικές κατηγορίες προϊόντων (και κατά κύριο λόγο για τη μία εξ αυτών) και ότι συνδέονται, κυρίως, με μια και μόνη δραστηριότητα (εξαγωγές από τη Σικελία)·
 - τρίτον, λαμβάνοντας υπόψη τις ασαφείς παρατηρήσεις των εθνικών αρχών σχετικά με την απόφαση για την αποπληρωμή δανείων σε 36 μήνες, δεν θα μπορούσε να αποκλεισθεί ότι τα εν λόγω δάνεια ενδέχεται να έχουν μέγιστη διάρκεια μεγαλύτερη των 12 μηνών.
144. Επιπλέον, όσον αφορά τον εξαγωγικό προσανατολισμό του μέτρου, οι εθνικές αρχές δεν θα μπορούσαν να διαλύσουν τις αμφιβολίες της Επιτροπής ότι το μέτρο θα μπορούσε να αποτελεί μια ενίσχυση για τις εξαγωγές. Κατά συνέπεια, το μέτρο το οποίο οι εθνικές αρχές δήλωσαν ότι αποσκοπούσε στην αποπληρωμή χρεών, εμφανιζόταν να αποτελεί μια αναδρομική ενίσχυση λειτουργίας, κυρίως για εκμεταλλεύσεις εσπεριδοειδών προσανατολισμένες στις εξαγωγές, ενίσχυση που δεν συμβιβάζεται με οποιονδήποτε από τους κανόνες που ισχύουν για τις κρατικές ενισχύσεις στο γεωργικό τομέα.
145. Μια αίτηση ακύρωσης της απόφασης της Επιτροπής κατατέθηκε από την Regione Siciliana ενώπιον του Πρωτοδικείου, τον Ιούλιο του 2000. Η υπόθεση εκκρεμεί.

⁵¹

EE C 44 της 16.2.1996, σ. 2.

2.5.11.2.Εθνικό σχέδιο δράσης για τον τομέα των εσπεριδοειδών⁵² - (I)

146. Το Μάιο του 2000, η Επιτροπή εξέδωσε απόφαση με την οποία ενέκρινε ένα πλήρες πρόγραμμα δράσης για τον τομέα των εσπεριδοειδών στην Ιταλία. Το πρόγραμμα αυτό προέβλεπε τη χορήγηση ενίσχυσης για τη λήψη των ακόλουθων μέτρων: παρακολούθηση των αγορών· σύστημα ταξινόμησης των εσπεριδοειδών· έρευνα και ανάπτυξη· επικοινωνία και προώθηση· δημιουργία και αύξηση των καθηκόντων των ομίλων και ενώσεων παραγωγών προϊόντων ποιότητας, καθώς και τεχνική βοήθεια και παρακολούθηση.
147. Το αρχικά κοινοποιηθέν πρόγραμμα προέβλεπε συνολική συνδρομή ύψους 110 000 εκατ. ITL ($\pm$ 55 εκατ. ευρώ) επί τρία έτη. Περιλάμβανε επίσης τη λήψη ενός μέτρου με τίτλο "στήριξη των ολοκληρωμένων σχεδίων παρέμβασης των οργανώσεων παραγωγών για τη βελτίωση της εμπορίας και την ενίσχυση των οργανώσεων παραγωγών για την παροχή βοήθειας με σκοπό την αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου των οργανώσεων παραγωγών, την απόκτηση ρευστότητας, την απόκτηση μεριδίων μετοχικού κεφαλαίου σε εταιρίες εμπορίας, μεταποίησης και μεταφοράς στην Ιταλία και το εξωτερικό, τις συγχωνεύσεις, κλπ."
148. Οι υπηρεσίες της Επιτροπής εξέφρασαν αμφιβολίες σχετικά με τη συμβατότητα του τελευταίου αυτού μέτρου, τόσο με τη νομοθεσία της ΕΚ σχετικά με την κοινή οργάνωση αγοράς στον τομέα των οπωροκηπευτικών, όσο και με τους ισχύοντες στο γεωργικό τομέα κανόνες για τις κρατικές ενισχύσεις.
149. Λαμβάνοντας υπόψη την ανάγκη επανεξέτασης του εν λόγω μέτρου και περαιτέρω αποσαφήνισης και καθορισμού του περιεχομένου του, οι εθνικές αρχές δεσμεύτηκαν να κοινοποιήσουν χωριστά, σε μελλοντικό στάδιο και σύμφωνα με το άρθρο 88 παράγραφος 3 της Συνθήκης ΕΚ, τα λεπτομερή μέτρα εφαρμογής της ενίσχυσης στο πλαίσιο της "στήριξης των ολοκληρωμένων σχεδίων παρέμβασης των οργανώσεων παραγωγών για τη βελτίωση της εμπορίας και την ενίσχυση των οργανώσεων παραγωγών" (60 200 εκατ. ITL), που δεν θα εφαρμοστούν επομένως πριν να δοθεί ειδική έγκριση από την Επιτροπή.

2.5.12. Ο τομέας του οίνου

150. Η Επιτροπή εξέδωσε τελική αρνητική απόφαση σχετικά με ένα καθεστώς που κοινοποιήθηκε και εκτελέστηκε από τη Γαλλία υπέρ της αμπελουργικής παραγωγής⁵³, σχετικά με το οποίο η Επιτροπή είχε κινήσει τη διαδικασία εξέτασης τον Οκτώβριο του 1999⁵⁴.
151. Το εν λόγω καθεστώς αποσκοπεί στον νέο προσανατολισμό του αμπελώνα της Charente, που χρησιμοποιείται επί του παρόντος για την παραγωγή του κονιάκ, για την παραγωγή άλλων οίνων, των "τοπικών οίνων". Ο νέος αυτός προσανατολισμός βασίζεται σε μια συμπληρωματική εθνική ενίσχυση για τη βελτίωση των ποικιλιών ποιότητας, με στόχο την ποιοτική βελτίωση του αμπελώνα. Το μέτρο συνίσταται επομένως στην παροχή κινήτρων στους παραγωγούς κονιάκ να στραφούν προς την παραγωγή "τοπικών οίνων", ενθαρρύνοντας τη χρησιμοποίηση ορισμένων ποικιλιών

⁵² Υπόθεση αριθ. 560/1999.

⁵³ Ενίσχυση αριθ. C 70/99. Απόφαση της 20.9.2000, αριθ. C(2000) 2754, που δεν έχει ακόμα δημοσιευθεί.

⁵⁴ ΕΕ C 359 της 11.12.1999.

ποιότητας. Το καθεστώς αυτό αποτελεί συνέπεια της κρίσης που διέρχεται ο τομέας, λόγω της συσσώρευσης σημαντικών αποθεμάτων.

152. Η Επιτροπή κατέληξε στο συμπέρασμα ότι, ένας από τους στόχους του νομοθέτη κατά την εκπόνηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1493/1999 του Συμβουλίου της 17ης Μαΐου 1999 περί κοινής οργάνωσης αγοράς στον αμπελοοινικό τομέα⁵⁵, ήταν να εμποδιστεί η αύξηση της αμπελουργικής παραγωγής της Κοινότητας. Αποδεχόμενη παράλληλα το γεγονός ότι η ποικιλιακή μετατροπή του αμπελώνα της Charente θα παρείχε το πλεονέκτημα της μείωσης της παραγωγής οίνου χωρίς προοπτικές διάθεσης, η Επιτροπή έκρινε ότι η αύξηση της παραγωγής των "τοπικών οίνων" στη Γαλλία θα απόκλινε από τις αρχές τις οποίες περιλαμβάνει η νέα κοινή οργάνωση αγοράς στον αμπελοοινικό τομέα και θα μπορούσε να δημιουργήσει στρεβλώσεις του ανταγωνισμού σε μια αγορά που δεν παρουσιάζει, σύμφωνα με τα διαθέσιμα στοιχεία, σημάδια ανάπτυξης. Πράγματι, οι οίνοι που προκύπτουν από τη μετατροπή του αμπελώνα αυτού, θα διατίθεντο στη συνήθη αγορά οίνου, ενώ επί του παρόντος έχουν, εξ ορισμού, άλλους προορισμούς εκτός της αγοράς αυτής. Ως εκ τούτου, η γενικευμένη μετατροπή του αμπελώνα αυτού θα δημιουργούσε τον κίνδυνο μετάθεσης του προβλήματος σε άλλες αγορές. Εξάλλου, η Επιτροπή είναι της γνώμης ότι η μετατροπή αυτή θα έπρεπε να συνοδεύεται από σημαντική μείωση των εκτάσεων παραγωγής και των αποδόσεων.
153. Η Επιτροπή κρίνει ότι μόνο τα μέτρα που εγκρίθηκαν στο πλαίσιο της κοινής γεωργικής πολιτικής και συγκεκριμένα στο πλαίσιο της εν λόγω κοινής οργάνωσης αγοράς, θα μπορούσαν να διασφαλίσουν τα γενικά συμφέροντα των φορέων της αγοράς αυτής, στο σύνολο της Κοινότητας.

2.6. Βοήθεια στους απόρους

154. Η Ευρωπαϊκή Ένωση εξακολούθησε την εφαρμογή του προγράμματος βοήθειας υπέρ των απόρων⁵⁶. Η ενέργεια αυτή συνίσταται στο να τεθούν στη διάθεση των οργανισμών που βοηθούν τους πληθυσμούς αυτούς στα διάφορα κράτη μέλη, γεωργικά προϊόντα ή μεταποιημένα προϊόντα με βάση τα γεωργικά προϊόντα, τα οποία εξέρχονται από τα αποθέματα παρέμβασης της Ευρωπαϊκής Ένωσης.
155. Ο κατωτέρω πίνακας περιλαμβάνει μια κατανομή του εν λόγω ποσού και των ποσοτήτων που δύνανται να αποσυρθούν από τα αποθέματα, για κάθε κράτος μέλος που συμμετέχει στο πρόγραμμα αυτό, λαμβάνοντας υπόψη τις προσαρμογές κατά τη διάρκεια του έτους.

⁵⁵ ΕΕ L 179 της 14.7.1999.

⁵⁶ Κανονισμός (ΕΟΚ) αριθ. 3730/87 της 10.12.1987 (ΕΕ L 352 της 15.12.1987, σ. 1) και απόφαση 2000/32/ΕΚ της Επιτροπής της 16.12.1999 (ΕΕ L 11 της 15.1.2000, σ. 51).

Δωρεάν διανομή γεωργικών προϊόντων (2000)

Κράτος μέλος	Χορηγούμενες πιστώσεις (σε ευρώ)	Ποσότητες (σε τόνους)					
		Σιτηρά	Ρύζι	Ελαιόλαδο	Αποκ. γάλα σε σκόνη	Βούτυρο	Βόειο κρέας
Βέλγιο	1 879 000	3 500	200			400	
Δανία	464 000						127
Ελλάδα	15 150 000	20 000	10 000	4 000	1 000		
Ισπανία	54 031 000	60 000	34 000	7 000	1 150	6 000	
Γαλλία	39 785 000	18 200	2 325		9 350		4 550
Ιρλανδία	3 162 000					60	810
Ιταλία	52 730 000	60 000	60 000	5 000		5 000	
Λουξεμβούργο	44 000				12		5
Πορτογαλία	22 892 000	15 000	10 000	3 000	2 376	2 100	
Φινλανδία	1 863 000	9 712			300		
Σύνολο⁵⁷	192 000 000	186 415	116 525	19 000	14 188	13 560	5 492

2.7. Οι εξαιρετικά απομακρυσμένες περιφέρειες

156. Η Συνθήκη του Άμστερνταμ περιλάμβανε το νέο άρθρο 299, παράγραφος 2 σχετικά με τις εξαιρετικά απομακρυσμένες περιφέρειες της Κοινότητας (το ισπανικό αρχιπέλαγος των Καναρίων Νήσων· τα γαλλικά υπερπόντια διαμερίσματα: τη Μαρτινίκα, τη Γουαδελούπη, τη Γουιάνα και τη Ρευνιόν· τα πορτογαλικά αρχιπελάγη της Μαδέρας και των Αζορών).
157. Στις 14 Μαρτίου του 2000, η Επιτροπή συνέταξε μια έκθεση σχετικά με τα μέτρα που προορίζονται για την εφαρμογή του εν λόγω νέου άρθρου της Συνθήκης (COM(2000) 147 – C5-0247/2000). Η έκθεση αυτή περιλαμβάνει ένα τμήμα αφιερωμένο στη γεωργική συνιστώσα, που είναι σημαντική λόγω του ρόλου που διαδραματίζει η γεωργία στην οικονομία των περιφερειών αυτών. Προβαίνει σε απολογισμό των κανονισμών του Συμβουλίου (ΕΟΚ) αριθ. 3763/91 (POSEIDOM)⁵⁸, αριθ. 1600/92 (POSEIMA)⁵⁹ και αριθ. 1601/92 (POSEICAN)⁶⁰ και χαράσσει τις κατευθύνσεις για την ανάληψη μελλοντικής δράσης στον τομέα αυτό.
158. Εξάλλου, τα γεωργικά κεφάλαια των τριών προγραμμάτων ειδικών επιλογών, που αφορούν τον απομακρυσμένο και νησιωτικό χαρακτήρα των εν λόγω περιφερειών, αποτελούν το αντικείμενο εξωτερικής αξιολόγησης στο πλαίσιο του προγράμματος SEM 2000 της ΓΔ Γεωργίας.
159. Η μελέτη για τα γεωργικά κεφάλαια του POSEICAN και του POSEIDOM, δημοσιεύθηκε στη θέση του διαδικτύου (internet) της Επιτροπής⁶¹. Η μελέτη σχετικά με το POSEIMA υποβάλλεται επί του παρόντος και αναμένεται να είναι διαθέσιμη πριν από το τέλος του έτους 2000.

⁵⁷ Σ'αυτά τα 192 εκατ. ευρώ θα πρέπει να προστεθούν 4 εκατ. ευρώ που διατίθενται για την χρηματοδότηση των εξόδων κοινοτικής μεταφοράς.

⁵⁸ ΕΕ L 356 της 24.12.1991, σ. 1.

⁵⁹ ΕΕ L 173 της 27.6.1992, σ. 1.

⁶⁰ ΕΕ L 173 της 27.6.1992, σ. 13.

⁶¹ http://europa/comm/agriculture/eval/index_fr.htm.

160. Για την υλοποίηση των εν λόγω καθεστώτων έχουν συνταχθεί τρεις εκθέσεις, που καλύπτουν την περίοδο 1992-1998, με σκοπό τη διαβίβασή τους στο Συμβούλιο και το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο.
161. Λαμβάνοντας υπόψη τις εξωτερικές εκθέσεις αξιολόγησης και τα διαπιστωθέντα προβλήματα κατά την εφαρμογή των τριών καθεστώτων, η Επιτροπή πρότεινε στο Συμβούλιο, στις 29 Νοεμβρίου, τρεις κανονισμούς που προορίζονται να αντικαταστήσουν τους κανονισμούς που βασίζονται στις γεωργικές πτυχές των προγραμμάτων επιλογής, που αφορούν ειδικά τον απομακρυσμένο και νησιώτικο χαρακτήρα των περιφερειών - (ΕΟΚ) αριθ. 3763/91 (POSEIDOM), (ΕΟΚ) αριθ. 1600/92 (POSEIMA) και (ΕΟΚ) αριθ. 1601/92 (POSEICAN) - καθώς και μια τροποποίηση του κανονισμού του Συμβουλίου (ΕΚ) αριθ. 1254/1999 περί κοινής οργάνωσης αγορών στον τομέα του βοείου κρέατος. Οι προτάσεις αυτές - για τις οποίες ανακοινώθηκε στο Ευρωπαϊκό Συμβούλιο της Νίκαιας μια προσθήκη σχετικά με τη γαλακτοκομική παραγωγή των Αζορών - έχουν ως στόχο να παγιώσουν το κεκτημένο και να βελτιώσουν τα συγκεκριμένα καθεστώτα, έτσι ώστε να ληφθούν υπόψη η κτηθείσα πείρα και οι μεταβολές στο εσωτερικό και στο εξωτερικό της Ένωσης. Συνοδεύτηκαν από εκθέσεις σχετικά με την επιτευχθείσα πρόοδο κατά την εφαρμογή των προγραμμάτων στην περίοδο 1992-1998⁶². Λαμβανομένης υπόψη της οικονομικής και κοινωνικής σπουδαιότητας του γαλακτοκομικού τομέα για τις εν λόγω άκρως απομακρυσμένες περιφέρειες, η Επιτροπή πρότεινε να αφαιρεθεί, υπό ορισμένες συνθήκες, η κατανάλωση γαλακτοκομικών προϊόντων των Αζορών, από τον εθνικό υπολογισμό της συμπληρωματικής εισφοράς, για περίοδο τεσσάρων ετών από το 1999/2000.
162. Η απόφαση σύνδεσης των χωρών και υπερπόντιων εδαφών με την Κοινότητα 91/482/ΕΟΚ ("Απόφαση PTOM") παρατάθηκε για ένα έτος, μέχρι τις 28 Φεβρουαρίου 2001. Στον τομέα της ζάχαρης ανέκυψαν προβλήματα σχετικά με το εμπορικό καθεστώς. Η Επιτροπή αναγκάστηκε να εγκρίνει προστατευτικά μέτρα.

2.8. Μέτρα πληροφόρησης σχετικά με την ΚΓΠ

163. Στις 17 Απριλίου 2000, το Συμβούλιο Υπουργών Γεωργίας εξέδωσε ένα κανονισμό - (ΕΚ) αριθ. 814/2000⁶³ - σχετικά με τη χρηματοδότηση του ΕΓΤΠΕ-τμήμα Εγγυήσεων, που προβλέπει την εφαρμογή ενεργειών για την συνεκτική, αντικειμενική και πλήρη πληροφόρηση σχετικά με την ΚΓΠ. Η εν λόγω πληροφόρηση θα απευθύνεται τόσο στα κράτη μέλη όσο και στον έξω κόσμο. Ο γενικός στόχος είναι να επεξηγηθούν τα ζητήματα γύρω από την ΚΓΠ, να προωθηθεί το ευρωπαϊκό πρότυπο γεωργίας, να ενημερώνονται οι γεωργοί και οι λοιποί αγροτικοί φορείς και να καταστεί ενήμερο το κοινό σχετικά με τις επιπτώσεις και τους στόχους της εν λόγω πολιτικής.
164. Η έκδοση του προταθέντος από την Επιτροπή κανονισμού αντικατοπτρίζει την επιθυμία να γεφυρωθεί το σχετικό με την ΚΓΠ χάσμα ενημέρωσης (παρά το γεγονός ότι πρόκειται για μία από τις πλέον σημαντικές ολοκληρωμένες πολιτικές που εφαρμόζονται από την Ένωση), μέσω μιας επακριβώς επικεντρωμένης ενημερωτικής εκστρατείας. Η Κοινότητα θα παράσχει μερική χρηματοδότηση για τρία είδη μέτρων:

⁶² COM (2000) 790.

⁶³ ΕΕ L 100 της 20.4.2000, σ. 7.

- ετήσια προγράμματα, που θα εφαρμόζονται κυρίως από γεωργούς ή από οργανώσεις αγροτικής ανάπτυξης, ενώσεις καταναλωτών και ενώσεις προστασίας του περιβάλλοντος·
 - μεμονωμένα σχέδια, που θα εφαρμόζονται κυρίως από τις δημόσιες αρχές στα κράτη μέλη, τα μέσα ενημέρωσης και τα πανεπιστήμια·
 - και, τέλος, δραστηριότητες που προωθούνται από την Επιτροπή.
165. Για τα δύο πρώτα είδη μέτρων, η Επιτροπή θα χρηματοδοτήσει όχι πάνω από το 50% των επιλέξιμων δαπανών, μολονότι το ποσοστό αυτό ενδέχεται να ανέλθει στο 75% σε εξαιρετικές περιπτώσεις (που θα διευκρινισθούν στον κανονισμό εφαρμογής).
166. Τα σχέδια θα περιλαμβάνουν έναν συνδυασμό από παρουσιάσεις, σεμινάρια, επισκέψεις προώθησης, διαφημίσεις, εκδηλώσεις και παραγωγές των μέσων ενημέρωσης, συμμετοχή σε διεθνείς εκδηλώσεις, προγράμματα για τη διευκόλυνση της ανταλλαγής εμπειριών, κλπ. Θα επιλέγονται άμεσα από την Επιτροπή με βάση ποιοτικά κριτήρια καθώς και κριτήρια κόστους-αποτελεσματικότητας. Δεν θα λαμβάνονται υπόψη τα μέτρα που απαιτούνται με νόμο, καθώς και εκείνα που επωφελούνται ήδη από άλλες μορφές κοινοτικής ενίσχυσης. Η Επιτροπή θα είναι αρμόδια για την παρακολούθηση και τον έλεγχο των χρηματοδοτούμενων μέτρων, χρησιμοποιώντας τεχνικές, όπως είναι οι επιτόπου επιθεωρήσεις και, ιδίως, οι δειγματοληπτικές μέθοδοι.
167. Ακολούθως, η Επιτροπή εξέδωσε τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1390/2000⁶⁴ περί θεσπίσεως των κανόνων εφαρμογής.
- 2.9. Έκθεση επί των δραστηριοτήτων στον τομέα "ICT" (τεχνολογίες πληροφόρησης και ανακοίνωσης)**
168. Η Επιτροπή χρησιμοποιεί τις τεχνολογίες πληροφόρησης και ανακοίνωσης ("ICT") για όλες τις δραστηριότητες που αφορούν το σχεδιασμό, την εφαρμογή, τη διαχείριση και την αξιολόγηση της ΚΓΠ.
169. Κατά τη διάρκεια του έτους 2000, οι συνδεόμενες με τις "ICT" δραστηριότητες επικεντρώθηκαν γύρω από τρεις κύριους στόχους:

- α) Την ενημέρωση των συστημάτων στρατηγικών πληροφοριών,** που είναι ζωτικής σημασίας για την καθημερινή λειτουργία των κοινών οργανώσεων γεωργικών αγορών και των χρηματοδοτικών μηχανισμών. Κρίθηκε απαραίτητο να αντικατασταθούν τα παλαιά συστήματα πληροφόρησης, έτσι ώστε να καταστεί δυνατό να εξασφαλιστεί η λειτουργικότητα που προβλέπεται από τις νέες ρυθμίσεις και να διασφαλιστεί η πληρότητα, η συνεκτικότητα και η ανταλλαγή των πληροφοριών. Εγκρίθηκαν μια αρχιτεκτονική πληροφορικής βασισμένη σε ανοικτά συστήματα, καθώς και στις τεχνολογίες του διαδικτύου (internet) που χρησιμοποιείται ευρέως στην Ευρωπαϊκή Ένωση, ενώ βρίσκονται εν εξελίξει ή στην τελική φάση οι εργασίες αναθεώρησης, αλλαγής συστήματος και νέας ανάπτυξης των εφαρμογών:

⁶⁴

EE L 158 της 30.6.2000, σ. 17.

- η μετάβαση της εφαρμογής του συστήματος "AMIS" (σύστημα πληροφοριών για τις γεωργικές αγορές), με την οποία υφίστανται επεξεργασία τα δεδομένα σχετικά με τη διαχείριση των αγορών, τα οποία αποστέλλονται από τα κράτη μέλη, σε ένα ανοικτό περιβάλλον (UNIX/ORACLE). Παράλληλα, έχει εμπλουτισθεί από άποψη λειτουργικών δυνατοτήτων και μηχανισμού παραγωγής εκθέσεων, για την αποτελεσματικότερη παρακολούθηση της εξέλιξης της γεωργικής νομοθεσίας·
- βρίσκονται εν εξέλιξη οι εργασίες μετάβασης σε μια τεχνολογία επίσης ανοικτή, του συστήματος IDES (σύστημα εισαγωγής διαλογικών δεδομένων) που χρησιμοποιείται από τις εθνικές διοικήσεις για τη διαβίβαση στοιχείων που αφορούν τη διαχείριση γεωργικών αγορών και το ΕΓΤΠΕ. Ο στόχος είναι να καταστεί παραγωγική η εφαρμογή κατά τον Ιούνιο του 2001·
- οι χρησιμοποιούμενες για τη χρηματοδοτική διαχείριση εφαρμογές (AGREX, FAUDIT, FEORIENT) βρίσκονται στο στάδιο της επανεξέτασης, έτσι ώστε να εντάσσονται σε ανοικτό περιβάλλον και να προσαρμόσθούν οι λειτουργικές δυνατότητές τους στις νέες ρυθμίσεις·
- τα μέσα που βοηθούν και καταστούν περισσότερο αποδοτικούς τους ελέγχους των δαπανών του ΕΓΤΠΕ, βρίσκονται επίσης στο στάδιο της εξέλιξης. Έχουν δημιουργηθεί νέοι μηχανισμοί για την ανταλλαγή δεδομένων.

β) Η διάθεση όλο και περισσότερο αποδοτικών μέσων καθημερινής εργασίας για τους χρήστες της ΓΔ Γεωργίας, με σκοπό τη βελτίωση της αποτελεσματικότητας και της συμβατότητας με τα ηλεκτρονικά μέσα, καθώς και με σκοπό να παρασχεθεί η δυνατότητα αποτελεσματικής διαχείρισης της ΚΓΠ. Στο πλαίσιο αυτό εγγράφονται:

- η μετάβαση στο νέο σύστημα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου·
- οι πρότυπες πειραματικές δοκιμές για την εφαρμογή ενός συστήματος ηλεκτρονικής διαχείρισης των εγγράφων, συστήματος που ενισχύει τον μηχανισμό της ηλεκτρονικής αρχειοθέτησης που εφαρμόζεται ήδη·
- η υπηρεσία "GIS" (σύστημα γεωγραφικής πληροφόρησης), που συνδυάζει τα γεωγραφικά στοιχεία με τις γεωγραφικές πληροφορίες σχετικά με τη χρήση της γης, τα προϊόντα, τη δασοκομία, κλπ·
- μεγαλύτερη χρησιμοποίηση των τεχνολογιών του διαδικτύου (internet) (Europa, CIRCA, κλπ.) για τη διευκόλυνση της διάδοσης των διαθέσιμων πληροφοριών στους πολίτες της ΕΕ και στις εθνικές διοικήσεις.

γ) Η ανάλυση των αναγκών, σε συνεργασία με τους χρήστες, έτσι ώστε να δημιουργηθούν νέα συστήματα πληροφοριών, αφιερωμένα στις τομεακές πολιτικές, όπως είναι η βιολογική γεωργία ή η αγροτική ανάπτυξη, στις οποίες η χρήση της τεχνολογίας πληροφοριών ήταν μέχρι σήμερα ελάχιστα διαδεδομένη.

2.10. Συμβουλευτικές επιτροπές και σχέσεις με τις κοινωνικο-επαγγελματικές οργανώσεις

170. Κατά τις 80 συνεδριάσεις των συμβουλευτικών επιτροπών και ομάδων εργασίας που διοργανώθηκαν κατά το 2000, η Επιτροπή ζήτησε τη γνώμη και ενημέρωσε τους εκπροσώπους των παραγωγών, των μεταποιητών, των εμπορευομένων, των καταναλωτών, των εργαζομένων καθώς και των οργανώσεων για την προστασία του περιβάλλοντος και των φορέων που δρουν στον τομέα της αγροτικής ανάπτυξης, μεταξύ άλλων σχετικά με την εξέλιξη της κοινής γεωργικής πολιτικής και της πολιτικής για την αγροτική ανάπτυξη.
171. Όπως προβλέπεται στο άρθρο 4 της απόφασης 98/235/EΚ της Επιτροπής της 11ης Μαρτίου 1998⁶⁵ για τη λειτουργία των συμβουλευτικών επιτροπών στον τομέα της κοινής γεωργικής πολιτικής, τα μέλη των επιτροπών ορίζονται από την Επιτροπή με πρόταση των κοινωνικο-οικονομικών φορέων που έχουν συσταθεί σε κοινοτική κλίμακα. Ένας πρώτος κατάλογος των μελών δημοσιεύθηκε στην Επίσημη Εφημερίδα των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων.⁶⁶
172. Ενημερωμένες διατυπώσεις του εν λόγω καταλόγου δημοσιεύονται στην ΕΕ C 122 της 4ης Μαΐου 1999 και C 123 της 3ης Μαΐου 2000.

⁶⁵ ΕΕ L 88 της 24.3.1998, σ. 59

⁶⁶ ΕΕ C 370 της 30.11.1998.

3. ΓΕΩΡΓΙΚΕΣ ΑΓΟΡΕΣ

3.1. Δέσμη τιμών για το 2000/01

173. Βάσει των προτάσεων της Επιτροπής της 23ης Φεβρουαρίου 2000, το Συμβούλιο καθόρισε τις θεσμικές τιμές και τα ποσά για τα σιτηρά, το ρύζι, τους μεταξοσκώληκες και το πρόβειο κρέας στις 17 Ιουλίου 2000. Οι προτάσεις τιμών για τη ζάχαρη και το χοίρειο κρέας εγκρίθηκαν στις 19 Ιουνίου 2000. Οι μηνιαίες προσαυξήσεις για τα σιτηρά παραμένουν αμετάβλητες κατά το 2000/01 και θα μειωθούν κατά 7,5 % από το 2001/02, αν και η πρόταση της Επιτροπής αποσκοπούσε στην μείωσή τους σε δύο φάσεις κατά 7,5 % κάθε φορά. Το Συμβούλιο δεν δέχθηκε την πρόταση να ευθυγραμμιστεί η περίοδος παρέμβασης για τα σιτηρά στη Σουηδία με αυτή για τις άλλες Σκανδιναβικές χώρες.
174. Επιπλέον, το Συμβούλιο κάλεσε την Επιτροπή: να εξετάσει το ενδεχόμενο θέσπισης ενός ρυθμιστικού πλαισίου, όσον αφορά ορισμένα συγκεκριμένα σημεία, για την αλκοόλη γεωργικής προέλευσης, να προβεί στον ορισμό των παραγωγών πρόβειου κρέατος στις μειονεκτικές περιοχές, να προτείνει τη συνέχιση των πληρωμών στους παραγωγούς καρπών με κέλυφος στο πλαίσιο του προϋπολογισμού 2001 για προγράμματα, των οποίων η ισχύς θα έληγε ούτως ή άλλως το 2000, και τέλος, να προτείνει τη μεταφορά της ειδικής ενίσχυσης που καθορίστηκε το 2000/01 για τους παραγωγούς σιτηρών στην Πορτογαλία στο 2001/02.

3.2. Φυτικά προϊόντα

3.2.1. Σιτηρά

3.2.1.1. Παγκόσμια αγορά

175. Η παγκόσμια παραγωγή σιτηρών (χωρίς το ρύζι) κατά την περίοδο 1999/2000 ήταν κατώτερη αυτής της προηγούμενης περιόδου λόγω της μείωσης της παραγωγής σίτου στην Ευρωπαϊκή Κοινότητα, τη Βόρειο Αφρική και την Εγγύς Ανατολή και αραβοσίτου, στις Ηνωμένες Πολιτείες. Σύμφωνα με τα αριθμητικά στοιχεία του Διεθνούς Συμβουλίου Σιτηρών, η παγκόσμια συγκομιδή 1999/2000 ανήλθε σε 1 464 εκατ. τόνους, έναντι 1 479 εκατ. τόνων κατά την προηγούμενη περίοδο.
176. Η παγκόσμια παραγωγή σίτου από 587 εκατ. τόνους το 1998/99 έφθασε σε 584 εκατ. τόνους το 1999/2000. Η Ευρωπαϊκή Ένωση και η Βόρειος Αφρική είχαν επίσης μικρότερη συγκομιδή σε σχέση με το 1998. Η παραγωγή της Κίνας, πρώτου παγκόσμιου παραγωγού σίτου, ανέρχεται σε 114 εκατ. τόνους (+ 4 %). Η συγκομιδή σίτου του συνόλου των χωρών της ΚΑΚ ανέρχεται σε 65 εκατ. τόνους έναντι 55,6 εκατ. τόνων το 1998. Η παραγωγή κτηνοτροφικών σιτηρών μειώθηκε: από 892 εκατ. τόνους το 1998/99, ελαττώθηκε σε 880 εκατ. τόνους το 1999/2000.
177. Η παγκόσμια κατανάλωση σίτου κατά τη διάρκεια της περιόδου 1999/2000 εκτιμάται σε 592 εκατ. τόνους, ήτοι κατά 8 εκατ. τόνους ανώτερη της παραγωγής. Όσον αφορά τα κτηνοτροφικά σιτηρά, η κατανάλωση εκτιμάται σταθερή σε 877 εκατ. τόνους.
178. Συνολικά, σημειώθηκε μείωση των παγκόσμιων αποθεμάτων σιτηρών, που είχαν ανασυσταθεί κατά το τέλος της περιόδου 1998/99 σε επίπεδο συγκρίσιμο με αυτό που είχε επιτευχθεί στις αρχές της δεκαετίας του 1990. Τα αποθέματα σιτηρών έφθασαν

τα 279 εκατ. τόνους, ήτοι κατά 5 εκατ. τόνους λιγότερο από ό,τι κατά το τέλος της περιόδου 1998/99, από τους οποίους 122 εκατ. τόνοι σίτου και 157 εκατ. τόνοι κτηνοτροφικών σιτηρών.

179. Το παγκόσμιο εμπόριο σιτηρών αφορούσε το 1999/2000 συνολικό όγκο 211 εκατ. τόνων, από τους οποίους 106 εκατ. τόνοι σίτου έναντι 192 εκατ. τόνων (από τους οποίους 97 εκατ. τόνοι σίτου) κατά τη διάρκεια της προηγούμενης περιόδου. Όσον αφορά η Ρωσία, η έλλειψη παραγωγής αντισταθμίστηκε εν μέρει με ειδικές ενέργειες βοήθειας από τις Ηνωμένες Πολιτείες.
180. Για την περίοδο 2000/01, οι προβλέψεις του Διεθνούς Συμβουλίου Σιτηρών της 28ης Σεπτεμβρίου 2000 επισημαίνουν σταθεροποίηση της παγκόσμιας παραγωγής (1 465 εκατ. τόνοι έναντι 1 464 εκατ. τόνων για την προηγούμενη περίοδο). Τα παγκόσμια αποθέματα από 279 εκατ. τόνους αυξήθηκαν σε 261 εκατ. τόνους. Όσον αφορά το παγκόσμιο εμπόριο σιτηρών, ενδέχεται να σημειωθεί αύξηση των ποσοτήτων (212 εκατ. τόνοι, από τους οποίους 106 εκατ. τόνοι σίτου).

3.2.1.2. Κοινοτική αγορά

181. Η κοινοτική παραγωγή σιτηρών για το 1999/2000 εκτιμάται, βάσει των αριθμητικών στοιχείων του Eurostat, σε 201,4 εκατ. τόνους για τα δεκαπέντε κράτη μέλη, ήτοι κατά 9,6 εκατ. τόνους κατώτερη σε σχέση με το 1998/99.
182. Η εν λόγω εξέλιξη της παραγωγής αντιστοιχεί σε μία καλλιεργούμενη έκταση σιτηρών 36,4 εκατ. εκταρίων έναντι 37,4 εκατ. εκταρίων το 1998/99, δηλαδή -2,6%, και σε αποδόσεις που παρουσιάζουν μείωση σε σχέση με το επίπεδο του 1998 (5,53 τόνοι/εκτάριο έναντι 5,65 τόνων/εκτάριο). Η μείωση αυτή οφείλεται στην αύξηση του ποσοστού υποχρεωτικής παύσης από 5 % σε 10 %.
183. Η υποχρέωση παύσης της καλλιέργειας των γαιών για τη συγκομιδή 1999 αυξήθηκε σε 10 %, πράγμα που αντιπροσωπεύει έκταση 4,2 εκατ. εκταρίων. Ωστόσο, η εθελουσία παύση κατά 1,7 εκατ. εκτάρια περίπου οδήγησε σε ένα πραγματικό ποσοστό παύσης 14,1 %. Αυτοί που συμμετείχαν στο καθεστώς αυτό ήταν κυρίως οι παραγωγοί της Ισπανίας, της Σουηδίας και της Φιλανδίας.
184. Η παραγωγή μαλακού σίτου (89,3 εκατ. τόνοι) και αυτή του σκληρού σίτου (8,3 εκατ. τόνοι) παρουσιάζει μείωση κατά αντιστοίχως 5,8 % και 10 %. Αντίθετα, η παραγωγή αραβοσίτου αυξήθηκε από 36,2 εκατ. τόνους σε 37,5 εκατ. τόνους (+ 3,6 %).
185. Η παραγωγή σίκαλης μειώθηκε κατά 13,3 % φθάνοντας τα 5,6 εκατ. τόνους.
186. Η μείωση των τιμών των σιτηρών που είχε προβλεφθεί από τη μεταρρύθμιση του 1992 καθώς και οι υψηλές τιμές των προϊόντων του συμπλέγματος ελαιούχα-πρωτεϊνούχα φυτά μέχρι το τέλος του 1998 συνέτειναν σε ώθηση της χρησιμοποίησης σιτηρών στη διατροφή των ζώων. Επιπλέον, η παραγωγή λευκού κρέατος (χοιρινό ή κρέας πουλερικών) ευνοήθηκε από τη μείωση των τιμών των συνθέτων ζωοτροφών. Η χρησιμοποίηση σιτηρών στον τομέα αυτό ανήλθε σε 114 εκατ. τόνους για την Κοινότητα των 15 για την περίοδο 2000/01, δηλαδή κατά περισσότερο από 25 εκατ. τόνους ανώτερη αυτής κατά την περίοδο που προηγήθηκε της μεταρρύθμισης.
187. Παράλληλα, το εσωτερικό εμπόριο σιτηρών μεταξύ των κρατών μελών συνέχισε να αναπτύσσεται, συμβάλλοντας κατ' αυτό τον τρόπο στην ολοκλήρωση της ενιαίας αγοράς.

188. Οι κοινοτικές εξαγωγές κατά τη διάρκεια της περιόδου 1999/2000 (συμπεριλαμβανομένων των μεταποιημένων προϊόντων και της επισιτιστικής βοήθειας) ανήλθαν σε 36,5 εκατ. τόνους έναντι 31 εκατ. τόνων κατά την προηγούμενη περίοδο. Οι εμπορικές εξαγωγές αφορούσαν 15,7 εκατ. τόνους μαλακού σίτου (συμπεριλαμβανομένου του αλεύρου), 13,3 εκατ. τόνους κριθαριού (συμπεριλαμβανομένης της βύνης) και 1,2 εκατ. τόνους σίκαλης και αλεύρου σίκαλης. Οι εξαγωγές σκληρού σίτου παρέμειναν σε χαμηλό επίπεδο σε σχέση με το παρελθόν.
189. Η μείωση της παραγωγής κατά τη διάρκεια της περιόδου 1999/2000 και η αισθητή αύξηση των εξαγωγών οδήγησε σε μείωση των αποθεμάτων παρέμβασης, τα οποία από 18 εκατ. τόνους κατά την έναρξη της περιόδου μειώθηκαν σε περίπου 8,8 εκατ. τόνους κατά το τέλος της περιόδου, εκ των οποίων 3,1 εκατ. τόνοι μαλακού σίτου, 2,3 εκατ. τόνοι κριθαριού και 3,3 εκατ. τόνοι σίκαλης.
190. Η περίοδος 2000/01 είναι η πρώτη περίοδος που εντάσσεται στο καθεστώς του Προγράμματος Δράσης 2000. Κατά συνέπεια, η τιμή παρέμβασης μειώθηκε κατά 7,5% και προσαρμόστηκαν οι ενισχύσεις (58,67 ευρώ ανά τόνο απόδοσης αντί 54,34 ευρώ ανά τόνο κατά το παρελθόν). Το ποσοστό υποχρεωτικής παύσης καθορίστηκε σε 10%. Το Συμβούλιο αποφάσισε να διατηρήσει τις μηνιαίες προσαυξήσεις που εφαρμόζονται στην τιμή παρέμβασης σε 1,0 ευρώ ανά τόνο και μήνα.
- 3.2.2. *Ελαιούχοι σπόροι*
191. Οι ελαιούχοι σπόροι χρησιμοποιούνται για την παραγωγή ελαίου για τη διατροφή του ανθρώπου και πλακούντων ως ζωοτροφές. Κατά συνέπεια, η οικονομική κατάσταση του τομέα των ελαιούχων σπόρων εξαρτάται από την εξέλιξη των τιμών των σπόρων, των ελαίων και των πλακούντων. Τα φυσικά έλαια μπορούν να καταναλωθούν ως έχουν ή υπό μορφή παρασκευασμένων ελαίων ή λιπαρών ουσιών, όπως η μαργαρίνη.
192. Η Ευρωπαϊκή Ένωση είναι σημαντικός εισαγωγέας ελαιούχων σπόρων, φυτικών ελαίων και πλακούντων. Ο ετήσιος όγκος εισαγωγών των προϊόντων αυτών εξαρτάται, σε μεγάλο βαθμό, αφενός, από τις σχέσεις των τιμών μεταξύ των ελαιούχων σπόρων, των πλακούντων, των ελαίων και των ανταγωνιστικών προϊόντων (σιτηρά, τροφές με βάση τη γλουτένη φύτρων αραβοσίτου κ.λπ.) που προορίζονται για τη διατροφή των ζώων, καθώς και, αφετέρου, από τις δυνατότητες εξαγωγής από την Ευρωπαϊκή Ένωση των ελαίων και πλακούντων. Οι συνολικές εισαγωγές ελαιούχων σπόρων ανήλθαν σε 18,4 τόνους το 1999 και 17,6 εκατ. τόνους το 1998. Οι σπόροι σόγιας αποτελούν το μεγαλύτερο μέρος (80 %).
193. Η συνολική ποσότητα ελαιούχων σπόρων που υπέστησαν έκθλιψη στην Ευρωπαϊκή Ένωση (ΕΕ-15) ανήλθε σε 30,9 εκατ. τόνους το 1999/2000 έναντι 32,6 εκατ. τόνους το 1998/99. Το μεγαλύτερο μέρος συνίσταται σε σπόρους σόγιας (± 49 %, και ακολουθούν οι κραιβόσποροι (± 33 %) και οι ηλιανθόσποροι (± 18 %).
194. Από την περίοδο εμπορίας 1993/94, το καθεστώς στήριξης των παραγωγών ελαιούχων σπόρων (κραμβόσπορων, ηλιανθόσπορων και σόγιας) αποτελεί μέρος του καθεστώτος στήριξης των παραγωγών ορισμένων αροτραίων καλλιεργειών (σιτηρά, ελαιούχοι σπόροι πρωτεϊνούχα προϊόντα και ελαιούχος λίνος). Στο πλαίσιο του καθεστώτος αυτού χορηγήθηκε μέχρι την περίοδο 1999/2000, βασική πληρωμή 433,50 ευρώ/εκτάριο. Το ποσό που καταβάλλεται στους παραγωγούς κατανέμεται

κατά περιοχές σε συνάρτηση με την παραδοσιακή απόδοση των σιτηρών ή των ελαιούχων σπόρων, προσαρμολύζόμενο ενδεχομένως στις διακυμάνσεις της διεθνούς τιμής που διαπιστώνεται, πέραν ενός συγκεκριμένου ορίου.

195. Για την περίοδο εμπορίας 1999/2000, έκταση 4 795 557 εκταρίων έτυχε της ειδικής αντισταθμιστικής πληρωμής για τους ελαιούχους σπόρους· η έκταση αυτή είναι ανώτερη από την εγγυημένη μέγιστη έκταση (ΕΜΕ) που καθορίστηκε σε 4 933 800 εκτάρια. Κατά συνέπεια δεν χρειάστηκε να πραγματοποιηθεί μείωση της αντισταθμιστικής πληρωμής λόγω υπέρβασης της ΕΜΕ. Από την άλλη πλευρά, η τιμή αναφοράς που παρατηρήθηκε για την περίοδο 1999/2000 ανήλθε σε 188 ευρώ τόνο. Λαμβανομένης υπόψη της απαλλαγής 8 %, όσον αφορά την τιμή αναφοράς ύψους 196,8 ευρώ ανά τόνο, η ανωτέρω τιμή αναφοράς δεν οδήγησε σε αύξηση των αντισταθμιστικών πληρωμών.
196. Η συνολική παραγωγή ελαιούχων σπόρων το 1999/2000 ανήλθε σε 16,1 εκατ. τόνους περίπου (από τους οποίους 2,7 εκατ. τόνοι μη εδωδιμης παραγωγής) έναντι 15,3 εκατ. τόνων (από τους οποίους 1,1 εκατ. τόνοι μη εδωδιμης παραγωγής) το 1998/99.
197. Ο κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1251/1999 προβλέπει ευθυγράμμιση της πληρωμής ανά έκταση για τα ελαιούχα φυτά και τα σιτηρά από την περίοδο 2002/03. Κατά τη διάρκεια μιας μεταβατικής περιόδου, η πληρωμή ανά έκταση για τα ελαιούχα φυτά θα ανέρχεται σε 81,74 ευρώ ανά τόνο για την περίοδο 2000/01 και σε 72,37 ευρώ ανά τόνο για την περίοδο 2001/02, πολλαπλασιαζόμενη με την απόδοση βάσει "σιτηρών" ή την απόδοση "ελαιούχων" επί συντελεστή 1,95. Η τιμή της αγοράς των ελαιούχων δεν θα έχει πλέον επίδραση στο επίπεδο της πληρωμής ανά έκταση.

3.2.3. Πίσσα, κουκιά, φούλια και γλυκά λούπινα

198. Τα προϊόντα αυτά, των οποίων η κυριότερη αγορά είναι η βιομηχανία ζωοτροφών, υφίστανται τον ανταγωνισμό ενός μεγάλου φάσματος πρώτων υλών.
199. Από την περίοδο 1993/94, το καθεστώς ενισχύσεων στους μεταποιητές και εκείνο της ελάχιστης τιμής αντικαταστάθηκαν από το καθεστώς ενισχύσεων σε ορισμένες αροτραίες καλλιέργειες (σιτηρά, ελαιούχοι σπόροι, πρωτεϊνούχα φυτά και ελαιούχος λίνος) το οποίο περιλαμβάνει υποχρέωση παύσης της καλλιέργειας για τους παραγωγούς που συμμετέχουν στο γενικό καθεστώς. Το καθεστώς αυτό προβλέπει πληρωμή 78,49 ευρώ ανά τόνο κατά παράδοση απόδοσης των σιτηρών.
200. Οι εκτάσεις στις οποίες χορηγήθηκε αντισταθμιστική ενίσχυση το 1999/2000 ήταν της τάξεως των 1,1 εκατ. εκταρίων. Η συνολική παραγωγή ανέρχονταν σε 4,7 εκατ. τόνους.
201. Στη συνέχεια της έναρξης ισχύος του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1251/1999, η ενίσχυση ανά έκταση υπολογίζεται, από την περίοδο 2000/01, βάσει 72,50 ευρώ που πολλαπλασιάζονται με την κατά παράδοση απόδοση των σιτηρών.

3.2.4. Ελαιούχος λίνος

202. Η καλλιέργεια λίνου στην Ευρωπαϊκή Ένωση περιλαμβάνει, αφενός τον κλωστικό λίνο (που καλλιεργείται κυρίως για τις ίνες του, με σημαντική όμως απόδοση σε σπόρους) και, αφετέρου, τον ελαιούχο λίνο (που καλλιεργείται αποκλειστικά για τους σπόρους του). Οι σπόροι χρησιμοποιούνται όπως έχουν ή εκθλίβονται για να

παραχθεί έλαιο (για βιομηχανική χρήση) και πλακούντες, οι οποίοι προορίζονται για τη διατροφή των ζώων.

203. Η Ευρωπαϊκή Ένωση εισάγει σημαντικές ποσότητες λιναρόσπορου (περίπου 400 000 τόνους κατ' έτος)· ο Καναδάς είναι ο κύριος προμηθευτής της.
204. Προκειμένου να συγκρατηθεί η παραγωγή, αναζητήθηκε μια καλύτερη ισορροπία μεταξύ της στήριξης που παρέχεται στους λιναρόσπορους και στις άλλες τρέχουσες καλλιέργειες. Κατ' αυτόν τον τρόπο, από την περίοδο 1993/94, η καλλιέργεια ελαιούχου λίνου προστέθηκε στις αροτραίες καλλιέργειες, οι οποίες τυγχάνουν ενισχύσεων ανά εκτάριο που προβλέπονται από την μεταρρύθμιση της ΚΓΠ, που αποφασίστηκε το 1992. Χορηγείται αντισταθμιστική πληρωμή 105,1 ευρώ ανά τόνο, η οποία πολλαπλασιάζεται με την απόδοση των σιτηρών.
205. Η αμειψισπορά ελαιούχου λίνου το 1999 αφορούσε έκταση 537 000 εκταρίων.
206. Ο κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1251/1999 προβλέπει ευθυγράμμιση της πληρωμής ανά έκταση για τον ελαιούχο λίνo ως προς αυτή των σιτηρών από την περίοδο 2002/03. Κατά τη διάρκεια μεταβατικής περιόδου, η πληρωμή ανά έκταση για τον ελαιούχο λίνo θα ανέρχεται σε 88,26 ευρώ ανά τόνο για την περίοδο 2000/01 και σε 75,63 ευρώ ανά τόνο για την περίοδο 2001/02, πολλαπλασιαζόμενη με την απόδοση βάσει "σιτηρών".

3.2.5. *Οσπριοειδή (ρεβίθια, λαθούρια και φακές)*

207. Ειδικό μέτρο υπέρ των οσπριοειδών ελήφθη το 1989 στο πλαίσιο του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 762/89. Το ειδικό αυτό μέτρο ακολούθησε ο κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1577/96. Συνεπάγεται ενίσχυση ανά εκτάριο για εγγυημένη μέγιστη έκταση (ΕΜΕ), εκτός του συστήματος των αροτραίων καλλιεργειών. Με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 811/2000, η εν λόγω ΕΜΕ υποδιαιρέθηκε μεταξύ των ρεβιθιών και των φακών που χρησιμοποιούνται για ανθρώπινη διατροφή, και των λαθουριών που χρησιμοποιούνται για τη διατροφή των ζώων.
208. Η ενίσχυση ανά εκτάριο έχει καθοριστεί σε 181 ευρώ, και η ΕΜΕ ανέρχεται σε 160 000 εκτάρια για τα ρεβίθια και τις φακές και σε 240 000 εκτάρια για τα λαθούρια. Όταν δεν επιτυγχάνεται μία από αυτές τις ΕΜΕ, το υπόλοιπο μεταφέρεται σε άλλη ΕΜΕ, προτού προσδιοριστεί η ενδεχόμενη υπέρβαση. Η υπέρβαση μιας ΕΜΕ οδηγεί σε κατ' αναλογία μείωση της ενίσχυσης κατά τη διάρκεια της αντίστοιχης περιόδου.
209. Το 1999/2000, η έκταση που καλλιεργήθηκε με οσπριοειδή ήταν 462 882 εκτάρια· η υπέρβαση της ΕΜΕ οδηγεί σε προσαρμογή της ενίσχυσης, η οποία καθορίστηκε σε 156,41 ευρώ ανά εκτάριο.
210. Για την περίοδο 2000/01, η έκταση εκτιμάται σε 115 000 εκτάρια για τα ρεβίθια και τις φακές και σε 302 000 εκτάρια για τα λαθούρια.

3.2.6. *Μη εδώδιμη παραγωγή*

211. Μετά την έναρξη της ισχύος, σε αντικατάσταση του παλαιού κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 1765/92, του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1251/1999 του Συμβουλίου της 17ης Μαΐου 1999 για τη θέσπιση καθεστώτος στήριξης των παραγωγών ορισμένων αροτραίων καλλιεργειών, ίσχυσαν νέες λεπτομέρειες εφαρμογής σχετικά με τις γαίες που τίθενται

σε αγρανάπαυση, όπως αποφασίστηκαν στο πλαίσιο του Προγράμματος Δράσης 2000:

- Το ποσοστό βάσης της υποχρέωσης παύσης της καλλιέργειας των γαιών καθορίζεται σε 10 % από την περίοδο εμπορίας 2000/01 μέχρι και το έτος 2006/07.
- Η εθελουσία παύση της καλλιέργειας είναι 10 % κατ' ελάχιστο όριο, αλλά τα κράτη μέλη μπορούν να καθορίσουν υψηλότερα ποσοστά, τα οποία μπορούν να φθάσουν μέχρι 100 % της γεωργικής έκτασης.
- Η πληρωμή ανά έκταση ανέρχεται, για τις γαίες που βρίσκονται σε αγρανάπαυση, σε 58,67 ευρώ ανά τόνο για την περίοδο 2000/01, με προοπτική να ανέλθει στη συνέχεια σε 63,00 ευρώ ανά τόνο.

212. Δεδομένου ότι ο νέος βασικός κανονισμός άρχισε να εφαρμόζεται από την περίοδο 2000/01, χρειάστηκε επίσης να αντικατασταθεί ο παλαιός κανονισμός εφαρμογής.
213. Ο νέος κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 2461/1999 της Επιτροπής σχετικά με τις λεπτομέρειες εφαρμογής του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1251/1999 του Συμβουλίου, όσον αφορά τη χρήση των γαιών που βρίσκονται υπό καθεστώς προσωρινής παύσης καλλιέργειας για την παραγωγή πρώτων υλών που χρησιμεύουν στην παρασκευή, εντός της Κοινότητας, προϊόντων τα οποία δεν προορίζονται άμεσα για κατανάλωση από τον άνθρωπο ή τα ζώα, πέραν ότι αποτελεί ανασύνταξη των παλαιών διατάξεων, εισάγει ορισμένες τροποποιήσεις όσον αφορά τις νέες δυνατότητες παραγωγής (παραγωγή βιολογικού αερίου στο αγρόκτημα, διετεείς καλλιέργειες, κατάταξη στο παράρτημα Ι ορισμένων πρώτων υλών οι οποίες, λόγω των χαρακτηριστικών τους, χρησιμοποιούνται αποκλειστικά για μη edώδιμες χρήσεις) ή διαδικαστικά θέματα (δυνατότητα μεταφοράς της εγγύησης μεταξύ μεταποιητών).
214. Όσον αφορά την περίοδο 1999/2000, οι πληροφορίες που προέρχονται από τα κράτη μέλη όσον αφορά την αγρανάπαυση ανέφεραν σημαντική αύξηση της έκτασης, πέραν διπλασιασμού σε σχέση με το προηγούμενο έτος.
215. Ως εκ τούτου, κατέστη αναγκαία η εισαγωγή ενός διορθωτικού μηχανισμού στον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1251/1999 προκειμένου να επιτευχθεί συμφωνία με το σημείο 7 του μνημονίου συμφωνίας μεταξύ της ΕΚ και των Ηνωμένων Πολιτειών όσον αφορά τους ελαιούχους σπόρους στο πλαίσιο της GATT, που έχει συναφθεί το 1993 και που ορίζει ότι «σε περίπτωση που τα διαθέσιμα υποπροϊόντα από την καλλιέργεια ελαιούχων σπόρων σε γαίες υπό καθεστώς παύσης, με σκοπό την παραγωγή, στην Κοινότητα, προϊόντων που δεν προορίζονται ουσιαστικά για κατανάλωση από τον άνθρωπο ή τα ζώα, θα υπερέβαιναν ετησίως ένα εκατομμύριο μετρικούς τόνους, που εκφράζονται σε ισοδύναμο αλεύρου σόγιας, η Ευρωπαϊκή Κοινότητα θα λάβει τα κατάλληλα διορθωτικά μέτρα στο πλαίσιο της μεταρρύθμισης της ΚΓΠ ».
216. Ο κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 2704/1999 του Συμβουλίου για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1251/1999 για τη θέσπιση καθεστώτος στήριξης των παραγωγών ορισμένων αροτραίων καλλιεργειών, που προβλέπει τη νέα αυτή διάταξη, άρχισε να ισχύει στις 28 Δεκεμβρίου 1999.
217. Συνεπεία της τροποποίησης αυτής του βασικού κανονισμού, οι σχετικές λεπτομέρειες εφαρμογής εισάχθηκαν στον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 2461/1999, πράγμα που οδήγησε στη δημοσίευση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 827/2000 της Επιτροπής για την

τροποποίηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 2461/1999 σχετικά με τις λεπτομέρειες εφαρμογής του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1251/1999 του Συμβουλίου, όσον αφορά τη χρήση των γαιών που βρίσκονται υπό καθεστώς προσωρινής παύσης καλλιέργειας για την παραγωγή πρώτων υλών που χρησιμεύουν στην παρασκευή, εντός της Κοινότητας, προϊόντων τα οποία δεν προορίζονται άμεσα για κατανάλωση από τον άνθρωπο ή τα ζώα.

218. Από την άλλη πλευρά, αξίζει να σημειωθεί ότι τα περισσότερα προγράμματα αγροτικής ανάπτυξης που υποβλήθηκαν από τα κράτη μέλη στο πλαίσιο του νέου κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1257/1999 του Συμβουλίου για τη στήριξη της αγροτικής ανάπτυξης από το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Προσανατολισμού και Εγγυήσεων (ΕΓΤΠΕ) και για την τροποποίηση και κατάργηση ορισμένων κανονισμών, προβλέπουν μέτρα που αποσκοπούν στην προώθηση των ανανεώσιμων ενεργειών ή/και της παραγωγής μη εδώδιμων προϊόντων.
219. Εξάλλου, πολλές υποψήφιες χώρες της Κεντρικής και Ανατολικής Ευρώπης υπέβαλαν, στο πλαίσιο του ειδικού ενταξιακού προγράμματος για τη γεωργία και την αγροτική ανάπτυξη (Sapard), μέτρα που αφορούν τον τομέα παραγωγής μη εδώδιμων προϊόντων.
220. Επί των 1 011 000 εκταρίων έκτασης σε αγρανάπαυση, που χρησιμοποιήθηκαν για την παραγωγή μη εδώδιμων προϊόντων το 1999/2000, περίπου 952 000 εκτάρια χρησιμοποιήθηκαν για την παραγωγή ελαιούχων φυτών. Το γεγονός αυτό αντιπροσωπεύει αύξηση κατά 140 % σε σχέση με το 1998/99. Ποσοστό 60 % περίπου της παραγωγής αυτής χρησιμοποιήθηκε για την παραγωγή ντίζελ βιολογικής προέλευσης και 40 % για λιπαντικά και χημικά έλαια.

3.2.7. Ρύζι

221. Η παγκόσμια συγκομιδή ανήλθε το 1999 σε περίπου 400,7 εκατ. τόνους ισοδύναμου λευκασμένου ρυζιού, κατά 6,9 εκατ. τόνους ανώτερη αυτής του 1998 (393,8 εκατ. τόνοι).
222. Ο όγκος του παγκόσμιου εμπορίου του 1999/2000 ήταν 22,3 εκατ. τόνοι περίπου, πράγμα που αντιπροσωπεύει περίπου 5,6 % της παγκόσμιας παραγωγής.
223. Στην Κοινότητα, λόγω της μείωσης της καλλιεργούμενης έκτασης, το 1999 η παραγωγή λευκασμένου ρυζιού που πωλείται στην αγορά έφθασε σε 1 551 329 τόνους, πράγμα που αντιπροσωπεύει μείωση κατά 0,7 % περίπου σε σχέση με την παραγωγή του 1998 (1 561 596 τόνοι).
224. Η παραγωγή ρυζιού του τύπου Indica αυξήθηκε κατά 26 % περίπου, ανερχόμενη σε 502 229 τόνους, πράγμα που αντιπροσωπεύει ποσοστό 60 % περίπου της κατανάλωσης (50 % το 1998/99), ενώ η παραγωγή ρυζιού του τύπου Japonica μειώθηκε κατά 10 % περίπου, ανερχόμενη σε 1 049 101 τόνους, πράγμα που αντιπροσωπεύει πλεόνασμα κατά 17 % περίπου σε σχέση με την κατανάλωση (25 % το 1998/99).
225. Καθ' όλη τη διάρκεια της περιόδου οι τιμές της αγοράς του ρυζιού paddy ήταν κατώτερες της τιμής παρέμβασης. Υπήρξαν ιδιαίτερα χαμηλές τιμές στην Ελλάδα για το ρύζι Indica. Παρά το γεγονός ότι το πλεόνασμα ρυζιού Japonica και το έλλειμμα του ρυζιού Indica μειώθηκαν κατά τη διάρκεια της περιόδου αυτής, ο όγκος της συγκομιδής και η διατήρηση των εισαγωγών σε σημαντικές ποσότητες είχαν ως

αποτέλεσμα να αγοραστεί από την παρέμβαση σύνολο 280 000 τόνων ρυζιού paddy με αποτέλεσμα το σύνολο των αποθεμάτων κατά το τέλος της περιόδου 1999/2000 να ανέλθει σε 700 000 τόνους ρυζιού paddy.

226. Για την περίοδο 2000/01 σύμφωνα με τις εκτιμήσεις, προβλέπεται διατήρηση της συνολικής καλλιεργούμενης έκτασης με αύξηση κατά 5 % περίπου της έκτασης που καλλιεργείται με ρύζι Indica και μείωση κατά 2 % της έκτασης που καλλιεργείται με ρύζι Japonica.

3.2.7.1. Μεταρρύθμιση του τομέα του ρυζιού

227. Η Επιτροπή εξέδωσε στις 7 Ιουνίου την πρότασή της⁶⁷ σχετικά με την μεταρρύθμιση της κοινής οργάνωσης αγοράς του ρυζιού. Ο στόχος είναι να αποκατασταθεί η ισορροπία στην ευρωπαϊκή αγορά ρυζιού και να καταστεί η κοινοτική ορυζοκαλλιέργεια πιο ανταγωνιστική στηριζόμενη σε δύο μέτρα: αύξηση των άμεσων πληρωμών στους παραγωγούς και κατάργηση του μηχανισμού παρέμβασης (προβλέπεται σε συνδυασμό μία ιδιωτική αποθεματοποίηση). Πρόκειται εξάλλου για την εξασφάλιση της διατήρησης της ορυζοκαλλιέργειας στις ζώνες, στις οποίες είναι ευνοϊκή για το περιβάλλον. Η μεταρρύθμιση θα πρέπει να τεθεί σε ισχύ από την περίοδο 2001/02.

3.2.8. Αμύλα

228. Η παραγωγή αμυλούχων (άμυλο σιτηρών, άμυλο γεωμήλων και των παράγωγων προϊόντων τους, όπως γλυκόζης), εξακολουθεί συνολικά να αναπτύσσεται, παρέχοντας κατ' αυτόν τον τρόπο μια σημαντική πρώτη ύλη για τον τομέα των τροφίμων και για τη βιομηχανία μη εδωδίων προϊόντων, συμπεριλαμβανομένης της βιοτεχνολογίας και της χαρτοποιίας. Ποσοστό 15 έως 20 % περίπου της παραγωγής αμύλων, ως έχουν ή υπό μορφή μεταποιημένων προϊόντων, εξάγεται προς τις τρίτες χώρες.
229. Η αύξηση της παραγωγής πραγματοποιήθηκε στον τομέα του αμύλου σίτου. Η παραγωγή αμύλου αραβοσίτου, αποτελώντας πάντα το ήμισυ σχεδόν της συνολικής παραγωγής αμύλων, έχει σταθεροποιηθεί.
230. Η παραγωγή της ΕΕ σε άμυλο γεωμήλων περιορίζεται από το καθεστώς ποσοτώσεων. Το 1999/2000 ανήλθε σε 1,805 εκατ. τόνους, κατά 3 % κατώτερη από την καθορισθείσα ποσόστωση. Για τις δύο επόμενες περιόδους, η ποσόστωση ΕΕ μειώνεται σε δύο στάδια : -2,7 % για την περίοδο 2000/01 και -2,9 % για την περίοδο 2001/02. Η εν λόγω μείωση των ποσοτώσεων αποφασίστηκε από το Συμβούλιο, στο πλαίσιο των αποφάσεων του Προγράμματος Δράσης 2000, για να εξουδετερωθούν οι συμπληρωματικές δημοσιονομικές δαπάνες που δημιουργήθηκαν από την απόφαση αύξησης της πληρωμής στους παραγωγούς γεωμήλων, με ποσοστό αντιστάθμισης της μείωσης των τιμών ανώτερο από αυτό που είχε προβλεφθεί στον τομέα των σιτηρών.

⁶⁷

COM (2000) 278 τελικό.

3.2.9. Ζάχαρη

3.2.9.1. Παγκόσμια αγορά

231. Για έκτο συναπτό έτος το παγκόσμιο ισοζύγιο όσον αφορά την παραγωγή ζάχαρης παρουσίασε πλεόνασμα το 1999/2000 της τάξης των 4,0 εκατ. τόνων. Τα αποθέματα κατά τη λήξη της περιόδου ανήλθαν σε 58,6 εκατ. τόνους, ή σε ποσοστό 46% της συνολικής κατανάλωσης, που αποτελεί το υψηλότερο επίπεδο που έχει σημειωθεί μέχρι σήμερα.

Περίοδος εμπορίας Σεπτ./Αυγ.	Παραγωγή	Κατανάλωση	Πλεόνασμα ή έλλειμμα	Ποσοστό ρευστοποίησης των αποθεμάτων
	(1)	(2)	(3) = (1) - (2)	(4)
1990/91	116,1	110,1	+ 6,0	32,4
1991/92	117,1	111,2	+ 5,9	36,5
1992/93	113,0	112,1	+ 0,9	35,9
1993/94	111,6	112,6	- 1,0	33,5
1994/95	116,1	115,0	+ 1,1	33,3
1995/96	125,6	117,8	+ 7,8	38,8
1996/97	124,1	120,9	+ 3,2	38,5
1997/98	128,1	123,2	+ 4,9	40,1
1998/99	135,1	126,1	+ 9,0	44,7
1999/2000	132,3	128,3	+ 4,0	45,7

Πηγή : F. O. Licht

232. Σύμφωνα με κάποιες πρώτες προβλέψεις όσον αφορά την παραγωγή εμφανίζονταν και πάλι πολύ ψηλά πλεονάσματα, τα οποία αναθεωρήθηκαν προς τα κάτω κατά τη διάρκεια του 1999/2000 με αποτέλεσμα το πλεόνασμα γι' αυτό το έτος να είναι χαμηλότερο από το αναμενόμενο, το οποίο ανέρχεται ωστόσο στο ήδη υψηλό επίπεδο των 4,0 εκατ. τόνων. Το συνεχιζόμενο ετήσιο πλεόνασμα παραγωγής σε σχέση με την κατανάλωση οδήγησε στα σημερινά αποθέματα ύψους άνω των 16 εκατ. τόνων, τα οποία υπερβαίνουν κατά πολύ τις συνήθεις ανάγκες διάθεσης. Η αναλογία αποθεμάτων/κατανάλωσης αντικατοπτρίζει τα εν λόγω συσσωρευμένα αποθέματα και τις αυξανόμενες ανάγκες διοχέτευσης. Ωστόσο, ένα ποσοστό των αποθεμάτων τέλους της περιόδου ύψους 46% της κατανάλωσης καταδεικνύει τη συνέχιση της επιδείνωσης του παγκόσμιου ισοζυγίου ζάχαρης σε σχέση με το ποσοστό των 32,4% που ίσχυε πριν από 10 έτη.
233. Σύμφωνα με τα στοιχεία του παγκοσμίου ισοζυγίου (από Σεπτέμβριο έως Αύγουστο) διαπιστώνεται για το 1999/2000 σημαντική αύξηση της παραγωγής στην ΕΕ, στις ΗΠΑ, στην Ινδία και σε μικρότερο βαθμό στην Κούβα, την Ταϊλάνδη και τη Δομινικανή Δημοκρατία. Η Βραζιλία, η οποία υπήρξε κατά το προηγούμενο έτος ο μεγαλύτερος παραγωγός και εξαγωγέας ζάχαρης, βρίσκεται από στατιστική άποψη σε μία ιδιάζουσα κατάσταση, διότι η καλλιέργεια αυτή, η οποία αρχίζει το Μάιο και τελειώνει τον Μάρτιο, ανήκει σε δύο διαφορετικές γεωργικές περιόδους, με αποτέλεσμα το 1999/2000 να αποτελείται από μία θεαματική συγκομιδή κατά το 1999 και μία ιδιαίτερα περιορισμένη συγκομιδή κατά το 2000, κατά τρόπο ώστε η χώρα αυτή να εμφανίζει τη μοναδική σημαντική πτώση της παραγωγής, πέραν της Κίνας και του Πακιστάν.

234. Η παραγωγή ζάχαρης από ζαχαροκάλαμο κατέστη πιο σημαντική και αυτό στις αναπτυσσόμενες χώρες. Η παραγωγή ζαχαροτεύτλων αντιπροσωπεύει το 1999/2000 μόνο 27% της συνολικής παραγωγής σε σχέση με το ποσοστό 37% κατά το 1990/91.
235. Λόγω της πρόβλεψης ενός επιπλέον σημαντικού πλεονάσματος κατά την περίοδο 1999/2000 οι τιμές παρέμειναν στο επίπεδο που είχε επιτευχθεί κατά το τέλος της προηγούμενης περιόδου δηλαδή μόλις κάτω από 7 cts/lb για την ακατέργαστη ζάχαρη στη Νέα Υόρκη. Κύριο χαρακτηριστικό της περιόδου αυτής υπήρξε η ιστορικά χαμηλότερη τιμή επί 14 χρόνια κατά τον Απρίλιο του 1999.
236. Η περί καθοδικής τάσεως πρόβλεψη επηρέασε αρχικά μόνο τις τιμές της λευκής ζάχαρης. Οι τιμές της ακατέργαστης ζάχαρης αντιστάθηκαν καλύτερα στην πίεση των πλεονασμάτων ακόμα και κατά τη διάρκεια της περιόδου κατά την οποία η Ρωσία (ο σημαντικότερος αγοραστής στην παγκόσμια αγορά) εφάρμοσε απαγορευτικούς δασμούς κατά την εισαγωγή μέχρι το Δεκέμβριο του 1999. Στη συνέχεια, όταν κατά τις αρχές του 2000 οι αναμενόμενες μαζικές εισαγωγές από τη Ρωσία δεν υλοποιήθηκαν αμέσως, οι τιμές καταποντίστηκαν και έφθασαν το Φεβρουάριο του 2000 ξανά στο προαναφερθέν ιστορικό κατώτατο επίπεδο. Την εποχή εκείνη, τα υποθετικά τεράστια αποθέματα οδήγησαν σε σημαντικές πτωτικές θέσεις. Οι τιμές εμφάνισαν ωστόσο ανοδική πορεία τον Απρίλιο 2000, όταν οι προβλέψεις παραγωγής όσον αφορά ορισμένους σημαντικούς παραγωγούς όπως η Κίνα, το Πακιστάν και η Αυστραλία αναθεωρήθηκαν προς τα κάτω. Ειδικότερα, ενόσω επιβεβαιώνονταν ολοένα και περισσότερο οι προβλέψεις σχετικά με την επίπτωση της συνεχιζόμενης ξηρασίας στις κεντρικές και νότιες περιοχές της Βραζιλίας επί της επόμενης περιόδου, επήλθε ανάκαμψη της αγοράς, πράγμα που δεν ανέμεναν πολλοί ειδικοί.
237. Η κατάσταση των τιμών κατά τη διάρκεια της περιόδου 1999/2000 συνοψίζεται στον πίνακα που ακολουθεί συγχρόνως με μία μακροπρόθεσμη εξέλιξη.

ΕΥΡΩ/τόνο	1998/99	1999/2000	Σεπτ. 2000
Λευκή ζάχαρη (χρηματιστήριο Λονδίνου)	20,41	18,70	28,01
Ακατέργαστη ζάχαρη (χρηματιστήριο Νέας Υόρκης)	15,15	14,38	26,22

238. Ωστόσο, θα πρέπει να υπενθυμιστεί ότι οι δηλώσεις τιμών του Σεπτεμβρίου έχουν κατά πολύ επηρεαστεί από την εξασθένηση του ευρώ.
239. Ο εν λόγω αγώνας δρόμου προς τα άνω των τιμών συνεχίστηκε επίσης μέχρι την έναρξη της περιόδου εμπορίας 2000/01 όταν επιβεβαιώθηκε το γεγονός ότι η συγκομιδή της Βραζιλίας παρουσίαζε μείωση 21% της παραγωγής ζάχαρης και ότι η παραγωγή ζαχαροκάλαμου στην Αυστραλία ενδέχεται να υποστεί και άλλες σοβαρές ζημιές λόγω θεομηνιών.
240. Οι πρώτες εκτιμήσεις για την περίοδο εμπορίας 2000/01 δείχνουν κατά συνέπεια ουσιαστικό έλλειμμα του γενικού ισοζυγίου.
241. Μολονότι τα γενικά πλεονάσματα δεν θα απορροφηθούν από το έλλειμμα ενός έτους (1 έως 3 εκατομμύρια τόνοι σύμφωνα με τις εκτιμήσεις αυτές), η αγορά δεν αντιδρά πάντα μόνο σε μία στατιστική κατάσταση αλλά πολύ περισσότερο στον τρόπο με τον οποίο αυτή γίνεται αντιληπτή. Αυτό σημαίνει ότι τα πλεονασματικά αποθέματα που δεν καθίστανται διαθέσιμα εκπίπτουν από την αγορά.

242. Αυτό συμβαίνει για μεγάλες ποσότητες ζάχαρης από την Ινδία που έχουν συσσωρευθεί κατά τη διάρκεια των δύο τελευταίων ετών. Η χώρα αυτή εισήγαγε ζάχαρη παρά το γεγονός ότι είχε πλεονασματική παραγωγή, και οι εξαγωγές στην ισχύουσα τιμή της παγκόσμιας αγοράς αρχίζουν μόλις να καθίστανται επικερδείς, αλλά υφίστανται επίσης προβλήματα ποιότητας και οργάνωσης που πρέπει να ληφθούν υπόψη.
243. Η θετική προοπτική όσον αφορά τις τιμές ενισχύεται από το σχετικά χαμηλό επίπεδο των αποθεμάτων στις μελλοντικές αγορές οι οποίες λειτουργούν βάσει της μετάβασης δύο περιόδων εμπορίας, γεγονός το οποίο μπορεί να θεωρηθεί σαν ένα στοιχείο ανόδου, και επίσης από την αποκατάσταση της παγκόσμιας ζήτησης ζάχαρης σε έναν κανονικό ετήσιο ρυθμό ανάπτυξης 2%.

3.2.9.2. Κοινοτική αγορά

244. Οι εκτάσεις που καλλιεργούνται με ζαχαρότευτλα μειώθηκαν κατά 2,0% (1 961 000 εκτάρια) το 1999, σε σχέση με το προηγούμενο έτος. Η μέση απόδοση έφθασε στο υψηλό επίπεδο των 8,98 τόνων ζάχαρης ανά εκτάριο, αντιπροσωπεύοντας αύξηση κατά 11,7% ως προς το προηγούμενο έτος και ωστόσο αύξηση κατά 12,8% επί της μέσης περιόδου πέντε ετών 1994-1998. Η Γαλλία συνέβαλε σε μεγάλο βαθμό στο αποτέλεσμα αυτό με μέση απόδοση 11,7 τόνων/εκτάριο. Η απόδοση αυτή παρατηρήθηκε σε μία συνολική παραγωγή ΕΕ (σε ισοδύναμο λευκής ζάχαρης) 17 943 εκατ. τόνων, από τους οποίους 17,609 εκατ. τόνοι προέρχονταν από ζαχαρότευτλα, 289 000 τόνοι από ζαχαροκάλαμο και 49 000 τόνοι από μελάσες.
245. Η συνολική εσωτερική κατανάλωση ζάχαρης της τάξης των 12 800 εκατ. τόνων αυξήθηκε ελαφρά σε σχέση με το επίπεδο του προηγούμενου έτους. Από την ποσότητα αυτή 376 000 τόνοι χρησιμοποιήθηκαν από τη χημική βιομηχανία, παρουσιάζοντας σημαντική αύξηση σε σχέση με την προηγούμενη περίοδο.
246. Τα πλεονάσματα, που δημιουργήθηκαν από την εσωτερική παραγωγή καθώς και την προτιμησιακή παραγωγή (πρωτόκολλο ζάχαρης ΑΚΕ, συμφωνία με την Ινδία, ειδική προτιμησιακή ζάχαρη και ποσοστώσεις με μειωμένους δασμούς ΠΕΚ) και από εισαγωγές μη προτιμησιακής ζάχαρης (κυρίως σε μεταποιημένα προϊόντα) (συνολικά 2,354 εκατ. τόνοι) καθ' υπέρβαση της εσωτερικής κατανάλωσης, είτε εξάχθηκαν είτε μεταφέρθηκαν υπό μορφή συσσωματωμένης ζάχαρης (παραγωγή εκτός ποσόστωσης καθίσταται ζάχαρη ποσόστωσης Α κατά την προσεχή περίοδο εμπορίας). Η συσσωματωμένη ζάχαρη που μεταφέρθηκε από το 1998/99 ήταν 1 340 000 τόνοι ενώ από το 1999/2000 μεταφέρθηκαν 1 602 000 τόνοι ζάχαρης στο 2000/01. Το σύνολο των εξαγωγών ζάχαρης ως έχει το 1999/2000 ήταν 6 181 εκατ. τόνοι, από τους οποίους 3 381 εκατ. ως ζάχαρη C και 2 800 εκατ. τόνοι ως κοινοτική ζάχαρη. Η ζάχαρη ως έχει εντός της ποσόστωσης εξάγεται κατά κύριο λόγο στο πλαίσιο ενός συστήματος εβδομαδιαίου διαγωνισμού με επιστροφή. Η ζάχαρη C πρέπει να εξάγεται χωρίς επιστροφή.
247. Οι εξαγωγές αυξήθηκαν συνεπεία μεγαλύτερων συγκομιδών, αλλά και τα αποθέματα που δεν χρησιμοποιήθηκαν ήταν υψηλότερα κατά περισσότερο από 266 000 τόνους σε σύγκριση με το 1998/99.
248. Η παραγωγή ισογλυκόζης και σιροπιού ινουλίνης υπόκειται σε καθεστώς ποσοστώσεων. Όπως κατά τα προηγούμενα έτη, η παραγωγή ισογλυκόζης δεν υπερέβη τις ποσοστώσεις Α και Β. Όσον αφορά την παραγωγή σιροπιού ινουλίνης,

αυτή δεν ανήλθε ακόμα στο ανώτατο επίπεδο που καθορίζεται μέσω των ποσοστώσεων. Λόγω κακής συγκομιδής κιχωρίου στο Βέλγιο και τις Κάτω Χώρες κατά το 1998, η παραγωγή σιροπιού ινουλίνης συνέχισε την ανοδική της πορεία κατά το 1999, και προβλέπεται ότι η παραγωγή θα ανέλθει σε επίπεδο άνω των 235 000 τόνων.

249. Η παραγωγή τεύτλων και ζάχαρης κατά την περίοδο 2000/01 προβλέπεται ότι θα είναι κατά πολύ χαμηλότερη, λόγω ελαφρώς κατώτερης συγκομιδής (μείωση κατά 3,7%) και λόγω μείωσης κατά 7,1% της καλλιεργούμενης έκτασης. Το σύνολο της παραγωγής της ΕΕ προβλέπεται ότι θα ανέλθει σε 16,2 εκατ. τόνους περίπου, σημειώνοντας μείωση κατά 1,743 εκατ. τόνους ή 9,7%.

3.2.9.3. Κύριες νομοθετικές και πολιτικές εξελίξεις

250. Για πρώτη φορά η Επιτροπή έκανε χρήση της δυνατότητας μείωσης των ποσοστώσεων, όπως ορίζεται στο άρθρο 26 του βασικού κανονισμού [(ΕΚ) αριθ. 2038/1999], προκειμένου να ανταποκριθεί στις δεσμεύσεις στο πλαίσιο της GATT (ΓΣΔΕ).
251. Στις 4 Οκτωβρίου, η Επιτροπή εξέδωσε πρόταση για την τροποποίηση της Κοινής Οργάνωσης Αγοράς (ΚΟΑ) στον τομέα της ζάχαρης. Στην πρόταση προβλέπονται διάφορες ουσιαστικές τροποποιήσεις των ισχυόντων διακανονισμών: ειδικότερα, μείωση των ποσοστώσεων παραγωγής κατά 115 000 τόνους και διακοπή της απόδοσης των εξόδων αποθεματοποίησης στους παραγωγούς. Το καθεστώς ποσοστώσεων παραγωγής, εισφορών στην παραγωγή και προτιμησιακών εισαγωγών (χώρες ΑΚΕ και Ινδία) θα διατηρηθεί μέχρι την περίοδο εμπορίας 2002/03. Στόχος της πρότασης είναι να ενισχυθεί η ανταγωνιστικότητα του τομέα, να διατηρηθούν λογικές τιμές για τη ζάχαρη στην κοινοτική αγορά και να απλουστευθούν οι κανόνες. Η πρόταση αυτή θα πρέπει να ανταποκριθεί στην πρόκληση της υπερβολικής παραγωγής σε μία αγορά, κύριο χαρακτηριστικό της οποίας είναι οι πολύ χαμηλές παγκόσμιες τιμές, λαμβάνοντας υπόψη τους αυστηρούς περιορισμούς που ισχύουν όσον αφορά τις εξαγωγές με επιστροφές στο πλαίσιο των διακανονισμών της GATT.
252. Οι εγγυημένες ποσότητες έχουν πράγματι μειωθεί για την περίοδο εμπορίας 2000/01 κατά 498 800 τόνους (478 277 τόνοι ζάχαρης, 9 931 τόνοι ισογλυκόζης και 10 592 τόνοι σιροπιού ινουλίνης).
253. Για λόγους σύγκρισης, οι κανονικές ποσοστώσεις ζάχαρης είναι 11 982 756 τόνοι για τη ζάχαρη Α και 2 609 655 τόνοι για τη ζάχαρη Β.

3.2.10. Γεώμηλα

254. Το γεώμηλο είναι ένα από τα ελάχιστα γεωργικά προϊόντα για τα οποία δεν υφίσταται κοινή οργάνωση αγοράς. Η Επιτροπή υπέβαλε το 1992, μία πρόταση σχετικά με την κοινή οργάνωση αγοράς στον τομέα των γεωμύλων. Η πρόταση αυτή που υπεβλήθη εκ νέου το 1995 και 1996 αντιστοίχως από την ισπανική και ιρλανδική προεδρία του Συμβουλίου της ΕΕ δεν έγινε δεκτή λόγω της αντίθεσης ορισμένων κρατών μελών.
255. Με συνολική καλλιεργούμενη έκταση 1 400 000 εκατ. εκταρίων περίπου, τα γεώμηλα αντιπροσωπεύουν ένα σημαντικό τομέα της φυτικής παραγωγής στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Καλλιεργούνται σε όλα τα κράτη μέλη, μολονότι, για λόγους κλιματολογικούς και εδαφολογικούς, η καλλιέργεια τους είναι περισσότερο διαδεδομένη στις βόρειες περιοχές.

256. Η Ένωση είναι αυτάρκης σε γεώμηλα, εκτός όσον αφορά τις πρώιμες ποικιλίες. Τα γεώμηλα αυτά εισάγονται το χειμώνα και στις αρχές της άνοιξης από τις μεσογειακές χώρες, όταν η κοινοτική παραγωγή είναι περιορισμένη ή ανύπαρκτη. Οι κύριοι προμηθευτές είναι η Κύπρος, η Αίγυπτος, το Μαρόκο και το Ισραήλ. Κατά τη διάρκεια των τελευταίων ετών, περίπου 400 000 τόνοι πρώιμων γεωμήλων εισάγονται κατά μέσο όρο κάθε χρόνο από τρίτες χώρες.
257. Στην Ευρωπαϊκή Ένωση, η παραγωγή γεωμήλων ανήλθε σε 45,4 εκατ. τόνους το 1998, ενώ αυτή του 1999 σε 47,9 εκατ. τόνους. Για τη συγκομιδή 2000, δεν υπάρχουν διαθέσιμες εκτιμήσεις.

3.2.11. Αποξηραμένες ζωοτροφές

258. Οι αποξηραμένες ζωοτροφές περιλαμβάνουν προϊόντα πλούσια σε πρωτεΐνες (15% κατ'ελάχιστο όριο) που λαμβάνονται με τεχνητή αποξήρανση (αφυδάτωση) ή φυσική αποξήρανση (αποξήρανση στον ήλιο) της μηδικής, άλλων ψυχανθών και ορισμένων αρωστωδών.
259. Η εξέλιξη της παραγωγής, βάσει των αιτήσεων ενίσχυσης, συνοψίζεται στον πίνακα που ακολουθεί.

Παραγωγή αποξηραμένων ζωοτροφών της Ευρωπαϊκής Ένωσης βάσει των αιτήσεων ενίσχυσης

(σε χιλιάδες τόνους)

Αποξηραμένες ζωοτροφές	1995/96	1996/97	1997/98	1998/99	1999/2000
Αφυδατωμένες ζωοτροφές	4 070	3 818	4 283	4 610	4 599
Ζωοτροφές αποξηραμένες στον ήλιο	402	253	156	151	162
Σύνολο	4 473	4 071	4 439	4 761	4 761

260. Το 1999/2000, πέμπτη περίοδο λειτουργίας της νέας κοινής οργάνωσης αγοράς, η ενίσχυση χορηγήθηκε αντιστοίχως για 4 599 000 τόνους αφυδατωμένων ζωοτροφών (104,2 % της ΜΕΠ) και για 162 000 τόνους αποξηραμένων στον ήλιο ζωοτροφών (36,5 % της ΜΕΠ).
261. Η παραγωγή αφυδατωμένων ζωοτροφών, στην οποία παρέχονται ενισχύσεις, υπερέβη την ΜΕΠ, πράγμα που οδήγησε στην εφαρμογή της ρήτηρας συνυπευθυνότητας: το ποσό της ενίσχυσης σε όλα τα κράτη μέλη μειώθηκε (από 68,83 ευρώ/τόνο σε 66,03 ευρώ/τόνο).
262. Αντίθετα, η ενίσχυση καταβλήθηκε εξ ολοκλήρου για τις αποξηραμένες στον ήλιο ζωοτροφές, των οποίων η παραγωγή που τυγχάνει ενισχύσεων παρέμεινε σε μεγάλο βαθμό κατώτερη της ΜΕΠ.

3.2.12. Κλωστικό λino και κάνναβη

3.2.12.1.Κλωστικό λino

263. Σύμφωνα με στοιχεία του FAO, η παγκόσμια έκταση κλωστικού λίνου το 1999 ανέρχεται σε 443 000 εκτάρια για μία παραγωγή ινών της τάξης των 625 000 τόνων,

από τους οποίους 368 000 τόνοι στην Κίνα και 52 000 τόνοι στη Λευκορωσία. Αντίθετα, οι εισαγωγές ινών ανέρχονται συχνά σε μη αμελητέες ποσότητες, οι οποίες είναι ικανές να διαταράξουν την κοινοτική αγορά. Η Κοινότητα παρουσιάζει έλλειμμα σε ίνες μέσης και χαμηλής ποιότητας τις οποίες εισάγει από την Ανατολική Ευρώπη, την Αίγυπτο και την Κίνα. Αντίθετα, η Κοινότητα εξάγει σ'όλο τον κόσμο ίνες καλής και πολύ καλής ποιότητας, οι οποίες δεν παράγονται αλλού. Έτσι, η Κοινότητα εξήγαγε, κατά το 1999, 91 000 τόνους: οι βασικοί προορισμοί είναι η Κίνα και η Βραζιλία.

264. Η κατάσταση των τιμών στην αγορά ινών λίνου παρουσίασε σημαντική ανάκαμψη κατά τη διάρκεια της περιόδου 1999/2000. Η αγορά αυτή παρά τις προσπάθειες διαφοροποίησης μέσω της αναζήτησης νέων δυνατοτήτων διάθεσης, παραμένει ωστόσο πολύ εξαρτημένη από τη μόδα που επικρατεί στον τομέα της ένδυσης.
265. Παρά την προοδευτική θέσπιση μιας σειράς μέτρων ελέγχου και τις διαδοχικές μειώσεις των ενισχύσεων, οι κοινοτικές εκτάσεις κλωστικού λίνου, σημείωσαν σημαντική ανοδική πορεία μεταξύ 1992 (44 000 εκτάρια) και 1999 (211 000 εκτάρια). Η αύξηση της έκτασης αυτής ήταν υπερβολική σε σχέση με τις δυνατότητες μεταποίησης του αχύρου λίνου σε ίνα που υφίστανται στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Γι'αυτό το λόγο το Συμβούλιο αποφάσισε τη μεταρρύθμιση του τομέα, η οποία περιγράφεται κατωτέρω. Αν και η μεταρρύθμιση αυτή θα αρχίσει να εφαρμόζεται μόνο από την επόμενη περίοδο 2001/02, φαίνεται ότι έχει ήδη επηρεάσει τους παραγωγούς κατά το μέτρο που οι τελευταίες προβλέψεις σποράς για τη συγκομιδή 2000 αφορούν μόνο 101 000 εκτάρια.

3.2.12.2.Κάνναβη

266. Η παγκόσμια έκταση κάνναβης μειώθηκε κατά τη διάρκεια των τελευταίων ετών : 67 000 εκτάρια σπάρθηκαν το 1999 έναντι 119 000 κατά μέσο όρο για το 1989-1991. Η Κίνα, η Βόρειος Κορέα, η Ινδία και η Ρωσία είναι οι κυριότεροι παραγωγοί. Σε κοινοτικό επίπεδο, η καλλιέργεια αυτή είναι περιορισμένη. Συγκεντρώνεται κατά παράδοση στη Γαλλία και λιγότερο στην Ισπανία, αλλά τα τελευταία έτη ορισμένα άλλα κράτη μέλη (Γερμανία, Ηνωμένο Βασίλειο και Κάτω Χώρες) επιχειρούν να αναπτύξουν και πάλι την εν λόγω καλλιέργεια. Η συγκομιδή 2000 στην Ευρωπαϊκή Ένωση αφορούσε περίπου 22 000 εκτάρια (αντί 32 000 το 1999). Οι συναλλαγές με τις τρίτες χώρες είναι πολύ περιορισμένες. Για το 1999/2000, η ενίσχυση για την κάνναβη διατηρείται σε 662,88 ευρώ ανά εκτάριο.

3.2.12.3.Μεταρρύθμιση στον τομέα του κλωστικού λίνου και της κάνναβης

267. Το Συμβούλιο αποφάσισε, στις 17 Ιουλίου 2000, μία μεταρρύθμιση των κοινών οργανώσεων αγοράς στον τομέα του λίνου και της κάνναβης που θα εφαρμοστεί από την περίοδο 2001/02, και θα αποσκοπεί αφενός στην υπαγωγή των δύο αυτών καλλιεργειών στο καθεστώς στήριξης στους παραγωγούς ορισμένων αροτραίων καλλιεργειών που προβλέπεται στον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1251/1999⁶⁸ του Συμβουλίου και αφετέρου στη δημιουργία ενός καθεστώτος συμπληρωματικής στήριξης που παρέχεται στους αναγνωρισμένους μεταποιητές μέσω μιας ενίσχυσης στη μεταποίηση του αχύρου λίνου και της κάνναβης που προορίζονται για την παραγωγή ινών⁶⁹. Επιπλέον, από την εν λόγω περίοδο 2001/02, καταργούνται τα

⁶⁸ ΕΕ L 160 της 26.6.1999, σ. 1

⁶⁹ Κανονισμός (ΕΚ) αριθ.1672/2000 της 27.7.2000 (ΕΕ L 193 της 29.7.2000, σ. 13).

μέτρα προώθησης για τις ακατέργαστες ίνες λίνου και ενίσχυσης στην ιδιωτική αποθεματοποίηση ακατέργαστων ινών λίνου και κάνναβης.

268. Η υπαγωγή στο καθεστώς των αροτραίων καλλιεργειών προβλέπει την ευθυγράμμιση της στήριξης ανά εκτάριο ως προς αυτήν που παρέχεται στους λιναρόσπορους. Η συμπληρωματική στήριξη στη μεταποίηση του αχύρου συνεπάγεται μία ενίσχυση ανά τόνο μακρών ινών και μία προσωρινή ενίσχυση (μέχρι το 2005/06) ανά τόνο κοντών ινών. Τόσο η μία όσο και η άλλη υπόκεινται σε ένα σύστημα μέγιστων εγγυημένων ποσοτήτων οι οποίες κατανομούνται σε εθνικές εγγυημένες ποσότητες ανά κράτος μέλος. Επιπλέον, για τις εκτάσεις που βρίσκονται σε ορισμένες ζώνες της Κοινότητας και των οποίων η παραγωγή αποτελεί αντικείμενο συμφωνητικού πώλησης αχύρου με τους μεταποιητές λίνου με μακρές ίνες, μέχρι το 2005/06 χορηγείται συμπληρωματική κατ'αποκοπή ενίσχυση ανά εκτάριο.
269. Για την περίοδο 2000/01, το Συμβούλιο αποφάσισε ότι το αργότερο στις 31 Οκτωβρίου 2000, τα ποσά της ενίσχυσης για το κλωστικό λίνο και την κάνναβη θα καθορισθούν από την Επιτροπή, λαμβανομένων υπόψη ενός μέγιστου προϋπολογισμού 88 εκατ. ευρώ και των δηλώσεων καλλιέργειας.

3.2.13. Βαμβάκι

270. Η παγκόσμια έκταση που καλλιεργείται με βαμβάκι το 2000/01 θα είναι περίπου 32,6 εκατ. εκτάρια για μια προβλεπόμενη παραγωγή περίπου 19,0 εκατ. τόνων έναντι 32,2 εκατ. εκταρίων και 18,9 εκατ. τόνων το 1999/2000.
271. Το μη εκκοκκισμένο βαμβάκι δεν αποτελεί αντικείμενο διεθνών συναλλαγών. Η Κοινότητα, που διαθέτει πολύ μεγαλύτερο δυναμικό νηματοποίησης σε σχέση με την παραγωγή της σε ίνες, εισάγει σημαντικές ποσότητες: άνω του 1 εκατ. τόνων από το 1988 έως το 1993 και 855 000 τόνους κατά την περίοδο 1995-1999. Η πρώην Σοβιετική Ένωση, οι Ηνωμένες Πολιτείες, η Συρία και οι χώρες της ζώνης CFA είναι οι κυριότεροι προμηθευτές. Αντίθετα, οι ενδοκοινοτικές συναλλαγές παραμένουν περιορισμένες, αν και υπό αύξηση.
272. Στην Ευρωπαϊκή Ένωση, το βαμβάκι έχει περιορισμένη σημασία τόσο από άποψη εκτάσεων όσο και αριθμού των παραγωγών. Εντούτοις, το βαμβάκι συγκεντρώνεται σε ορισμένες περιοχές της Ελλάδας και της Ισπανίας, όπου η καλλιέργεια αυτή διαδραματίζει ιδιαίτερα σημαντικό κοινωνικοοικονομικό ρόλο. Οι κοινοτικές εκτάσεις βαμβακιού παρουσίασαν ελαφρά μείωση: 538 000 εκτάρια το 1999 και 494 000 εκτάρια το 2000 (405 000 εκτάρια στην Ελλάδα και 89 000 εκτάρια στην Ισπανία) για μία κοινοτική παραγωγή που εκτιμάται σε 1 570 000 τόνους μη εκκοκκισμένου βαμβακιού (1 250 000 τόνους στην Ελλάδα και 320 000 τόνους στην Ισπανία) έναντι 1 760 000 τόνων το 1999. Η Ευρωπαϊκή Ένωση παρουσιάζει βαθμό αυτοεφοδιασμού σε ίνες βαμβακιού της τάξης του 40 %, ενώ η κατανάλωσή τους είναι περίπου 1,153 εκατ. τόνοι για την περίοδο 1995 έως 1999.
273. Το καθεστώς χορήγησης κοινοτικών ενισχύσεων προβλέπει μια τιμή στόχου (106,30 ευρώ/100 χгр.) και ενίσχυση ίση με τη διαφορά μεταξύ της εν λόγω τιμής και της τιμής της παγκόσμιας αγοράς, που χορηγείται στα εκκοκκιστήρια, τα οποία καταβάλλουν μια ελάχιστη τιμή στον παραγωγό. Εάν η παραγωγή μη εκκοκκισμένου βαμβακιού υπερβεί τη μέγιστη εγγυημένη ποσότητα (ΜΕΠ), η τιμή στόχου και το ύψος της ενίσχυσης μειώνονται κατ'αναλογία.

274. Η μείωση της ενίσχυσης σε κάθε κράτος μέλος είναι ανάλογη της υπέρβασης της ΕΕΠ που καθορίζεται σε 782 000 τόνους για την Ελλάδα και σε 249 000 τόνους για την Ισπανία. Η μείωση αυτή περιορίζεται, εφόσον το επίπεδο της τιμής της παγκόσμιας αγοράς επιτρέπει την συγκράτηση των δαπανών του καθεστώτος ενίσχυσης. Για το 2000/01, η προσωρινή μείωση της τιμής στόχου εκτιμάται σε 41,9 % για την Ελλάδα και σε 24,0 % για την Ισπανία.

3.2.13.1. Μεταρρύθμιση του καθεστώτος ενίσχυσης στο βαμβάκι

275. Η Επιτροπή πρότεινε στις 14 Δεκεμβρίου 1999 μια μεταρρύθμιση της κοινής οργάνωσης αγοράς του βαμβακιού, με σκοπό κυρίως να εξασφαλισθεί μια καλύτερη δημοσιονομική ουδετερότητα του καθεστώτος και να καθιερωθούν οικολογικοί όροι κατά τρόπο ανάλογο με τα μέτρα που προβλέπονται στους κοινούς κανόνες για το καθεστώς άμεσης στήριξης στο πλαίσιο της κοινής γεωργικής πολιτικής (COM(1999) 492). Στο παρόν στάδιο, εκκρεμούν πάντα οι γνώμες του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και της Επιτροπής των Περιφερειών.

3.2.14. Μεταξοσκώληκες

276. Η εκτροφή μεταξοσκωλήκων που πραγματοποιείται στην Ελλάδα, την Ιταλία, καθώς και, σε μικρότερο βαθμό, στη Γαλλία και την Ισπανία, αντιπροσωπεύει ελάχιστο τμήμα της κοινοτικής γεωργικής δραστηριότητας και της παγκόσμιας σηροτροφίας. Αποτελεί, ωστόσο, μια διόλου αμελητέα δραστηριότητα και μια τεχνογνωσία που αξίζει να διατηρηθεί σε ορισμένες περιοχές, κυρίως της Θράκης, της Βενετίας και στη Marche.
277. Η παγκόσμια παραγωγή ακατέργαστου μεταξιού σταθεροποιήθηκε κατά τη διάρκεια του 1998. Σύμφωνα με τα στοιχεία του FAO, ανέρχεται σε 87 000 τόνους (87 000 τόνοι κατά μέσο όρο από το 1995 έως το 1997). Η δραστηριότητα αυτή αποτελεί πρακτικά ασιατική αποκλειστικότητα (77 000 τόνους): η Κίνα (51 000 τόνοι), η Ινδία (16 000 τόνοι), η Κορέα (4 000 τόνοι) και η Ιαπωνία (3 000 τόνοι) εξασφαλίζουν από κοινού περισσότερο από 90% της παγκόσμιας παραγωγής.
278. Η εκτροφή μεταξοσκωλήκων στην Κοινότητα αντιμετωπίζει δυσκολίες διατήρησης, δεδομένου ότι η αύξηση του κόστους εκτροφής δεν αντισταθμίζεται πάντα από την εξέλιξη της τιμής της αγοράς.
279. Το 1999, χρησιμοποιήθηκαν 3 516 κυτία μεταξοσπόρου έναντι 2 841 κυτίων το 1998. Παράχθηκαν 70 500 χιλιόγραμμα κουκουλιών. Για το 1999/2000, η ενίσχυση διατηρήθηκε σε 133,26 ευρώ ανά κυτίο.

3.2.15. Ελαιόλαδο

280. Η παγκόσμια παραγωγή ανέρχεται, κατά μέσο όρο σε 2 200 000 τόνους, εκ των οποίων μεταξύ 70 και 80 % για την Ευρωπαϊκή Ένωση (περίπου 1 750 000 τόνοι κατά το 1999/2000). Οι άλλοι σημαντικοί παραγωγοί είναι η Τυνησία (200 000 τόνοι), η Τουρκία (70 000 τόνοι), η Συρία (81 000 τόνοι) και το Μαρόκο (40 000 τόνοι). Η παραγωγή ποικίλλει σημαντικότερα από το ένα έτος στο άλλο, αλλά οι διακυμάνσεις της παγκόσμιας αγοράς εξαρτώνται άμεσα από την κοινοτική αγορά.
281. Η κοινοτική παραγωγή που ήταν επιλέξιμη για ενίσχυση, συμπεριλαμβανομένων των πυρηνελαίων, εκτιμάται για το 1999/2000 σε 1 883 500 τόνους περίπου, έναντι 1 951 000 τόνων που παράχθηκαν το 1998/99. Σύμφωνα με τις ανακοινώσεις που

ελήφθησαν από τα κράτη μέλη κατά τον καθορισμό των αποδόσεων σε ελαιόλαδο και ελιές για την περίοδο 1999/2000, ο αριθμός δένδρων σε παραγωγή είναι περίπου 530 εκατ. Η καλλιέργεια της ελαιάς αφορά περίπου 2 εκατ. εκμεταλλεύσεις.

282. Η κοινοτική κατανάλωση ήταν το 1998/99 περίπου 1 700 000 τόνοι (71 % της παγκόσμιας κατανάλωσης). Σύμφωνα με τις πλέον πρόσφατες προβλέψεις, η κατανάλωση θα πρέπει να αυξηθεί ελαφρώς το 1999/2000. Κατά την έναρξη της περιόδου 1999/2000, τα αποθέματα εκ μεταφοράς ανέρχονταν σε 565 000 τόνους, ενώ κατά το τέλος της περιόδου εκτιμώνταν σε 438 500 τόνους.
283. Η Ελλάδα και η Ισπανία είναι συνήθως οι κυριότεροι προμηθευτές, και η Ιταλία αν και παραγωγός και εξαγωγέας, παραμένει ο κύριος αγοραστής της Κοινότητας. Οι εισαγωγές ανήλθαν, κατά τη διάρκεια της περιόδου 1998/99 σε 46 000 τόνους. Οι εξαγωγές ανήλθαν σε 221 800 τόνους κατά τη διάρκεια της ίδιας περιόδου, από τους οποίους 72 600 τόνοι απευθείας και 148 200 τόνοι στο πλαίσιο του καθεστώτος τελειοποίησης προς επανεξαγωγή. Καθόλη τη διάρκεια της περιόδου 1998/99, οι εξαγωγές πραγματοποιήθηκαν χωρίς καμία επιστροφή. Το όριο που καθορίστηκε για τις εξαγωγές με επιστροφή από τις συμφωνίες της GATT για την περίοδο αυτή ήταν 160 986 τόνοι (συμπεριλαμβανομένης της μεταφοράς).
284. Από την περίοδο 1998/99, πραγματοποιήθηκαν ουσιαστικές προσαρμογές της κοινής οργάνωσης αγοράς του ελαιόλαδου και η μέγιστη εγγυημένη ποσότητα κατανεμήθηκε σε Εθνικές Εγγυημένες Ποσότητες (ΕΕΠ) μεταξύ των κρατών μελών παραγωγής. Σε περίπτωση που η παραγωγή υπερβαίνει την ΕΕΠ, ενδεχομένως προσαυξημένη κατά τη μεταφορά από την προηγούμενη περίοδο, η ενίσχυση στην παραγωγή (που καταβάλλεται στους ελαιοκαλλιεργητές) μειώνεται κατ'αναλογία.
285. Επίσης, η Επιτροπή ανέλαβε τη δέσμευση να ενισχύσει τους ελέγχους στα ελαιοτριβεία, να υιοθετήσει μια αντικειμενική μέθοδο για τον προσδιορισμό των αποδόσεων των ομοιογενών ζωνών και να καταρτίσει μια στρατηγική για την ποιότητα του ελαιόλαδου. Τέλος, θεσπίστηκαν μέτρα ενίσχυσης στην παραγωγή για τις επιτραπέζιες ελιές για τα κράτη μέλη παραγωγής που το επιθυμούν.
286. Με την ίδια ευκαιρία, η ενίσχυση στην κατανάλωση καταργήθηκε, το σύστημα παρέμβασης αντικαταστάθηκε με ένα σύστημα ιδιωτικής αποθεματοποίησης, το καθεστώς των μικρών παραγωγών καταργήθηκε και αποθαρρύνθηκαν οι νέες φυτεύσεις.
287. Όλα αυτά τα μέτρα έχουν προβλεφθεί για το χρονικό διάστημα των τριών περιόδων εμπορίας από 1998/99 έως 2000/01. Πρόκειται για μία περίοδο η οποία θα επιτρέπει στην Επιτροπή να συλλέξει ακριβέστερες πληροφορίες όσον αφορά τον τομέα, και κυρίως όσον αφορά τη δυναμικότητα παραγωγής. Η Επιτροπή υπέβαλε πρόταση κατά το τέλος του έτους 2000, ενόψει κυρίως της παράτασης για δύο περιόδους, ήτοι από την περίοδο 2001/02, του ισχύοντος καθεστώτος και της θέσπισης μέτρων σχετικά με την ποιότητα του ελαιόλαδου.

3.2.16. *Νωπά οπωροκηπευτικά*

3.2.16.1. Κατάσταση της παγκόσμιας αγοράς

288. Η παγκόσμια παραγωγή νωπών οπωροκηπευτικών παρουσιάζει σταθερή αύξηση. Για το 1998 ανερχόταν σε περίπου 932 εκατ. τόνους, δηλαδή παρουσίασε αύξηση κατά 1,6 %, σε σχέση με το 1997 και κατά 30,3 % σε σχέση με τη μέση παραγωγή της

περιόδου 1989-1991⁷⁰. Το ποσοστό των λαχανικών (συμπεριλαμβανομένων των πεπονιών) στο εν λόγω σύνολο είναι 65 % περίπου. Με 88 εκατ. τόνους, η Κοινότητα ήταν, για το 1998, ο δεύτερος παγκόσμιος παραγωγός οπωροκηπευτικών μετά την Κίνα (288 εκατ. τόνοι).

289. Όσον αφορά τα εσπεριδοειδή οι εκτιμήσεις που αφορούν την περίοδο 1999/2000⁷¹ εμφανίζουν μία παγκόσμια παραγωγή εσπεριδοειδών της τάξης των 98,3 εκατ. τόνων περίπου, πράγμα που αντιπροσωπεύει μείωση κατά 0,5 % σε σχέση με το 1998/99 και 4,8 % σε σχέση με το 1997. Με εκτιμώμενη παραγωγή 10,2 εκατ. τόνων περίπου, η Κοινότητα καταλαμβάνει, για την εν λόγω περίοδο 1999/2000, την τρίτη θέση παγκοσμίως μετά τη Βραζιλία (24,0 εκατ. τόνοι) και τις Ηνωμένες Πολιτείες (12,6 εκατ. τόνοι) και πριν από την Κίνα (10,1 εκατ. τόνοι) και το Μεξικό (4,5 εκατ. τόνοι).

3.2.16.2. Διεθνείς συναλλαγές

290. Η σημασία των διεθνών συναλλαγών νωπών οπωροκηπευτικών ποικίλλει ανάλογα με τα προϊόντα. Για το 1998, βάσει των εισαγωγών, αντιπροσώπευαν κατά μέσο όρο 10 % για τα αχλάδια, 10 % για τα κρεμμύδια, 8 % για τα μήλα, 8 % για τα ροδάκινα και 4 % για τις τομάτες. Για το 1998, το μερίδιο των κοινοτικών εξαγωγών στις εν λόγω διεθνείς συναλλαγές ήταν 16 % για τα λεμόνια, 12 % για τα πορτοκάλια, 7 % για τα μήλα και τις τομάτες και 6 % για τα αχλάδια.
291. Η Κοινότητα παρουσιάζει έλλειμμα σε νωπά οπωροκηπευτικά: ο όγκος των εξαγωγών αντιπροσώπευε μόλις 54 % του όγκου των εισαγωγών το 1996 και 70 % το 1997. Το 1998 οι εξαγωγές (3,35 εκατ. τόνοι) αντιπροσώπευαν 63 % των συνολικών εισαγωγών (5,3 εκατ. τόνοι). Οι εξαγωγές φρούτων (χωρίς τα εσπεριδοειδή) αντιπροσώπευαν μόλις 38% των εισαγωγών κατά το 1998 (67% για τα εσπεριδοειδή). Αντίθετα, όσον αφορά τα λαχανικά, η Κοινότητα που αντιμετώπισε έλλειμμα το 1996, εμφάνισε πλεόνασμα το 1997 με μία μείωση των εισαγωγών (-39% σε σχέση με το 1996) και αύξηση των εξαγωγών (+38 %). Το 1998 οι εξαγωγές μειώθηκαν και πάλι σε σχέση με το 1997 (-9 %) και οι εισαγωγές αυξήθηκαν (+31 %). Οι τομάτες συμμετέχουν σε μεγάλο βαθμό στις εν λόγω διακυμάνσεις.

3.2.16.3. Κοινοτική αγορά

292. Η κοινοτική παραγωγή *φρούτων* παρουσίασε κατά την περίοδο 1999/2000 σαφή αύξηση της παραγωγής -και των αποσύρσεων- σε σχέση με το 1998/99.
293. Η κοινοτική παραγωγή *μήλων*, ύψους 8,6 εκατ. τόνων για την περίοδο 1999/2000, παρουσιάζει αύξηση σε σχέση με τις τρεις προηγούμενες περιόδους. Οι ποσότητες που αποσύρθηκαν από την αγορά από 4,6 % για το 1996/97 και 5,4 % για το 1997/98 ανέρχονται σε 3,7 % της κοινοτικής παραγωγής για το 1998/99.
294. Η κοινοτική παραγωγή *αχλαδιών* για την περίοδο 1999/2000, ύψους 2,4 εκατ. τόνων, παρουσιάζει αύξηση κατά 6,5 % σε σχέση με το 1998/99. Το 1998/99, οι ποσότητες που αποσύρθηκαν από την αγορά ανέρχονται σε 2,9 % της παραγωγής έναντι 4,1 % το 1997/98 και 7,1 % για το 1996/97.

⁷⁰ Πηγή : FAO Production Yearbook, Τόμος 52 - 1998.

⁷¹ Πηγή : FAO: <http://www.fao.org>.

295. Η περίοδος 1999 για τα *ροδάκινα* παρουσιάζει ως κύριο χαρακτηριστικό μία μεγάλη αύξηση κατά 32 % σε σχέση με το 1998, φθάνοντας τα 3,4 εκατ. τόνους, κυρίως στην Ελλάδα (+105 %). Οι αποσύρσεις παρουσιάζουν επίσης αύξηση (7,8 % της παραγωγής σε σχέση με 1 % το 1998, 3,7 % το 1997 και 16,4 % το 1996), αλλά παραμένουν σαφώς κατώτερες από το μέσο όρο 1990/91 έως 1994/95 ύψους 19,3 %.
296. Η αγορά *νεκταρινιών* το 1999 ακολουθεί την τάση της αγοράς ροδάκινων, με αύξηση της παραγωγής κατά 38 %, φθάνοντας σε επίπεδο 934 χιλιάδων τόνων, με αυξήσεις κυρίως στην Ελλάδα (+74 %). Το επίπεδο των αποσύρσεων ανέρχεται σε 12,7 % της παραγωγής, πράγμα που αντιπροσωπεύει αύξηση σε σχέση με το 5,4 % το 1998, αλλά μείωση σε σχέση με το μέσο όρο 1990/91 έως 1994/95 ύψους 21,5 %.
297. Η παραγωγή επιτραπέζιων σταφυλιών για την περίοδο 1999 ανέρχεται σε 2,2 εκατομμύρια τόνους και είναι σταθερή σε σχέση με τις περιόδους 1996 και 1997. Η Ιταλία, μόνη της, αντιπροσωπεύει 66% της κοινοτικής παραγωγής. Οι ποσότητες που αποσύρθηκαν από την αγορά παραμένουν αμελητέες, κατώτερες του 1% της παραγωγής.
298. Η παραγωγή βερίκοκων αυξήθηκε σημαντικά για την περίοδο 1999 (+52 % σε σχέση με το 1998). Οι ποσότητες που αποσύρθηκαν από την αγορά αυξήθηκαν κατά 3,8% το 1999, ενώ για το 1998 η αύξηση ήταν 2,4% .
299. Στον τομέα των εσπεριδοειδών η παραγωγή, η οποία ανέρχεται σε 10,2 εκατομμύρια τόνους το 1999/2000, παρουσιάζει αύξηση κατά 18% ανερχόμενη στο επίπεδο του 1997/98. Η Ισπανία παραμένει ο κυριότερος παραγωγός στην Ευρώπη με 56% της παραγωγής το 1999/2000. Η κοινοτική παραγωγή πορτοκαλιών αυξάνεται σε 5,8 εκατομμύρια τόνους (+22% σε σχέση με την περίοδο 1998/99). Με 1,6 εκατομμύρια τόνους για το 1999/2000 η παραγωγή λεμονιών πλησιάζει το μέσο όρο των περιόδων 1991/92 έως 1998/99. Η παραγωγή μανταρινιών, κλημεντινών και satsumas παρουσιάζει επίσης αύξηση κατά, αντιστοίχως, 8%, 21%, και 16% σε σχέση με το 1997/98.
300. Η παραγωγή κουνουπιδιών ανέρχεται σε 2,2 εκατομμύρια τόνους για την περίοδο 1999/2000, (-2,7% σε σχέση με την περίοδο 1998/99). Οι ποσότητες που αποσύρθηκαν μειώνονται κατά 2,1% της παραγωγής σε σχέση με 5,1% για την περίοδο 1997/98, 7,8% για την περίοδο 1997/98 και 8,8% για την περίοδο 1996/97.
301. Η παραγωγή *τομάτας* παρουσιάζει αύξηση για την περίοδο 1999/2000 κατά 14% σε σχέση με το 1998/99. Παρατηρείται κυρίως αύξηση της παραγωγής στην Ιταλία (+27%) σε επίπεδο 7,6 εκατομμυρίων τόνων. Το μερίδιο της Ιταλίας στην κοινοτική παραγωγή από 40% το 1998/99 αυξάνεται σε 45% το 1999/2000. Οι ποσότητες που αποσύρθηκαν από την αγορά παραμένουν αμελητέες (1,2%) σε σχέση με την παραγωγή.

3.2.16.4. Η μεταρρύθμιση του τομέα των οπωροκηπευτικών

302. Το έτος 2000 είναι το τέταρτο έτος εφαρμογής της νέας Κοινής Οργάνωσης Αγοράς (ΚΟΑ) που θεσπίστηκε από το Συμβούλιο το 1996.
303. Η ΚΟΑ επιτρέπει, μεταξύ άλλων, τη χορήγηση κοινοτικής χρηματοδότησης για τις αναγνωρισμένες οργανώσεις παραγωγών (ΟΠ) που έχουν προβεί στη σύσταση ενός επιχειρησιακού ταμείου. 1 008 οργανώσεις παραγωγών, που αντιπροσωπεύουν περίπου 40% της παραγωγής οπωροκηπευτικών στην ΕΕ έχουν υποβάλει

επιχειρησιακό πρόγραμμα στο πλαίσιο του έτους 1999. Το γεγονός αυτό αποτελεί σαφή πρόοδο σε σχέση με το έτος 1998 (845 ΟΠ) και 1997 (680 ΟΠ). Για το έτος 2000, ο αριθμός των ΟΠ που έχουν υποβάλει επιχειρησιακό πρόγραμμα ανέρχεται σε 1 120.

304. Η κοινοτική ενίσχυση για τα επιχειρησιακά ταμεία, που μπορεί να χορηγηθεί βάσει του έτους 1999 ανέρχεται σε 311 εκατομμύρια ευρώ, σε σχέση με 238 εκατομμύρια ευρώ για το 1998 και 199 εκατομμύρια ευρώ για το 1997. Από το 1999, το ποσό της χρηματοδότησης καθορίστηκε σε 2,5% της αξίας της παραγωγής που τίθεται σε εμπορία από τις οργανώσεις παραγωγών έναντι 2,0% το 1997 και 1998.
305. Το Συμβούλιο εξέδωσε ορισμένες τροποποιήσεις των κανονισμών περί κοινής οργάνωσης αγοράς στον τομέα των νωπών και μεταποιημένων οπωροκηπευτικών. Μία από τις τροποποιήσεις αυτές συνίσταται στην απλούστευση της διαδικασίας καθορισμού της ενίσχυσης για τα επιχειρησιακά ταμεία των ΟΠ, καθορίζοντας ένα ενιαίο όριο μέγιστης ενίσχυσης ύψους 4,1%, το οποίο υπολογίζεται σε σχέση με την αξία της διατιθέμενης σε εμπορία παραγωγής κάθε ΟΠ. Μία δεύτερη τροποποίηση αποσκοπεί στη βελτίωση της διαχείρισης των επιστροφών κατά την εξαγωγή για τα νωπά οπωροκηπευτικά.
306. Για να αποφευχθεί κάθε κίνδυνος δημοσιονομικών δυσχερειών που θα οφείλονταν σε έναν πολύ σημαντικό όγκο αποσύρσεων, η Επιτροπή καθόρισε όρια παρέμβασης, βάσει της περιόδου 2000/01, για τις τομάτες (360 000 τόνοι), τα κουνουπίδια (111 700 τόνοι), τα μήλα (486 900 τόνοι), τα ροδάκινα (238 200 τόνοι), τα νεκταρίνια (83 200 τόνοι), τα επιτραπέζια σταφύλια (160 200 τόνοι), τα λεμόνια (87 400 τόνοι), τα πορτοκάλια (390 300 τόνοι), τα satsumas (21 100 τόνοι), τα μανταρίνια (20 600 τόνοι) και τις κλημεντίνες (132 800 τόνοι).
307. Η Επιτροπή παρέττειν το Μάιο του 2000 κατά ένα έτος την ισχύ του μηχανισμού πλαισίωσης των εισαγωγών σκόρδων καταγωγής Κίνας.

3.2.17. Μπανάνες

3.2.17.1. Κοινοτική παραγωγή

308. Η παραγωγή 1999 (729 304 τόνοι) παρέμεινε τελικά κατώτερη από τις προβλέψεις ($\pm$ 800 000 τόνοι) λόγω των θυελλών που έπληξαν τα Κανάρια Νησιά και τη Μαδέρα κατά τις αρχές του έτους. Για το 2000, οι προβλέψεις αναφέρουν 805 000 τόνους λόγω της ανάκαμψης της παραγωγής που αναμένεται στα Κανάρια Νησιά και τη Γουαδελούπη.

ΕΦΟΔΙΑΣΜΟΣ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ ΣΕ ΜΠΑΝΑΝΕΣ :
ΝΩΠΕΣ ΜΠΑΝΑΝΕΣ (σε τόνους)

ΠΡΟΕΛΕΥΣΗ	1998		1999	
	Τόνοι	Μερίδιο της αγοράς	Τόνοι	Μερίδιο της αγοράς
ΕΕ	786 232	20,32 %	729 304	18,56 %
Ελλάδα	3 589	0,09 %	3 336	0,08 %
Ισπανία	437 414	11,30 %	362 188	9,22 %
Γαλλία				
Μαρτινίκα	240 499	6,22 %	258 501	6,58 %
Γουαδελούπη	74 294	1,92 %	83 508	2,13 %
Πορτογαλία	30 436	0,79 %	21 771	0,55 %
ΑΚΕ	656 959	16,98 %	676 638	17,22 %
Belize	53 431	1,38 %	55 650	1,42 %
Καμερούν	157 123	4,06 %	161 347	4,11 %
Πράσινο Ακρωτήριο	0	0,00 %	10	0,00 %
Δομινίκα	27 144	0,70 %	27 583	0,70 %
Δομινικανή Δημοκρατία	56 182	1,45 %	42 122	1,07 %
Γρενάδα	54	0,00 %	621	0,02 %
Ακτή Ελεφαντόδοντου	158 243	4,09 %	192 558	4,90 %
Τζαμάικα	61 929	1,60 %	51 635	1,31 %
Μαδαγασκάρη	0	0,00 %	0	0,00 %
Σομαλία	7 018	0,18 %	0	0,00 %
Ste Lucie	70 461	1,82 %	65 532	1,67 %
St Vincent	38 737	1,00 %	37 910	0,96 %
Surinam	21 218	0,55 %	39 029	0,99 %
Λοιπές	5 419	0,14 %	2 641	0,07 %
ΖΩΝΗ ΔΟΛΑΡΙΟΥ	2 426 210	62,70 %	2 523 160	64,22 %
Κολομβία	540 561	13,97 %	555 112	14,13 %
Κόστα Ρίκα	639 928	16,54 %	663 386	16,88 %
Ισημερινός	568 449	14,69 %	696 821	17,73 %
Ονδούρας	150 713	3,89 %	68 267	1,74 %
Γουατεμάλα	61 226	1,58 %	42 402	1,08 %
Νικαράγουα	10 740	0,28 %	15 336	0,39 %
Παναμάς	416 775	10,77 %	422 387	10,75 %
Βενεζουέλα	30 069	0,78 %	41 801	1,06 %
Λοιπές	7 749	0,20 %	17 648	0,45 %
ΜΗ ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΘΕΙΣΕΣ	0	0,00 %	0	0,00 %
ΣΥΝΟΛΟ	3 869 401	100,00 %	3 929 102	100,00 %

Πηγές: κράτη μέλη για την ΕΕ - Comext (Eurostat) για ΑΚΕ και ζώνη ΔΟΛΑΡΙΟΥ/Καμερούν
1998: Εκτίμηση.

3.2.17.2.Εισαγωγές των ΑΚΕ

309. Το 1999, οι μπανάνες ΑΚΕ ανήλθαν σε 676 638 τόνους. Αναμένεται ότι οι εισαγωγές μπανάνας ΑΚΕ θα σημειώσουν αύξηση κατά το 2000.

3.2.17.3.Μεταρρύθμιση της κοινής οργάνωσης αγοράς στον τομέα της μπανάνας

310. Οι νέες διατάξεις του τίτλου IV «Καθεστώς των συναλλαγών με τις τρίτες χώρες» του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 404/93⁷² της 13ης Φεβρουαρίου 1993 εφαρμόζονται από 1ης Ιανουαρίου 1999 στη συνέχεια της μεταρρύθμισης που αποφασίστηκε τον Ιούλιο 1998. Ο συνοπτικός πίνακας περιλαμβάνει το σύνολο των κυριοτέρων στοιχείων της διαχείρισης του εφοδιασμού της αγοράς.
311. Στη συνέχεια της απόφασης του οργάνου διακανονισμού των διαφορών του Παγκοσμίου Οργανισμού Εμπορίου (ΠΟΕ) του 1997, η Επιτροπή διατύπωσε πρόταση στις 10 Νοεμβρίου 1999 για την τροποποίηση του ισχύοντος καθεστώτος για τις μπανάνες⁷³. Προέβλεπε μία προσέγγιση σε δύο στάδια. Κατά τη διάρκεια μιας μεταβατικής περιόδου, θα εφαρμόζεται ένα σύστημα δασμολογικών ποσοστώσεων, συνοδευόμενο από μία δασμολογική προτίμηση για τις χώρες ΑΚΕ· κατά το τέλος της περιόδου αυτής, ένα καθαρά δασμολογικό σύστημα θα αντικαταστήσει το σύστημα των δασμολογικών ποσοστώσεων το αργότερο την 1η Ιανουαρίου 2006.
312. Στην ανακοίνωσή της προς το Συμβούλιο της 5ης Ιουλίου 2000 σχετικά με τις διαβουλεύσεις που πραγματοποίησε η Επιτροπή για την επίλυση των διαφορών στον τομέα της μπανάνας⁷⁴, διαπιστώνεται ότι οι διαβουλεύσεις με τα ενδιαφερόμενα μέρη όσον αφορά τη διατήρηση, κατά τη διάρκεια του πρώτου σταδίου, των δασμολογικών ποσοστώσεων που τυγχάνουν διαχείρισης βάσει παραδοσιακών αναφορών έχουν καταλήξει σε αδιέξοδο.
313. Το Συμβούλιο «Γενικές Υποθέσεις» στη σύνοδό του της 10ης Ιουλίου 2000 έλαβε γνώση της έκθεσης που υπέβαλε η Επιτροπή και την κάλεσε να εξετάσει τη δυνατότητα διαχείρισης των δασμολογικών ποσοστώσεων σύμφωνα με την αρχή της "κατά προτεραιότητα εξυπηρέτησης του προηγμένου". Εζήτησε επίσης από την Επιτροπή να του υποβάλει έκθεση στη συνέχεια των διαβημάτων της.
314. Το Συμβούλιο Γενικών Υποθέσεων της 9ης Οκτωβρίου θεώρησε ότι η ανακοίνωση που υποβλήθηκε από την Επιτροπή στις 4 Οκτωβρίου⁷⁵ παρέχει μία πιθανή λύση για την επίλυση της διαφοράς που υφίσταται στο πλαίσιο του ΠΟΕ όσον αφορά το κοινοτικό καθεστώς εισαγωγής μπανάνας. Το έγγραφο αυτό επιβεβαιώνει την κατευθυντήρια γραμμή της πρότασης που είχε ήδη υποβληθεί στις 10 Νοεμβρίου 1999. Σύμφωνα με την προτεινόμενη λύση, η διαδικασία διαχείρισης για την πρόσβαση στις ποσοστώσεις Α, Β και Γ (βλέπε πίνακα που ακολουθεί) θα είναι η μέθοδος της "κατά προτεραιότητα εξυπηρέτησης του προηγμένου". Ο μέγιστος δασμός για την ποσόστωση Γ θα ανέρχεται σε 300 ευρώ/τόνο. Η μέγιστη δασμολογική προτίμηση που αφορά την εισαγωγή μπανάνας ΑΚΕ θα καθοριστεί σε

⁷² ΕΕ L 47 της 25.2.1993, σ. 1.

⁷³ COM(1999) 582 τελικό.

⁷⁴ COM(2000) 431 τελικό.

⁷⁵ COM(2000) 621 τελικό.

300 ευρώ/τόνο αντί των 275 ευρώ/τόνο που είχαν αρχικά προταθεί. Όντας συμβιβασίμο με τους κανόνες του ΠΟΕ, το προαναφερθέν καθεστώς αποτελεί μία κατάλληλη εναλλακτική λύση σε σχέση με το υφιστάμενο σύστημα. Το Συμβούλιο Γεωργίας της 20ής Δεκεμβρίου 2000 παρείχε την πολιτική σύμφωνη γνώμη του όσον αφορά τη μεταρρύθμιση του καθεστώτος εισαγωγής της μπανάνας βάσει της πρότασης της Επιτροπής της 10ης Νοεμβρίου 1999, η οποία τροποποιήθηκε σύμφωνα με την Ανακοίνωση της 4ης Οκτωβρίου 2000.

315. Για το έτος 2000, η εισαγωγή μπανάνας στο πλαίσιο των δασμολογικών ποσοτώσεων και παραδοσιακής μπανάνας εξασφαλίζεται βάσει του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 2268/1999 της 27ης Οκτωβρίου 1999⁷⁶ (πρώτο τρίμηνο) και του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 250/2000 της 1ης Φεβρουαρίου 2000⁷⁷ (λοιπά τρίμηνα).
316. Ο κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 2362/98 της 28ης Οκτωβρίου 1998 για τις λεπτομέρειες εφαρμογής του καθεστώτος εισαγωγής μπανανών στην Κοινότητα αποτέλεσε αντικείμενο τροποποίησης με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1632/2000 της 25ης Ιουλίου 2000⁷⁸ με σκοπό την ενίσχυση των ελέγχων των πιστοποιητικών, προκειμένου να εξασφαλιστεί η ορθή διαχείριση των καθεστώτων εισαγωγής.
317. Η σύγκλιση των τιμών, στη συνέχεια της δημιουργίας το 1993 μιας ενιαίας αγοράς, συνεπάγεται καθοδική τάση των τιμών για τις κοινοτικές μπανάνες. Για να αντιμετωπιστεί το φαινόμενο αυτό της δημιουργίας της ΚΟΑ, οι ενώσεις παραγωγών λαμβάνουν ενίσχυση, η οποία αντισταθμίζει την απόκλιση μεταξύ του κατ'αποκοπή εσόδου αναφοράς - μέσος όρος που καθορίζεται βάσει των στοιχείων 1991 για τις τέσσερις ζώνες παραγωγής που υφίστανται προσαρμογή προς τα άνω (+ 5% για το 1998 και έως 8% από το 1999) - και του μέσου εσόδου ενός δεδομένου έτους.
318. Για τις μπανάνες που τέθηκαν σε εμπορία το 1999, το ποσό της αντισταθμιστικής ενίσχυσης⁷⁹ ανήλθε σε 29,69 ευρώ ανά 100 χιλιόγραμμα με συμπλήρωμα ενίσχυσης 4,99 ευρώ ανά 100 χιλιόγραμμα υπέρ της πορτογαλικής μπανάνας, 2,99 ευρώ ανά 100 χιλιόγραμμα για τις μπανάνες που παράγονται στη Μαρτινίκα και 8,45 ευρώ ανά 100 χιλιόγραμμα για τις μπανάνες που παράγονται στη Γουαδελούπη. Η ποσότητα που διατέθηκε σε εμπορία ανήλθε σε 729 304 τόνους. Οι δαπάνες που καλύπτουν την αντισταθμιστική ενίσχυση για το 1999 ανήλθαν σε 232 εκατ. ευρώ σε σχέση με 193 εκατ. ευρώ το 1998.

3.2.18. Μεταποιημένα οπωροκηπευτικά

3.2.18.1. Παγκόσμια και κοινοτική αγορά

319. Τα διαθέσιμα στοιχεία σχετικά με τον τομέα των μεταποιημένων προϊόντων με βάση τα οπωροκηπευτικά παραμένουν πολύ αποσπασματικά. Για την Κοινότητα, αφορούν σχεδόν αποκλειστικά τα προϊόντα που τυγχάνουν ενίσχυσης στη μεταποίηση.
320. Η παγκόσμια παραγωγή *τομάτας που προορίζεται για μεταποίηση* ανήλθε σε 29,6 εκατ. τόνους για την περίοδο 1999/2000. Οι βασικές χώρες παραγωγής είναι: οι

⁷⁶ ΕΕ L 227 της 28.10.1999, σ. 10.

⁷⁷ ΕΕ L 26 της 02.2.2000, σ. 6.

⁷⁸ ΕΕ L 187 της 26.7.2000, σ. 27.

⁷⁹ Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1157/2000 της Επιτροπής της 30.5.2000 (ΕΕ L 130 της 31.5.2000, σ. 26).

Ηνωμένες Πολιτείες (11,6 εκατ. τόνοι το 1999/2000 έναντι 8,5 για το 1998/99), η Κοινότητα (9,1 εκατ. τόνοι έναντι 8) και η Τουρκία (1,8 εκατ. τόνοι έναντι 1,7).

321. Η αύξηση της κοινοτικής παραγωγής (1,1 εκατ. τόνοι) επηρέασε όλα τα προϊόντα: τον τοματοπολτό (+ 0,7 εκατ. τόνοι), τις αποφλοιωμένες τομάτες (+0,2 εκατ. τόνοι) και «άλλα προϊόντα» (+ 0,2 εκατ. τόνοι). Αλλά από τους 9,1 εκατ. τόνους τομάτας που υφίστανται μεταποίηση στην Κοινότητα σε προϊόντα που μπορούν να τύχουν μιας ενίσχυσης στη μεταποίηση, μόνον 6,9 εκατ. τόνοι έχουν πράγματι τύχει κοινοτικής ενίσχυσης. Με εξαίρεση την περίοδο εμπορίας 1997/98, εξακολουθεί να σημειώνεται υπέρβαση της ποσόστωσης των 6,9 εκατ. τόνων. Για την περίοδο εμπορίας 2000/01, αναμένεται μείωση της παραγωγής όχι μόνο στην Κοινότητα αλλά και στον υπόλοιπο κόσμο, που οφείλεται στη μείωση των τιμών λόγω αύξησης της παραγωγής κατά την προηγούμενη περίοδο.
322. Περίπου 668 000 τόνοι ροδάκινων υπέστησαν μεταποίηση σε *κονσέρβες σε σιρόπι ή/και σε φυσικό χυμό* στην Κοινότητα για την περίοδο εμπορίας 1999/2000, έναντι 480 000 τόνων περίπου για την προηγούμενη περίοδο εμπορίας, πράγμα που αποτελεί ρεκόρ παραγωγής μετά από δύο συναπτά έτη χαμηλής παραγωγής. Η Κοινότητα παραμένει εξαγωγέας αυτού του προϊόντος (105 000 τόνοι το 1999).
323. Η κοινοτική παραγωγή μεταποιημένων αχλαδιών Williams και Rocha σε *κονσέρβες σε σιρόπι ή/και σε φυσικό χυμό* ανήλθε σε 106 000 τόνους για την περίοδο 1999/2000, δηλαδή σαφώς κατώτερη του θεαματικού επιπέδου των 162 000 τόνων του προηγούμενου έτους. Η Ιταλία παραμένει ο κύριος παραγωγός της Κοινότητας (39 % του συνόλου), ακολουθούμενη από την Ισπανία (34 %) και τη Γαλλία (21 %). Η Κοινότητα παρουσιάζει έλλειμμα όσον αφορά αυτό το προϊόν: το 1998, οι εξαγωγές ανήλθαν σε 3 500 τόνους τελικού προϊόντος έναντι εισαγωγών 24 000 τόνων.

3.2.18.2. Κύριες νομοθετικές και πολιτικές εξελίξεις (βλ. τμήμα 3.2.16.4)

324. Η κοινή οργάνωση αγοράς που διέπει τον τομέα αυτό καλύπτει, καταρχήν, όλα τα μεταποιημένα προϊόντα με βάση τα οπωροκηπευτικά. Ωστόσο, η κοινοτική στήριξη συγκεντρώνεται σε ορισμένα προϊόντα:
- ενίσχυση στη μεταποίηση για τα ροδάκινα, τα αχλάδια, τις τομάτες, τα δαμάσκηνα, τα ξηρά σύκα και τους ανανάδες·
 - αγορά στην αποθεματοποίηση και ενίσχυση στην αποθεματοποίηση στο τέλος της περιόδου εμπορίας για τις σταφίδες και τα ξηρά σύκα, και ενίσχυση ανά εκτάριο·
 - κατόπιν εντολής του Συμβουλίου, στο πλαίσιο της δέσμης τιμών 1999/2000, η ποσόστωση τοματοπολτού της Πορτογαλίας αυξήθηκε κατά 29 561 τόνους για την περίοδο 2000/01·
 - τα σμέουρα και τα σπαράγγια που προορίζονται για μεταποίηση και οι σταφίδες τυγχάνουν ειδικών μέτρων για τη βελτίωση της ποιότητάς τους και της εμπορίας τους.
325. Για την περίοδο εμπορίας 1999/2000 για τα εσπεριδοειδή, το Συμβούλιο τροποποίησε τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 2202/96 για να εφαρμόσει τις κυρώσεις σε

περίπτωση υπέρβασης του ορίου μεταποίησης κατά την επόμενη περίοδο εμπορίας αντί κατά την ίδια περίοδο εμπορίας.

326. Για την περίοδο 2000/01, και σε σχέση με την προηγούμενη περίοδο, η ελάχιστη τιμή στον παραγωγό διατηρήθηκε για τις τομάτες. Η ελάχιστη τιμή για τα ροδάκινα, τα αχλάδια και τα σύκα παραμένει αμετάβλητη. Όσον αφορά τις ενισχύσεις στη μεταποίηση, αυτές μειώθηκαν κατά 32,2% για τα ροδάκινα σε κονσέρβες σε σιρόπι ή/και σε φυσικό χυμό, κατά 4,5% για τα αχλάδια Williams και Rocha σε κονσέρβες σε σιρόπι ή/και σε φυσικό χυμό, κατά 14,5% για τα ξηρά δαμάσκηνα και κατά 2,8% για τα σύκα. Η εξέλιξη αυτή συνδέεται με την αύξηση που διαπιστώθηκε στις τιμές της πρώτης ύλης στις τρίτες χώρες, εκφραζόμενη σε ευρώ.
327. Για τις σταφίδες και τα ξηρά σύκα αποφασίστηκαν νέες λεπτομέρειες και εφαρμόστηκαν από την περίοδο εμπορίας 1999/2000 για τη χορήγηση των κοινοτικών ενισχύσεων και το καθεστώς αποθεματοποίησης.
328. Για τις σταφίδες, το βασικό ποσό της ενίσχυσης ανά εκτάριο διατηρήθηκε σε 2 785 ευρώ. Η ενίσχυση αυτή καταβάλλεται μόνο για εξειδικευμένες εκτάσεις που πληρούν ορισμένα κριτήρια απόδοσης.
329. Τα μέτρα κατά την εισαγωγή περιλαμβάνουν κυρίως:
- ποσοτώσεις χωρίς δασμούς κατά την εισαγωγή για τα μανιτάρια,
 - ένα καθεστώς ελάχιστης τιμής κατά την εισαγωγή ορισμένων ερυθρών καρπών καταγωγής Βουλγαρίας, Ουγγαρίας, Πολωνίας, Ρουμανίας, Σλοβακίας και Τσεχικής Δημοκρατίας, το οποίο θεσπίστηκε το 1997 και εξακολουθεί να ισχύει. Το καθεστώς αυτό προβλέπει την εφαρμογή επί μονίμου βάσεως των ελάχιστων τιμών κατά την εισαγωγή, και όχι πλέον κατόπιν *ad hoc* απόφασης της Επιτροπής. Το καθεστώς επεκτάθηκε στις τρεις βαλτικές χώρες. Οι τιμές κατά την εισαγωγή παραμένουν ανώτερες των καθορισθεισών ελάχιστων τιμών.
330. Σύμφωνα με τη συμφωνία ΠΟΕ σχετικά με τη γεωργία, το καθεστώς της ελάχιστης τιμής κατά την εισαγωγή για τις σταφίδες και για ορισμένα μεταποιημένα προϊόντα με βάση τα κεράσια καταργήθηκε την 1η Ιανουαρίου 2000.
331. Η Επιτροπή πρότεινε τροποποιήσεις των κανονισμών σχετικά με την κοινή οργάνωση αγοράς στον τομέα των μεταποιημένων οπωροκηπευτικών. Πρόκειται για μία μεταβολή του ισχύοντος καθεστώτος για τις μεταποιημένες τομάτες, εφαρμόζοντας σ' αυτό τα καλύτερα στοιχεία των καθεστώτων που ισχύουν για τα ροδάκινα, τα αχλάδια και τα εσπεριδοειδή (κυρίως την αντικατάσταση των ποσοτώσεων μέσω ορίων, τα οποία υποδιαιρούνται σε εθνικά όρια και εκφράζονται σε πρώτη ύλη· η απευθείας πληρωμή της ενίσχυσης στις οργανώσεις παραγωγών καθορίζεται επί μονίμου βάσεως από το Συμβούλιο).
332. Επιπλέον, τα καθεστώτα για τα ροδάκινα, τα αχλάδια και τα εσπεριδοειδή εναρμονίζονται σύμφωνα με το νέο καθεστώς που προτείνεται για τις τομάτες.

3.2.19. Οίνος

333. Με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1493/1999 της 17ης Μαΐου 1999⁸⁰ το Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης θέσπισε μία νέα κοινή οργάνωση αγοράς για τον αμπελοοινικό τομέα. Σε εφαρμογή αυτού του κανονισμού, η Επιτροπή εξέδωσε κατά το τρέχον έτος:
- Τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1227/2000⁸¹ σχετικά με το δυναμικό παραγωγής (απαγόρευση νέων φυτεύσεων, καθεστώς δικαιωμάτων φύτευσης και αναφύτευσης, πριμοδοτήσεις παύσης καλλιέργειας των αμπελουργικών εκτάσεων, ενισχύσεις για τη μετατροπή και την αναδιάρθρωση των αμπελώνων)
 - Η απόφαση 2000/503/ΕΚ⁸² εγκρίθηκε από την Επιτροπή στις 25 Ιουλίου 2000, και καθόρισε τα "κονδύλια που χορηγούνται στα οκτώ κράτη μέλη παραγωγής για την αναδιάρθρωση και τη μετατροπή των αμπελώνων, για την περίοδο εμπορίας 2000/01. Τα σχετικά ποσά αφορούν 53 986 εκτάρια και 379,73 εκατ. ευρώ. Αντιπροσωπεύουν ανώτατα όρια και δεν μπορούν να μεταφερθούν στις επόμενες περιόδους εμπορίας
 - Τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1607/2000⁸³ σχετικά με τους οίνους ποιότητας που παράγονται σε καθορισμένες περιοχές
 - Τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1622/2000⁸⁴ για την καθιέρωση κοινοτικού κώδικα των οινολογικών πρακτικών και επεξεργασιών
 - Τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1623/2000⁸⁵ σχετικά με τους μηχανισμούς της αγοράς (ενισχύσεις στην αποθεματοποίηση, μέτρα απόσταξης, ενισχύσεις για τη χρησιμοποίηση γλεύκους σταφυλιών, διάθεση της αλκοόλης οινικής προέλευσης). Όσον αφορά τη διάθεση της αλκοόλης, επιτράπη μια νέα αγορά, αυτή της τροφοδότησης των κινητήρων με καύσιμα εντός της Κοινότητας.
334. Οι υπηρεσίες της Επιτροπής κατάρτισαν, εξάλλου, σχέδια κανονισμού σχετικά με την περιγραφή και την παρουσίαση, με τον έλεγχο στον εν λόγω τομέα καθώς και με τις σχέσεις με τις τρίτες χώρες. Τα σχέδια αυτά συζητώνται τώρα στο πλαίσιο της Επιτροπής διαχείρισης του οίνου. Η έγκρισή τους προβλέπεται για το Δεκέμβριο του 2000.
335. Όσον αφορά την παραγωγή οίνου στην Κοινότητα (με εξαίρεση το μη ονοποιήσιμο μούστο), η εξέλιξη έχει ως εξής :
- για την περίοδο εμπορίας 1998/99: 162,562 εκατ. εκατόλιτρα
 - για την περίοδο εμπορίας 1999/2000: 175,683 εκατ. εκατόλιτρα
 - για την περίοδο εμπορίας 2000/01 (πρόβλεψη): 163,000 εκατ. εκατόλιτρα.

⁸⁰ EE L 179 της 14.7.1999, σ. 1.

⁸¹ EE L 143 της 16.6.2000, σ. 1.

⁸² EE L 201 της 9.8.2000, σ. 4.

⁸³ EE L 185 της 25.7.2000, σ. 17

⁸⁴ EE L 194 της 31.7.2000, σ. 1.

⁸⁵ EE L 194 της 31.7.2000, σ. 45.

336. Η πρόβλεψη της συνολικής κοινοτικής παραγωγής για την τρέχουσα περίοδο εμπορίας 2000/01 αφορά συνολική παραγωγή 171,8 εκατ. εκατόλιτρων. Για να μπορεί να συγκριθεί με την παραγωγή των προηγούμενων περιόδων εμπορίας, κρίνεται αναγκαίο να αφαιρεθούν 8,8 εκατ. εκατόλιτρα μη οινοποιήσιμης ποσότητας. Αυτό οδηγεί σε πρόβλεψη μη οινοποιήσιμης παραγωγής 163 εκατ. εκατόλιτρων. Η προβλεπόμενη μείωση, όσον αφορά τη συνολική παραγωγή, είναι -8,6% στη Γαλλία (57,5 εκατ. εκατόλιτρα σε σχέση με 63 εκατ. εκατόλιτρα), -9,3% στην Ιταλία (52,6 εκατ. εκατόλιτρα σε σχέση με 58,1 εκατ. εκατόλιτρα), -24,6% στην Αυστρία (2,2 εκατ. εκατόλιτρα σε σχέση με 2,9 εκατ. εκατόλιτρα) και -25,6% στην Πορτογαλία (5,8 εκατ. εκατόλιτρα σε σχέση με 7,8 εκατ. εκατόλιτρα).
337. Για την Ελλάδα και την Ισπανία, η παραγωγή της περιόδου εμπορίας 1999/2000 πρόκειται να επιβεβαιωθεί (αντίστοιχα 3,680 εκατ. εκατόλιτρα και 32,902 εκατ. εκατόλιτρα).
338. Βάσει των τελευταίων προβλέψεων που παρασχέθηκαν από το διεθνές γραφείο αμπέλου και οίνου, η κοινοτική παραγωγή οίνου (162,562 εκατ. εκατόλιτρα) αντιπροσωπεύει για την περίοδο εμπορίας 1998/99 περίπου το 62,8% της παγκόσμιας παραγωγής (258,776 εκατ. εκατόλιτρα).
339. Η Ευρωπαϊκή Ένωση είναι ο πρώτος εξαγωγέας στον κόσμο με 11,552 εκατ. εκατόλιτρα (1999), σημειώθηκε, δηλαδή, μείωση σε σχέση με τα 12,9 εκατ. εκατόλιτρα που εξήχθησαν το 1998. Οι σημαντικότεροι παραδοσιακοί αγοραστές του κοινοτικού οίνου είναι οι Ηνωμένες Πολιτείες με 3,070 εκατ. εκατόλιτρα, η Ελβετία (1,616 εκατ. εκατόλιτρα), η Ιαπωνία με 1,162 εκατ. εκατόλιτρα (1,975 εκατ. εκατόλιτρα το 1998) και ο Καναδάς (1,098 εκατ. εκατόλιτρα) για το 1999.
340. Οι εισαγωγές από τρίτες χώρες αυξάνονται επίσης και έφθασαν, το 1999, σε 6,327 εκατ. εκατόλιτρα, δηλαδή, παρουσιάζουν αύξηση κατά +8% σε σχέση με το 1998.
341. Οι εισαγωγές οίνου προήλθαν το 1999 κυρίως από την Αυστραλία (1,368 εκατ. εκατόλιτρα), τη Χιλή (912 564 εκατόλιτρα), τις Ηνωμένες Πολιτείες (912 251 εκατόλιτρα), τη Νότια Αφρική (794 901 εκατόλιτρα) και τη Βουλγαρία (508 463 εκατόλιτρα). Οι εξαγωγές της Αυστραλίας (+31%) και της Χιλής (+18%) αυξήθηκαν σημαντικά σε σχέση με το 1998.
342. Όσον αφορά τις συναλλαγές στο εσωτερικό της Κοινότητας, υπολογιζόμενες βάσει των εισαγωγών, ο όγκος παρέμεινε σταθερός μεταξύ του 1998 και του 1999 ($\pm$ 34 εκατ. εκατόλιτρα).
343. Η κατανάλωση οίνου έφθασε κατά τη διάρκεια της περιόδου εμπορίας 1998/99 σε 34,6 λίτρα/κεφαλή, ενώ το 1997/98 ήταν 34,05 λίτρα/κεφαλή 1996/97 και το 1996/97 34,7 λίτρα/κεφαλή.
344. Το επίπεδο των αποθεμάτων στο τέλος της αμπελοοινικής περιόδου 1999/2000 ήταν 135 εκατ. εκατόλιτρα, ενώ στο τέλος της προηγούμενης περιόδου εμπορίας 1998/99 τα αποθέματα ήταν 125 εκατ. εκατόλιτρα.
345. Η προληπτική απόσταξη, βάσει του άρθρου 38 του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 822/87 του Συμβουλίου, είχε ανοιχθεί για την περίοδο εμπορίας 1998/99 για συνολική ποσότητα 9,45 εκατ. εκατόλιτρων. Για την προηγούμενη περίοδο εμπορίας

1999/2000, η απόσταξη αυτή ανοίχθηκε για 12 εκατ. εκατόλιτρα και ο όγκος της θα μπορούσε να φθάσει σε δώδεκα εκατ. εκατόλιτρα κατά το 2000/01.

346. Την 1η Σεπτεμβρίου 1998, οι αμπελουργικές εκτάσεις παρέμειναν σταθερές σε 3,286 εκατ. εκτάρια. Η απόδοση της περιόδου εμπορίας 1998/99 με 48 εκατόλιτρα/εκτάριο ήταν χαμηλότερη από την απόδοση των δύο τελευταίων περιόδων, που ήταν αντίστοιχα 50,8 εκατόλιτρα/εκτάριο για το 1996/97 και 51,5 εκατόλιτρα/εκτάριο για την αμπελοοινική περίοδο 1997/98.

3.2.20. Καπνός

3.2.20.1. Εξελίξεις της αγοράς

347. Το 1999, η παγκόσμια παραγωγή καπνού έφθασε σε 6,842 εκατ. τόνους, παρουσίασε, δηλαδή, ελαφρά αύξηση (+ 2,5 %) σε σχέση με το 1998. Η Κίνα παραμένει ο μεγαλύτερος παραγωγός του κόσμου με 2,380 εκατ. τόνους, το οποίο αντιπροσωπεύει το 34,8 % της παγκόσμιας παραγωγής, (το 1998, η παραγωγή της αντιπροσώπευε το 37,8 % της παγκόσμιας παραγωγής). Η Ινδία ξεπέρασε τις Ηνωμένες Πολιτείες και κατέχει τη δεύτερη θέση, ενώ η Βραζιλία καταλαμβάνει την τέταρτη θέση. Με 5 % της παγκόσμιας παραγωγής, η Ευρωπαϊκή Ένωση καταλαμβάνει την πέμπτη θέση. Το 1999, η παραγωγή της ΕΕ έφθασε σε 345 225⁸⁶ τόνους καπνού σε φύλλα, το οποίο αντιπροσωπεύει αύξηση (+0,9 %) σε σχέση με το 1998.
348. Οι τιμές του καπνού μειώθηκαν στις αγορές του Μαλαουϊ και της Ζιμπάμπουε. Η εξέλιξη των τιμών σε αυτές τις αγορές αποτελεί μια καλή ένδειξη της εξέλιξης των διεθνών τιμών (ιδίως για τις ποικιλίες flue-cured και light air-cured). Οι τιμές μειώθηκαν στις ευρωπαϊκές αγορές, ιδίως για τις ανατολικές ποικιλίες. Σήμερα η παγκόσμια αγορά χαρακτηρίζεται από την ύπαρξη σημαντικών πλεονασμάτων καπνού σε φύλλα που συσσωρεύτηκαν μεταξύ του 1998 και του 2000. Η ζήτηση καπνού σε φύλλα συνέχισε να μειώνεται μετά από την κατά 2 % μείωση της παραγωγής τσιγάρων μεταξύ του 1998 και του 1999.
349. Οι συναλλαγές παρέμειναν βασικά σταθερές. Η ΕΕ εξήγαγε 172 134 τόνους καπνού προς τον υπόλοιπο κόσμο κατά το 1999, έναντι 178 674 τόνων το 1998. Οι εξαγωγές αφορούσαν βασικά τις ανατολικές ποικιλίες, οι οποίες έχουν μεγάλη ζήτηση για το άρωμά τους. Οι εισαγωγές ανήλθαν σε 528 734 τόνους καπνού το 1999 (541 200 τόνους το 1998).
350. Η κοινοτική παραγωγή εγγράφεται στο πλαίσιο ενός καθεστώτος ποσοστώσεων που επιβεβαιώθηκε το 1998 κατά την προηγούμενη μεταρρύθμιση του τομέα και άρχισε να ισχύει από τη συγκομιδή του 1999. Με την ευκαιρία αυτής της τελευταίας μεταρρύθμισης της ΚΟΑ, το Συμβούλιο καθόρισε τα κατώτατα όρια συνολικής εγγύησης για τις συγκομιδές 1999, 2000 και 2001, αντίστοιχα, σε 348 568 τόνους, 347 475 τόνους και 347 055 τόνους.

⁸⁶

Ο αριθμός αυτός μπορεί να τροποποιηθεί μετά από ενδεχόμενες τροποποιήσεις της Ιταλίας.

3.2.20.2.Κύριες νομοθετικές και πολιτικές εξελίξεις

351. Η μεταρρύθμιση της κοινής οργάνωσης της αγοράς καπνού⁸⁷ που αποφασίστηκε στα τέλη του 1998, ετέθη σε ισχύ από την εσοδεία του 1999. Το Συμβούλιο καθόρισε τις πριμοδοτήσεις και τα κατώτατα όρια των εγγυήσεων για τις εσοδείες 1999, 2000 και 2001. Οι στόχοι αυτής της μεταρρύθμισης ήταν πολλαπλοί.
352. Για να ενθαρρυνθεί η παραγωγή καπνού καλύτερης ποιότητας, ετέθη σε εφαρμογή ένα νέο σύστημα διαμόρφωσης των πριμοδοτήσεων το οποίο εισήχθη προοδευτικά κατά τη διάρκεια τριετούς περιόδου και θα είναι πλήρως λειτουργικό από το 2002. Η αρχή είναι ότι ένα μεταβλητό μέρος της διαθέσιμης πριμοδότησης (από 30% έως 45%) θα χορηγείται στους παραγωγούς σε συνάρτηση με την τιμή της αγοράς η οποία είναι ο δείκτης που λαμβάνεται υπόψη για την ποιότητα. Η διαμόρφωση αυτή πραγματοποιείται ανά παρτίδα και ανά ποικιλία στο πλαίσιο κάθε ομάδας παραγωγών.
353. Για να ληφθεί καλύτερα υπόψη η προστασία του περιβάλλοντος και για να διασφαλιστεί η συμβολή στην έρευνα για λιγότερο βλαβερές ποικιλίες καπνού, η κράτηση επί της πριμοδότησης, η οποία υπήρχε ήδη και προοριζόταν για τη χρηματοδότηση του Ταμείου Έρευνας και Πληροφόρησης για τον καπνό, διπλασιάστηκε. Η Επιτροπή καθόρισε τις λεπτομέρειες εφαρμογής αυτών των διατάξεων στον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1648/2000 της 25ης Ιουλίου 2000⁸⁸.
354. Για να διευκολυνθεί η αλλαγή κατεύθυνσης των παραγωγών που εγκαταλείπουν τον τομέα, εγκρίθηκε ένα σύστημα εξαγοράς των ποσοστώσεων. Οι παραγωγοί των οποίων οι ποσοστώσεις εξαγοράζονται κατά τη διάρκεια μιας δεδομένης συγκομιδής, από την εσοδεία του έτους 1999 και εξής, δικαιούνται ποσών που καθορίζονται ανά ομάδα ποικιλιών κατά την πληρωμή των πριμοδοτήσεων για τις τρεις επόμενες εσοδείες. Το καθεστώς αυτό δεν αφορά τις ευαίσθητες ζώνες παραγωγής και τις ποικιλίες υψηλής ποιότητας που καθορίζονται, αντίστοιχα για το 1999 και 2000, από τους κανονισμούς της Επιτροπής (ΕΚ) αριθ. 1823/1999⁸⁹ και αριθ. 1534/2000⁹⁰.
355. Με τον ίδιο στόχο καθώς και για να καταστεί δυνατή μία ορισμένη ευελιξία κατά τη διαχείριση των ποσοστώσεων παραγωγής, τα κράτη μέλη πρέπει να δημιουργούν για κάθε εσοδεία εθνικό απόθεμα ποσοστώσεων παραγωγής ανά ομάδα ποικιλιών· το απόθεμα αυτό πρέπει να κατανέμεται σύμφωνα με αντικειμενικά κριτήρια που καθορίζονται από τα κράτη μέλη με σκοπό να διευκολυνθεί η αναδιάρθρωση των γεωργικών εκμεταλλεύσεων.
356. Άλλοι στόχοι της μεταρρύθμισης είναι η διοικητική απλούστευση κατά τη διαχείριση του καθεστώτος και η βελτίωση της αποτελεσματικότητας των ελέγχων.
357. Κατά τη διάρκεια του έτους 1999 και 2000 χρειάστηκε να γίνει μία σειρά προσαρμογών και δευτερεύουσας σημασίας τροποποιήσεων στο σύνολο των νέων νομοθετικών διατάξεων που εισήχθησαν από την εσοδεία του 1999, οι οποίες

⁸⁷ Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1636/98 του Συμβουλίου της 20.7.1998, ΕΕ L 210 της 28.7.1998, σ. 27, που τροποποιεί τον κανονισμό (ΕΟΚ) αριθ. 2075/92· κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 2848/98 της Επιτροπής της 22.12.1998, ΕΕ L 358 της 22.12.1998, σ. 17.

⁸⁸ ΕΕ L 189 της 27.7.2000, σ. 9.

⁸⁹ ΕΕ L 221 της 21.8.1999, σ. 5.

⁹⁰ ΕΕ L 175 της 14.7.2000, σ. 78.

αφορούν ιδίως τη διαχείριση και τις λεπτομέρειες πληρωμής της ειδικής ενίσχυσης που προορίζεται για τις ομάδες παραγωγών, τις λεπτομέρειες μεταφοράς και εκχώρησης των ποσοτώσεων παραγωγής και τη χρησιμοποίηση του εθνικού αποθέματος.

3.2.21. Σπόροι προς σπορά

3.2.21.1.Εξελίξεις της αγοράς

358. Το 1999, η συνολική έκταση που διατέθηκε για την παραγωγή σπόρων προς σπορά επιλέξιμων για τη χορήγηση κοινοτικής ενίσχυσης⁹¹ ανήλθε σε 439 512 εκτάρια. Όσον αφορά το σύνολο των κρατών μελών, παρατηρείται, σε σχέση με το προηγούμενο έτος, μείωση κατά 1 % περίπου της συνολικής έκτασης.
359. Η έκταση που καλλιεργήθηκε με σπόρους προς σπορά κτηνοτροφικών ψυχανθών και σπόρους προς σπορά αγρωστωδών ήταν, αντίστοιχα, 187 981 εκτάρια και 175 267 εκτάρια. Σε σχέση με το 1998, διαπιστώνεται μείωση της έκτασης που διατέθηκε για την παραγωγή σπόρων προς σπορά ψυχανθών (περίπου 9 %) και αύξηση της έκτασης που διατέθηκε για τους σπόρους προς σπορά κτηνοτροφικών αγρωστωδών (περίπου 6 %).
360. Η συνολική έκταση που διατέθηκε για τους σπόρους προς σπορά ρυζιού ανήλθε σε 20 351 εκτάρια, με αύξηση κατά 5 % περίπου σε σχέση με το 1998. Διαπιστώνεται, ιδίως, ελαφρά αύξηση για τον τύπο *indica* (6 407 εκτάρια, δηλαδή, αύξηση κατά 44 % περίπου σε σχέση με το 1998) και μείωση για τον τύπο *japonica* (12 035 εκτάρια, δηλαδή, μείωση κατά 2,5 % σε σχέση με το 1998).
361. Η έκταση που διατέθηκε για την παραγωγή σπόρων προς σπορά κλωστικού λίνου και ελαιούχου λίνου ήταν, αντίστοιχα, 24 972 εκτάρια και 25 612 εκτάρια. Για το σύνολο των κρατών μελών και σε σχέση με το 1998, παρατηρείται λοιπόν μείωση κατά 7 % περίπου για τον κλωστικό λίνο και αύξηση κατά 5 % περίπου για τον ελαιούχο λίνο.
362. Η έκταση που σπάρθηκε με σπόρους προς σπορά υβριδίου αραβοσίτου ανέρχεται σε 47 967 εκτάρια. Για το σύνολο των κρατών μελών, αυτό αντιστοιχεί σε μείωση κατά 15 % περίπου σε σχέση με το 1998.
363. Ως προς τους σπόρους προς σπορά τους οποίους αφορά η κοινή οργάνωση αγοράς κατά τη διάρκεια της περιόδου 1998/99, αν και οι εξαγωγές αυξήθηκαν έντονα (60 % περίπου), οι συνολικές εισαγωγές της Ευρωπαϊκής Ένωσης (70 287 τόνοι) εξακολουθούν να υπερβαίνουν τις εξαγωγές προς τις τρίτες χώρες (37 729 τόνοι). Οι εισαγωγές σπόρων προς σπορά υβριδίου αραβοσίτου ήταν 62 831 τόνοι, από τους οποίους οι 57 687 (περίπου 92 % του συνόλου) αποτελούνται από απλούς σπόρους προς σπορά υβριδίων.

⁹¹

Η κοινή οργάνωση αγοράς στον τομέα των σπόρων προς σπορά προβλέπει τη χορήγηση ενίσχυσης στην παραγωγή βασικών σπόρων προς σπορά και πιστοποιημένων σπόρων προς σπορά σαράντα περίπου ειδών γεωργικών φυτών, συμπεριλαμβανομένων διαφόρων κτηνοτροφικών ειδών, του ρυζιού και του λίνου.

3.2.21.2.Κύριες πολιτικές και νομοθετικές εξελίξεις

364. Όσον αφορά τους σπόρους προς σπορά της «*Cannabis sativa* L.», εξεδόθη ο κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1529/2000⁹² που καθορίζει τον κατάλογο των ποικιλιών οι οποίες είναι επιλέξιμες για την ενίσχυση δυνάμει των διατάξεων για την κοινή οργάνωση της αγοράς των σπόρων προς σπορά. Για να διασφαλιστεί η ομοιομορφία με το καθεστώς ενισχύσεων της κοινής οργάνωσης της αγοράς του λίνου και της κάνναβης, ο κατάλογος αυτός λαμβάνεται από τον κανονισμό (ΕΟΚ) αριθ. 1164/89⁹³ για τις λεπτομέρειες εφαρμογής σχετικά με την ενίσχυση για το κλωστικό λινάρι και την κάνναβη.
365. Για την αίρα την πολυετή, δεδομένου ότι οι τιμές στις εξωτερικές αγορές δεν δικαιολογούν πλέον τη διάκριση μεταξύ των τριών ομάδων ποικιλιών, μετά από μία μεταβατική περίοδο όπου οι ενισχύσεις για τις τρεις ομάδες συγκλίνουν σταδιακά, θα θεσπιστεί, από την περίοδο εμπορίας 2002/03, μία ενιαία ενίσχυση.
366. Η απόφαση της Επιτροπής της 11ης Φεβρουαρίου 2000 σχετικά με τις Φινλανδικές ενισχύσεις που αφορούν τον τομέα των σπόρων προς σπορά επέτρεψε τις ενισχύσεις που χορηγούνται από τη Φινλανδία για την παραγωγή πιστοποιημένων σπόρων προς σπορά των ποικιλιών των ειδών του τριφυλλιού του λειμώνιου (*Trifolium pratense* L.), του φλέου του λειμώνιου (*Phleum pratense* L.), της φεστούκας της λειμώνιου (*Festuca pratensis huds.*), της δαχτυλίδος της στρογγυλόμορφης (*Dactylis glomerata* L.) και της αγγλικής αίρας της πολυετούς (*Lolium perenne* L.) από την 1η Ιανουαρίου 1996 μέχρι το έτος 1998 καθώς και αυτές που προβλέπονται για το έτος 1999.

3.2.22. Λυκίσκος

3.2.22.1.Παγκόσμια αγορά

367. Για το έτος 1999, η παγκόσμια έκταση που καλλιεργήθηκε με λυκίσκο φθάνει περίπου σε 58 000 εκτάρια, από τα οποία 52 000 εκτάρια καλλιεργούνται στις χώρες μέλη της διεθνούς επιτροπής καλλιέργειας του λυκίσκου (ΔΕΚΛ) και στα κράτη μέλη παραγωγής της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Σημαντική είναι επίσης και η παραγωγή της Κίνας για την οποία όμως δεν υπάρχουν ακριβή αριθμητικά στοιχεία.
368. Όσον αφορά τη ΔΕΚΛ και την Ευρωπαϊκή Ένωση, οι εκτάσεις που καλλιεργήθηκαν με λυκίσκο μειώθηκαν κατά 4 % το 1999, δηλαδή, κατά $\pm 1\ 900$ εκτάρια – ιδίως στη Γερμανία ($\pm 1\ 400$ εκτ.) -, ± 900 εκτάρια στις Ηνωμένες Πολιτείες, ± 230 εκτάρια στο Ηνωμένο Βασίλειο και ± 200 εκτάρια στη Σλοβενία. Αντίθετα, σε άλλες χώρες, όπως στην Αυστραλία, στη Ρωσία, στη Δημοκρατία της Τσεχίας και στην Πολωνία, οι εκτάσεις που καλλιεργούνται με λυκίσκο αυξήθηκαν.
369. Με 1 875 000 Ztr περίπου, η παγκόσμια συγκομιδή του 1999 ήταν ελαφρώς χαμηλότερη (- 1 %) από αυτή του 1998. Η ποιότητα της παραγωγής είναι καλύτερη με περιεκτικότητα σε άλφα οξέα 7,80 % και παραγωγή άλφα οξέων 7 310 τόνων (7 026 τόνοι το 1998). Η απόδοση είναι μεγαλύτερη κατά 3,18 % από αυτήν της συγκομιδής του 1998 και μεγαλύτερη κατά 18 % από το μέσο όρο των είκοσι τελευταίων ετών.

⁹² ΕΕ L 175 της 14.7.2000, σ. 67.

⁹³ ΕΕ L 131 της 1.6.2000, σ. 4

370. Σε παγκόσμιο επίπεδο, η παραγωγή μύρας που προβλέπεται για το 2000 ανέρχεται σε 1 337 εκατ. εκατόλιτρα. Η προσθήκη λυκίσκου 5,5 γρ. άλφα οξέων/hl μύρας στις ζυθοποιίες απαιτεί τη χρησιμοποίηση 7 354 τόνων περίπου άλφα οξέων· η ποσότητα άλφα που παρήχθη κατά τη διάρκεια της συγκομιδής 1999 είναι, επομένως, ελαφρώς ελλειμματική (44 τόνοι) σε σχέση με τις ανάγκες.
371. Επιπλέον, οι ζυθοποιίες διαθέτουν ακόμη αποθέματα που τους επιτρέπουν να καλύψουν παραγωγή πολλών μηνών. Πρέπει επίσης να σημειωθεί ότι χρειάζονται λιγότερα άλφα οξέα απ' ό,τι προηγούμενως, λόγω της τάσης που υπάρχει για παραγωγή λιγότερο πικρής μύρας σε συνδυασμό με τη συνεχή τεχνολογική πρόοδο.

3.2.22.2. Κοινοτική αγορά

372. Στην Ένωση, ο λυκίσκος καλλιεργείται σε οκτώ κράτη μέλη (Βέλγιο, Γερμανία, Ισπανία, Γαλλία, Ιρλανδία, Αυστρία, Πορτογαλία και Ηνωμένο Βασίλειο). Η Γερμανία συγκεντρώνει το 80 % της κοινοτικής έκτασης που καλλιεργείται με λυκίσκο, η οποία ανέρχεται συνολικά σε 22 686 εκτάρια το 1999. Σε σχέση με τη συγκομιδή του 1998, οι εκτάσεις μειώθηκαν κατά $\pm 1\,700$ εκτάρια, δηλαδή, κατά - 7 %.
373. Σε ποσοτικούς όρους, με 692 409 Ztr, η συγκομιδή 1999 ήταν κατά πολύ χαμηλότερη από εκείνη του 1998 (-8 %). Αντίθετα, η μέση απόδοση ανά εκτάριο πλησίαζε περισσότερο προς την προηγούμενη συγκομιδή, δηλ. 1,53 t/ha ή 30,6 Ztr/ha. Η παραγωγή ήταν καλής ποιότητας και η περιεκτικότητα σε άλφα οξέα 7,38 % κατά μέσο όρο στο σύνολο της Κοινότητας για όλες τις ποικιλίες και αντιστοιχούσε σε 2 554 τόνους άλφα οξέων - 113 kg/ha – για την παραγωγή ζύθου το 2000.
374. Συνολικά, η μέση τιμή του λυκίσκου που πωλήθηκε στο πλαίσιο συμβάσεων ανέρχεται σε 191 ευρώ/Ztr, δηλ. 6 ευρώ/Ztr λιγότερο απ' ό,τι ίσχυε για τη συγκομιδή του 1998. Η μέση τιμή του λυκίσκου που πωλήθηκε στην ελεύθερη αγορά αυξήθηκε σημαντικά (από 92 ευρώ/Ztr το 1998 σε 156 ευρώ/Ztr το 1999).
375. Στο πλαίσιο της κοινής οργάνωσης της αγοράς του λυκίσκου, χορηγείται ενίσχυση στους παραγωγούς λυκίσκου για να μπορέσουν να επιτύχουν ένα λογικό επίπεδο εισοδήματος. Το Συμβούλιο καθόρισε την ενίσχυση σε 480 ευρώ ανά εκτάριο για όλες μαζί τις ποικιλίες από τη συγκομιδή του 1996, για πενταετή περίοδο. Το ίδιο ποσό ενίσχυσης χορηγείται για τις εκτάσεις που ετέθησαν προσωρινά σε αγρανάπαυση ή στις οποίες πραγματοποιήθηκε εκρίζωση. Οι εκτάσεις αυτές ανέρχονται συνολικά το 1999 σε 1 546 εκτάρια, από τα οποία τα 1 174 βρίσκονται στη Γερμανία.
376. Από τις εκτιμήσεις για τη συγκομιδή του 2000 προκύπτει ότι η κοινοτική παραγωγή θα είναι ελαφρώς υψηλότερη απ' αυτή του προηγούμενου έτους.

3.2.22.3. Κύριες νομοθετικές και πολιτικές εξελίξεις

377. Στις 14 Δεκεμβρίου του 2000, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή ενέκρινε πρόταση για διετή παράταση του ισχύοντος καθεστώτος ενισχύσεως στη παραγωγή που θεσπίστηκε στην κοινή οργάνωση αγοράς για το λυκίσκο. Δεδομένου ότι το καθεστώς αυτό επέτυχε να ενθαρρύνει την προσαρμογή της παραγωγής στη ζήτηση, η πρόταση δεν προβλέπει να αλλάξει το ισχύον ποσοστό ενίσχυσης στους παραγωγούς λυκίσκου

που ανέρχεται σε 480 ευρώ/εκτάριο. Επίσης, η Επιτροπή προτείνει να επανεξεταστεί το καθεστώς για το λυκίσκο στο σύνολό του σε μία έκθεση που θα δημοσιευτεί πριν από την 31η Δεκεμβρίου του 2002. Η αποτελεσματικότητα των "ειδικών προσωρινών μέτρων" που εφαρμόζονται στο καθεστώς για το λυκίσκο – δηλαδή, προσωρινή παύση καλλιέργειας και μόνιμη εκρίζωση – θα ληφθεί υπόψη σ' αυτήν την επανεξέταση, δεδομένου ότι τα μέτρα λήγουν το 2002. Στην αναθεώρηση αυτή θα εξεταστεί επίσης ο ενδεχόμενος αντίκτυπος στον τομέα της διεύρυνσης της Ευρωπαϊκής Ένωσης, δεδομένου ότι ορισμένες από τις υποψήφιες χώρες είναι σημαντικοί παραγωγοί λυκίσκου. Η πρόταση αυτή πρόκειται να εγκριθεί από το Συμβούλιο των Υπουργών της ΕΕ και θα εφαρμοστεί από την 1η Ιανουαρίου του 2001.

3.2.23. Ζωντανά φυτά και προϊόντα ανθοκομίας

378. Ο τομέας αυτός χαρακτηρίζεται από μεγάλη ποικιλία προϊόντων που καλύπτονται από κοινή οργάνωση αγοράς: βολβοί και κρεμμύδια, ζωντανά φυτά (διακοσμητικά φυτά καθώς και προϊόντα φυτωρίων), κομμένα άνθη και φυλλώματα. Η κοινή οργάνωση αγοράς περιλαμβάνει κανόνες ποιότητας και δασμούς, χωρίς άλλο ειδικό μέτρο προστασίας κατά την εισαγωγή, με εξαίρεση ενδεχόμενα μέτρα διασφάλισης. Εξάλλου, το Συμβούλιο ενέκρινε το 1996 για 3ετή περίοδο (1997, 1998, 1999) ένα πρόγραμμα προώθησης με κοινοτική χρηματοδότηση ύψους 15 εκατ. ευρώ ετησίως, η οποία θα μπορούσε να φθάσει μέχρι το 60 % του πραγματικού κόστους των ενεργειών που εφαρμόζονται από ομάδες που είναι αντιπροσωπευτικές των δραστηριοτήτων αυτού του τομέα, με σκοπό να αυξηθεί η κατανάλωση των κοινοτικών προϊόντων εντός της Ευρωπαϊκής Ένωσης.
379. Κατά τη διάρκεια των τελευταίων ετών, ο τομέας, τόσο σε επίπεδο της παραγωγής όσο και του εμπορίου, σημειώνει σημαντική αύξηση. Το 1999, η κοινοτική παραγωγή έφθασε περίπου σε 13,5 δισεκατ. ευρώ.
380. Η συνολική έκταση που καλύπτεται από τη διακοσμητική ανθοκομία είναι της τάξης των 115 000 εκταρίων, με κυριότερο παραγωγό τις Κάτω Χώρες.
381. Οι κοινοτικές εισαγωγές προέλευσης τρίτων χωρών αντιπροσωπεύουν σε αξία το 7 % περίπου της παραγωγής της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Το 1999, οι εισαγωγές αυτές ανήλθαν σε 353 000 τόνους (αξίας 1 015 εκατ. ευρώ), το οποίο αντιπροσωπεύει αύξηση σε σχέση με το 1990 97 % περίπου. Το ήμισυ σχεδόν των εν λόγω ποσοτήτων ήταν νωπά κομμένα άνθη, δεδομένου ότι στον τομέα αυτό η Ένωση αποτελεί τη σημαντικότερη αγορά στον κόσμο. Πρέπει να σημειωθεί ότι τα περισσότερα από τα άνθη αυτά (περίπου το 80 %) εισάγονται αδασμολόγητα, στο πλαίσιο συμφωνιών που συνήφθησαν με τις τρίτες χώρες, όπως είναι το σύστημα γενικευμένων προτιμήσεων με τις χώρες της Κεντρικής και της Νότιας Αμερικής ή με τις χώρες ΑΚΕ στο πλαίσιο της σύμβασης Lomé.
382. Για ορισμένα κομμένα άνθη (τριαντάφυλλα και γαρύφαλλα), η δασμολογική απαλλαγή χορηγείται σε πέντε μεσογειακές χώρες (Κύπρος, Υπεριορδανία και Λωρίδα της Γάζας, Ισραήλ, Ιορδανία και Μαρόκο), στο πλαίσιο ποσοστώσεων και υπό τον όρο να εφαρμόζεται μία ελάχιστη τιμή κατά την εισαγωγή.
383. Η Κένυα έγινε ο κύριος προμηθευτής της Ένωσης σε κομμένα άνθη (35 700 τόνοι), ακολουθούμενη από το Ισραήλ (33 700 τόνοι) και την Κολομβία (26 700 τόνοι).

384. Μεταξύ των άλλων χωρών των κυριότερων 10 προμηθευτών της Ένωσης, για το σύνολο του τομέα, αναφέρεται η Κόστα Ρίκα και οι ΗΠΑ ως κύριοι προμηθευτές σε φυλλώματα· ο Ισημερινός και η Ζιμπάμπουε, των οποίων οι ποσότητες που εξήχθησαν προς την ΕΕ αυξήθηκαν πολύ το 1999 (αντίστοιχα +22 % και +17 % σε σχέση με το 1998). Η Πολωνία αύξησε κατά 20 % τις εξαγωγές ζωντανών φυτών και προϊόντων φυτωρίων προς την ΕΕ.
385. Οι τιμές κατά την εισαγωγή των νωπών κομμένων ανθέων μειώθηκαν κατά 9 % σε σχέση με αυτές του 1998· η πτώση αυτή είναι εντονότερη απ' ό,τι κατά τα έτη 1995-1998 και αυξάνει, κατά συνέπεια, τον ανταγωνισμό με την παραγωγή της ΕΕ.
386. Οι συνολικές κοινοτικές εξαγωγές προς τις τρίτες χώρες ανέρχονται, το 1999, σε 362 000 τόνους περίπου, αξίας 1 186 εκατ. ευρώ, παρουσιάζουν δηλαδή αύξηση κατά 10 % σε σχέση με το 1998. Αφορούν, κατά σειρά προτεραιότητας: τα ζωντανά φυτά και τα προϊόντα φυτωρίου, τα νωπά κομμένα άνθη, τους βολβούς και τα φυλλώματα. Οι εξαγωγές κομμένων ανθέων σημείωσαν, το 1999, αύξηση κατά 17 % (371 εκατ. ευρώ) σε σχέση με τα έτη 1995-1998 κατά τα οποία παρέμεναν στάσιμες στα 310 εκατ. ευρώ περίπου.
387. Το ισοζύγιο του εξωτερικού εμπορίου για το σύνολο του εν λόγω τομέα είναι θετικό από χρηματοοικονομική άποψη (± 170 εκατ. ευρώ) για το έτος 1999, και επίσης θετικό σε ποσοτικούς όρους (9 400 τόνοι). Αυτό οφείλεται σε δύο υποτομείς, δηλ. στους βολβούς και στα ζωντανά φυτά, για τους οποίους το εξαγωγικό πλεόνασμα ανέρχεται αντίστοιχα σε 278 εκατ. ευρώ και 219 εκατ. ευρώ.

3.3. Ζωοτροφές

388. Για τη διατροφή των ζώων χρησιμοποιούνται σημαντικές ποσότητες γεωργικών προϊόντων. Ο τομέας αυτός αποτελεί κύρια δυνατότητα διάθεσης της κοινοτικής παραγωγής σιτηρών και ελαιούχων προϊόντων και επίσης τη σχεδόν αποκλειστική δυνατότητα διάθεσης των μόνιμων λειμώνων και των χορτονομών των αρόσιμων γαιών. Συνολικά, οι ζωοτροφές αποτελούν τον κύριο χρήστη των τριών τετάρτων της χρησιμοποιούμενης γεωργικής έκτασης (ΧΓΕ) της Κοινότητας. Εξάλλου, το σύνολο των ζωοτροφών αντιπροσωπεύει περίπου το 65 % του συνολικού κόστους παραγωγής του χοιρείου κρέατος και του κρέατος πουλερικών.
389. Η συνολική ζήτηση⁹⁴ αυξήθηκε πολύ λίγο κατά το 1999/2000, κυρίως λόγω της στασιμότητας της ζήτησης στους τομείς των χοίρων και των πουλερικών. Η συνολική προσφορά⁹⁵ εξασφαλίζεται κατά το ήμισυ σχεδόν από ζωοτροφές οι οποίες δεν διατίθενται εν γένει στο εμπόριο (βοσκότοποι, άχυρα, προϊόντα που αποθηκεύονται σε σιλό) και που χρησιμοποιούνται κυρίως για τη διατροφή των μηρυκαστικών. Το άλλο ήμισυ, που χρησιμοποιείται για όλα τα ζώα, περιλαμβάνει ζωοτροφές που διατίθενται στο εμπόριο (σιτηρά, υποκατάστατα, πλακούντες κ.λπ. ...), για τις οποίες ο ανταγωνισμός (τιμή, θρεπτική αξία) είναι εντονότερος.

⁹⁴ Περιλαμβάνεται το σύνολο των ζωοτροφών που διατίθενται στο εμπόριο και όσων δεν διατίθενται. Εκτίμηση για την ΕΕ-15.

⁹⁵ Εκτίμηση σύμφωνα με το ισοζύγιο χορτονομών EUROSTAT εκφραζόμενος σε ΜΧ (μονάδα χορτονομής), η οποία είναι ισοδύναμη με την ενέργεια που προκύπτει κατά μέσο όρο από 1kg κριθής.

390. Η συνολική κατανάλωση βασικών εμπορεύσιμων προϊόντων από τα ζώα⁹⁶ εκτιμάται στην Ευρωπαϊκή Ένωση σε 204,5 εκατ. τόνους κατά το 1999/2000, σημειώνει, δηλαδή, αύξηση κατά 0,7 εκατ. τόνους σε σχέση με το 1998/99. Η κατανάλωση αυτή προέρχεται:
- αφενός, από τα εγχώρια προϊόντα που υπολογίζονται σε 150,5 εκατ. τόνους και που μειώθηκαν κατά 1,1 εκατ. τόνους σε σχέση με την προηγούμενη περίοδο εμπορίας, κυρίως, σιτηρών και πρωτεϊνούχων προϊόντων·
 - και, αφετέρου, από τις καθαρές εισαγωγές που εκτιμώνται σε 54,0 εκατ. τόνους και που αυξήθηκαν κατά 1,8 εκατ. τόνους περίπου σε σχέση με την προηγούμενη περίοδο εμπορίας, λόγω της ανάκαμψης των εισαγωγών συμπήκτων κίτρου και μανιόκας.
391. Όσον αφορά τα υποκατάστατα που εισάγονται υπό καθεστώς ποσοτώσεων εισαγωγής, το ποσοστό χρησιμοποίησης των ποσοτώσεων που ανοίχθηκαν για την εισαγωγή μανιόκας αυξήθηκε συνολικά: έφθασε από 52% το 1998 σε 73% για την μανιόκα εισαγωγής Ταϊλάνδης και παρέμεινε σε επίπεδο 3% κατά μέσο όρο για την μανιόκα καταγωγής όλων των άλλων χωρών. Το ποσοστό χρησιμοποίησης της ποσότωσης γλυκοπατάτας καταγωγής Κίνας διατηρήθηκε σε 0% κατά το 1999.
392. Η βιομηχανική παραγωγή συνθέτων ζωοτροφών στην Ευρωπαϊκή Ένωση⁹⁷ εκτιμάται σε 121,3 εκατ. τόνους το 1999, είναι δηλαδή μεγαλύτερη κατά 0,8 εκατ. τόνους από αυτή του 1998· αυτή η γενική εικόνα της κατάστασης κρύβει διαφορές ανάλογα με τους τομείς ζωικής παραγωγής: αύξηση της παραγωγής στον τομέα των βοοειδών (γάλα και βόειο κρέας) και ελαφρά μείωση στους τομείς των χοίρων και των πουλερικών.

Βιομηχανική παραγωγή συνθέτων ζωοτροφών στην ΕΕ ανά κατηγορία ζώων

(σε εκατομμύρια τόνους)

Σύνθετες ζωοτροφές	1998	1999	διαφορά	Διακύμανση σε ποσοστό %
Για το σύνολο των βοοειδών (γάλα και κρέας)	34,3	35,4	1,1	3,2 %
Για χοίρους	43,2	43,1	-0,1	-0,2 %
Για πουλερικά	35,4	35,2	-0,2	-0,7 %
Για άλλα	8,4	8,4	0,0	0,1 %
ΣΥΝΟΛΟ συνθέτων ζωοτροφών	121,3	122,1	0,8	0,7 %

⁹⁶ Καλύπτει το μεγαλύτερο μέρος των ζωοτροφών που μπορούν να διατεθούν στο εμπόριο στην Κοινότητα από τη βιομηχανία παραγωγής συνθέτων ζωοτροφών και από το αγρόκτημα (αυτοκατανάλωση και αγορές πρώτων υλών) και αξιολογείται στον αναλυτικό πίνακα "Ισοζύγιο των εμπορεύσιμων βασικών προϊόντων που καταναλώνονται από τα ζώα (εκτιμήσεις ΕΕ-15)". Πηγή: ΓΔ AGRI.

⁹⁷ Προσωρινά στοιχεία για την ΕΕ-15 χωρίς την Ελλάδα και το Λουξεμβούργο, πίνακας 4.13.7.3, μέρος 2. Πηγή: ευρωπαϊκή ένωση παραγωγών συνθέτων ζωοτροφών (FEFAC).

393. Ανά κράτος μέλος κατά το 1999 και για τη συνολική παραγωγή συνθέτων ζωοτροφών, οι βασικές αυξήσεις σημειώθηκαν στην Ισπανία και στην Ιρλανδία, ενώ οι μεγαλύτερες μειώσεις σημειώθηκαν στη Γαλλία, στη Δανία και στην Ιταλία.
394. Η ενσωμάτωση των σιτηρών⁹⁸ στις σύνθετες ζωοτροφές στην ΕΕ διατηρήθηκε, κατά το 1999, σε 50 εκατ. τόνους περίπου.
395. Ο καθοριστικός παράγοντας για τη σύνθεση των ζωοτροφών εξακολουθεί να είναι οι τιμές των πρώτων υλών και η σχετική τους εξέλιξη, καθώς και το μερίδιο των διαφόρων κατηγοριών ζώων. Για το 2000/01, η κατανάλωση των σιτηρών από τα ζώα θα επιβεβαιωθεί μόνον σε συνάρτηση με την εξέλιξη της ζήτησης ζωικού κεφαλαίου και των τιμών των εισαγομένων προϊόντων. Αυξάνοντας την ανταγωνιστικότητα των σιτηρών έναντι των υποκατάστατων, η εφαρμογή του Προγράμματος Δράσης 2000 θα ενισχύσει το ποσοστό χρησιμοποίησης των σιτηρών στις ζωοτροφές.

⁹⁸ Πίνακας 4.13.7.5, μέρος 2. Πηγή: Ευρωπαϊκή ένωση παραγωγών συνθέτων ζωοτροφών (FEFAC).

**ΙΣΟΖΥΓΙΟ ΤΩΝ ΕΜΠΟΡΕΥΣΙΜΩΝ ΒΑΣΙΚΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ
ΠΟΥ ΚΑΤΑΝΑΛΩΝΟΝΤΑΙ ΑΠΟ ΤΑ ΖΩΑ
(εκτιμήσεις ΕΕ-15)**

σε εκατ. τόνους

ΒΑΣΙΚΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ	Υψος των δασμών κατά την εισαγωγή	1998/99				1999/2000e			
		ΚΑΤΑΝΑΛΩΣΗ ΑΠΟ ΤΑ ΖΩΑ				ΚΑΤΑΝΑΛΩΣΗ ΑΠΟ ΤΑ ΖΩΑ			
		ΕΕ	Εισαγω- γές	Εξαγω- γές	ΣΥΝΟΛΟ	ΕΕ	Εισαγω- γές	Εξαγω- γές	ΣΥΝΟΛΟ
ΣΠΟΡΟΙ ΣΙΤΗΡΩΝ									
Μαλακός σίτος	T	38,7	-	-	38,7	38,5	-	-	38,5
Κριθή	T	29,5	-	-	29,5	30,1	-	-	30,1
Αραβόσιτος	T	27,8	1,5	-	29,2	28,4	0,9	-	29,3
Άλλα	T	12,2	0,9	-	13,1	10,6	1,2	-	11,8
ΣΥΝΟΛΟ ΣΙΤΗΡΩΝ		108,2	2,4	-	110,5	107,6	2,1	-	109,7
ΥΠΟΚΑΤΑΣΤΗΜΑ σιτηρών που αναφέρονται στο πρώην παράρτημα Δ:		<u>20,6</u>	<u>11,9</u>	=	<u>32,5</u>	<u>20,6</u>	<u>13,9</u>	=	<u>34,5</u>
Μανιόκα	6 % C / T	-	3,3	-	3,3	-	4,2	-	4,2
Γλυκοπατάτα	0 C / T	-	-	-	-	-	-	-	-
Γλουτένη αραβοσίτου	0 C	1,6	5,2	-	6,8	1,6	5,1	-	6,7
Πίτουρα	T	11,0	0,1	-	11,1	11,0	0,1	-	11,1
Πλακούντες φύτρων αραβοσίτου	0 C	0,2	0,4	-	0,6	0,2	0,4	-	0,6
Σβόλοι Citrus	0 C	-	0,7	-	0,7	-	1,7	-	1,7
Πολτός αποξηραμένων τεύτλων	0 C	5,4	0,8	-	6,2	5,4	0,8	-	6,2
Κατάλοιπα ζυθοποιίας και απόσταξης	0 C	2,0	0,6	-	2,6	2,0	0,7	-	2,7
Διάφορα υπολείμματα οπωρών	0 C	0,4	0,9	-	1,3	0,4	1,0	-	1,4
ΛΟΙΠΑ "ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗΣ ΑΞΙΑΣ"		<u>1,5</u>	<u>3,4</u>	=	<u>4,9</u>	<u>1,5</u>	<u>3,4</u>	=	<u>4,8</u>
(σύνολο) εκ των οποίων :									
Μελάσα	T	0,9	3,0	-	3,9	0,9	3,0	-	3,8
Φυτικά και ζωικά λίπη	4-17 % C	0,6	0,4	-	1,0	0,6	0,4	-	1,0
ΣΥΝΟΛΟ ΤΡΟΦΙΜΩΝ ΜΕ ΜΕΓΑΛΗ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ ΑΞΙΑ		22,0	15,3	-	37,4	22,1	17,3	-	39,3
ΠΛΑΚΟΥΝΤΕΣ ελαιούχων σπόρων και ισοδύναμο πλακούντων σε σπόρους εκ των οποίων:		<u>8,1</u>	<u>34,8</u>	<u>0,9</u>	<u>42,0</u>	<u>8,5</u>	<u>34,9</u>	<u>0,9</u>	<u>42,5</u>
Σόγια	0 C	1,4	26,9	0,7	27,6	1,0	26,9	0,7	27,2
Κράμβη	0 C	4,8	0,7	0,1	5,4	5,9	0,7	0,1	6,5
Ηλιάνθος	0 C	1,8	2,7	-	4,5	1,6	2,7	-	4,3
Άλλα	0 C	-	4,5	0,1	4,4	-	4,6	0,1	4,5
ΛΟΙΠΑ ΠΡΩΤΕΪΝΟΥΧΑ (σύνολο) εκ των οποίων		<u>13,3</u>	<u>1,5</u>	<u>0,9</u>	<u>13,9</u>	<u>12,4</u>	<u>1,5</u>	<u>0,9</u>	<u>13,0</u>
Πρωτεϊνούχα προϊόντα	2-5 % C	5,5	0,7	-	6,2	4,4	0,7	-	5,1
Αποξηραμένες ζωοτροφές και εξομοιούμενα προϊόντα	0-9 % C	4,8	0,1	0,2	4,7	4,8	0,1	0,2	4,7
Ιχθυάλευρα και κρεατάλευρα	0-2 % C	2,6	0,7	0,7	2,6	2,6	0,7	0,7	2,6
Αποκορυφωμένο γάλα σε σκόνη	T	0,5	-	-	0,5	0,6	-	-	0,6
ΣΥΝΟΛΟ ΤΡΟΦΩΝ ΠΛΟΥΣΙΩΝ ΣΕ ΠΡΩΤΕΪΝΕΣ		21,4	36,3	1,8	55,9	20,9	36,4	1,8	55,5
ΓΕΝΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ ΤΩΝ ΒΑΣΙΚΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ		151,6	54,0	1,8	203,8	150,5	55,8	1,8	204,5
Δείκτες βασικών προϊόντων									
100 = 1994/95									
* δείκτης κατανάλωσης					107,5				107,9
* δείκτης ζήτησης					107,5				107,9

Σημείωση : e = εκτίμηση· T = δασμός από 1.7.1995· C = παγωμένο από την GATT· % = δασμός από 1.7.1995· 0 = απαλλαγμένο δασμών.

3.4. ζωικά προϊόντα

3.4.1. Γάλα και γαλακτοκομικά προϊόντα

3.4.1.1. Παγκόσμια αγορά

396. Σύμφωνα με τις πρώτες εκτιμήσεις, η παγκόσμια παραγωγή γάλακτος (συμπεριλαμβανομένου του γάλακτος αγελάδας, βουβάλας, προβατίνας και αίγας) το 2000 αναμένεται να αυξηθεί κατά 2,5 εκατ. τόνους, για να φθάσει σε 565 εκατ. τόνους, να αυξηθεί, δηλαδή, μόλις κατά +0,5 %. Αναμένεται ότι το μεγαλύτερο μέρος της αύξησης θα προέλθει από την παραγωγή γάλακτος αγελάδας, πράγμα το οποίο δεν συνέβη κατά τα προηγούμενα έτη, όταν η παραγωγή γάλακτος αγελάδας παρέμεινε σχεδόν σταθερή παρά την αύξηση της παραγωγής στην Ωκεανία, διότι η παραγωγή στη Ρωσία και στις άλλες χώρες της Ανατολικής Ευρώπης σημείωνε μείωση.
397. Στην Ασία, η αύξηση της παραγωγής στην Ινδία, όπου το ήμισυ της παραγωγής προέρχεται από γάλα βουβάλας, είχε αναχαιτισθεί σε ορισμένες περιοχές. Κατά το 200, αναμένεται ότι η Ινδία θα υπερβεί τους 79 εκατ. τόνους και θα διατηρηθεί στη δεύτερη μεγαλύτερη χώρα παραγωγής στον κόσμο, μετά από την Ευρωπαϊκή Ένωση, και αφήνοντας πίσω της τις ΗΠΑ. Η αύξηση της παραγωγής στηρίζεται στην αύξηση της εσωτερικής ζήτησης στην Ινδία. Ωστόσο, η κατανάλωση ανά κάτοικο ανέρχεται μόνο σε 82 χιλιόγραμμα ετησίως, δηλαδή, λιγότερο από ένα τέταρτο της κατανάλωσης των δυτικών χωρών. Το Πακιστάν, η άλλη μεγάλη χώρα παραγωγής της περιοχής, θα παραγάγει, το 2000, λίγο περισσότερο από 24 εκατ. τόνους, σημειώνει, δηλαδή, αύξηση κατά 1 εκατ. τόνους ετησίως από το 1994.
398. Στη Λατινική Αμερική, οι περισσότερες χώρες θα αυξήσουν την παραγωγή γάλακτος κατά τη διάρκεια του τρέχοντος έτους. Το 1999, η παραγωγή σε αυτήν την περιοχή του κόσμου είχε υπερβεί τους 59 εκατ. τόνους. Για το 2000, προβλέπεται αύξηση που φθάνει μέχρι πάνω από 60 εκατ. τόνους. Η Βραζιλία είναι συγχρόνως η μεγαλύτερη χώρα παραγωγής γάλακτος της περιοχής (6η στον κόσμο) και ο μεγαλύτερος εισαγωγέας των χωρών Mercosur. Η παραγωγή της Βραζιλίας θα φθάσει τους 23,8 εκατ. τόνους, το 2000, αλλά η εσωτερική κατανάλωση θα απορροφήσει μεγάλη ποσότητα γαλακτοκομικών προϊόντων προέλευσης Αργεντινής και Ουρουγουάης.
399. Στην Ανατολική Ευρώπη, η γαλακτοκομική παραγωγή το 2000 θα παραμείνει συνολικά στο ίδιο επίπεδο με αυτό του 1999, δηλαδή σε 83,3 εκατ. τόνους αλλά με αποκλίσεις ανάλογα με τη χώρα. Στο έδαφος της πρώην Σοβιετικής Ένωσης, η πτώση που παρατηρήθηκε από τη διάλυσή της μειώθηκε το 1999 και είναι πολύ πιθανό ότι στο εξής θα σημειωθεί ελαφρά ανάκαμψη της παραγωγής κατά τα επόμενα έτη. Αντίθετα, η παραγωγή το 2000 στις χώρες της Ανατολικής Ευρώπης (Πολωνία, Ρουμανία, Τσεχία, κ.λπ.) αναμένεται ότι θα συνεχίσει την άνοδο που διαπιστώθηκε το 1997 και το 1998. Εντούτοις, ο εφοδιασμός σε ζωοτροφές παραμένει περιορισμένος και, κατά συνέπεια, το ζωικό κεφάλαιο μειώνεται ακόμη περισσότερο. Η κρίση του ρουβλίου του έτους 1998 κράτησε τη Ρωσία μακριά από τις αγορές: πράγματι, οι εισαγωγές της χώρας αυτής ήταν κατά το 1998 και το 1999 δύο φορές λιγότερες από ό,τι το 1997. Το γεγονός ότι είναι ο μεγαλύτερος αγοραστής βουτύρου εξηγεί το ότι η εν λόγω αγορά παρέμεινε μάλλον υποτονική με πολύ χαμηλές τιμές γύρω στα 1100 USD ανά τόνο. Η αύξηση των τιμών στην

κατανάλωση συνέχισε να αποθαρρύνει την εσωτερική ζήτηση στη Ρωσία. Στα στοιχεία αυτά πρέπει να προστεθεί η νέα τάση των καταναλωτών για κατανάλωση υποκατάστατων που είναι λιγότερο ακριβά, όπως το φυτικό λάδι. Επίσης, οι καταναλωτικές συνήθειες σε αυτή την περιοχή αλλάζουν και προσανατολίζονται προς προϊόντα όπως το γάλα μακράς διάρκειας, τα μαλακά τυριά, τα παγωτά και τα επιδόρπια: αντίθετα, μειώνεται η κατανάλωση των παραδοσιακών γαλακτοκομικών προϊόντων.

400. Στις Ηνωμένες Πολιτείες, το 2000, αναμένεται ότι η παραγωγή θα αυξηθεί κατά 2,3%, μετά από μια πενταετή περίοδο σχεδόν πλήρους σταθερότητας, παρά τη χρησιμοποίηση της σωματοτροπίνης των βοοειδών, η οποία, σε ένα πρώτο στάδιο, είχε οδηγήσει σε προβλέψεις για θεαματική αύξηση της παραγωγής και που, στη συνέχεια, αποδείχθηκε απογοητευτική. Στον Καναδά, η παραγωγή παραμένει αμετάβλητη λόγω της διατήρησης των ποσοτώσεων γάλακτος για μεταποίηση.
401. Στην Ωκεανία, οι κλιματικές συνθήκες έπαιξαν πολύ ιδιαίτερο ρόλο και για τους δύο μεγάλους παραγωγούς της περιοχής. Σ' αυτήν την περιοχή του κόσμου, η γαλακτοκομική παραγωγή υπόκειται σε κλιματικές συνθήκες που διαφέρουν πολύ από τον ένα χρόνο στον άλλο : το 1996 ήταν πολύ ευνοϊκό, ενώ το 1997 επικράτησε ξηρασία που έπληξε το μεγαλύτερο μέρος της Αυστραλίας, και κατά τη διάρκεια του πρώτου εξαμήνου του 1998, οι κλιματικές συνθήκες ήταν επίσης πολύ δυσμενείς. Οι σχετικά ευνοϊκές τιμές σε σύγκριση με άλλους κλάδους ενθαρρύνουν νέες επενδύσεις στο γαλακτοκομικό τομέα.
402. Στην Αυστραλία, οι μετεωρολογικές συνθήκες ήταν πολύ ευνοϊκές κατά τις τελευταίες περιόδους εμπορίας. Αυτό επέτρεψε να υπερβεί η παραγωγή γάλακτος τους 11 εκατ. τόνους, να σημειωθεί, δηλ., αύξηση κατά +16,8 % από το 1998. Στη χώρα αυτή, οι ζωοτροφές των βοοειδών γαλακτοπαραγωγής εξελίσσονται προς ένα σύστημα που χρησιμοποιεί περισσότερο σύνθετες ζωοτροφές. Οι αρχές της Αυστραλίας εφαρμόζουν ένα νέο καθεστώς στήριξης⁹⁹ το οποίο θα οδηγήσει τους παραγωγούς προς ένα μη επιδοτούμενο σύστημα. Ο επιδιωκόμενος στόχος είναι να αυξηθεί το μέγεθος των εκμεταλλεύσεων ακόμη και αν θα χρειαστεί να μειωθεί ο αριθμός των παραγωγών.
403. Στη Νέα-Ζηλανδία, κατά τη διάρκεια της περιόδου εμπορίας και του 1998/99, η γαλακτοκομική παραγωγή είχε υποστεί τις επιπτώσεις μιας ξηρασίας που οδήγησε σε πτώση κατά 5 %. Το γεγονός αυτό εξηγεί το ότι, το 2000, η ανάπτυξη της παραγωγής θα είναι υπερβολική, εφόσον αυξάνεται κατά 15 % και θα φθάσει τους 12,8 εκατ. τόνους. Έτσι, η γαλακτοκομική παραγωγή ξαναβρήκε την ανοδική της τάση της περιόδου 1995/98, χάρη στις ευνοϊκές μετεωρολογικές συνθήκες για τη βοσκή καθώς και στην ευνοϊκή εξέλιξη των διεθνών τιμών το 1995 και 1996. Η πτώση των διεθνών τιμών αντισταθμίζεται πάντα από την υποτίμηση του νεοζηλανδικού δολαρίου, νομισματική πολιτική την οποία ακολουθεί ενίοτε και η Αυστραλία.

⁹⁹

0,46 AUD/λίτρο γάλακτος για την κατανάλωση και 0,09 AUD/λίτρο γάλακτος για τη μεταποίηση. Οι πληρωμές θα γίνονται ανά τρίμηνο επί οκτώ έτη.

3.4.1.2. Κοινοτική αγορά

404. Αναμένεται ότι το κοινοτικό ζωικό κεφάλαιο γαλακτοπαραγωγής, για τα τέλη του 2000, θα μειωθεί κατά 264 000 αγελάδες (ήτοι - 1,3 %), και θα φθάσει σε 20,9 εκατ. κεφαλές, πράγμα το οποίο θα αντισταθμιστεί εν μέρει από την αύξηση κατά 1,1 % της απόδοσης. Έτσι, η παραγωγή μειώνεται κατά 186 000 τόνους σε 122 εκατ. τόνους. Τα κράτη μέλη προβλέπουν ότι το γάλα που παραδίδεται θα φθάσει σε 114,2 εκατ. τόνους, ήτοι -323 000 τόνοι, το οποίο φαίνεται λογικό μετά την αύξηση κατά 1,4 % που σημειώθηκε το 1999, η οποία οφείλετο κυρίως στην αύξηση που είχε σημειωθεί στο Ηνωμένο Βασίλειο.
405. Το γάλα κατανάλωσης παραμένει αρκετά σταθερό από το 1998, γύρω στα 29 εκατ. τόνους. Η παραγωγή κρέμας για κατανάλωση αναμένεται ότι θα μετατοπιστεί ελάχιστα σε σχέση με το 1999.
406. Η παραγωγή βουτύρου, το 2000, θα μειωθεί ελαφρά μέχρι 1,8 εκατ. τόνους. Η μείωση θα προέλθει από το γάλα γαλακτοκομείου, γιατί το βούτυρο αγροκτήματος παραμένει αμετάβλητο.
407. Αναμένεται ότι η κατανάλωση βουτύρου θα πέσει στο επίπεδο των 1,77 εκατ. τόνων (-0,7 %). Εξάλλου, η κατανάλωση ανά κάτοικο υποχωρεί κατά 1 % και φθάνει σε 4,72 χιλιόγραμμα ανά κάτοικο.
408. Το 2000, η παραγωγή τυριών θα αυξηθεί κατά 135 000 τόνους περίπου σε 6,9 εκατ. τόνους, ήτοι +2 %. Η κατανάλωση το 2000 θα αυξηθεί επίσης κατά 1,3 %, ήτοι +83 000 τόνοι. Αυτό συμβαίνει μετά από την πολύ ήπια αύξηση του 1999 (+30 000 τόνοι), η οποία ήταν η χαμηλότερη από την καθιέρωση του συστήματος των ποσοστώσεων.
409. Η κατανάλωση τυριού ανά κάτοικο συνεχίζει επίσης της άνοδο που είχε διαπιστωθεί στο παρελθόν. Κατά περίεργο τρόπο, στα περισσότερα κράτη μέλη, αυτό το είδος κατανάλωσης μειώνεται, ενώ για την Ένωση στο σύνολό της παρατηρείται άνοδος, χάρη στην αύξηση που σημειώνεται σε ορισμένα κράτη μέλη.
410. Όσον αφορά το γάλα σε σκόνη, αναμένεται ελαφρά ύφεση της παραγωγής κατά 0,3 %, ήτοι περίπου 7 000 τόνοι, για να φθάσει στους 2,1 τόνους. Η πτώση αυτή οφείλεται στην ύφεση που προβλέπεται για την παραγωγή αποκορυφωμένου γάλακτος σε σκόνη η οποία μειώνεται κατά -2,1 % για να κατέβει σε 1,09 εκατ. τόνους, ενώ η παραγωγή πλήρους γάλακτος σε σκόνη αυξάνεται κατά +2,7 %.
411. Η παραγωγή καζεΐνης θα παραμείνει σταθερή γύρω στους 153 000 τόνους. Η παρασκευή συμπυκνωμένου γάλακτος θα υποστεί πτώση κατά 1,1 %, η οποία είναι ελαφρώς χαμηλότερη από την ιστορική τάση του -1,6 %, δηλαδή, το 2000, η παραγωγή θα φθάσει σε 1,29 εκατ. τόνους.
412. Ανάμεσα στα άλλα στοιχεία, πρέπει να αναφερθεί η μείωση του αριθμού αγροκτημάτων γαλακτοπαραγωγής, η οποία είναι πολύ σημαντική, διότι το ποσοστό ετήσιας διακύμανσης μεταξύ 1995 και 2000 για την Ευρώπη των 15 είναι 5,2% (έτσι, το 2000 ο αριθμός των αγροκτημάτων θα φθάσει σε 675 800), ο μέσος αριθμός αγελάδων ανά εκμετάλλευση θα αυξηθεί σε 30,8 και η ποσότητα γάλακτος που παραδίδεται ανά εκμετάλλευση θα φθάσει σε 168,5 τόνους κατά μέσο όρο.

413. Η συνολική κατανάλωση γαλακτοκομικών προϊόντων αυξάνεται στην Ευρωπαϊκή Ένωση από το 1997. Το 2000, θα φθάσει σε 115,6 εκατ. δηλαδή κατά 1% υψηλότερη από ό,τι προηγούμενως. Ο αριθμός αυτός είναι σωρευτικός και αντιπροσωπεύει όλες τις χρήσεις των διαθέσιμων ποσοτήτων γάλακτος.
414. Τα κοινοτικά αποθέματα σημείωσαν ιστορική μείωση το Μάρτιο του 1996, οπότε δεν υπήρχε στα δημόσια αποθέματα σχεδόν κανένας τόνος διαθέσιμος τόσο βουτύρου όσο και αποκορυφωμένου γάλακτος σε σκόνη. Έκτοτε τα αποθέματα αποκορυφωμένου γάλακτος σε σκόνη άρχισαν να αυξάνονται, λόγω της έλλειψης τόσο της εσωτερικής όσο και της εξωτερικής ζήτησης. Στα τέλη του 1999, η τάση αυτή αντιστράφηκε απότομα υπό την επίδραση μιας έντονης αύξησης της ζήτησης, ιδίως στην παγκόσμια αγορά. Αυτή η ευνοϊκή συγκυρία επέτρεψε να διατεθεί όλο το δημόσιο απόθεμα αποκορυφωμένου γάλακτος σε σκόνη, τον Αύγουστο του 2000. Στην περίπτωση του βουτύρου, οι ποσότητες που εισήλθαν στην παρέμβαση ήταν πολύ περιορισμένες κατά το τρέχον έτος· αναμένεται ποσότητα η οποία θα φθάσει γύρω στους 50 χιλ. τόνους.
415. Οι εσωτερικές τιμές των γαλακτοκομικών προϊόντων το 1999 είχαν αποκλίνουσες τάσεις στην αρχή του έτους. Η μέση τιμή του βουτύρου ξεκίνησε στην αρχή του έτους σε 99,4% της τιμής παρέμβασης, ακολούθησε καθοδική πορεία μέχρι τα τέλη Μαΐου (91,3%) και, στη συνέχεια, σταθεροποιήθηκε σ' αυτό το επίπεδο μέχρι τον Αύγουστο, οπότε οι τιμές άρχισαν και πάλι ανοδική πορεία για να καταλήξουν στα τέλη του έτους σε 94,5%. Η τιμή του αποκορυφωμένου γάλακτος σε σκόνη παρέμεινε σχεδόν αμετάβλητη πλησιάζοντας την τιμή παρέμβασης κατά το πρώτο εξάμηνο και, στη συνέχεια, άρχισε να ανεβαίνει έντονα και έφθασε στο επίπεδο του 106% της τιμής παρέμβασης στα τέλη του έτους. Από τότε, η άνοδος συνεχίστηκε και για τα δύο προϊόντα παρέμβασης.
416. Οι επιστροφές που καταβλήθηκαν κατά την εξαγωγή για το γάλα σε σκόνη μειώθηκαν έντονα πολλές φορές, ιδίως κατά τη διάρκεια του θέρους. Η κατάσταση αυτή εξηγείται από την έλλειψη διαθέσιμων ποσοτήτων καθ' όλη τη διάρκεια του έτους, ιδίως για το αποκορυφωμένο γάλα σε σκόνη, και από την έντονη εξωτερική ζήτηση γι' αυτό το προϊόν, η οποία προκάλεσε την εκτίναξη της τιμής του στα ύψη στην παγκόσμια αγορά και από 1400 USD ανά τόνο έφθασε σε 2100 USD ανά τόνο, ξεπερνώντας έτσι την τιμή του πλήρους γάλακτος σε σκόνη η οποία είναι 1900 USD ανά τόνο.
417. Οι εξαγωγές γαλακτοκομικών προϊόντων της Ευρωπαϊκής Ένωσης το 1999 σημείωσαν αύξηση κατά 5,8%, δηλ., κατά 620 χιλ. τόνους σε ισοδύναμο γάλακτος. Το γεγονός αυτό οφείλεται στην επαναχρησιμοποίηση των πιστοποιητικών εξαγωγής η οποία δεν χρησιμοποιούνταν κατά τα προηγούμενα χρόνια στο πλαίσιο των συμφωνιών του γύρου της Ουρουγουάης του ΓΣΔΕ. Για το 2000, προβλέπεται ότι ο όγκος εισαγωγών θα είναι παρόμοιος με αυτόν του 1998. Οι εισαγωγές το 1999 μειώθηκαν σε 3 εκατ. τόνους (συμπεριλαμβανομένων των καζεϊνών και των νωπών προϊόντων). Για το τρέχον έτος, οι προβλέψεις δείχνουν και πάλι ελαφρά μείωση των εισαγωγών.

3.4.2. Βόειο κρέας

3.4.2.1. Εφαρμογή της μεταρρύθμισης του τομέα του βοείου κρέατος

418. Για να μπορέσει να αντιμετωπίσει ο τομέας τις προκλήσεις που τον αναμένουν μετά το έτος 2000, η κοινή οργάνωση της αγοράς στον τομέα του βοείου κρέατος τροποποιήθηκε ριζικά από το Συμβούλιο το Μάιο του 1999 (κανονισμός (ΕΟΚ) αριθ. 1254/1999¹⁰⁰).
419. Η Επιτροπή θέσπισε λεπτομέρειες εφαρμογής σχετικά με το καθεστώς χρηματοδοτήσεων (κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 2342/1999¹⁰¹), το καθεστώς αγοράς σε δημόσια παρέμβαση (κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 562/2000¹⁰²) και το καθεστώς ενισχύσεων στην ιδιωτική αποθεματοποίηση (κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 907/2000¹⁰³).

3.4.2.2. Σήμανση του βοείου κρέατος

420. Ο κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 820/97¹⁰⁴ του Συμβουλίου εισήγαγε ένα προαιρετικό σύστημα σήμανσης του βοείου κρέατος στην ΕΕ, εκτός αν ένα κράτος μέλος επιθυμούσε να εισαγάγει ένα υποχρεωτικό εθνικό σύστημα για το εγχώριο παραγόμενο βόειο κρέας, όπως έκανε η Γαλλία, το Βέλγιο, η Φινλανδία και, αργότερα, η Δανία. Οι τρίτες χώρες μπορούν να υποβάλουν προαιρετικά ανακοινώσεις στην Επιτροπή για οποιεσδήποτε ενδείξεις που μπορούν να αποδείξουν ότι είναι αληθινές.
421. Στις 13 Οκτωβρίου 1999, η Επιτροπή εξέδωσε επίσημα μια έκθεση¹⁰⁵ και προτάσεις¹⁰⁶, οι οποίες καθορίζουν το χρονικό πλαίσιο για την υποχρεωτική σήμανση του βοείου κρέατος στην Κοινότητα. Και οι δύο προτάσεις βασίστηκαν στο άρθρο 152 (δημόσια υγεία) της συνθήκης του Άμστερνταμ, το οποίο σημαίνει ότι ο κανονισμός θα εκδοθεί με κοινή απόφαση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου.
422. Στόχος του προτεινόμενου κανονισμού είναι να αντικαταστήσει τον ισχύοντα κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 820/97 του Συμβουλίου και να θεσπίσει τους γενικούς κανόνες για ένα υποχρεωτικό σύστημα σήμανσης σε δύο στάδια. Το πρώτο στάδιο, για άμεση θέση σε ισχύ προβλέπει την υποχρεωτική ένδειξη στις ετικέτες άμεσα διαθέσιμων στοιχείων που αφορούν:
- Τον κωδικό αναφοράς του βοείου κρέατος και τον τόπο σφαγής και τεμαχισμού του σφάγιου με τον αριθμό έγκρισης των σχετικών εγκαταστάσεων,
 - Την ποιότητα του βοείου κρέατος (π.χ. την κατηγορία του ζώου από το οποίο προήλθε το βόειο κρέας, την ημερομηνία σφαγής και την ιδεώδη περίοδο σίτευσης του κρέατος).

¹⁰⁰ ΕΕ αριθ. L 160, της 26.6.1999, σ. 21

¹⁰¹ ΕΕ αριθ. L 281, της 4.11.1999, σ. 30.

¹⁰² ΕΕ αριθ. L 68, της 16.3.2000, σ. 22.

¹⁰³ ΕΕ αριθ. L 105, της 3.5.2000, σ. 6.

¹⁰⁴ ΕΕ αριθ. L 117 της 7.5.1997, σ. 1, όπως εφαρμόστηκε από τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1141/97 της Επιτροπής, ΕΕ αριθ. L 165, της 21.6.1997, σ. 7.

¹⁰⁵ COM(1999) 486 τελικό, 13.10.1999.

¹⁰⁶ COM(1999) 487 τελικό, 13.10.1999.

423. Η Επιτροπή πρότεινε, από την 1η Ιανουαρίου του 2003, η ετικέτα του βοείου κρέατος να περιλαμβάνει και ακριβείς πληροφορίες για το πού έχει γεννηθεί και εκτραφεί το ζώο (π.χ. πλήρης προέλευση του βοείου κρέατος με την επιλογή να αναφέρεται το όνομα του σχετικού κράτους μέλους ή η ένδειξη “προέλευση: ΕΚ”). Προτάθηκαν επίσης ορισμένες απλουστευμένες ρυθμίσεις για τους κιμάδες βοείου κρέατος και για το βόειο κρέας που εισάγεται από τρίτες χώρες.
424. Από τις αρχές του 2000, η πρόταση για την υποχρεωτική σήμανση του βοείου κρέατος συζητήθηκε στο πλαίσιο της διαδικασίας κοινής απόφασης. Αρχικά, το Κοινοβούλιο ενέκρινε στην ολομέλειά του της 12ης Απριλίου 2000¹⁰⁷, κατόπιν της πρώτης ανάγνωσης, τις τροποποιήσεις της πρότασης της Επιτροπής. Στις 17 Μαΐου του 2000, η Επιτροπή υπέβαλε τροποποιημένη πρόταση¹⁰⁸, λαμβάνοντας υπόψη αυτές τις τροποποιήσεις οι οποίες έγιναν αποδεκτές από την ολομέλεια της Επιτροπής.
425. Το Συμβούλιο ενέκρινε την πρώτη κοινή θέση στις 6 Ιουνίου 2000¹⁰⁹ και η Επιτροπή δημοσίευσε μια ανακοίνωση για την εν λόγω κοινή θέση στις 8 Ιουνίου 2000¹¹⁰, υποστηρίζοντας τη θέση του Συμβουλίου. Το Κοινοβούλιο προέβη στη δεύτερη ανάγνωση, στις 6 Ιουλίου 2000¹¹¹, όπου η κοινή θέση του Συμβουλίου έγινε αποδεκτή με δύο σημαντικές τροποποιήσεις που αφορούν την ένδειξη της προέλευσης των κιμάδων βοείου κρέατος και τη διαγραφή της ένδειξης της κατηγορίας του ζώου από το οποίο προήλθε το βόειο κρέας.
426. Λόγω της βραχείας προθεσμίας για την έγκριση του κανονισμού, το Συμβούλιο Γεωργίας, στη συνεδρίαση της 17ης Ιουλίου 2000, μπόρεσε να αποφασίσει γρήγορα και ομόφωνα υπέρ των τροποποιήσεων του Κοινοβουλίου. Κατά συνέπεια, εγκρίθηκε από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο ο κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1760/2000¹¹², ο οποίος αντικαθιστά τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 820/97 με ένα σύστημα υποχρεωτικής σήμανσης για την καταγωγή του βοείου κρέατος. Το προαιρετικό σύστημα εξακολουθεί να ισχύει για όλες τις άλλες ενδείξεις πλην της καταγωγής.
427. Τα κύρια χαρακτηριστικά του νέου κανονισμού είναι:
- Από την 1η Σεπτεμβρίου 2000, η ετικέτα πρέπει να περιλαμβάνει τις ενδείξεις ενός αριθμού αναφοράς που δηλώνει τη σχέση μεταξύ του κρέατος και του ζώου ή των ζώων και τις λέξεις “τόπος σφαγής (όνομα του κράτους μέλους ή της τρίτης χώρας) (αριθμός έγκρισης)”.
 - Από την 1η Ιανουαρίου του 2002, η ετικέτα πρέπει επίσης να περιλαμβάνει μια ένδειξη του κράτους μέλους ή της τρίτης χώρας γέννησης, όλα τα κράτη μέλη ή τις τρίτες χώρες στις οποίες πραγματοποιήθηκε η πάχυνση και το κρέας μέλος ή την τρίτη χώρα όπου έγινε η σφαγή.
 - Ωστόσο, όταν το βόειο κρέας προέρχεται από ζώα που έχουν γεννηθεί, εκτραφεί και σφαγεί στο ίδιο κράτος μέλος ή στην τρίτη χώρα, η ένδειξη

¹⁰⁷ Κοινή απόφαση 1999/0204 (COD) (Εισηγητής:κος Παπαγιαννάκης), Έγγραφο Α5-88/00.

¹⁰⁸ COM(2000) 301 τελικό.

¹⁰⁹ Έγγραφο 8251/00 αναθ.1, της 6.6.2000.

¹¹⁰ SEC(2000) 956 τελικό, της 8.6.2000.

¹¹¹ Έγγραφο Α5-0193/2000, 6.7.2000.

¹¹² ΕΕ αριθ. L 204, της 11.8.2000, σ. 1.

μπορεί να δίνεται ως “καταγωγή: (όνομα του κράτους μέλους ή της τρίτης χώρας)”.

- Μέχρι την 31η Δεκεμβρίου του 2001, τα κράτη μέλη των οποίων το σύστημα αναγνώρισης και καταγραφής των βοοειδών προβλέπει επαρκείς λεπτομέρειες μπορούν να αποφασίσουν την υποχρεωτική αναγραφή συμπληρωματικών πληροφοριών στην ετικέτα, όσον αφορά το βόειο κρέας που προέρχεται από ζώα που έχουν γεννηθεί, εκτραφεί και σφαγεί στο έδαφός τους.
- Οι ειδικές διατάξεις για τον κιμά βοείου κρέατος, που υπογραμμίζονται ανωτέρω, θα ενισχυθούν με την ένδειξη της καταγωγής από την 1η Ιανουαρίου 2002.
- Παρέκκλιση τρίτης χώρας, το άρθρο 15 του νέου κανονισμού θεσπίζει απλουστευμένες ρυθμίσεις επισήμανσης για το βόειο κρέας που εισάγεται από τρίτες χώρες, οι οποίες δεν μπορούν να ανταποκριθούν στο υποχρεωτικό σύστημα της ΕΕ. Στην περίπτωση αυτή, το βόειο κρέας φέρει επισήμανση με την ένδειξη: “καταγωγή: χώρα εκτός ΕΚ” και “τόπος σφαγής: (όνομα της τρίτης χώρας)”.

428. Η Επιτροπή εξέδωσε επίσης τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1825/2000¹¹³, για τη θέσπιση λεπτομερειών εφαρμογής του νέου βασικού κανονισμού. Τα βασικά στοιχεία είναι:

- Το μέγεθος μιας ομοιογενούς ομάδας ζώων, από την οποία προέρχεται μία παρτίδα βοείου κρέατος, δεν μπορεί να είναι μεγαλύτερο από την ημερήσια παραγωγή μιας εγκατάστασης τεμαχισμού βοείου κρέατος.
- Σύμφωνα με τον βασικό κανονισμό, δίνονται λεπτομέρειες για το πώς μπορούν οι επιχειρηματίες, εκτός από τις βασικές διατάξεις για την επισήμανση που θεσπίζονται στο βασικό κανονισμό, να επισημαίνουν τον κιμά βοείου κρέατος ακριβώς με τον ίδιο τρόπο όπως το σύννηδες βόειο κρέας, εάν το επιθυμούν.
- Οι προαιρετικές προδιαγραφές που έχουν εγκριθεί δυνάμει του προηγούμενου κανονισμού εξακολουθούν να είναι έγκυρες.

3.4.2.3. Η παγκόσμια αγορά κατά το 1999

429. Σύμφωνα με τα δεδομένα της FAO και της Eurostat, η παγκόσμια παραγωγή βοείου κρέατος, η οποία εκτιμάται σε 55,9 εκατ. τόνους για το 1999, αυξήθηκε ελαφρώς κατά 1 % περίπου σε σχέση με το 1998 και αντιπροσωπεύει ακόμη λίγο περισσότερο από το ένα τέταρτο της συνολικής παραγωγής κρέατος.

430. Η παραγωγή βοείου κρέατος της Ευρωπαϊκής Ένωσης, η οποία ανέρχεται το 1999 σε 7,681 εκατ. τόνους, σημείωσε ελαφρά άνοδο κατά 0,5 % σε σχέση με εκείνη του 1998. Σήμερα, η κοινοτική παραγωγή αντιπροσωπεύει περίπου το 13,8 % της παγκόσμιας παραγωγής.

431. Η προσφορά βοείου κρέατος αυξήθηκε στη Βόρεια Αμερική, στη Βραζιλία, στην Αργεντινή και σε ορισμένες χώρες παραγωγής της Ασίας, ιδίως στην Κίνα και στην Ινδία.

¹¹³

ΕΕ αριθ. L 216, της 26.8.2000, σ. 8.

432. Οι Ηνωμένες Πολιτείες παραμένουν ο σημαντικότερος παραγωγός στον κόσμο με μερίδιο της αγοράς 21,6 %. Η παραγωγή τους αυξήθηκε κατά 2 %, λόγω της αύξησης του αριθμού σφαγών ενήλικων ζώων και του βάρους σφαγίου, εξαιτίας των πολύ χαμηλών τιμών των ζωοτροφών.
433. Η άνοδος της παραγωγής στη Βραζιλία μπορεί να αποδοθεί στην υποτίμηση του βραζιλιάνικου réal, πράγμα που οδήγησε στην αύξηση της διεθνούς ζήτησης. Η προσφορά στην Αργεντινή σφάγιων αυξήθηκε μετά από τα πολύ χαμηλά επίπεδα στα οποία έφθασε το 1998, λόγω των δυσχερειών που δημιουργήθηκαν από τον αφθώδη πυρετό.

Παραγωγή βοείου κρέατος

(σε χιλιάδες τόνους βάρους σφαγίων)

Χώρα/ Περιφέρεια	1996	1997	1998	1999	Διακύμανση %	
					1998/97	1999/98
Αργεντινή	2 694	2 705	2 656	2 850	-1,81%	7,30%
Αυστραλία	1 745	1 816	1 955	2 009	7,65%	2,76%
Βραζιλία	6 187	5 922	5 794	6 182	-2,16%	6,70%
Κίνα	3 311	4 104	4 474	4 674	9,02%	4,47%
ΗΠΑ	11 749	11 714	11 803	12 050	0,76%	2,09%
Ινδία	1 370	1 378	1 401	1 421	1,67%	1,43%
Ιαπωνία	555	530	529	515	-0,19%	-2,65%
Ρωσία (πρώην Σοβιετική Ένωση)	2 630	2 394	2 247	2 229	-6,14%	-0,80%
ΕΕ	7 950	7 888	7 646	7 681	-3,07%	0,46%
Μεξικό	1 330	1 340	1 380	1 390	2,99%	0,72%
Κόσμος	54 535	55 169	55 316	55 867	0,27%	1,00%

Πηγές: FAO και Eurostat

434. Το 1999 το κεφάλαιο βοοειδών στον κόσμο αυξήθηκε ελαφρώς. Η αύξηση σημειώθηκε κυρίως στην Κίνα στο επίπεδο των κοπαδιών αγελάδων και χαρακτηρίζεται από σταθερή άνοδο καθώς και στην Ινδία όπου υπάρχει μεγαλύτερη ζήτηση για τα προϊόντα βοείου κρέατος. Πρέπει να σημειωθούν οι αρνητικές τάσεις στη Ρωσία, όπου το κεφάλαιο βοοειδών μειώνεται συνεχώς, λόγω των μόνιμων δυσκολιών στο επίπεδο της αγοράς των ζωοτροφών, και στην Αυστραλία που χαρακτηρίζεται από μεγαλύτερο αριθμό σφαγών λόγω της ξηρασίας του 1998.
435. Στο επίπεδο των εμπορικών συναλλαγών, ο όγκος των εξαγωγών αυξήθηκε κατά 6 %. Η εξέλιξη αυτή οφείλεται στην αύξηση της επισιτιστικής βοήθειας προς τη Ρωσία προέλευσης ΗΠΑ και Ευρωπαϊκής Ένωσης και από την αύξηση των εξαγωγών της Βραζιλίας κατά 40 % λόγω της υποτίμησης του réal και της αύξησης της παραγωγής. Η Αυστραλία έγινε ο σημαντικότερος εξαγωγέας στον κόσμο, λόγω της αύξησης της παραγωγής και της υποτίμησης του αυστραλιανού δολαρίου, πράγμα το οποίο βελτίωσε την ανταγωνιστικότητά της σε διεθνές επίπεδο. Η Νέα Ζηλανδία υπέστη τις επιπτώσεις αυτού του ανταγωνισμού και σημείωσε πτώση των εξαγωγών της. Το ίδιο ισχύει για την Ουρουγουάη, η οποία υπέστη μεγάλο ανταγωνισμό στην αγορά του Mercosur.

436. Οι παγκόσμιες εξαγωγές αυξήθηκαν κατά 5 % περίπου, λόγω της επισιτιστικής βοήθειας στη Ρωσία και της έντονης αύξησης των εισαγωγών της Δημοκρατίας της Κορέας, η οποία οφείλεται στην ανάκαμψη μετά από την οικονομική κρίση. Επίσης, οι εισαγωγές αυξήθηκαν ελαφρώς στις ΗΠΑ, από τις οποίες οι σημαντικότερες προέρχονται από τον Καναδά και από την Νότια Αμερική. Στην Ιαπωνία σημειώθηκε πτώση των εισαγωγών κατά 5 %, λόγω των υψηλών τιμών στις προμηθευτρίες χώρες.
437. Η κατανάλωση βοείου κρέατος σημείωσε άνοδο σε περιοχές όπου η παραγωγή αυξήθηκε και/ή σε περιοχές στις οποίες επικράτησε δυσμενής οικονομική κατάσταση. Καθώς τα δύο αυτά στοιχεία ήταν χαρακτηριστικά για τις Ηνωμένες Πολιτείες, η κατανάλωση ανά κάτοικο, η οποία ήταν ήδη υψηλή, αυξήθηκε ακόμη περισσότερο κατά 1,7 %. Στην Αργεντινή επίσης η κατανάλωση ήταν υψηλότερη λόγω της αύξησης της παραγωγής και των χαμηλών τιμών.
438. Στη Ρωσία, όπου η χαμηλότερη παραγωγή δεν αντισταθμίστηκε πλήρως από τις υψηλότερες εισαγωγές, σημειώθηκε πτώση της κατανάλωσης, καθώς και στην Αυστραλία και στη Νέα Ζηλανδία, όπου η παραγωγή ήταν χαμηλότερη, η οποία συνδέεται με τη μειονεκτική σχέση των τιμών του βοείου κρέατος έναντι των τιμών του χοιρείου κρέατος και των πουλερικών, γεγονός που δημιουργήσε δυσμενές κλίμα για τις εξαγωγές.
439. Οι τιμές του βοείου κρέατος σε παγκόσμιο επίπεδο βελτιώθηκαν ελαφρώς το 1999. Στις Ηνωμένες Πολιτείες, κατά κανόνα, οι τιμές ήταν υψηλότερες από το επίπεδο του 1998, καθώς και στην Αυστραλία λόγω της υποτίμησης του Αυστραλιανού δολαρίου και στη Βραζιλία, λόγω της περιορισμένης προσφοράς αγελάδων και των καθυστερημένων σφαγών εξαιτίας της ξηρασίας.

3.4.2.4. Κοινοτική αγορά

440. Μετά από την κρίση που εμφανίστηκε το 1996 λόγω της ΣΕΒ, η κοινοτική αγορά του βοείου κρέατος συνέχισε την ανάκαμψή της μέχρι το τέταρτο τρίμηνο του 2000. Από τον Οκτώβριο του 2000, μετά από τον εντοπισμό μιας αγελάδας που είχε προσβληθεί από τη ΣΕΒ και που προοριζόταν για τη γαλλική διατροφική αλυσίδα και μετά από την εμφάνιση κρουσμάτων ΣΕΒ σε πολλά κράτη μέλη τα οποία είχαν παραμείνει ανέπαφα από την ασθένεια, εμφανίστηκε μία νέα κρίση της ΣΕΒ με έντονη πτώση της κατανάλωσης και πολλαπλές επιπτώσεις στο σύνολο του κλάδου. Πράγματι, η παραγωγή, παρόλο που αναχαιτίστηκε από τα υγειονομικά μέτρα και τους περιορισμούς των ανωτάτων ορίων των πριμοδοτήσεων που είχαν εισαχθεί με την ευκαιρία αυτής της κρίσης το 1996, παρέμεινε σταθερή το 1999 με ελαφρά αύξηση κατά 0,5% το 1999 και κατά 0,9% το 2000 μέχρι τον Οκτώβριο του 2000. Αυτό υποδεικνύει ότι ο κύκλος της παραγωγής είχε φθάσει το χαμηλότερο σημείο του το 1999 και ότι υπήρχε ελπίδα να αρχίσει η ανοδική πορεία αυτού του κύκλου με αύξηση της παραγωγής και μειώσεις των τιμών κατά τη διάρκεια των προσεχών ετών.
441. Για να εξηγηθεί αυτή η κατάσταση πρέπει να σημειωθεί ότι η πριμοδότηση στη μεταποίηση νεαρών μόσχων συνεχίστηκε το 1999 (μέχρι τον Ιούλιο στο Ηνωμένο Βασίλειο και μέχρι τα τέλη του έτους στη Γαλλία, στην Πορτογαλία και στην Ιρλανδία) με 500 000 περίπου ζώα που αποκλείστηκαν από την παραγωγή κρέατος τα οποία θα έφθαναν στην αγορά ιδίως το 2000. Τέλος οι σφαγές βοοειδών ηλικίας

άνω των 30 μηνών και οι επιλεκτικές σφαγές στο Ηνωμένο Βασίλειο έφθασαν το 2000 σε 1 000 000 περίπου ζώα (ίδιος αριθμός με αυτόν του 1999).

442. Το κοινοτικό κεφάλαιο βοοειδών υπέστη το 1999 ελαφρά μείωση κατά 0,3 % με μείωση του κοπαδιού γαλακτοπαραγωγής (το οποίο αντιπροσωπεύει τα δύο τρίτα του συνολικού αριθμού αγελάδων) κατά 1,5% και άνοδο των θηλαζουσών αγελάδων κατά 1,8 %. Για το 2000, ελπίζεται ότι θα συνεχιστεί η ίδια τάση. Η συρρίκνωση του ζωικού κεφαλαίου γαλακτοπαραγωγής φαίνεται ότι είναι αποτέλεσμα της αύξησης της απόδοσης σε γάλα ανά αγελάδα και της αυστηρότερης εφαρμογής του καθεστώτος των ποσοτώσεων. Αντίθετα, η αύξηση των κοπαδιών των θηλαζουσών αγελάδων οφείλεται στις προσδοκίες των παραγωγών για αύξηση των ποσών των πριμοδοτήσεων που προβλέπονται από το Πρόγραμμα Δράσης 2000.
443. Το 1999 χαρακτηρίζεται από την ανάκαμψη των κοινοτικών εξαγωγών. Η αύξηση κατά 25 % (εξήχθησαν 960 000 τόνοι) είναι συνέπεια της συνέχισης της επισιτιστικής βοήθειας με προορισμό τη Ρωσία, της διάθεσης κρέατος σε χαμηλή τιμή που προέρχεται από τη διάθεση των αποθεμάτων παρέμβασης, από τη συγκράτηση των τιμών της αγοράς και από τις υψηλότερες εξαγωγές προς τη Μέση Ανατολή και την Βόρειο Αφρική. Για το έτος 2000, προβλέπεται μείωση κατά 35 % περίπου (630 000 τόνοι προς εξαγωγή) με αποτέλεσμα ότι, κατά τη διάρκεια των τριών τετάρτων του έτους, οι εσωτερικές τιμές ήταν υπερβολικά υψηλές και, κατά το τελευταίο τρίμηνο του έτους, η κρίση της ΣΕΒ προκάλεσε την πτώση της εξωτερικής ζήτησης.
444. Οι εισαγωγές σημείωσαν επίσης ανάκαμψη κατά το 1999, φθάνοντας σε 430 000 τόνους, αυξήθηκαν, δηλ., κατά 10 % σε σχέση με το 1998. Η αύξηση αυτή είναι αποτέλεσμα της βελτίωσης της κατανάλωσης καθώς και της αύξησης της προσφοράς από την Νότιο Αμερική, ιδίως στη Βραζιλία, στην Αργεντινή και στην Ουρουγουάη οι οποίες είναι οι κύριες προμηθεύτριες χώρες της ΕΕ. Για το 2000, προβλέπεται παρόμοιος όγκος εισαγωγών.
445. Η κατανάλωση κρέατος συνεχίζει να αποκαθίσταται (πάνω από 3 % το 1999 σε σχέση με το 1998) φθάνοντας σε περισσότερο από 20 χιλιόγραμμα ανά κάτοικο και κατ' έτος, πράγμα το οποίο δείχνει ότι αποκαθίσταται η εμπιστοσύνη των καταναλωτών, η οποία ενισχύεται από τα μέτρα επισημάνσης και προώθησης του κρέατος. Η κατανάλωση αυτή, είχε επανέλθει, τον Οκτώβριο του 2000, στα επίπεδά της πριν από την κρίση της ΣΕΒ, παρά τις χαμηλές τιμές για το χοίρειο κρέας. Στη συνέχεια, σημειώθηκε σημαντική πτώση της κατανάλωσης οδηγώντας σε προβλεπόμενη μείωση για το σύνολο του έτους κατά 5 % περίπου.
446. Η τιμή της αγοράς στην παραγωγή για τα χονδρά βοοειδή, η οποία είχε υποστεί πτώση της τάξης του 5 % κατά το τελευταίο τρίμηνο του 1998 λόγω της κρίσης της Ρωσίας και η οποία επωφελήθηκε από την κρίση της διοξίνης που έπληξε το κρέας των πουλερικών και των χοίρων, άρχισε βαθμιαία ανοδική πορεία κατά τη διάρκεια του έτους 1999 και έφθασε σε μέσα επίπεδα ελαφρώς υψηλότερα από εκείνα του 1997 αλλά πάντα χαμηλότερα από την τιμή του 1998. Το 2000, οι τιμές έφθασαν σε πρωτοφανές επίπεδο (υπερβαίνοντας για ένα μεγάλο μέρος του έτους στις τιμές που ίσχυαν πριν από την κρίση της ΣΕΒ) μέχρι να εμφανισθεί η νέα κρίση. Μετά από αυτή την κρίση, σημειώθηκε προοδευτική κατάρρευση των τιμών στα περισσότερα κράτη μέλη και ιδίως στα κράτη μέλη της Κεντρικής και Νότιας Ευρώπης.

447. Τέλος, το πιο αξιοσημείωτο γεγονός αυτού του έτους ήταν η συνέχιση της καλής κατάστασης της αγοράς μέχρι τον Οκτώβριο του 2000 με την πλήρη ρευστοποίηση των αποθεμάτων παρέμβασης που είχαν σωρευτεί κατά τη διάρκεια της προηγούμενης κρίσης της ΣΕΒ. Περίπου 55 % αυτού του βοείου κρέατος διοχετεύθηκε στην εσωτερική αγορά και το υπόλοιπο στις εξαγωγές (ένα μεγάλο μέρος με τη μορφή επισιτιστικής βοήθειας). Για το τελευταίο τρίμηνο του 2000, εμφανίζεται η νέα κρίση, οι επιπτώσεις της οποίας δεν μπορούν να εκτιμηθούν ακόμη.
448. Εν κατακλείδι, το 2000, η κατάσταση της αγοράς του βοείου κρέατος είχε πλησιάσει σε ένα σημείο ισορροπίας, αλλά οι πρόσφατες εξελίξεις που συνδέονται με τη ΣΕΒ αποσταθεροποίησαν έντονα αυτή την αγορά, επιβάλλοντας την εφαρμογή όλων των διαθέσιμων μέσων της αγοράς (ιδιωτική αποθεματοποίηση, δημόσια παρέμβαση, ενισχύσεις κατά την εξαγωγή, πριμοδοτήσεις για τα βοοειδή) και τη θέσπιση νέων μέτρων: την υποχρέωση να υποβάλλονται σε δοκιμή όλα τα ζώα ηλικίας άνω των τριάντα μηνών τα οποία διατίθενται για την κατανάλωση από τον άνθρωπο καθώς και ένα καθεστώς αγοράς ενήλικων ζώων για την καταστροφή του κρέατος, ώστε να δημιουργηθεί μία δυνατότητα διάθεσης για τα ζώα που θέλει να πωλήσει ο παραγωγός, τα οποία όμως δεν μπορούν να προσφερθούν για την κατανάλωση από τον άνθρωπο λόγω έλλειψης ικανότητας για την διενέργεια δοκιμών.
- 3.4.3. *Πρόβειο και αίγιο κρέας*
449. Η Ευρωπαϊκή Ένωση είναι ο δεύτερος μεγαλύτερος παραγωγός πρόβειου και αιγείου κρέατος στον κόσμο μετά από την Κίνα¹¹⁴, ακολουθούμενη από την Αυστραλία, την Νέα Ζηλανδία, την Τουρκία, τη Σαουδική Αραβία και την Ρωσική Κοινοπολιτεία.
450. Η Νέα Ζηλανδία είναι ο μεγαλύτερος εξαγωγέας (πάνω από το ήμισυ των παγκοσμίων εξαγωγών), ενώ δεύτερη είναι η Αυστραλία. Οι εισαγωγές είναι σημαντικές στην ΕΕ (πάνω από το ήμισυ των παγκοσμίων εισαγωγών), στη Σαουδική Αραβία, στις Ηνωμένες Πολιτείες, στην Νότια Αφρική και στην Ιαπωνία. Η ΕΕ είναι επίσης ο δεύτερος μεγαλύτερος καταναλωτής στον κόσμο μετά από την Κίνα.
451. Στην ευρωπαϊκή αγορά, η παραγωγή παρέμεινε σχεδόν σταθερή, με μία ελαφρά πτωτική τάση κατά τα πρόσφατα έτη. Το 2000, αναμένεται ότι η μεικτή εσωτερική παραγωγή θα φθάσει σε 1 146 000 τόνους. Μεταξύ των κυριότερων παραγωγών της ΕΕ, η Γαλλία παρουσιάζει κάθε χρόνο μείωση της παραγωγής. Η Γαλλία παραμένει επίσης ο σημαντικότερος αποδέκτης του εσωτερικού εμπορίου, κυρίως από το Ηνωμένο Βασίλειο.
452. Η ευρωπαϊκή αγορά εισάγει ποσότητα η οποία πλησιάζει το ένα πέμπτο των αναγκών της. Ο κύριος προμηθευτής είναι η Νέα Ζηλανδία, με βασικό αποδέκτη το Ηνωμένο Βασίλειο, αν και παρατηρείται διαφοροποίηση σε πολλά κράτη μέλη.
453. Οι τιμές κυμάνθηκαν σε πολύ καλά επίπεδα κατά τη διάρκεια κυρίως του 1996 και 1997. Η γραφική παράσταση των τιμών για το 1998 αποτελεί ένα καλό καθρέφτη των τάσεων των τιμών κατά τα προηγούμενα έτη: υψηλές τιμές γύρω στα μέσα του

¹¹⁴ Σύμφωνα με τη FAO, αναμένεται ότι η Κίνα θα παραγάγει περίπου 2,5 εκατ. τόνους το 2000. Για τις Ηνωμένες Πολιτείες, προβλέπεται ο χαμηλός αριθμός 0,097 εκατ. τόνους.

έτους και πολύ χαμηλές κατά το πρώτο και το τελευταίο τετράμηνο του έτους. Το 1999 ξεκίνησε σε πολύ χαμηλά επίπεδα, παρουσίασε ανάκαμψη γύρω στο Πάσχα και παρέμεινε σταθερό κατά τη διάρκεια της Άνοιξης. Ωστόσο, οι τιμές κατέρρευσαν στο Ηνωμένο Βασίλειο και στην Ιρλανδία κατά τη διάρκεια του θέρους, λόγω των υψηλών επιπέδων εφοδιασμού. Το φθινόπωρο οι τιμές ήταν χαμηλές και, τον Οκτώβριο, καθιερώθηκαν ενισχύσεις στην ιδιωτική αποθεματοποίηση στο Ηνωμένο Βασίλειο, στην Ιρλανδία και στη Φινλανδία. Το έτος έκλεισε με σχετικά καλά επίπεδα τιμών, λόγω έλλειψης εφοδίων και πολύ υψηλών τιμών στην Ισπανία.

454. Το 2000 χαρακτηρίστηκε από σημαντική ανάκαμψη των τιμών. Ο ευρωπαϊκός μέσος όρος αυξήθηκε χάρη στην ισχυρή σε σχέση με το ευρώ λίρα στερλίνα, στοιχείο το οποίο είχε αντίκτυπο στον υπολογισμό της πριμοδότησης με τη μείωση της εκτιμώμενης αξίας. Η κατάσταση της αγοράς πρόβειου κρέατος έφθασε σε σχετικά σταθερό σημείο για τα περισσότερα κράτη μέλη και για το σύνολο της ΕΕ. Οι περισσότεροι από τους λόγους ανησυχίας που υπήρχαν ένα χρόνο πριν εξέλειψαν: α) Τα επίπεδα της ζήτησης είναι λογικά· β) Οι τιμές του δέρματος βελτιώθηκαν· γ) Τα επίπεδα εφοδιασμού είναι μέτρια ή μειώνονται· δ) Ορισμένες προσπάθειες, όσον αφορά την ποιότητα των αμνών, έχουν θετικό αποτέλεσμα· ε) Μειώνεται ο ανταγωνισμός από άλλα κρέατα σε χαμηλές τιμές.
455. Οι εισαγωγές στην Κοινότητα πραγματοποιούνται κυρίως στο πλαίσιο του Παγκόσμιου Οργανισμού Εμπορίου ή των ποσοστώσεων με μειωμένους δασμούς μαζί με συμπληρωματικές ποσότητες που προβλέπονται στις ευρωπαϊκές συμφωνίες. Για λόγους διαχείρισης της αγοράς, η διαχείριση αυτών των ποσοστώσεων πραγματοποιείται σε ημερολογιακή βάση. Η αυξανόμενη αναλογία κατεψυγμένου κρέατος το οποίο εισάγεται από τη Νέα Ζηλανδία ανησυχεί ορισμένα κράτη μέλη. Η Νέα Ζηλανδία είναι ο κύριος προμηθευτής της ΕΕ, εξάγοντας ποσότητα η οποία πλησιάζει πολύ στην ποσόστωσή της με απαλλαγή δασμών για 226 700 τόνους. Η Αυστραλία είναι ο δεύτερος εξαγωγέας προς την ΕΕ, με λίγο λιγότερους από 19 000 τόνους. Οι υποψήφιες για ένταξη στην Ευρωπαϊκή Ένωση χώρες της Κεντρικής και Ανατολικής Ευρώπης (ιδίως η Ουγγαρία) καθώς και η Ουρουγουάη εξάγουν ποσότητες κάτω των 10 000 τόνων.
456. Η πριμοδότηση στην προβατίνα για την περίοδο εμπορίας 1999 ήταν 21.7 ευρώ, η οποία υπολογίζεται λαμβανομένης υπόψη της διαφοράς μεταξύ της βασικής τιμής του πρόβειου κρέατος (468,785 ευρώ/100 kg) και της τιμής της αγοράς (330,616 ευρώ/100 kg) και η διαφορά αυτή πολλαπλασιάζεται στη συνέχεια επί έναν τεχνικό συντελεστή (0,1569). Οι παραγωγοί που είναι εγκατεστημένοι σε μειονεκτικές περιοχές έλαβαν μία επιπλέον πριμοδότηση, η οποία καλείται πριμοδότηση για τον αγροτικό κόσμο.

3.4.4. *Χοίρειο κρέας*

457. Το 1999, η παγκόσμια παραγωγή χοιρείου κρέατος αυξήθηκε ελαφρώς κατά 0,4 % και έφθασε συνολικά σε 88,4 εκατ. τόνους (πηγή FAO). Η Κίνα παραμένει η πρώτη χώρα παραγωγής στον κόσμο με 39,9 εκατ. τόνους, σημειώνει, δηλαδή, αύξηση κατά 1,5% σε σχέση με το προηγούμενο έτος. Η Ευρωπαϊκή Ένωση παρέμεινε η δεύτερη μεγαλύτερη χώρα παραγωγής στον κόσμο με ετήσια παραγωγή 18.0 εκατ. τόνους, σημείωσε, δηλαδή, αύξηση κατά 2,2% σε σχέση με το 1998. Οι τιμές τις αγοράς που εξακολουθούν να παραμένουν χαμηλές από το θέρους του 1998 οδήγησαν τον κύκλο της παραγωγής προς τα κάτω κατά το δεύτερο ήμισυ του 1999. Το 2000, αναμένεται ότι η παραγωγή θα μειωθεί ακόμη περισσότερο και θα φθάσει σε 17,6 εκατ. τόνους

περίπου (μείωση της τάξης του -2,3%). Η τρίτη σημαντικότερη χώρα παραγωγής χοιρείου κρέατος στον κόσμο ήταν οι ΗΠΑ με 8,8 εκατ. τόνους (+ 1,9%) το 1999.

458. Καθώς η παραγωγή άρχισε να μειώνεται κατά το δεύτερο ήμισυ του 1999, οι τιμές της αγοράς του χοιρείου κρέατος στην ΕΕ άρχισαν να σημειώνουν ανάκαμψη. Ωστόσο, λόγω των πολύ χαμηλών τιμών στις αρχές του 1999, η μέση τιμή παρέμεινε πολύ χαμηλή (112ευρώ/100 kg) και οι κτηνοτρόφοι υπέστησαν σημαντικές ζημιές. Το 2000, οι τιμές της αγοράς βελτιώθηκαν (κατά μέσο όρο 141ευρώ/100kg) και, κατά το έτος αυτό, οι κτηνοτρόφοι μπόρεσαν να αντισταθμίσουν τις ζημιές που υπέστησαν κατά τα προηγούμενα δύο έτη. Κατά τη διάρκεια της περιόδου της υψηλότερης παραγωγής (και των χαμηλότερων τιμών), η Επιτροπή έλαβε ορισμένα μέτρα για να επιχειρήσει να βελτιώσει την κατάσταση της αγοράς, κυρίως με τη μορφή επιστροφών κατά την εξαγωγή και ενισχύσεων στην ιδιωτική αποθεματοποίηση. Οι επιστροφές κατά την εξαγωγή για τα νωπά και κατεψυγμένα προϊόντα ήταν διαθέσιμες μεταξύ Μαΐου του 1998 και Ιουλίου του 2000. Το καθεστώς ενισχύσεων στην ιδιωτική αποθεματοποίηση ίσχυε μεταξύ Σεπτεμβρίου του 1998 και Σεπτεμβρίου του 1999 και επωφελήθηκαν συνολικά από αυτό το καθεστώς 428 000 τόνοι χοιρείου κρέατος. Τον Ιούνιο του 2000, η Επιτροπή ολοκλήρωσε τις διαπραγματεύσεις για την ελευθέρωση των συναλλαγών με τις περισσότερες χώρες ΧΚΑΕ, το οποίο σημαίνει την κατάργηση των επιστροφών κατά την εξαγωγή και των εισαγωγικών δασμών μεταξύ της ΕΕ και αυτών των χωρών.

459. Η κατά κεφαλή κατανάλωση χοιρείου κρέατος αυξήθηκε κατά 2% το 1999 και έφθασε 44,5 kg/έτος. Το 2000, αναμένεται ότι η κατανάλωση θα μειωθεί καθώς μειώνεται η παραγωγή.

460. Το 1999, η ποσότητα χοιρείου κρέατος που εξήχθη από την Ευρωπαϊκή Ένωση ανέρχεται συνολικά σε 1,5 εκατ. τόνους (σε βάρος σφαγίου), πράγμα το οποίο αντιπροσωπεύει αύξηση κατά 25% σε σχέση με το 1998. Οι εισαγωγές αυξήθηκαν κατά 24% και έφθασαν σε 63 000 τόνους το 1999. Η σημαντικότερη χώρα προορισμού για τις εξαγωγές του χοιρείου κρέατος, το 1999, ήταν η Ρωσία με ετήσια ποσότητα 591000 τόνων (το 38% των εξαγωγών της ΕΕ). Δεύτερη έρχεται η Ιαπωνία με 258 000 τόνους, και το Χονγκ Κονγκ μαζί με την Κίνα καταλαμβάνουν την τρίτη θέση με 134 000 τόνους. Το μερίδιο των επιδοτούμενων εξαγωγών αυξήθηκε το 1999, δεδομένου ότι η Ευρωπαϊκή Επιτροπή στήριξε ενεργά τις εξαγωγές. Το 1999, το 50% των εξαγωγών επωφελήθηκε από επιστροφές σε σύγκριση με το 35% το 1998. Το μερίδιο των επιδοτούμενων εξαγωγών θα μειωθεί και πάλι το 2000, καθώς οι δεσμεύσεις στο πλαίσιο της ΓΣΔΕ γίνονται πολύ αυστηρότερες από τον Ιούλιο του 2000.

3.4.4.1. Κύριες νομοθετικές και πολιτικές εξελίξεις (Ρυθμιστικό ταμείο για το χοίρειο κρέας)

461. Τον Απρίλιο του 2000, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή υπέβαλε πρόταση στο Συμβούλιο για την τροποποίηση της κοινής οργάνωσης αγοράς του χοιρείου κρέατος (COM(2000) 193 τελικό). Σκοπός της πρότασης είναι να εισαγάγει ένα ρυθμιστικό ταμείο στον τομέα του χοιρείου κρέατος για να στηρίξει το εισόδημα των κτηνοτρόφων όταν οι τιμές της αγοράς είναι χαμηλές. Το προτεινόμενο ταμείο θα καταστήσει δυνατή τη σταθεροποίηση των εισοδημάτων των παραγωγών με ένα σύστημα εισφορών που θα συγκεντρώνονται κατά τις περιόδους που η βραχυπρόθεσμη οικονομική κατάσταση είναι ικανοποιητική και με ένα σύστημα πληρωμών που θα χορηγούνται σε περιόδους ύφεσης. Για να αντανakλά την πολύ μεγάλη ευθύνη που αναλαμβάνουν οι παραγωγοί ως μέρος της κοινής οργάνωσης της αγοράς του χοιρείου κρέατος,

προβλέπονται διατάξεις για την αυτοχρηματοδότηση των νέων ρυθμίσεων από τους ίδιους τους παραγωγούς και για ρυθμίσεις που πρέπει να συμπεριληφθούν για τον έλεγχο της παραγωγής του χοιρείου κρέατος. Η πρόταση συζητήθηκε επανειλημμένα στο Συμβούλιο· το Νοέμβριο του 2000, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο διατύπωσε τη γνώμη του. Ωστόσο, το Δεκέμβριο του 2000, οι υπουργοί Γεωργίας δεν μπόρεσαν να καταλήξουν σε συμφωνία όσον αφορά την εν λόγω πρόταση

3.4.5. *Κρέας πουλερικών*

462. Από το 1991, η παγκόσμια παραγωγή κρέατος πουλερικών αυξάνεται κανονικά, αλλά με μικρότερο ρυθμό: 7 % ετησίως από το 1991 ως το 1995 και 4,1 % ετησίως από το 1995 έως το 2000. Στις μεγάλες περιοχές παραγωγής, η παραγωγή αυξάνεται με εντονότερο ρυθμό από το μέσο όρο στην Κίνα (6,8 % ετησίως από το 1995 ως το 1999) και στη Βραζιλία (6,2 % ετησίως από το 1995 έως το 1999). Η παραγωγή μειώνεται στη Ρωσία (ΕΠΜ : -7,1 %). Στην Ανατολική Ευρώπη, προσανατολίζεται και πάλι προς τα άνω, από το 1995.

Παραγωγή κρέατος πουλερικών Σε χιλιάδες τόνους									
	Ηνωμένες Πολιτείες	Βραζιλία	Κίνα	Ιαπωνία	Ρωσία	Ουγγαρία	ΕΕ 15	Άλλες	Παγκόσμια Παραγωγή
1995	13 786	4 140	8 440	1 282	859	368	8 042	10 607	47 524
1996	14 522	4 144	9 630	1 249	705	365	8 358	11 456	50 429
1997	14 952	4 562	10 400	1 234	630	372	8 550	12 008	52 708
1998	15 128	4 600	10 700	1 221	640	400	8 740	12 049	53 478
1999	15 981	5 269	11 000	1 190	640	400	8 819	12 587	55 886
Μερίδιο της αγοράς το 1999	28,6	9,4	19,7	2,1	1,1	0,7	15,8	22,5	100,0
2000	16 623	5 577	11 350	1 185	600	405	8 711	13 451	57 902
% ΕΠΜ 1999/95	3,8	6,2	6,8	-1,8	-7,1	2,1	2,3	4,4	4,1
1999 : εκτιμήσεις 2000 : προβλέψεις Πηγές : Κοινότητα Οκτώβριος 2000 και USDA Μάρτιος 2000									

463. Η παγκόσμια αγορά εξακολουθεί να αναπτύσσεται το 2000, χάρη ιδίως στις αυξανόμενες ανάγκες της Ρωσίας, της Κίνας και της Ιαπωνίας. Οι Ηνωμένες Πολιτείες κατέχουν πάντα την πρώτη θέση μεταξύ των χωρών εξαγωγής το 1999 και το 2000, εξαιτίας κυρίως των εξαγωγών μερών χαμηλής αξίας και των διαφόρων προγραμμάτων προώθησης. Η Ρωσία παραμένει η πρώτη χώρα εισαγωγής, αλλά, μολονότι η παραγωγή της δεν αυξάνεται το 1999 και το 2000, αναμένεται ότι θα μειώσει αισθητά τις εισαγωγές της.
464. Η Ευρωπαϊκή Ένωση θα μειώσει την παραγωγή της κατά 1,2 % το 2000. Οι κοινοτικές εξαγωγές αυξήθηκαν έντονα από το 1996 ως το 1998. Και συνεχίζουν να αυξάνονται το 1999 αλλά με χαμηλότερο ρυθμό.
465. Οι τιμές της αγοράς επανασταθεροποιήθηκαν το 2000.
466. Για το κρέας πουλερικών δεν χορηγείται καμία στήριξη στο πλαίσιο της εσωτερικής αγοράς. Τα μέτρα που διέπουν τις συναλλαγές με τις τρίτες χώρες έχουν προσαρμοστεί με σκοπό την τήρηση των κανόνων του ΠΟΕ και ιδίως τη μείωση των εξαγωγών με επιστροφή κατά 30 000 τόνους ετησίως (286 000 τόνοι για το 2000/01). Ο περιορισμός αυτός οδήγησε σε στοχοθέτηση των επιστροφών τόσο σε επίπεδο των χωρών προορισμού όσο και των προϊόντων. Έτσι, το 1999, μόνο για το 31 % των κοινοτικών εξαγωγών χορηγήθηκαν επιστροφές.
467. Στο πλαίσιο των συμφωνιών σύνδεσης (Πολωνία, Ουγγαρία, Δημοκρατία της Τσεχίας, Σλοβακία, Ρουμανία, Βουλγαρία, Χώρες της Βαλτικής και Σλοβενία) εξακολουθούν να εφαρμόζονται ποσοτώσεις κατά την εισαγωγή με μειωμένους δασμούς. Οι παραχωρήσεις αυτές διευρύνθηκαν στο πλαίσιο της προσέγγισης «διπλό μηδέν». Εξάλλου, μπορούν να εισάγονται αδασμολόγητοι 15 500 τόνοι κρέατος κοτόπουλου χωρίς κόκαλα ετησίως και 2 500 τόνοι κρέατος γαλοπούλας, στους οποίους προστίθενται 11.900 τόνοι για το 2000/01 (Ιούλιος/Ιούνιος) στο πλαίσιο των ποσοτώσεων ελάχιστης πρόσβασης με μειωμένους δασμούς καθώς και 2 400 τόνοι στο πλαίσιο άλλων διμερών συμφωνιών (Τουρκία, Ισραήλ).

3.4.6. *Αυγά*

468. Η παγκόσμια παραγωγή αυξήθηκε κατά 4,4 % (ΕΠΜ) από το 1991 ως το 1995. Από το 1995 ως το 1999 συνέχισε να αυξάνεται με ρυθμό 4,1 %. Η αύξηση ήταν μέτρια στις Ηνωμένες Πολιτείες και στην Ευρωπαϊκή Ένωση αναμένεται ότι η παραγωγή θα μειωθεί κατά 0,4 % το 2000, πράγμα που θα επιτρέψει στις ΗΠΑ να καταλάβουν την πρώτη θέση. Στην Κίνα το ποσοστό αύξησης είναι υψηλό: 6,9 % από το 1995 ως το 2000.

Παραγωγή αυγών									
σε εκατομμύρια τεμάχια									
	ΗΠΑ	Μεξικό	Ανατολική Ευρώπη	Ιαπωνία	Ρωσία	Κίνα	ΕΕ 15	Άλλες	Παγκόσμια Παραγωγή
1995	75	26	12	42	34	302	86	94	670
1996	77	26	14	43	32	313	84	98	685
1997	78	28	14	43	32	340	86	98	719
1998	80	30	14	42	33	363	88	95	745
1999	83	32	14	42	33	375	88	98	765
Μερίδιο της αγοράς το 1999	10,8	4,2	1,8	5,5	4,2	49,1	11,5	12,8	100,0
2000	85	33	14	42	32	394	84	107	791
% ΕΠΜ 1999/95	3,2	6,6	3,9	-0,1	-1,3	6,9	-0,7	3,5	4,2
1999 : εκτιμήσεις 2000 : προβλέψεις									
Πηγές : Κοινότητα Οκτώβριος 2000 και ΥΓ των ΗΠΑ Μάρτιος 2000									

469. Οι παγκόσμιες εξαγωγές, αφού αυξήθηκαν από το 1996, σημείωσαν πτώση το 1999 και αναμένεται ότι θα παραμείνουν περίπου σταθερές το 2000. Οι κύριες χώρες εισαγωγής εξακολουθούν να είναι η Ιαπωνία (προϊόντα αυγών) και το Χονγκ Κονγκ (αυγά με κέλυφος). Ο όγκος των κοινοτικών εξαγωγών αυξήθηκε κατά 2,7 % το 1999 και οι πρώτες ενδείξεις για το 2000 δείχνουν ελαφρά αύξηση κατά 1 %.
470. Στην κοινοτική αγορά, το κεφάλαιο των φωτόκων ορνίθων παρέμεινε σταθερό, το 1999 και αναμένεται ότι θα μειωθεί κατά 2,7 % το 2000. Οι τιμές, οι οποίες ήταν χαμηλές μέχρι τις αρχές του έτους 2000, στη συνέχεια, σημείωσαν άνοδο. Από το Πάσχα του 2000, είναι υψηλότερες από τον πολυετή μέσο όρο.
471. Η κοινή οργάνωση της αγοράς είναι παρόμοια με αυτήν του κρέατος πουλερικών.
472. Όσον αφορά τις συναλλαγές, ο ΠΟΕ καθόρισε το όριο των επιστροφών σε 98 800 τόνους σε ισοδύναμο αυγών με κέλυφος για το 2000/01. Από το θέρος του 1995, οι εξαγόμενες ποσότητες παρέμειναν κάτω από το όριο που συμφωνήθηκε στο πλαίσιο του ΠΟΕ.
473. Οι συμφωνίες σύνδεσης που συνήφθησαν με την Πολωνία, την Ουγγαρία, τη Δημοκρατία της Τσεχίας, τη Σλοβακία και τη Βουλγαρία συνεπάγονται μείωση κατά 80 % των δασμών για ορισμένα προϊόντα αυγών. Στο πλαίσιο της ελάχιστης πρόσβασης, ανοίχθηκαν ποσοστώσεις κατά την εισαγωγή με μειωμένους δασμούς για ετήσιο όγκο 157 500 τόνων το 2000/01, οι οποίες κατανέμονται σε τρεις ομάδες

προϊόντων και από τις οποίες χρησιμοποιούνται μόνον αυτές των προϊόντων αυγών και της ωοαλβουμίνης.

474. Στις 19 Δεκεμβρίου, το Συμβούλιο εξέδωσε την πρόταση της Επιτροπής¹¹⁵ η οποία τροποποιεί τον κανονισμό (ΕΟΚ) αριθ. 1907/90 της 26ης Ιουνίου 1990¹¹⁶ σχετικά με ορισμένες προδιαγραφές εμπορίας για τα αυγά, στόχος της οποίας είναι να καταστήσει υποχρεωτική την ένδειξη, στα αυγά και στις συσκευασίες τους, του τρόπου εκτροφής και να απλουστεύσει την κατάταξη των αυγών συγχωνεύοντας τις ισχύουσες κατηγορίες Β και Γ.

3.4.7. *Μέλι*

475. Η παγκόσμια παραγωγή μελιού παρέμεινε σταθερή γύρω στους 1,17 εκατ. τόνους, το 1999. Οι τιμές στην παγκόσμια αγορά προσανατολίστηκαν προς τα κάτω σε σχέση με τις τιμές του προηγούμενου έτους (-14 %).
476. Ο βαθμός αυτάρκειας στην Ευρωπαϊκή Ένωση ήταν 47,4 % κατά τη διάρκεια της περιόδου εμπορίας 1998/99, πράγμα το οποίο αντιπροσωπεύει ελαφρά μείωση σε σχέση με την προηγούμενη περίοδο εμπορίας. Αυτό οφείλεται στη μείωση της παραγωγής και στην αύξηση των εισαγωγών. Η κατανάλωση από τον άνθρωπο παραμένει σταθερή με 0,7 kg κατά κεφαλή ετησίως.
477. Σε εφαρμογή του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1221/97 του Συμβουλίου για τους γενικούς κανόνες εφαρμογής για τις ενέργειες που αποσκοπούν στη βελτίωση της παραγωγής και της εμπορίας του μελιού¹¹⁷, η Επιτροπή εξέδωσε αποφάσεις που εγκρίνουν τα εθνικά προγράμματα για το τέταρτο έτος (περίοδος εμπορίας 2001). Η Επιτροπή υπέβαλε στο Συμβούλιο και στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο έκθεση για την εφαρμογή αυτού του κανονισμού στις αρχές του έτους 2001.

¹¹⁵ COM(2000) 522.

¹¹⁶ ΕΕ L 173 της 6.7.1990, σ. 5.

¹¹⁷ ΕΕ L 173 της 1.7.1997, σ. 1.

4. ΓΕΩΡΓΟΝΟΜΙΣΜΑΤΙΚΟ ΚΑΘΕΣΤΩΣ

4.1. Εξελίξεις κατά το 2000

478. Τα γεωργονομισματικά μέτρα που ελήφθησαν το 2000 περιορίζονται στην εκτέλεση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 2799/98 του Συμβουλίου για τη θέσπιση του γεωργονομισματικού καθεστώτος του ευρώ¹¹⁸, δηλαδή τον καθορισμό των γεωργονομισματικών αντισταθμίσεων για τη μείωση ορισμένων ποσών, σε εθνικό νόμισμα, στη Δανία, στη Σουηδία και στο Ηνωμένο Βασίλειο λόγω της ανατίμησης των οικείων νομισμάτων.
479. Τοιουτοτρόπως, με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 801/2000 της 17ης Απριλίου 2000 καθορίστηκε το ανώτατο ποσό της αντισταθμιστικής ενίσχυσης το οποίο προκύπτει από τις συναλλαγματικές ισοτιμίες της δανικής κορώνας, της σουηδικής κορώνας και της λίρας στερλίνας, οι οποίες εφαρμόζονται στους τομείς του βοείου και του προβείου κρέατος και στα διαρθρωτικά μέτρα¹¹⁹. Τα ποσοστά μείωσης ανέρχονται αντιστοίχως σε 1,3%, 9,3% και 11,9%, τα δε ανώτατα ποσά συμποσοούνται αντιστοίχως σε 0,075, 19,8 και 172 εκατ. ευρώ, τα οποία χρηματοδοτούνται κατά 50% από την Ευρωπαϊκή Ένωση. Η επελθούσα το 1999 αισθητή ανατίμηση της λίρας στερλίνας (4,221% μειούμενο με το τέλος του 2,6%, οπότε διαμορφώνεται σε 1,621%) οδήγησε στον καθορισμό γεωργονομισματικής αντιστάθμισης ύψους 55,21 εκατ. ευρώ, τα οποία χρηματοδοτούνται κατά 50% από την Ευρωπαϊκή Ένωση, υπό τον όρο ότι το κράτος μέλος συμβάλλει ισοδύναμο ποσό [κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 802/2000¹²⁰].
480. Η αντισταθμιστική ενίσχυση για τη Σουηδία και το Ηνωμένο Βασίλειο που προκύπτει από τις ισοτιμίες οι οποίες εφαρμόζονται στις αροτραίες καλλιέργειες καθορίστηκαν από τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1612/2000¹²¹. Η μείωση ανέρχεται αντίστοιχα σε 6,23 και 3,39%· το συνολικό ανώτατο ποσό της ενίσχυσης ανέρχεται αντιστοίχως σε 24,17 και 54,42 εκατ. ευρώ, από τα οποία τα μισά χρηματοδοτούνται από την Ευρωπαϊκή Ένωση. Αντίθετα, με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1611/2000¹²² μειώθηκε, ως επακόλουθο της υποτίμησης της δανικής κορώνας, το ποσό της δεύτερης δόσης της αντισταθμιστικής ενίσχυσης η οποία συνδέεται με τις αροτραίες καλλιέργειες και προκύπτει από την ισοτιμία που εφαρμοζόταν την 1η Ιουλίου 1999. Το συνολικό ποσό διαμορφώθηκε σε 15,06 εκατ. ευρώ, αντί για 17,59 εκατ. ευρώ.
481. Ο κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 2293/2000¹²³ καθόρισε το ανώτατο ποσό της αντισταθμιστικής ενίσχυσης που προκύπτει από τις συναλλαγματικές ισοτιμίες της σουηδικής κορώνας και της λίρας στερλίνας για το λινό και την κάνναβη. Η μείωση είναι αντίστοιχα 3,99% και 5,38%, τα δε συνολικά ανώτατα ποσά ανέρχονται αντιστοίχως σε 0,03 και 0,75 εκατ. ευρώ, τα οποία χρηματοδοτούνται κατά 50% από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

¹¹⁸ EE L 349 της 24.12.1998 σ.1.

¹¹⁹ EE L 96 της 18.4.2000, σ. 34.

¹²⁰ EE L 96 της 18.4.2000, σ. 36.

¹²¹ EE L 185 της 25.7.2000, σ. 36.

¹²² EE L 185 της 25.7.2000, σ. 34.

¹²³ EE L 262 της 17.10.2000, σ.12.

5. Η ΑΓΡΟΤΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΚΑΤΑ ΤΟ 2000

482. Τα σχέδια αγροτικής ανάπτυξης (ΣΑΑ) υποβλήθηκαν προς έγκριση στην Επιτροπή κατά τους τελευταίους μήνες του 1999 και τους πρώτους μήνες του 2000, στις περισσότερες περιπτώσεις εντός της προθεσμίας που προβλέπει ο κανονισμός (ΕΚ) 1257/1999¹²⁴ του Συμβουλίου. Συνολικά υποβλήθηκαν 69 σχέδια. Τα περισσότερα από τα σχέδια αυτά εγκρίθηκαν από την Επιτροπή στη διάρκεια του 2000.
483. Όσον αφορά τις περιοχές των στόχων 1 και 2, στις οποίες τα μέτρα αγροτικής ανάπτυξης έχουν ενταχθεί στον προγραμματισμό των διαρθρωτικών ταμείων, τα κοινοτικά πλαίσια στήριξης (ΚΠΣ) και τα περισσότερα ενιαία έγγραφα προγραμματισμού (ΕΕΠ) εγκρίθηκαν (βάσει του κανονισμού (ΕΚ) 1260/1999¹²⁵ του Συμβουλίου). Στο πλαίσιο των ΚΠΣ εγκρίθηκε στη διάρκεια του 2000 μεγάλο μέρος των επιχειρησιακών προγραμμάτων (ΕΠ). Συνολικά υποβλήθηκαν περίπου 100 έγγραφα προγραμματισμού για τις περιοχές των στόχων 1 και 2.
484. Οι κατευθυντήριες γραμμές της Επιτροπής για την κοινοτική πρωτοβουλία Leader+ εγκρίθηκαν τον Μάιο 2000 και τα κράτη μέλη υπέβαλαν τα προγράμματά τους για έγκριση από την Επιτροπή κατά το δεύτερο εξάμηνο του έτους. Συνολικά υποβλήθηκαν περίπου 70 προγράμματα.

5.1. Βέλγιο

5.1.1. Έγκριση νέων προγραμμάτων

485. Το οριζόντιο πρόγραμμα αγροτικής ανάπτυξης για το Βέλγιο αποβλέπει στη διευκόλυνση της εκμετάλλευσης των γεωργικών εκτάσεων, προσανατολισμένης προς μία ευρύτερη εφαρμογή μεθόδων παραγωγής φιλικών προς το περιβάλλον και προς τη διατήρηση των τοπίων και της βιοποικιλότητας, ενθαρρύνοντας κυρίως τη βιολογική γεωργία και την κατάρτιση σχεδίων επίδειξης και καθεστώτων ενίσχυσης για την διαχείριση των επιχειρήσεων. Το σύνολο των δημοσίων δαπανών του προγράμματος ανέρχεται σε 156,68 εκατ. ευρώ, με συμμετοχή της Ευρωπαϊκής Επιτροπής ύψους 72,31 εκατ. ευρώ από το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Προσανατολισμού και Εγγυήσεων, τμήμα Εγγυήσεων (ΕΓΤΠΕ/Εγγυήσεις). Το ομοσπονδιακό αυτό πρόγραμμα καλύπτει το σύνολο των αγροτικών περιοχών της χώρας, αλλά δεν περιλαμβάνει τα μέτρα αγροτικής ανάπτυξης που συγχρηματοδοτούνται από το ΕΓΤΠΕ/Προσανατολισμός στο Hainaut, περιφέρεια που τυγχάνει μεταβατικής στήριξης από τα διαρθρωτικά ταμεία στο πλαίσιο του στόχου 1. Το πρόγραμμα αυτό συμπληρώνει τα περιφερειακά προγράμματα αγροτικής ανάπτυξης (της Φλάνδρας και της Βαλονίας).

5.1.1.1. Φλάνδρα

486. Το πρόγραμμα αγροτικής ανάπτυξης για τη Φλάνδρα αποσκοπεί στην ανάπτυξη της διαφοροποίησης των γεωργικών και αγροτικών δραστηριοτήτων και της ποιότητας των προϊόντων, καθώς και στην τόνωση της απασχόλησης, ενισχύοντας τον πολυλειτουργικό ρόλο της υπαίθρου μέσω μίας ολοκληρωμένης πολιτικής με άξονα

¹²⁴ ΕΕ L 160 της 26.6.1999, σ. 80.

¹²⁵ ΕΕ L 161 της 26.6.1999, σ. 1.

την αειφόρο ανάπτυξη καθώς και με την προώθηση της προστασίας του περιβάλλοντος, των φυσικών τοπίων και της καλής διαβίωσης των ζώων. Οι δημόσιες δαπάνες στο πλαίσιο του προγράμματος ανέρχονται σε 537,388 εκατ. ευρώ, με συμμετοχή της Ευρωπαϊκής Κοινότητας ύψους 204,123 εκατ. ευρώ από το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Προσανατολισμού και Εγγυήσεων, τμήμα Εγγυήσεων (ΕΓΤΠΕ/Εγγυήσεις).

5.1.1.2. Βαλονία

487. Το πρόγραμμα αγροτικής ανάπτυξης για τη Βαλονία έχει ως γενικό στόχο την εξασφάλιση ευνοϊκών προοπτικών βιωσιμότητας για τη γεωργία της Βαλονίας με την τόνωση των προσπάθειών της για αύξηση της προστιθέμενης αξίας με τη βελτίωση των συνθηκών απασχόλησης και διαβίωσης αλλά και εξασφαλίζοντάς της τα μέσα να ανταποκριθεί στις απαιτήσεις όσον αφορά το περιβάλλον και την ποιότητα των τροφίμων. Οι συνολικές δημόσιες δαπάνες του προγράμματος ανέρχονται σε 227,3270 εκατ. ευρώ, με συμμετοχή της Ευρωπαϊκής Κοινότητας ύψους 83,7581 εκατ. ευρώ από το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Προσανατολισμού και Εγγυήσεων, τμήμα Εγγυήσεων (ΕΓΤΠΕ/Εγγυήσεις).

5.1.2. Αξιολόγηση των παλαιών προγραμμάτων

5.1.2.1. Ομοσπονδιακό Βέλγιο

488. Το μέτρο σχετικά με το καθεστώς ενισχύσεων για την πρόωρη συνταξιοδότηση στον γεωργικό τομέα αποδείχθηκε αναποτελεσματικό. Από την αξιολόγηση φάνηκε ότι η συνέχιση μέτρου του είδους αυτού θα είχε καλύτερα αποτελέσματα αν αφορούσε την εντατική κτηνοτροφία. Από τα υπάρχοντα αριθμητικά στοιχεία προκύπτει ότι τα αποτελέσματα του μέτρου αυτού ήταν μέτρια.
489. Εδώ και πολλά χρόνια εφαρμόζονται παρεμβατικές πολιτικές για τη βελτίωση και την προστασία της υπαίθρου. Στο πλαίσιο αυτό, έχουν τεθεί σε εφαρμογή, από το 1995, γεωργοπεριβαλλοντικά προγράμματα (σχέδια επίδειξης, συμβάσεις διαχείρισης, κλπ.), και πιο συγκεκριμένα μέτρα για την προώθηση της βιολογικής γεωργίας και μιας ολοκληρωμένης γεωργίας, περισσότερο φιλικής προς το περιβάλλον (μείωση των φυτοφαρμάκων και των λιπασμάτων). Στα προγράμματα αυτά έχει προστεθεί και η χορήγηση ενισχύσεων για την ολοκληρωμένη καλλιέργεια οπωρών με σπέρματα (μήλα και αχλάδια).
490. Η πρωτοδότηση ανά εκτάριο για την εφαρμογή πρακτικών βιολογικής γεωργίας στο Βέλγιο γνώρισε σχετικά μεγάλη επιτυχία στη διάρκεια της περιόδου προγραμματισμού 1994-1999 (αριθμός προβλεφθέντων δικαιούχων : 175, πραγματικοί δικαιούχοι : 305· προβλεφθείσα καλλιεργούμενη έκταση : 2 595 εκτάρια, πραγματική καλλιεργούμενη έκταση : 11 300 εκτάρια). Το 1998 εγκρίθηκε παράταση (1999-2000) του καθεστώ ενισχύσεων.
491. Ο αριθμός των γεωργικών εκμεταλλεύσεων που έχουν κοινοποιηθεί αυξήθηκε από 168 το 1994 σε 439 το 1998 και 586 το 1999 (+249%)· ο αριθμός των εκμεταλλεύσεων που λαμβάνουν ενίσχυση στο πλαίσιο του καθεστώ αυξήθηκε από 95 το 1994 σε 330 το 1998.

492. Η πρωτοδότηση ανά εκτάριο για την εφαρμογή ολοκληρωμένων μεθόδων παραγωγής (διακοσμητική φυτοκομία) θεσπίστηκε το 1997 ως νέο μέτρο και γνώρισε σημαντική επιτυχία.

493. Με τη βοήθεια σχεδίων επίδειξης οι παραγωγοί εξοικειώθηκαν με την πρακτική εφαρμογή γεωργοπεριβαλλοντικών τεχνικών και γνώρισαν τα αποτελέσματά τους.

5.1.2.2. Βρυξέλλες-Πρωτεύουσα

494. Μόνο ο κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 951/97 του Συμβουλίου της 20ής Μαΐου 1997¹²⁶ που αποβλέπει στη βελτίωση της μεταποίησης και της εμπορίας γεωργικών προϊόντων τέθηκε σε εφαρμογή κατά την προηγούμενη περίοδο προγραμματισμού. Έξι σχέδια χρηματοδοτήθηκαν (1,110 εκατ. ευρώ) στους τομείς του κρέατος και των καλλωπιστικών φυτών και η υλοποίησή τους αποδείχθηκε ικανοποιητική.

5.1.2.3. Φλάνδρα

495. Η συνέχεια στις γεωργικές δραστηριότητες καθώς και η διαρκής στήριξη διασφαλίστηκαν χάρη στο σταθερό επενδυτικό κλίμα. Οι απαιτούμενες διαρθρωτικές προσαρμογές έγιναν με μεγάλη υπευθυνότητα, από οικονομική και κοινωνική άποψη, στη διάρκεια της περιόδου 1994-1999.

- επιδοτήθηκαν 1 934 επενδυτικά σχέδια που απέβλεπαν σε μείωση του κόστους παραγωγής (βελτίωση των γεωργικών εκμεταλλεύσεων)
- 4 594 επενδυτικά σχέδια επιδοτήθηκαν με κοινωνικοοικονομικό στόχο τη βελτίωση των συνθηκών διαβίωσης και απασχόλησης
- οι εκκαθαρίσεις επιχειρήσεων που επισημάνθηκαν στο φλαμανδικό ταμείο επενδύσεων (VLIF) παρέμειναν σχετικά περιορισμένες (117 για την περίοδο 1994-1999)
- 2 822 επενδύσεις αφορούσαν τη βελτίωση της ποιότητας και τη μετατροπή
- 9 666 σχέδια βελτίωσης εγκρίθηκαν.

496. Ενίσχυση για την εγκατάσταση χορηγήθηκε σε 1 947 νεαρούς γεωργούς.

497. Όσον αφορά την κατάρτιση, οι συνολικές ώρες παροχής κατάρτισης ανήλθαν σε 181 842. 90% των γεωργοπεριβαλλοντικών σχεδίων, τα οποία υλοποιήθηκαν πλήρως ή εν μέρει, αφορούσαν τη βελτίωση της ανταγωνιστικής θέσης του τομέα με την προσαρμογή των απαιτήσεων όσον αφορά την ποιότητα, την καινοτομία και τον εκσυγχρονισμό γενικότερα. Περίπου 54% των συνολικών επενδυτικών δαπανών διατέθηκαν για τον σκοπό αυτό.

5.1.2.4. Βαλονία

498. Τα μέτρα διαφοροποίησης στο πλαίσιο των προηγούμενων προγραμματισμών (στόχοι 1 και 5β) αφορούσαν διάφορες στρατηγικές όπως οι πολλαπλές δραστηριότητες, ο αγροτουρισμός, η δασοκομική ανάπτυξη, η αξιοποίηση της παραγωγής ζωικών προϊόντων.

¹²⁶

EE L 142 της 2.6.1997, σ. 22.

499. Όσον αφορά τις επενδυτικές ενισχύσεις και τις ενισχύσεις για την εγκατάσταση των νέων, οι οποίες συγχρηματοδοτούνται από τον στόχο 5α, είναι απαραίτητες για την αειφόρο ανάπτυξη της γεωργίας στη Βαλονία αλλά η επιτυχία τους εξαρτάται σε μεγάλο βαθμό από τους όρους χορήγησης των ενισχύσεων. Πολύ συχνά γίνεται αναφορά στο πρόβλημα των υποχρεώσεων παρελθόντων ετών και συγκεκριμένα στα σωρευμένα χρέη των γεωργών στις τράπεζες και τους πιστωτικούς οργανισμούς.
500. Όσον αφορά τη μεταποίηση και την εμπορία γεωργικών προϊόντων, ο κανονισμός 951/97 εφαρμόστηκε στο σύνολο της Βαλονίας, αν και τα ποσοστά των ενισχύσεων ήταν διαφοροποιημένα ανάλογα με την περιφέρεια. Όσον αφορά την ορθή πρακτική, πρέπει να επισημανθεί η επιτυχία των πριμοδοτήσεων κεφαλαίου, η οποία αποδεικνύει την εφικτότητα του μέσου στην Βαλονία και η επιτυχία του μέτρου που αφορά τις πατάτες και τα φυτά πατάτας το οποίο άνοιξε στην κυριολεξία το δρόμο για τη διαφοροποίηση στη Βαλονία και πιο συγκεκριμένα στο Hainaut.
501. Στο πλαίσιο της εκ των προτέρων αξιολόγησης διαπιστώθηκε ένα σοβαρό πρόβλημα και συγκεκριμένα ο χαμηλός ποσοτικός αντίκτυπος των εφαρμοζόμενων μέτρων, το οποίο καταδεικνύει τις δυσκολίες που υπάρχουν όσον αφορά την κινητοποίηση των επενδυτών του ιδιωτικού τομέα στη Βαλονία και την άμεση ανάγκη προβληματισμού βάσει συστηματικού και ολοκληρωμένου προγράμματος ανάπτυξης κάθε κλάδου ξεχωριστά.
502. Στον τομέα του περιβάλλοντος, πρέπει να επισημανθούν τα πολύ χαμηλά ποσοστά υλοποίησης των μέτρων για την προστασία του περιβάλλοντος στους στόχους 1, 5β και στην εφαρμογή του κανονισμού 951/97. Ορισμένα από τα αίτια είναι :
- οι γνωστές επιφυλάξεις των γεωργών να ενσωματώσουν τις περιβαλλοντικές πτυχές στις δραστηριότητές τους·
 - η έλλειψη δυναμισμού στην πολιτική επικοινωνίας που οφείλει να συνοδεύει τα μέτρα για την προστασία του περιβάλλοντος (με εξαίρεση τα γεωργοπεριβαλλοντικά μέτρα)·
 - η συχνή έλλειψη κατανόησης του στόχου των μέτρων προστασίας του περιβάλλοντος·
 - οι αντιθέσεις μεταξύ των διαφόρων μέσων που επιδιώκουν τον ίδιο στόχο, οι οποίες προκαλούν σύγχυση στους φορείς και το κοινό στο οποίο στοχεύουν.

5.2. Δανία

5.2.1. Έγκριση νέων προγραμμάτων

503. Το πρόγραμμα αγροτικής ανάπτυξης για τη Δανία αποβλέπει στη δημιουργία των απαιτούμενων προϋποθέσεων για την αειφόρο ανάπτυξη με τη βελτίωση των δυνατοτήτων απασχόλησης για τους αγρότες, την ανάπτυξη νέων γεωργικών προϊόντων και την καλύτερη ενσωμάτωση των περιβαλλοντικών απαιτήσεων σ' ένα αποτελεσματικό γεωργικό και δασοκομικό τομέα. Το κόστος του προγράμματος ανέρχεται σε 944,5 εκατ. ευρώ, με συμμετοχή της ΕΕ ύψους 348.8 εκατ. ευρώ από το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Προσανατολισμού και Εγγυήσεων, τμήμα Εγγυήσεων (ΕΓΤΠΕ/Εγγυήσεις). Το πρόγραμμα καλύπτει το σύνολο της Δανίας. Τα μέτρα για τις μειονεκτικές περιοχές εφαρμόζονται σε 31 μικρά νησιά.

5.3. Γερμανία

5.3.1. Έγκριση νέων προγραμμάτων

5.3.1.1. Ιστορικό και πλαίσιο προγραμματισμού

504. Δεδομένης της ομοσπονδιακής δομής της Γερμανίας θεσπίστηκαν αρκετά περιφερειακά σχέδια καθώς και ένα γενικό πλαίσιο για την αγροτική ανάπτυξη. Η Γερμανία χωρίζεται σε περιφέρειες του στόχου 1 και περιφέρειες εκτός του στόχου 1. Ως εκ τούτου, οι αρχές υπέβαλαν 17 σχέδια αγροτικής ανάπτυξης από τα οποία το ένα αποτελεί το γενικό πλαίσιο, και για την περιφέρεια του στόχου 1 ένα ΚΠΣ και 6 επιχειρησιακά προγράμματα. Στις περιοχές εκτός του στόχου 1 τα μέτρα αγροτικής ανάπτυξης υποβάλλονται σε ένα πρόγραμμα που χρηματοδοτείται από το ΕΓΤΠΕ-τμήμα Εγγυήσεων. Στις περιφέρειες του στόχου 1 τα μέτρα υποβάλλονται είτε στο σχέδιο αγροτικής ανάπτυξης, το οποίο εφαρμόζεται μόνο σε τέσσερα μέτρα που χρηματοδοτούνται από το ΕΓΤΠΕ-τμήμα Εγγυήσεων (γεωργοπεριβαλλοντικά μέτρα, δάσωση, εξισωτικές αντισταθμίσεις) είτε στο επιχειρησιακό πρόγραμμα π.χ. επενδύσεις στις γεωργικές εκμεταλλεύσεις. Επιπλέον, οι γερμανικές αρχές θα υποβάλουν 14 προγράμματα Leader+, εκ των οποίων ένα “πρόγραμμα εθνικού δικτύου”.

5.3.1.2. Κατάρτιση προγραμμάτων και καθορισμός προτεραιοτήτων

505. Η Επιτροπή ενέκρινε το ΚΠΣ για τα διαρθρωτικά ταμεία (2000-2006) στις 19 Ιουνίου 2000. Στο πλαίσιο του ΚΠΣ θα εφαρμοστούν περιφερειακά προγράμματα και τρία θεματικά προγράμματα. Η συμμετοχή του ΕΓΤΠΕ-τμήμα Προσανατολισμού στο ΚΠΣ ανέρχεται σε 3 400 εκατ. ευρώ.

506. Ο γενικός κανονισμός-πλαίσιο για την αγροτική ανάπτυξη στη Γερμανία αποβλέπει στη βελτίωση της ανταγωνιστικότητας της γεωργίας και της δασοκομίας, στη διασφάλιση της απασχόλησης στις αγροτικές περιοχές και στη δημιουργία νέων θέσεων απασχόλησης καθώς και στην περαιτέρω βελτίωση της προστασίας της φύσης και του περιβάλλοντος στις αγροτικές περιοχές. Για να διασφαλιστεί η αειφόρος ανάπτυξη, τα μέτρα στήριξης πρέπει να λαμβάνουν υπόψη τους τις οικολογικές, οικονομικές και κοινωνικές πτυχές της υπαίθρου. Ταυτόχρονα, ο κανονισμός αυτός συμβάλλει σημαντικά στην εναρμόνιση των μέτρων στήριξης με τις γεωργικές διαρθρώσεις του ομοσπονδιακού κράτους και των Länder καθώς και στη βελτίωση της αποτελεσματικότητας της δημόσιας διαχείρισης των οικονομικών πόρων. Τα μέτρα του γενικού κανονισμού-πλαίσιο αποτελούν μέρος των σχεδίων των Länder και χρηματοδοτούνται από ΕΓΤΠΕ. Το σχέδιο πλαίσιο δεν αποτελεί λοιπόν πρόγραμμα αγροτικής ανάπτυξης κατά την έννοια του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1257/1999, έτσι ώστε να μπορεί να ζητηθεί η συγχρηματοδότηση από το ΕΓΤΠΕ. Ο κανονισμός πλαίσιο καλύπτει το σύνολο του εδάφους της Ομοσπονδιακής Δημοκρατίας της Γερμανίας. Ο κανονισμός περιλαμβάνει επίσης μέτρα που συγχρηματοδοτούνται από το τμήμα «Προσανατολισμού» του ΕΓΤΠΕ στις περιοχές του στόχου 1 των διαρθρωτικών ταμείων.

5.3.1.2.1 Baden-Württemberg

507. Το πρόγραμμα αγροτικής ανάπτυξης για το ομόσπονδο κρατίδιο Baden-Württemberg αποβλέπει στην αναζωογόνηση των γεωργικών επιχειρήσεων έτσι ώστε να μπορούν να ανταποκριθούν στις τρέχουσες απαιτήσεις των καταναλωτών, στη διαφοροποίηση

των εισοδημάτων των γεωργικών εκμεταλλεύσεων και στη διασφάλιση της μακροπρόθεσμης βιωσιμότητάς τους, στη βελτίωση του περιβάλλοντος με τη χρησιμοποίηση τεχνικών εκτατικής γεωργίας και στην επέκταση της δασοκομίας. Το σύνολο των δημοσίων δαπανών του προγράμματος ανέρχεται σε 1 888,67 εκατ. ευρώ, συμπεριλαμβανομένης της συνεισφοράς ύψους 763 εκατ. ευρώ από το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Προσανατολισμού και Εγγυήσεων, τμήμα Εγγυήσεων (ΕΓΤΠΕ/Εγγυήσεις).

5.3.1.2.2 Bayern

508. Το πρόγραμμα αγροτικής ανάπτυξης για το ομόσπονδο κρατίδιο Bayern αποβλέπει στην αναδιάρθρωση των εκμεταλλεύσεων για τη βελτίωση των προοπτικών των αγορών, στην ανάπτυξη νέων πηγών εισοδήματος από τη διατήρηση της φύσης και την ανάληψη νέων περιβαλλοντικών υποχρεώσεων, στη διαφοροποίηση της απασχόλησης στις αγροτικές περιοχές, στη βελτίωση της υποδομής στις περιοχές αυτές και στην ανάπτυξη της δασοκομίας. Το σύνολο των δημοσίων δαπανών του προγράμματος ανέρχεται σε 3 269 εκατ. ευρώ, συμπεριλαμβανομένης συνεισφοράς της ΕΕ ύψους 1 634,5 εκατ. ευρώ από το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Προσανατολισμού και Εγγυήσεων, τμήμα Εγγυήσεων (ΕΓΤΠΕ/Εγγυήσεις).

5.3.1.2.3 Brandenburg

509. Το σχέδιο αγροτικής ανάπτυξης για το ομόσπονδο κρατίδιο Brandenburg αφορά τη διασφάλιση της βιώσιμης αγροτικής ανάπτυξης με στόχο τη διατήρηση, την προστασία και την περαιτέρω ανάπτυξη των καλλιεργήσιμων εκτάσεων με την αξιοποίηση, στο σύνολο του εδάφους, των γεωργικών και δασοκομικών εκμεταλλεύσεων. Η υλοποίηση του σχεδίου αυτού θα συμβάλει στη διασφάλιση της βιωσιμότητας και της συνεχούς ανάπτυξης των αγροτικών περιοχών του Brandenburg ως μίας περιοχής που συνδυάζει τις οικονομικές και κοινωνικές δραστηριότητες με το φυσικό περιβάλλον. Ο προϋπολογισμός του προγράμματος αυτού ανέρχεται συνολικά σε 364,20 εκατ. ευρώ. Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή συμβάλλει στη χρηματοδότηση του προγράμματος με τη χορήγηση ποσού 273 εκατ. ευρώ μέσω του Ευρωπαϊκού Γεωργικού Ταμείου Προσανατολισμού και Εγγυήσεων, τμήμα Εγγυήσεων (ΕΓΤΠΕ-Εγγυήσεις).

5.3.1.2.4 Bremen

510. Το πρόγραμμα αγροτικής ανάπτυξης για το ομόσπονδο κρατίδιο Bremen αποβλέπει στη βελτίωση της οικονομικής βιωσιμότητας της γεωργίας, φυτοκομίας και δασοκομίας με τη διαφοροποίηση και την αύξηση της προστιθέμενης αξίας, την ανάπτυξη της υποδομής στις αγροτικές περιοχές, την ανύψωση του βιοτικού επιπέδου και την διαχείριση του περιβάλλοντος. Το σύνολο των δημοσίων δαπανών στο πλαίσιο του προγράμματος ανέρχεται σε 23.966 εκατ. ευρώ, συμπεριλαμβανομένης συνεισφοράς της ΕΕ ύψους 10 500 εκατ. ευρώ από το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Προσανατολισμού και Εγγυήσεων, τμήμα Εγγυήσεων (ΕΓΤΠΕ/Εγγυήσεις).

5.3.1.2.5 Hamburg

511. Το πρόγραμμα αγροτικής ανάπτυξης για το Hamburg αποβλέπει στη δημιουργία περισσότερο ανταγωνιστικών γεωργικών εκμεταλλεύσεων που θα παράγουν προϊόντα που ανταποκρίνονται στα υψηλά περιβαλλοντικά πρότυπα, στην ενίσχυση

των υποδομών στις αγροτικές περιοχές έτσι ώστε να ανταποκρίνονται στις ανάγκες στέγασης, απασχόλησης και ψυχαγωγίας του πληθυσμού και στη στήριξη των γεωργικών εισοδημάτων μέσω πληρωμών για ενέργειες που συμβάλλουν στη βελτίωση του περιβάλλοντος. Το σύνολο των δημοσίων δαπανών για το πρόγραμμα ανέρχεται σε 76 741 εκατ. ευρώ, συμπεριλαμβανομένης συνεισφοράς της ΕΕ ύψους 37.800 εκατ. ευρώ από το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Προσανατολισμού και Εγγυήσεων, τμήμα Εγγυήσεων (ΕΓΤΠΕ/Εγγυήσεις).

5.3.1.2.6 Hessen

512. Το σχέδιο αγροτικής ανάπτυξης του κρατιδίου αυτού προωθεί την ανάπτυξη της γεωργίας αφού στοχεύει στη βιώσιμη και ανταγωνιστική πτυχή του οικονομικού αυτού κλάδου. Ιδιαίτερη σημασία έχει δοθεί στα γεωργοπεριβαλλοντικά μέτρα που διασφαλίζουν την προώθηση των μεθόδων παραγωγής που λαμβάνουν υπόψη τους την προστασία και τη βελτίωση της ποιότητας του περιβάλλοντος καθώς και την προστασία του αγροτικού χώρου. Μεγάλη σημασία δίδεται επίσης σε βιώσιμα μέτρα, με άλλα λόγια σε μέτρα αποτελεσματικά από οικονομική και οικολογική άποψη. Ο προϋπολογισμός του προγράμματος αυτού ανέρχεται συνολικά σε 637,382 εκατ. ευρώ. Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή συμβάλλει στη χρηματοδότηση του προγράμματος αυτού με τη χορήγηση ενίσχυσης ύψους 278,400 εκατ. ευρώ μέσω του Ευρωπαϊκού Γεωργικού Ταμείου Προσανατολισμού και Εγγυήσεων, τμήμα Εγγυήσεων (ΕΓΤΠΕ-Εγγυήσεις).

5.3.1.2.7 Mecklenburg-Vorpommern

513. Το σχέδιο αγροτικής ανάπτυξης του ομόσπονδου κρατιδίου Mecklenburg-Vorpommern έχει ως στόχο, με την εφαρμογή αντισταθμιστικών μέτρων, γεωργοπεριβαλλοντικών και δασοκομικών μέτρων, την προστασία της γεωργίας στις μειονεκτικές περιοχές και, ταυτόχρονα, τη στήριξη της διατήρησης και της ανάπτυξης βιολογικών μεθόδων γεωργικής παραγωγής, με τη λήψη μέτρων για την προστασία της φύσης. Ο προϋπολογισμός του προγράμματος αυτού ανέρχεται συνολικά σε 208,76 εκατ. ευρώ. Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή συμβάλλει στη χρηματοδότηση του προγράμματος αυτού με τη χορήγηση ενίσχυσης ύψους 155,70 εκατ. ευρώ μέσω του Ευρωπαϊκού Γεωργικού Ταμείου Προσανατολισμού και Εγγυήσεων, τμήμα Εγγυήσεων (ΕΓΤΠΕ-Εγγυήσεις).

5.3.1.2.8 Niedersachsen

514. Η διατήρηση ζωντανών αγροτικών χώρων που αξιοποιούν τον πολλαπλό ρόλο της γεωργίας συνιστά τον ευρύ στόχο του προγράμματος «ProLand Niedersachsen» που έχει τεθεί σε εφαρμογή από το ομόσπονδο κρατίδιο Niedersachsen. Με το εν λόγω πρόγραμμα γεωργικής και αγροτικής ανάπτυξης, το ομόσπονδο κρατίδιο Niedersachsen παρουσιάζει ένα σχέδιο το οποίο προσπαθεί να συνδυάσει επωφελώς τόσο μέτρα που αφορούν το γεωργικό τομέα όσο και διατομεακά μέτρα και μέτρα καθαρά περιβαλλοντικά. Τα μέτρα αυτά έχουν ως στόχο να συμβάλουν στην ενίσχυση της οικονομικής ανταγωνιστικότητας και των οικολογικών λειτουργιών των αγροτικών χώρων. Ο προϋπολογισμός του προγράμματος αυτού ανέρχεται συνολικά σε 1 168,450 εκατ. ευρώ. Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή συμβάλλει στη χρηματοδότηση του προγράμματος με τη χορήγηση ενίσχυσης ύψους 544,4 εκατ. μέσω του Ευρωπαϊκού Γεωργικού Ταμείου Προσανατολισμού και Εγγυήσεων, τμήμα Εγγυήσεων (ΕΓΤΠΕ-Εγγυήσεις).

5.3.1.2.9 Nordrhein-Westfalen

515. Το πρόγραμμα αγροτικής ανάπτυξης για το κρατίδιο αυτό αποβλέπει στην παραγωγή ανταγωνιστικών ειδών διατροφής που ανταποκρίνονται σε υψηλά πρότυπα όσον αφορά το περιβάλλον και το βιοτικό επίπεδο, διασφαλίζουν τη διατήρηση του αγροτικού πληθυσμού με τη βελτίωση της υποδομής και των υπηρεσιών και την αύξηση της περιβαλλοντικής αξίας των αγροτικών περιοχών και των δασών. Το συνολικό κόστος του προγράμματος είναι 940 εκατ. ευρώ, συμπεριλαμβανομένης συνεισφοράς της ΕΕ ύψους 302,5 εκατ. ευρώ από το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Προσανατολισμού και Εγγυήσεων, τμήμα Εγγυήσεων (ΕΓΤΠΕ/Εγγυήσεις).

5.3.1.2.10 Rheinland-Pfalz

516. Η πρωτοβουλία για το μέλλον των αγροτικών περιοχών του ομόσπονδου κρατιδίου Rheinland-Pfalz αποβλέπει στη βελτίωση των γεωργικών διαρθρώσεων, στην προώθηση μιας γεωργίας που σέβεται το περιβάλλον και την προώθηση της ανάπτυξης της υπαίθρου. Πρόκειται για την ανάπτυξη ενός ανταγωνιστικού και προσαρμοσμένου στην αγορά γεωργικού τομέα ο οποίος θα φροντίζει παράλληλα για τη διατήρηση των φυσικών πόρων και τη διασφάλιση της βιωσιμότητας. Ο προϋπολογισμός του προγράμματος ανέρχεται συνολικά σε 589.694 εκατ. ευρώ, εκ των οποίων 279,200 εκατ. ευρώ θα χορηγηθούν από την Ευρωπαϊκή Κοινότητα μέσω του Ευρωπαϊκού Γεωργικού Ταμείου Προσανατολισμού και Εγγυήσεων-τμήμα Εγγυήσεων (ΕΓΤΠΕ-Εγγυήσεις).

5.3.1.2.11 Saarland

517. Το σχέδιο αγροτικής ανάπτυξης του Saarland έχει ως στόχο τη διατήρηση και τη βελτίωση της οικονομικής και οικολογικής σταθερότητας του γεωργικού και δασοκομικού τομέα για τη διασφάλιση της ζωτικότητας της υπαίθρου. Ο προϋπολογισμός του προγράμματος ανέρχεται συνολικά σε 79,020 εκατ. ευρώ, εκ των οποίων 36,800 εκατ. ευρώ χορηγούνται από την Ευρωπαϊκή Κοινότητα μέσω του Ευρωπαϊκού Γεωργικού Ταμείου Προσανατολισμού και Εγγυήσεων-τμήμα Εγγυήσεων (ΕΓΤΠΕ-Εγγυήσεις).

5.3.1.2.12 Sachsen

518. Το πρόγραμμα αγροτικής ανάπτυξης για το ομόσπονδο κρατίδιο Sachsen έχει τους ακόλουθους στόχους: την αναδιάρθρωση των γεωργικών εκμεταλλεύσεων μέσω καθεστώτων πρόωρης συνταξιοδότησης, τη διασφάλιση της συνεχούς βιωσιμότητας των γεωργικών εκμεταλλεύσεων στις μειονεκτικές περιοχές και τη στήριξη των τοπικών κοινοτήτων, τη λήψη μεγαλύτερου αριθμού περιβαλλοντικών μέτρων για τον περιορισμό της νιτρορύπανσης και της χρήσης φυτοφαρμάκων καθώς και την επίτευξη περιβαλλοντικών και οικονομικών στόχων μέσω της δασοκομίας. Το σύνολο των δημοσίων δαπανών για το πρόγραμμα ανέρχεται σε 443.86 εκατ. ευρώ, ποσό το οποίο συμπεριλαμβάνει συνεισφορά της ΕΕ ύψους 330,50 εκατ. ευρώ από το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Προσανατολισμού και Εγγυήσεων, τμήμα Εγγυήσεων (ΕΓΤΠΕ/Εγγυήσεις).

5.3.1.2.13 Sachsen-Anhalt

519. Το πρόγραμμα αγροτικής ανάπτυξης για το ομόσπονδο κρατίδιο Sachsen-Anhalt αποβλέπει στη διασφάλιση της διαρθρωτικής μεταβολής και της χρησιμοποίησης

γεωργικών μεθόδων φιλικών προς το περιβάλλον κατά τρόπο που να εξασφαλίζεται η μακροπρόθεσμη βιωσιμότητα των γεωργικών εκμεταλλεύσεων. Τα δασοκομικά μέτρα αποβλέπουν στη διασφάλιση της παραγωγής και των υποδομών και παράλληλα στη διεύρυνση των αγορών. Το σύνολο των δημοσίων δαπανών για το πρόγραμμα ανέρχεται σε 235.158 εκατ. ευρώ, συμπεριλαμβανομένης συνεισφοράς της ΕΕ ύψους 175.600 εκατ. ευρώ από το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Προσανατολισμού και Εγγυήσεων, τμήμα Εγγυήσεων (ΕΓΤΠΕ/Εγγυήσεις).

5.3.1.2.14 Schleswig-Holstein

520. Το πρόγραμμα αγροτικής ανάπτυξης του ομόσπονδου κρατιδίου Schleswig-Holstein αποβλέπει στη δημιουργία νέων οικονομικών δραστηριοτήτων στις αγροτικές περιοχές και στη βελτίωση των υποδομών και των υπηρεσιών, διασφαλίζοντας ταυτόχρονα την ποικιλομορφία του τοπίου. Το σύνολο των δημοσίων δαπανών του προγράμματος ανέρχεται σε 573,57 εκατ. ευρώ, συμπεριλαμβανομένης συνεισφοράς της ΕΕ of 239,10 εκατ. ευρώ από το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Προσανατολισμού και Εγγυήσεων, τμήμα Εγγυήσεων (ΕΓΤΠΕ/Εγγυήσεις).

5.3.1.2.15 Thüringen

521. Το σχέδιο αγροτικής ανάπτυξης του ομόσπονδου κρατιδίου Thüringen έχει ως στόχο την ανάπτυξη αποτελεσματικών μέσων για τον έλεγχο της ριζικής διαρθρωτικής μεταβολής που προκάλεσε η μεταβολή της πυραμίδας των ηλικιών, η ταχεία ανάπτυξη καινοτόμων οικονομικών τομέων, τα οποία ενέχουν κίνδυνο απώλειας ή υποβάθμισης των καλλιεργήσιμων εκτάσεων. Το σχέδιο αυτό έχει ως στόχο την στήριξη μέτρων εναρμόνισης των οικονομικών απαιτήσεων και των οικολογικών, κοινωνικών και πολιτιστικών απαιτήσεων καθώς και τη στήριξη των μέτρων που αποβλέπουν στη διασφάλιση της αειφόρου αγροτικής ανάπτυξης. Ο προϋπολογισμός του προγράμματος αυτού ανέρχεται συνολικά σε 324,64 εκατ. ευρώ. Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή συμβάλλει στη χρηματοδότηση του προγράμματος με τη χορήγηση ενίσχυσης ύψους 243,00 εκατ. ευρώ μέσω του Ευρωπαϊκού Γεωργικού Ταμείου Προσανατολισμού και Εγγυήσεων, τμήμα Εγγυήσεων (ΕΓΤΠΕ-Εγγυήσεις).

5.3.2. Αξιολόγηση των παλαιών προγραμμάτων

522. Η αξιολόγηση των γεωργοπεριβαλλοντικών προγραμμάτων στο πλαίσιο του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 2078/92 του Συμβουλίου σημείωσε περαιτέρω πρόοδο. Διάφορες μέθοδοι αξιολόγησης και η απουσία κοινών δεικτών εμποδίζουν τη σύγκριση των αποτελεσμάτων της αξιολόγησης. Εντούτοις, η αξιολόγηση είχε αντίκτυπο στην κατάρτιση των σχεδίων των νέων προγραμμάτων αγροτικής ανάπτυξης και οδήγησε στην προσαρμογή των γεωργοπεριβαλλοντικών μέτρων. Έχει ήδη ξεκινήσει η αξιολόγηση μέτρων στο πλαίσιο των κανονισμών (ΕΚ) αριθ. 950/97 και 951/97.

5.3.2.1. Στόχος 1

523. Τα νέα γερμανικά ομόσπονδα κρατίδια απορρόφησαν το σύνολο των διαθέσιμων πιστώσεων (2 807 332 181 ευρώ). Πληρωμές θα πραγματοποιούνται ακόμη μέχρι τις 31 Δεκεμβρίου 2001.
524. Με τα μέτρα μεταποίησης και εμπορίας σταθεροποιήθηκε σημαντικός αριθμός γεωργικών επιχειρήσεων. Απόλυτη προτεραιότητα είχε δοθεί στη στήριξη μέτρων

ανάπτυξης χωριών και του αγροτουρισμού, πράγμα που επέτρεψε τη διατήρηση των υφιστάμενων θέσεων απασχόλησης και τη δημιουργία νέων εναλλακτικών θέσεων απασχόλησης.

525. Οι παρεμβάσεις στο πλαίσιο των επιχειρησιακών προγραμμάτων του ΕΓΤΠΕ-τμήμα Προσανατολισμού οδήγησαν, σε μεγάλο βαθμό, στην ανύψωση του βιοτικού επιπέδου του αγροτικού πληθυσμού.

5.3.2.2. Στόχος 5β

526. Στο τέλος του 1999, είχαν αναληφθεί υποχρεώσεις για το σύνολο των διαθέσιμων πιστώσεων του ΕΓΤΠΕ για τα γερμανικά προγράμματα του στόχου 5β. Από τις ετήσιες εκθέσεις του 2000 φαίνεται ότι τα χρήματα θα διατεθούν όπως είχε προγραμματισθεί μέχρι το τέλος του 2001. Η εκ των υστέρων αξιολόγηση έχει ήδη αρχίσει, στις περισσότερες περιπτώσεις βάσει κλειστών διαγωνισμών. Τα τελικά αποτελέσματα δεν θα είναι διαθέσιμα πριν από το τέλος του 2001.

5.3.2.3. Leader II

527. Το σύνολο των διαθέσιμων πιστώσεων αναλήφθηκαν και θα έχουν χρησιμοποιηθεί μέχρι το τέλος του 2001.

5.4. Ελλάδα

5.4.1. Έγκριση νέων προγραμμάτων

528. Το οριζόντιο πρόγραμμα αγροτικής ανάπτυξης για την Ελλάδα αποσκοπεί στην ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας της γεωργίας, καλύπτοντας εκ παραλλήλου το περιβάλλον, καθώς και στην προώθηση της αειφόρου και ολοκληρωμένης ανάπτυξης της υπαίθρου. Το συνολικό κόστος του προγράμματος ανέρχεται σε 2 686,4 εκατ. ευρώ, με συμμετοχή της Ευρωπαϊκής Κοινότητας ύψους 993,4 εκατ. ευρώ που προέρχονται από το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Προσανατολισμού και Εγγυήσεων, τμήμα Εγγυήσεων (ΕΓΤΠΕ/Εγγυήσεις). Το πρόγραμμα αυτό καλύπτει το σύνολο των αγροτικών περιοχών και συμπληρώνει τα μέτρα που συγχρηματοδοτούνται από το ΕΓΤΠΕ/Προσανατολισμός στο πλαίσιο του στόχου 1 των διαρθρωτικών ταμείων, για τον οποίο είναι επιλέξιμο το σύνολο της ελληνικής επικράτειας.

5.4.2. Αξιολόγηση των παλαιών προγραμμάτων

529. Οι αξιολογήσεις τόσο στο επίπεδο του ΚΠΣ όσο και στο επίπεδο των προγραμμάτων τονίζουν την ανεπάρκεια των διαθέσιμων πιστώσεων σε σχέση με τις ανάγκες κατά την προηγούμενη περίοδο αγροτικής ανάπτυξης. Συνεπώς, απαιτούνται περισσότερες προσπάθειες για την τομεακή αναδιάρθρωση και την ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας της γεωργίας και των αγροτικών περιοχών. Επιπλέον, όπως φάνηκε στην πράξη, οι «παραδοσιακές» υποδομές και οι παραγωγικές επενδύσεις ήταν ευκολότερο να υλοποιηθούν, ενώ ανέκυπταν δυσχέρειες κατά την έναρξη της εφαρμογής περισσότερο πολύπλοκων από τεχνική άποψη σχεδίων και καινοτόμων δράσεων. Τέλος, απαιτείται βελτίωση των μηχανισμών υλοποίησης και διαχείρισης (προγραμματισμός, σχεδιασμός και υλοποίηση των σχεδίων).
530. Εντούτοις, το μεγαλύτερο μέρος των στόχων που είχαν τεθεί επιτεύχθηκε. Πιο συγκεκριμένα, υλοποιήθηκαν περίπου 30 000 επενδυτικά σχέδια στον τομέα της

γεωργίας, πραγματοποιήθηκαν επενδύσεις σε 750 επιχειρήσεις εμπορίας και μεταποίησης, εγκαταστάθηκαν περίπου 15 000 νεαροί γεωργοί και σταθεροποιήθηκε το πάγιο κεφάλαιο που χρηματοδοτείται από τον ιδιωτικό τομέα στη γεωργία. Τα αποτελέσματα αυτά είναι αξιοθαύμαστα.

531. Για τη νέα περίοδο πρέπει να δοθεί μεγαλύτερη προσοχή στους στόχους με προτεραιότητα, στην εφαρμογή ολοκληρωμένων προσεγγίσεων, στην αντιμετώπιση των δυσχερειών όσον αφορά τις πολύπλοκες ή καινοτόμες δράσεις και σχέδια, στη μελέτη και τη διαχείριση των σχεδίων, καθώς και τη βελτίωση των μηχανισμών υλοποίησης και διαχείρισης.

5.5. Ισπανία

5.5.1. Έγκριση νέων προγραμμάτων

532. Το οριζόντιο πρόγραμμα αγροτικής ανάπτυξης αριθ. 1 για την Ισπανία αποβλέπει στη στήριξη της αειφόρου διαχείρισης της υπαίθρου με τη βελτίωση των συνθηκών παραγωγής και των διαρθρώσεων των γεωργικών εκμεταλλεύσεων, παράλληλα με την προστασία του περιβάλλοντος. Οι δημόσιες δαπάνες του προγράμματος ανέρχονται σε 3 132,081 εκατ. ευρώ, με συμμετοχή της Ευρωπαϊκής Κοινότητας ύψους 2 222,856 εκατ. ευρώ από το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Προσανατολισμού και Εγγυήσεων, τμήμα Εγγυήσεων (ΕΓΤΠΕ/Εγγυήσεις). Το πρόγραμμα αυτό καλύπτει το σύνολο των αγροτικών περιοχών της χώρας, με εξαίρεση τη Ναβάρρα και τη Χώρα των Βάσκων που διαθέτουν ιδίους πόρους για τη συγχρηματοδότηση των μέτρων. Το πρόγραμμα συμπληρώνει τα μέτρα αγροτικής ανάπτυξης που έχουν προγραμματιστεί σε περιφερειακό επίπεδο καθώς και το οριζόντιο πρόγραμμα αριθ. 2 που περιορίζεται σε ορισμένες περιφέρειες.

5.5.1.1. Aragón

533. Το πρόγραμμα αγροτικής ανάπτυξης για την Αραγόν έχει ως βασικό στόχο την ανάπτυξη του πολλαπλού ρόλου της γεωργίας και του αγροτικού χώρου: οικονομικός ρόλος (παραγωγή πρώτων γεωργικών υλών, μεταποίηση και εμπορία, τουρισμός και ψυχαγωγικές δραστηριότητες), κοινωνικός ρόλος (με ιδιαίτερη έμφαση στο ρόλο των ανθρώπινων πόρων για την εδραίωση της αγροτικής κοινωνίας) και περιβαλλοντικός ρόλος (που αποτελεί επίσης πηγή διαφοροποίησης των αγροτικών δραστηριοτήτων). Το σύνολο των δημοσίων δαπανών του προγράμματος ανέρχεται σε 471,358 εκατ. ευρώ, με συμμετοχή της Ευρωπαϊκής Κοινότητας ύψους 257,695 εκατ. ευρώ από το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Προσανατολισμού και Εγγυήσεων, τμήμα Εγγυήσεων (ΕΓΤΠΕ/Εγγυήσεις).

5.5.1.2. Cataluña

534. Το πρόγραμμα αγροτικής ανάπτυξης για την Cataluña αποβλέπει στην προσαρμογή της γεωργίας και του κλάδου της βιομηχανίας γεωργικών προϊόντων στις συνθήκες της αγοράς, στη βελτίωση της ανταγωνιστικότητας της υπαίθρου με την ανανέωση των υποδομών και τη διαφοροποίηση των υπηρεσιών καθώς και στην προστασία και αξιοποίηση των δασών. Το σύνολο των δημοσίων δαπανών του προγράμματος ανέρχεται σε 400,98 εκατ. ευρώ, με συμμετοχή της Ευρωπαϊκής Κοινότητας ύψους 206,95 εκατ. ευρώ από το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Προσανατολισμού και Εγγυήσεων, τμήμα Εγγυήσεων (ΕΓΤΠΕ/Εγγυήσεις).

5.5.1.3. Βαλεαρίδες Νήσοι

535. Το πρόγραμμα αγροτικής ανάπτυξης των Βαλεαρίδων Νήσων αποβλέπει στη διατήρηση και την ανάπτυξη της απασχόλησης καθώς και στη βελτίωση των εισοδημάτων, ιδίως στον γεωργικό τομέα, έτσι ώστε να δημιουργηθούν οι προϋποθέσεις για τη μείωση της μέσης ηλικίας του αγροτικού πληθυσμού και την εδραίωση του κοινωνικού ιστού, διασφαλίζοντας παράλληλα όσο το δυνατόν περισσότερο την προστασία του περιβάλλοντος και των τοπίων. Το σύνολο των δημοσίων δαπανών του προγράμματος ανέρχεται σε 48,042 εκατ. ευρώ, με συμμετοχή της Ευρωπαϊκής Κοινότητας ύψους 21,619 εκατ. ευρώ από το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Προσανατολισμού και Εγγυήσεων, τμήμα Εγγυήσεων (ΕΓΤΠΕ/Εγγυήσεις).

5.5.1.4. La Rioja

536. Το πρόγραμμα αγροτικής ανάπτυξης για την La Rioja αποβλέπει στη στήριξη της οικονομικής ανάπτυξης της περιφέρειας και στην καταπολέμηση της απεργμωσης με τη βελτίωση των συνθηκών διαβίωσης και της ποσότητας και ποιότητας των υπηρεσιών και υποδομών. Στόχος είναι επίσης η ενθάρρυνση της αειφόρου ανάπτυξης της υπαίθρου προκειμένου να περιοριστεί η διάβρωση, να αυξηθούν οι δασώδεις εκτάσεις και το ποσοστό επιφανειακών υδάτων ποιότητας. Το σύνολο των δημοσίων δαπανών του προγράμματος ανέρχεται σε 82,54 εκατ. ευρώ, με συμμετοχή της Ευρωπαϊκής Κοινότητας ύψους 39,94 εκατ. ευρώ από το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Προσανατολισμού και Εγγυήσεων, τμήμα Εγγυήσεων (ΕΓΤΠΕ/Εγγυήσεις).

5.5.1.5. Μαδρίτη

537. Το πρόγραμμα αγροτικής ανάπτυξης για την Μαδρίτη αποβλέπει στην προώθηση μιας φιλικής προς το περιβάλλον γεωργίας κατά τρόπο που να ενισχυθεί η αειφόρος ανάπτυξη των αγροτικών περιοχών. Στόχος είναι επίσης η διαφοροποίηση και η τόνωση των γεωργικών δραστηριοτήτων φροντίζοντας πάντα για την καλύτερη ένταξη των κατοίκων. Το σύνολο των δημοσίων δαπανών του προγράμματος ανέρχεται σε 139,042 εκατ. ευρώ, με συμμετοχή της Ευρωπαϊκής Κοινότητας ύψους 69,526 εκατ. ευρώ από το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Προσανατολισμού και Εγγυήσεων, τμήμα Εγγυήσεων (ΕΓΤΠΕ/Εγγυήσεις).

5.5.1.6. Navarra

538. Το πρόγραμμα αγροτικής ανάπτυξης για την περιφέρεια της Navarra αποβλέπει στην προώθηση μιας γεωργίας που σέβεται το περιβάλλον και της κοινωνικής ανάπτυξης των αγροτικών περιοχών με τη βελτίωση των συνθηκών διαβίωσης και εργασίας του πληθυσμού, με τον περιορισμό της αστυφιλίας και την ενθάρρυνση της εργασίας των γυναικών. Στόχος είναι επίσης η ενθάρρυνση της οικονομικής ανάπτυξης της υπαίθρου με τη στήριξη της γεωργίας και του τομέα της βιομηχανίας γεωργικών προϊόντων, τη διαφοροποίηση των δραστηριοτήτων και την προώθηση της επαγγελματικής κατάρτισης. Το σύνολο των δημοσίων δαπανών του προγράμματος ανέρχεται σε 285,519 εκατ. ευρώ, με συμμετοχή της Ευρωπαϊκής Κοινότητας ύψους 143,871 εκατ. ευρώ από το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Προσανατολισμού και Εγγυήσεων, τμήμα Εγγυήσεων (ΕΓΤΠΕ/Εγγυήσεις).

5.5.1.7. Χώρα των Βάσκων

539. Το πρόγραμμα αγροτικής ανάπτυξης για τη Χώρα των Βάσκων αποβλέπει στην αειφόρο και διαφοροποιημένη ανάπτυξη της υπαίθρου καθώς και στην επαναξιοποίηση των πλέον μειονεκτικών αγροτικών περιοχών (δηλαδή των περιοχών του στόχου 2 των διαρθρωτικών ταμείων), με την παγίωση του οικονομικού και κοινωνικού ρόλου της γεωργίας (μεγαλύτερος επαγγελματισμός, ανταγωνιστικότητα, δυνατότητες διάθεσης των προϊόντων), την ενθάρρυνση οικολογικών γεωργικών πρακτικών, τη βελτίωση του βιοτικού επιπέδου με στόχο τη διατήρηση του αγροτικού πληθυσμού, την προστασία των φυσικών πόρων της γεωργίας και της δασοκομίας καθώς και της υπαίθρου. Το σύνολο των δημοσίων δαπανών του προγράμματος ανέρχεται σε 235,760 εκατ. ευρώ, με συμμετοχή της Ευρωπαϊκής Κοινότητας ύψους 121,199 εκατ. ευρώ από το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Προσανατολισμού και Εγγυήσεων, τμήμα Εγγυήσεων (ΕΓΤΠΕ/Εγγυήσεις).

5.5.2. Προγραμματισμός ΕΓΤΠΕ-τμήμα Προσανατολισμού

540. Η Επιτροπή ενέκρινε το κοινοτικό πλαίσιο στήριξης για τις περιοχές του στόχου 1 στην Ισπανία, το οποίο προβλέπει συνδρομή του ΕΓΤΠΕ, τμήμα Προσανατολισμού ύψους 5 021 εκατ. ευρώ για τη γεωργία και την αγροτική ανάπτυξη, εκ των οποίων 65 εκατ. ευρώ για την Cantabria η οποία τυγχάνει μεταβατικής στήριξης.

541. Οι μορφές παρέμβασης που έχουν υποβληθεί για τη στήριξη της αγροτικής ανάπτυξης είναι οι ακόλουθες :

- πολυπεριφερειακό επιχειρησιακό πρόγραμμα (ΕΓΤΠΕ-Π) το οποίο αφορά τη βελτίωση των διαρθρώσεων και των γεωργικών συστημάτων παραγωγής στο σύνολο των ισπανικών περιοχών του στόχου 1 πλην της Cantabria. Το επιχειρησιακό αυτό πρόγραμμα περιλαμβάνει 4 μέτρα (διαχείριση των υδάτινων πόρων, στήριξη των επενδύσεων στις εκμεταλλεύσεις, εγκατάσταση των νεαρών γεωργών και τεχνική βοήθεια).
- οι επιλέξιμες δημόσιες δαπάνες ανέρχονται σε 2 480 εκατ. ευρώ εκ των οποίων 1 489 εκατ. ευρώ αντιπροσωπεύουν τη συμμετοχή του ΕΓΤΠΕ-Π.
- 9 περιφερειακά επιχειρησιακά προγράμματα που χρηματοδοτούνται από περισσότερα του ενός ταμεία (ΕΤΠΑ, ΕΓΤΠΕ-Π, ΕΚΤ). Η συνδρομή του ΕΓΤΠΕ-Π για το σύνολο των επιχειρησιακών αυτών προγραμμάτων ανέρχεται σε 3 432 εκατ. ευρώ.
- πολυταμειακό επιχειρησιακό πρόγραμμα (ΕΤΠΑ, ΕΓΤΠΕ-Π, ΕΚΤ) για την περιοχή της Κανταβρίας που τυγχάνει μεταβατικής στήριξης. Το επιχειρησιακό αυτό πρόγραμμα περιλαμβάνει το σύνολο των μέτρων αγροτικής ανάπτυξης που προβλέπονται στον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1257/1999. Η συνδρομή του ΕΓΤΠΕ-Π ανέρχεται σε 65 εκατ. ευρώ.
- πολυταμειακό επιχειρησιακό πρόγραμμα (ΕΤΠΑ, ΕΓΤΠΕ-Π, ΕΚΤ) το οποίο αφορά περισσότερες της μίας περιφέρειες για την τεχνική βοήθεια. Η συνδρομή του ΕΓΤΠΕ-Π ανέρχεται σε 9 εκατ. ευρώ.

5.5.3. *Αξιολόγηση των παλαιών προγραμμάτων*

542. Οι εκ των υστέρων αξιολογήσεις των προγραμμάτων αγροτικής ανάπτυξης για την περίοδο 1994-1999 δεν έχουν ακόμη ολοκληρωθεί· οι εκθέσεις αναμένεται ότι θα είναι διαθέσιμες εντός του 2002.
543. Όσον αφορά το στόχο 5α, το ύψος της συνολικής κοινοτικής ενίσχυσης (σε πιστώσεις ανάληψης υποχρεώσεων) για την περίοδο 1994-1999 ανέρχεται σε 438 εκατ. ευρώ με ποσοστό εκτέλεσης 61% στις 31 Δεκεμβρίου 1999 (ΕΓΤΠΕ-Π).
544. Όσον αφορά το στόχο 1 και το στόχο 5β, τα ποσά της ενίσχυσης του ΕΓΤΠΕ-Π (σε πιστώσεις ανάληψης υποχρεώσεων) για την εν λόγω περίοδο ανέρχονται αντιστοίχως σε 3 455 εκατ. ευρώ και 423 εκατ. ευρώ, για ποσοστά εκτέλεσης στις 31 Δεκεμβρίου 1999 ύψους 90% και 88%.
545. Όσον αφορά τα προγράμματα κοινοτικής πρωτοβουλίας (Interreg, Regis (Κανάριοι Νήσοι) και Leader II), το συνολικό ύψος της ενίσχυσης του ΕΓΤΠΕ-Π (σε πιστώσεις ανάληψης υποχρεώσεων) ανέρχεται σε 300 εκατ. ευρώ, για συνολικό ποσοστό εκτέλεσης 49% στις 31 Δεκεμβρίου 1999.
546. Όσον αφορά τα συνοδευτικά μέτρα, το ΕΓΤΠΕ-Ε κατέβαλε 912 εκατ. ευρώ για την περίοδο 1994-1999, εκ των οποίων 230 εκατ. ευρώ για τα γεωργοπεριβαλλοντικά μέτρα, 612 εκατ. ευρώ για τη δάσωση αγροτικών γαιών και 70 εκατ. ευρώ για την πρόωρη συνταξιοδότηση.

5.6. **Γαλλία**

5.6.1. *Έγκριση νέων προγραμμάτων*

547. Το οριζόντιο πρόγραμμα αγροτικής ανάπτυξης για τη Γαλλία αποβλέπει στην προώθηση της αρμονικότερης ανάπτυξης των αγροτικών περιοχών μέσω μίας βιώσιμης διαχείρισης των φυσικών χώρων και μιας καλύτερης κατανομής των δραστηριοτήτων καθώς και στην ενίσχυση των πολλαπλών ρόλων που διαδραματίζουν η γεωργία και η δασοκομία: παραγωγή, δημιουργία θέσεων απασχόλησης, διατήρηση της υπαίθρου και προστασία του περιβάλλοντος. Το σύνολο των δημοσίων δαπανών του προγράμματος ανέρχεται σε 12 849,4 εκατ. ευρώ, με συμμετοχή της Ευρωπαϊκής Κοινότητας ύψους 4 994,9 εκατ. ευρώ από το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Προσανατολισμού και Εγγυήσεων, τμήμα Εγγυήσεων (ΕΓΤΠΕ/Εγγυήσεις). Το πρόγραμμα αυτό καλύπτει το σύνολο των αγροτικών περιοχών και συμπληρώνει τα μέτρα αγροτικής ανάπτυξης, τα οποία συγχρηματοδοτούνται επίσης από το ΕΓΤΠΕ/Εγγυήσεις και έχουν περιληφθεί στα προγράμματα αγροτικής ανάπτυξης των περιοχών του στόχου 2 των διαρθρωτικών ταμείων, όπως επίσης και τα μέτρα που συγχρηματοδοτούνται από το ΕΓΤΠΕ/Προσανατολισμός στις περιοχές του στόχου 1.

5.6.1.1. Τα προγράμματα του στόχου 1

548. Ο στόχος 1 αφορά τα τέσσερα υπερπόντια διαμερίσματα καθώς και την Κορσική και το Hainaut (στο πλαίσιο μεταβατικής στήριξης για τις δύο αυτές περιφέρειες). Όλα τα μέτρα του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1257/1999 είναι ανοιχτά στον προγραμματισμό με τη μορφή περιφερειακού ενιαίου εγγράφου προγραμματισμού, δεδομένου ότι τα τέσσερα συνοδευτικά μέτρα χρηματοδοτούνται από το εθνικό σχέδιο αγροτικής

ανάπτυξης. Το συνολικό ποσό που διατέθηκε από το ΕΓΤΠΕ, τμήμα Προσανατολισμού για τα έξι αυτά προγράμματα ανέρχεται σε 606 εκατ. ευρώ (Ρεϊνιόν : 303, Μαρτινίκα : 100, Γουαδελούπη : 140, Γουιάνα : 63) για τα τέσσερα ΥΔ και 74 εκατ. ευρώ (Κορσική : 35, γαλλικό Hainaut : 39) για μεταβατική στήριξη.

5.6.1.2. Τα προγράμματα του στόχου 2

549. Είκοσι περιφερειακά ενιαία έγγραφα προγραμματισμού που περιλαμβάνουν ένα σκέλος ΕΓΤΠΕ, τμήμα Εγγυήσεων για ποσό ύψους 768,340 εκατ. ευρώ συμπληρώνουν το εθνικό σχέδιο αγροτικής ανάπτυξης για τη μητροπολιτική Γαλλία. Τα μέτρα του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1257/1999 που έχουν ανοίξει οι γαλλικές αρχές στους περιφερειακούς αυτούς προγραμματισμούς είναι τα μέτρα Α και Ζ καθώς και το σύνολο των μέτρων του άρθρου 33 (I έως ΙΛ). Δεν πρέπει να υπάρχει επικάλυψη σε σχέση με το εθνικό σχέδιο αγροτικής ανάπτυξης (έτσι, κατά γενικό κανόνα, για τα μέτρα που χρησιμοποιούνται στα δύο επίπεδα προγραμματισμού, οι προβλεπόμενες ενέργειες στα ενιαία έγγραφα προγραμματισμού πρέπει να στηρίζονται σε συλλογικές προσπάθειες που συμβάλλουν στη χωροταξική ανάπτυξη).

5.6.1.3. Leader+

550. Το Leader+ θα υλοποιηθεί με τη μορφή εθνικού προγράμματος που εφαρμόζεται στο σύνολο της γαλλικής επικράτειας, με εξαίρεση ορισμένες αστικές περιοχές, και συνολικής επιχορήγησης. Το σχέδιο προγράμματος, το οποίο υποβλήθηκε στις 19 Ιουλίου 2000, θα πρέπει να εγκριθεί το αργότερο εντός του Δεκεμβρίου. Ο προϋπολογισμός του ανέρχεται σε 252 εκατ. ευρώ.

5.6.2. Αξιολόγηση των παλαιών προγραμμάτων

551. Οι εκ των υστέρων αξιολογήσεις των προγραμμάτων αγροτικής ανάπτυξης για την περίοδο 1994-1999 δεν έχουν ακόμη ολοκληρωθεί· οι εκθέσεις θα είναι διαθέσιμες εντός του 2002.
552. Όσον αφορά τον στόχο 5α, το συνολικό ύψος της κοινοτικής ενίσχυσης για την περίοδο 1994-1999 ανέρχεται σε 1 536 εκατ. ευρώ στο πλαίσιο του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 950/97 και σε 297 εκατ. ευρώ στο πλαίσιο του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 951/97.
553. Από τα διαθέσιμα στοιχεία για τα έξι προγράμματα του στόχου 1 προκύπτει ότι το ποσοστό ανάληψης των πιστώσεων πλησιάζει το 100%. Όσον αφορά τα προγράμματα του στόχου 5β για την περίοδο 1994-1999, από την σταθερή πρόοδό τους φαίνεται ότι, μετά τις τεχνικές και χρηματοοικονομικές προσαρμογές το 1999, ο προγραμματισμός των πιστώσεων του ΕΓΤΠΕ αντιπροσωπεύει 96% των διαθέσιμων πιστώσεων, δηλαδή ποσό 841 794 355 ευρώ. Το ποσοστό πληρωμής ανέρχεται σε 56%.
554. Το ποσοστό προγραμματισμού για το Leader II, στις περιοχές των στόχων 1 και 5β, υπερβαίνει ελαφρώς το 90%. Το επίπεδο απορρόφησης εξακολουθεί να παραμένει χαμηλό, κάτω του 30%, για τις πιστώσεις του ΕΓΤΠΕ.

5.7. Ιρλανδία

5.7.1. Έγκριση νέων προγραμμάτων

5.7.1.1. Ιστορικό και πλαίσιο προγραμματισμού

555. Η Ιρλανδία διαιρείται σε δύο περιφέρειες NUTS II : Border, Midlands και Western region (στόχος 1) και Southern και Eastern region (phasing out). Για την περίοδο 2000-2006 και οι δύο περιοχές θα λάβουν στήριξη από το κοινοτικό πλαίσιο στήριξης (ΚΠΣ). Η συμμετοχή του ΕΓΤΠΕ, τμήμα Εγγυήσεων για το ΚΠΣ της Ιρλανδίας συγκεντρώνεται σε δύο περιφερειακά προγράμματα και στο πρόγραμμα PEACE. Στο πλαίσιο του Leader+, το ΕΓΤΠΕ, τμήμα Εγγυήσεων θα συγχρηματοδοτήσει επίσης μέτρα αγροτικής ανάπτυξης. Η συμμετοχή του ΕΓΤΠΕ, τμήμα Εγγυήσεων, με το σχέδιο αγροτικής ανάπτυξης, θα συμπληρώσει τις δράσεις του τμήματος Εγγυήσεων.

5.7.1.2. Διάρθρωση των προγραμμάτων και προτεραιότητες

556. Η Επιτροπή ενέκρινε το ΚΠΣ για τα διαρθρωτικά ταμεία (2000-2006) στις 27 Ιουλίου 2000. Στο πλαίσιο του ΚΠΣ θα εφαρμοστούν στην Ιρλανδία τρία διαπεριφερειακά προγράμματα (οικονομική και κοινωνική υποδομή, απασχόληση και ανθρώπινοι πόροι και παραγωγικός τομέας). Τα τρία αυτά διαπεριφερειακά προγράμματα θα συμπληρωθούν από δύο περιφερειακά επιχειρησιακά προγράμματα, κάθε ένα από τα οποία αφορά κυρίως τέσσερις προτεραιότητες : τοπική υποδομή, ανάπτυξη τοπικών επιχειρήσεων, γεωργία και αγροτική ανάπτυξη, και κοινωνική ένταξη και παιδική μέριμνα. Το πρόγραμμα PEACE θα εφαρμοστεί στις παραμεθόριες κομητείες με τη Βόρειο Ιρλανδία. Η συμμετοχή του ΕΓΤΠΕ, τμήμα Εγγυήσεων για το ΚΠΣ ανέρχεται σε 182,0 εκατ. ευρώ, τα οποία συγκεντρώνονται σε δύο περιφερειακά προγράμματα (169,4 εκατ. ευρώ) και στο πρόγραμμα PEACE (12,6 εκατ. ευρώ). Τα περιφερειακά προγράμματα αφορούν δύο από τις τέσσερις προαναφερθείσες προτεραιότητες. Τα σχέδια επιχειρησιακών προγραμμάτων υποβλήθηκαν τον Απρίλιο 2000.

557. Το πρόγραμμα αγροτικής ανάπτυξης για την Ιρλανδία αποτελεί μέρος μιας γενικότερης στρατηγικής που αποβλέπει στην προώθηση μιας περισσότερο ανταγωνιστικής γεωργίας, στην ενίσχυση των από περιβαλλοντική άποψη βιώσιμων συστημάτων παραγωγής, στη διαφοροποίηση των δραστηριοτήτων εντός και εκτός της γεωργικής εκμετάλλευσης για την δημιουργία εναλλακτικών πηγών εισοδήματος για τους γεωργούς και στην προώθηση της αγροτικής ανάπτυξης σε τοπικό επίπεδο. Το σύνολο των δημοσίων δαπανών του προγράμματος ανέρχεται σε 3 675,1 εκατ. ευρώ, συμπεριλαμβανομένης συνεισφοράς της ΕΕ ύψους 2 388,9 εκατ. ευρώ από το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Προσανατολισμού και Εγγυήσεων, τμήμα Εγγυήσεων (ΕΓΤΠΕ/Εγγυήσεις). Το πρόγραμμα καλύπτει όλες τις αγροτικές περιοχές αλλά δεν περιλαμβάνει τα μέτρα που συγχρηματοδοτούνται από το ΕΓΤΠΕ, τμήμα Εγγυήσεων στις περιοχές του στόχου 1 των διαρθρωτικών ταμείων, οι οποίες καλύπτουν το σύνολο της επικράτειας της Ιρλανδίας (περιοχή του στόχου 1 στο βορειοδυτικό τμήμα της χώρας, περιοχή του στόχου 1 σε μετάβαση στο νοτιοανατολικό τμήμα της χώρας).

5.7.2. Αξιολόγηση των παλαιών προγραμμάτων

558. Όλες οι υποχρεώσεις στο πλαίσιο προγραμμάτων από την προηγούμενη περίοδο είχαν αναληφθεί πριν από το τέλος του 1999 και κατά το 2000 οι ιρλανδικές αρχές ασχολήθηκαν με την οριστικοποίηση των δαπανών. Μία αξιολόγηση έχει ήδη ολοκληρωθεί όσον αφορά την υλοποίηση των μέτρων στο πλαίσιο του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 950/97. Η αξιολόγηση αυτή δίδει ιδιαίτερη έμφαση στη σημασία των αντισταθμιστικών αποζημιώσεων στις μειονεκτικές περιοχές. Πρόκειται να διεξαχθεί περαιτέρω αξιολόγηση των λοιπών μέτρων και προγραμμάτων.

5.8. Ιταλία

5.8.1. Έγκριση νέων προγραμμάτων

559. Ο προγραμματισμός της περιόδου 2000-2006 υλοποιείται αποκλειστικά με περιφερειακά προγράμματα. Τα σχέδια αγροτικής ανάπτυξης που υπέβαλε στις αρχές του έτους κάθε μία από τις 19 περιφέρειες και δύο αυτόνομες επαρχίες εγκρίθηκαν από την Επιτροπή κατόπιν πολλών αναθεωρήσεων και μακρόχρονων διαπραγματεύσεων.
560. Το ΕΓΤΠΕ, τμήμα Εγγυήσεων, σύμφωνα με τις νέες ρυθμίσεις, συμμετέχει στη χρηματοδότηση των σχεδίων που υποβάλλουν οι περιοχές εκτός του στόχου 1 (που βρίσκονται στη βόρεια και κεντρική Ιταλία). Οι περιοχές του Mezzogiorno, έξι από τις οποίες ανήκουν στο στόχο 1 και μία (Molise) πληροί τις προϋποθέσεις για την παροχή μεταβατικής στήριξης, θα λάβουν στήριξη από το ΕΓΤΠΕ, τμήμα Εγγυήσεων μόνο για τα τρία μέτρα που συνοδεύουν τη μεταρρύθμιση της ΚΓΠ και για την αντισταθμιστική αποζημίωση στους γεωργούς των μειονεκτικών περιοχών ή των περιοχών που υπόκεινται σε περιβαλλοντικούς περιορισμούς. Όλες οι άλλες παρεμβάσεις, οι οποίες συμπληρώνουν τον προγραμματισμό του γεωργικού τομέα, θα συγχρηματοδοτηθούν από το ΕΓΤΠΕ, τμήμα Προσανατολισμού.
561. Στο πλαίσιο αυτό, οι παρεμβάσεις αυτές έχουν ενσωματωθεί στα περιφερειακά επιχειρησιακά προγράμματα (με τις παρεμβάσεις που συγχρηματοδοτούνται από το Περιφερειακό Ταμείο, το Κοινωνικό Ταμείο και το Χρηματοδοτικό Μέσο Προσανατολισμού της Αλιείας) που υλοποιούν το ΚΠΣ-Ιταλία για το στόχο 1.
562. Τα επτά αυτά πολυταμειακά προγράμματα έχουν επίσης εγκριθεί από την Επιτροπή και στη συνέχεια έχουν ενσωματωθεί με συμπληρώματα προγραμματισμού που παρέχουν λεπτομέρειες όσον αφορά την εκτέλεση.

5.8.1.1. Abruzzo

563. Το πρόγραμμα αγροτικής ανάπτυξης της περιφέρειας αυτής αποβλέπει στην ενίσχυση των δεσμών μεταξύ του αγροτικού κόσμου και του συνόλου της κοινωνίας, στην καταπολέμηση της απερίημωσης των εσωτερικών περιοχών, στην αξιοποίηση της αγροτικής πολιτιστικής κληρονομιάς καθώς και στη στήριξη της βιομηχανίας γεωργικών ειδών διατροφής έτσι ώστε να διατηρηθούν και να αυξηθούν οι θέσεις απασχόλησης. Το σύνολο των δημοσίων δαπανών του προγράμματος ανέρχεται σε 292,59 εκατ. ευρώ, με συμμετοχή της Ευρωπαϊκής Κοινότητας ύψους 132,66 εκατ. ευρώ από Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Προσανατολισμού και Εγγυήσεων, τμήμα Εγγυήσεων (ΕΓΤΠΕ/Εγγυήσεις).

5.8.1.2. Bolzano

564. Το πρόγραμμα αγροτικής ανάπτυξης για την περιφέρεια του Bolzano αποβλέπει στην ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας του γεωργικού και δασοκομικού τομέα φροντίζοντας πάντα για την προστασία του περιβάλλοντος και τη διατήρηση του πληθυσμού στην ύπαιθρο με την προώθηση της αειφόρου ανάπτυξης των αγροτικών περιοχών. Το σύνολο των δημοσίων δαπανών του προγράμματος ανέρχεται σε 265,88 εκατ. ευρώ, με συμμετοχή της Ευρωπαϊκής Κοινότητας ύψους 118,67 εκατ. ευρώ από το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Προσανατολισμού και Εγγυήσεων, τμήμα Εγγυήσεων (ΕΓΤΠΕ/Εγγυήσεις).

5.8.1.3. Emilia Romagna

565. Το πρόγραμμα αγροτικής ανάπτυξης για την Emilia Romagna αποβλέπει στην ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας των επιχειρήσεων και στην προστασία του περιβάλλοντος για την προώθηση της αειφόρου και ολοκληρωμένης ανάπτυξης των αγροτικών περιοχών, ακολουθώντας μία στρατηγική που στηρίζεται στην ποιότητα για κάθε τύπο γεωργικής παραγωγής. Το σύνολο των δημοσίων δαπανών του προγράμματος ανέρχεται σε 852,2 εκατ. ευρώ (συνολικό κόστος : 1 269,8 εκατ. ευρώ), με συμμετοχή της Ευρωπαϊκής Κοινότητας ύψους 386,7 εκατ. ευρώ από το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Προσανατολισμού και Εγγυήσεων, τμήμα Εγγυήσεων (ΕΓΤΠΕ/Εγγυήσεις).

5.8.1.4. Friuli – Venezia Giulia

566. Το πρόγραμμα αγροτικής ανάπτυξης για την περιφέρεια Friuli – Venezia Giulia έχει ως βασικό στόχο την ριζική αναπροσαρμογή του γεωργικού τομέα, βάσει της αξιοποίησης των περιβαλλοντικών χώρων και των πολλαπλών ρόλων της γεωργίας. Το πρόγραμμα αποβλέπει στην ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας των γεωργικών εκμεταλλεύσεων, στην προώθηση της ποιότητας των προϊόντων και των γεωργικών και δασοκομικών πρακτικών που σέβονται το περιβάλλον καθώς και στην προώθηση των συνεργιών της αγροτικής οικονομίας. Το σύνολο των δημοσίων δαπανών του προγράμματος ανέρχεται σε 212,984 εκατ. ευρώ, με συμμετοχή της Ευρωπαϊκής Κοινότητας ύψους 99,740 εκατ. ευρώ από το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Προσανατολισμού και Εγγυήσεων, τμήμα Εγγυήσεων (ΕΓΤΠΕ/Εγγυήσεις).

5.8.1.5. Lazio

567. Το πρόγραμμα αγροτικής ανάπτυξης για την περιφέρεια αυτή έχει ως γενικό στόχο την εδραίωση του παραγωγικού συστήματος των αγροτικών περιοχών, ιδίως στις μειονεκτικές περιοχές στο εσωτερικό της περιφέρειας, για τη διασφάλιση της αρμονικής ανάπτυξης, τόσο από οικονομική όσο και από κοινωνική άποψη, καθώς και από την άποψη της προστασίας και αξιοποίησης των φυσικών πόρων. Το σύνολο των δημοσίων δαπανών του προγράμματος ανέρχεται σε 585,36 εκατ. ευρώ (συνολικό κόστος : 849,23 εκατ. ευρώ), με συμμετοχή της Ευρωπαϊκής Κοινότητας ύψους 255,39 εκατ. ευρώ από το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Προσανατολισμού και Εγγυήσεων, τμήμα Εγγυήσεων (ΕΓΤΠΕ/Εγγυήσεις).

5.8.1.6. Liguria

568. Το πρόγραμμα αγροτικής ανάπτυξης για την περιφέρεια αυτή έχει ως στόχους την ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας της γεωργίας σε περιφερειακό επίπεδο, την

ενίσχυση του πολλαπλού ρόλου της γεωργίας κατά τρόπο που να διασφαλιστεί η ισορροπημένη χρήση της γης και η προστασία του περιβάλλοντος καθώς και η προσαρμογή των αγροτικών υπηρεσιών και υποδομών στις μεταβολές που επέφερε η ευρωπαϊκή ολοκλήρωση και παγκοσμιοποίηση των συναλλαγών. Το σύνολο των δημοσίων δαπανών του προγράμματος ανέρχεται σε 210,655 εκατ. ευρώ, με συμμετοχή της Ευρωπαϊκής Κοινότητας ύψους 87,08 εκατ. ευρώ από το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Προσανατολισμού και Εγγυήσεων, τμήμα Εγγυήσεων (ΕΓΤΠΕ/Εγγυήσεις).

5.8.1.7. Lombardia

569. Το πρόγραμμα αγροτικής ανάπτυξης για την Lombardia έχει ως στόχο την ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας της γεωργίας σε περιφερειακό επίπεδο, την εδραίωση του κοινωνικού και οικονομικού ιστού στις αγροτικές περιοχές καθώς και της απασχόλησης στον πρωτογενή τομέα (ιδίως της απασχόλησης των γυναικών), την αξιοποίηση του ρόλου της γεωργίας στην προστασία του περιβάλλοντος (ιδίως του εδάφους) και στη διατήρηση του τοπίου με τη χρησιμοποίηση λιγότερο εντατικών μεθόδων και, τέλος, την αύξηση του γεωργικού εισοδήματος με τη διαφοροποίηση των δραστηριοτήτων. Το σύνολο των δημοσίων δαπανών του προγράμματος ανέρχεται σε 805,435 εκατ. ευρώ, με συμμετοχή της Ευρωπαϊκής Κοινότητας ύψους 337,07 εκατ. ευρώ από το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Προσανατολισμού και Εγγυήσεων, τμήμα Εγγυήσεων (ΕΓΤΠΕ/Εγγυήσεις).

5.8.1.8. Marche

570. Το πρόγραμμα αγροτικής ανάπτυξης για την περιφέρεια Marche αποβλέπει στην ενθάρρυνση της αειφόρου ανάπτυξης από οικονομική, κοινωνική και περιβαλλοντική άποψη με την ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας των γεωργικών εκμεταλλεύσεων, την αξιοποίηση των πόρων των αγροτικών περιοχών και τη βελτίωση του βιοτικού επιπέδου στις αγροτικές περιοχές, καθώς και στην ανάληψη δράσης από τις δημόσιες αρχές για τη διασφάλιση της βιωσιμότητας. Το σύνολο των δημοσίων δαπανών του προγράμματος ανέρχεται σε 691,1 εκατ. ευρώ, με συμμετοχή της Ευρωπαϊκής Κοινότητας ύψους 185,4 εκατ. ευρώ από το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Προσανατολισμού και Εγγυήσεων, τμήμα Εγγυήσεων (ΕΓΤΠΕ/Εγγυήσεις).

5.8.1.9. Umbria

571. Το πρόγραμμα αγροτικής ανάπτυξης για την περιφέρεια αυτή αποβλέπει στη στήριξη της ανταγωνιστικότητας στις αγροτικές περιοχές με την εφαρμογή πολιτικής ποιότητας, με την προώθηση της απασχόλησης (ιδίως των νέων) και με την προστασία του περιβάλλοντος και του αγροτικού χώρου. Βασικό άξονα της ανάληψης δράσης αποτελεί η επιδίωξη συνεργιών μεταξύ των παραγωγικών δραστηριοτήτων και των δραστηριοτήτων που αξιοποιούν το χώρο και τις παραδόσεις του αγροτικού κόσμου. Το σύνολο των δημοσίων δαπανών του προγράμματος ανέρχεται σε 533,04 εκατ. ευρώ, με συμμετοχή της Ευρωπαϊκής Κοινότητας ύψους 179,61 εκατ. ευρώ από το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Προσανατολισμού και Εγγυήσεων, τμήμα Εγγυήσεων (ΕΓΤΠΕ/Εγγυήσεις).

5.8.1.10. Piemonte

572. Το πρόγραμμα αγροτικής ανάπτυξης για το Piemonte αποβλέπει στη στήριξη της αειφόρου οικονομικής, κοινωνικής και περιβαλλοντικής ανάπτυξης των αγροτικών

περιοχών με την αξιοποίηση των πολλαπλών ρόλων που διαδραματίζει η γεωργία, με τη δημιουργία συμπληρωματικών δραστηριοτήτων και εισοδημάτων για τους γεωργούς (ιδίως στις γεωργικές περιοχές σε παρακμή) και την προώθηση της ισότητας των ευκαιριών μεταξύ ανδρών και γυναικών. Το σύνολο των δημοσίων δαπανών του προγράμματος ανέρχεται σε 868,45 εκατ. ευρώ (συνολικό κόστος του προγράμματος : 1 233,91 εκατ. ευρώ), με συμμετοχή της Ευρωπαϊκής Κοινότητας ύψους 363,24 εκατ. ευρώ από το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Προσανατολισμού και Εγγυήσεων, τμήμα Εγγυήσεων (ΕΓΤΠΕ/Εγγυήσεις).

5.8.1.11.Toscana

573. Το πρόγραμμα αγροτικής ανάπτυξης για την περιφέρεια της Toscana αποβλέπει στην ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας της γεωργίας και της βιομηχανίας γεωργικών προϊόντων καθώς και στη βελτίωση της ποιότητας των προϊόντων, στην προστασία του περιβάλλοντος και των γεωργικών εκτάσεων καθώς και στην αξιοποίηση των ευκαιριών που προσφέρουν οι αγροτικές περιοχές στο πλαίσιο μίας στρατηγικής στήριξης του βιοτικού επιπέδου στην Toscana. Το σύνολο των δημοσίων δαπανών του προγράμματος ανέρχεται σε 730,412 εκατ. ευρώ (συνολικό κόστος : 1 062,603 εκατ. ευρώ), με συμμετοχή της Ευρωπαϊκής Κοινότητας ύψους 328,930 εκατ. ευρώ από το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Προσανατολισμού και Εγγυήσεων, τμήμα Εγγυήσεων (ΕΓΤΠΕ/Εγγυήσεις).

5.8.1.12.Trento

574. Το πρόγραμμα αγροτικής ανάπτυξης για την αυτόνομη επαρχία του Trento αποβλέπει στην αξιοποίηση της γεωργίας σ' ένα πλαίσιο αειφόρου ανάπτυξης, στη διατήρηση του γεωργικού πληθυσμού και των γεωργικών δραστηριοτήτων καθώς και στην προστασία του περιβάλλοντος και των αγροτικών περιοχών. Το σύνολο των δημοσίων δαπανών του προγράμματος ανέρχεται σε 210,200 εκατ. ευρώ, με συμμετοχή της Ευρωπαϊκής Κοινότητας ύψους 90,250 εκατ. ευρώ από το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Προσανατολισμού και Εγγυήσεων, τμήμα Εγγυήσεων (ΕΓΤΠΕ/Εγγυήσεις).

5.8.1.13.Valle d' Aosta

575. Το πρόγραμμα αγροτικής ανάπτυξης για την Valle d' Aosta αποβλέπει στην ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας του γεωργικού και δασοκομικού τομέα, τη στήριξη της αειφόρου και ολοκληρωμένης ανάπτυξης των αγροτικών περιοχών και στην προστασία του περιβάλλοντος, σε μια περιοχή των Άλπεων όπου η ορεινή γεωργία διαδραματίζει σημαντικό ρόλο. Το σύνολο των δημοσίων δαπανών του προγράμματος ανέρχεται σε 119,142 εκατ. ευρώ, με συμμετοχή της Ευρωπαϊκής Κοινότητας ύψους 43,775 εκατ. ευρώ από το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Προσανατολισμού και Εγγυήσεων, τμήμα Εγγυήσεων (ΕΓΤΠΕ/Εγγυήσεις).

5.8.1.14.Veneto

576. Το πρόγραμμα αγροτικής ανάπτυξης για την περιφέρεια αυτή έχει ως γενικό στόχο την εδραίωση και την αειφόρο ανάπτυξη των αγροτικών δραστηριοτήτων στο οικονομικό, κοινωνικό και γεωγραφικό πλαίσιο της περιφέρειας, βάσει στρατηγικής που στηρίζεται στην αναγνώριση της σημασίας και του πολλαπλού ρόλου της γεωργίας. Το σύνολο των δημοσίων δαπανών του προγράμματος ανέρχεται σε 660,65 εκατ. ευρώ (συνολικό κόστος : 944,94 εκατ. ευρώ), με συμμετοχή της

Ευρωπαϊκής Κοινότητας ύψους 297,35 εκατ. ευρώ από το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Προσανατολισμού και Εγγυήσεων, τμήμα Εγγυήσεων (ΕΓΤΠΕ/Εγγυήσεις).

5.8.2. *Αξιολόγηση των παλαιών προγραμμάτων*

577. Όλες οι περιφέρειες έχουν δραστηριοποιηθεί πλήρως με στόχο την ανάληψη του συνόλου των διαθέσιμων πιστώσεων στο πλαίσιο των επιχειρησιακών προγραμμάτων και των ενιαίων εγγράφων προγραμματισμού (4 400 εκατ. ευρώ για τον στόχο 1 και 1 900 εκατ. ευρώ για τον στόχο 5β). Στο πλαίσιο ορισμένων περιφερειακών προϋπολογισμών έχουν μάλιστα αναληφθεί υποχρεώσεις για ποσά που υπερβαίνουν κατά πολύ τα προβλεφθέντα στο χρηματοδοτικό σχέδιο.
578. Το πρώτο αυτό αποτέλεσμα ακολούθησε, στη διάρκεια του 2000, ένα ικανοποιητικό επίπεδο υλοποίησης. Σύμφωνα με όλες τις ενδείξεις, τα αποτελέσματα θα είναι ικανοποιητικά στο τέλος του 2001.
579. Το πρόγραμμα κοινοτικής πρωτοβουλίας Leader II παρουσιάζει ανάλογη κατάσταση αλλά λιγότερο ικανοποιητική λόγω της καθυστέρησης (δύο ή περισσότερα χρόνια) στην οριστικοποίηση των προγραμμάτων και την έναρξη της υλοποίησής τους. Οι αναληφθείσες υποχρεώσεις αντιπροσωπεύουν από 70 έως 140% των αναλήψεων υποχρεώσεων που είχαν προβλεφθεί.
580. Από τα διαθέσιμα στοιχεία φαίνεται ότι στη διάρκεια του 2000 δόθηκε μεγάλη ώθηση, αν και το επίπεδο εξακολουθεί να είναι υψηλό, σε σύγκριση με την σχεδόν πλήρη απραξία των προηγούμενων ετών. Προφανώς, η προσπάθεια πρέπει να είναι ακόμη μεγαλύτερη για να επιτευχθεί, στο τέλος του 2001, ένα ικανοποιητικό αποτέλεσμα.

5.9. **Λουξεμβούργο**

5.9.1. *Έγκριση νέων προγραμμάτων*

581. Σκοπός του προγράμματος αγροτικής ανάπτυξης για το Μεγάλο Δουκάτο του Λουξεμβούργου είναι η ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας, η στήριξη του γεωργικού εισοδήματος, η διατήρηση των γεωργικών δραστηριοτήτων στις μειονεκτικές περιοχές, η προστασία του περιβάλλοντος και της φυσικής κληρονομιάς και η προώθηση της αειφόρου δασοκομίας, στο πλαίσιο στρατηγικής η οποία αποδίδει ιδιαίτερη σημασία στον πολλαπλό ρόλο της γεωργίας και της δασοκομίας καθώς και στην ποιότητα των προϊόντων. Το σύνολο των δημοσίων δαπανών για το πρόγραμμα ανέρχεται σε 373 639 000 ευρώ. Η συνεισφορά της Ευρωπαϊκής Κοινότητας, ύψους 91 000 000 ευρώ, προέρχεται από το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Προσανατολισμού και Εγγυήσεων, τμήμα Εγγυήσεων (ΕΓΤΠΕ Εγγυήσεις). Το πρόγραμμα καλύπτει όλες τις αγροτικές περιοχές του Λουξεμβούργου.

5.9.2. *Αξιολόγηση των παλαιών προγραμμάτων*

582. Όλες οι αναληφθείσες υποχρεώσεις στο πλαίσιο προγραμμάτων από την προηγούμενη περίοδο είχαν εκτελεσθεί πριν από το τέλος του 1999 και οι αρχές του Λουξεμβούργου ασχολήθηκαν κατά το 2000 με την οριστικοποίηση των δαπανών.
583. Πρόκειται να διεξαχθεί η εκ των υστέρων αξιολόγηση των μέτρων της περιόδου 1994-1999.

5.10. Κάτω Χώρες

5.10.1. Κατάρτιση νέων προγραμμάτων

584. Στις Κάτω Χώρες, εγκρίθηκε ενιαίο έγγραφο προγραμματισμού για τη διαρθρωτική βοήθεια από την Κοινότητα στο πλαίσιο του στόχου 1 Flevoland (phasing-out) για την περίοδο 2000-2006 με συγχρηματοδότηση από το ΕΓΤΠΕ, τμήμα Εγγυήσεων ύψους 10 εκατ. ευρώ.
585. Το πρόγραμμα αγροτικής ανάπτυξης για τις Κάτω Χώρες αποβλέπει στην αναδιάρθρωση του γεωργικού τομέα έτσι ώστε να είναι σε θέση να αντιμετωπίσει τις νέες προκλήσεις με τη βοήθεια της καινοτομίας, στη διαφοροποίηση των γεωργικών δραστηριοτήτων, στη διατήρηση της φύσης, στη βελτίωση της διαχείρισης των υδάτων, στην εξασφάλιση μεγαλύτερων ανέσεων στους αγρότες, στην ανάπτυξη του τουρισμού και των ψυχαγωγικών δραστηριοτήτων. Το σύνολο των δημοσίων δαπανών του προγράμματος ανέρχεται σε 1 057,39 εκατ. ευρώ, συμπεριλαμβανομένης συνεισφοράς της ΕΕ ύψους 417 εκατ. ευρώ από το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Προσανατολισμού και Εγγυήσεων, τμήμα Εγγυήσεων (ΕΓΤΠΕ/Εγγυήσεις). Το πρόγραμμα καλύπτει το σύνολο των Κάτω Χωρών.

5.10.2. Αξιολόγηση των παλαιών προγραμμάτων

586. Το σύνολο των υποχρεώσεων που είχαν αναληφθεί στο πλαίσιο προγραμμάτων της προηγούμενης περιόδου ολοκληρώθηκαν στο τέλος του 1999 και οι ολλανδικές αρχές ασχολήθηκαν το 2000 με την οριστικοποίηση των δαπανών. Τα τέσσερα προγράμματα Leader II στις περιφέρειες North-East Friesland/North-West Groningen, North-West Friesland, Drenthe και Flevoland, αποβλέπουν κυρίως στην τόνωση των βιώσιμων οικονομικών και γεωργικών δραστηριοτήτων και του τουρισμού και εξελίσσονται με ικανοποιητικό τρόπο.
587. Η υλοποίηση των προγραμμάτων του στόχου 5(β) στις Κάτω Χώρες προχωρεί με ικανοποιητικό τρόπο. Για το σύνολο των περιοχών του στόχου 5(β) στις Κάτω Χώρες έχει διενεργηθεί περισσότερο από 80% των πληρωμών.
588. Οι επαρχίες (Friesland, Groningen/Drenthe, Overijssel και Limburg) ασχολούνται κυρίως με τη δημιουργία νέων γεωργικών εκμεταλλεύσεων, τον τουρισμό και την αξιοποίηση του φυσικού τοπίου, ενώ η Zeeland δίνει ιδιαίτερη έμφαση στη διαφοροποίηση της γεωργίας.
589. Από το ενιαίο έγγραφο προγραμματισμού για τη βελτίωση των συνθηκών μεταποίησης και εμπορίας των γεωργικών και δασοκομικών προϊόντων όσον αφορά το στόχο 5(α) προκύπτει ότι 55% του προγράμματος έχει ήδη εκτελεσθεί και έχουν διενεργηθεί οι σχετικές πληρωμές αλλά η υλοποίηση του προγράμματος μπορεί να επιταχυνθεί.

5.11. Αυστρία

5.11.1. Έγκριση νέων προγραμμάτων

590. Το πρόγραμμα αγροτικής ανάπτυξης για την Αυστρία αποβλέπει στην προώθηση ενός ανταγωνιστικού και από περιβαλλοντική άποψη βιώσιμου γεωργικού τομέα, διατηρώντας παράλληλα τη σημασία των οικογενειακών εκμεταλλεύσεων. Τρεις σειρές στόχων έχουν τεθεί : αντιστάθμιση για την παροχή ειδικών υπηρεσιών από

τους γεωργούς, διατήρηση των γεωργικών εκμεταλλεύσεων και βελτίωση της ανταγωνιστικότητας. Το σύνολο των δημοσίων δαπανών για το πρόγραμμα ανέρχεται σε 6 896,074 εκατ. ευρώ, συμπεριλαμβανομένης συνεισφοράς της ΕΕ ύψους 3 208,10 εκατ. ευρώ από το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Προσανατολισμού και Εγγυήσεων, τμήμα Εγγυήσεων (ΕΓΤΠΕ/Εγγυήσεις). Το πρόγραμμα καλύπτει το σύνολο της Αυστρίας. Εντούτοις, δεν περιλαμβάνει τα μέτρα που συγχρηματοδοτούνται από το ΕΓΤΠΕ, τμήμα Εγγυήσεων στις περιοχές του στόχου 1 των διαρθρωτικών ταμείων, οι οποίες περιλαμβάνουν την αυστριακή περιφέρεια Burgenland.

5.11.1.1. Πρόγραμμα της περιφέρειας του Burgenland στο πλαίσιο του στόχου 1

591. Καλυπτόμενη γεωγραφική περιοχή : Στόχος1 – περιφέρεια Burgenland (Αυστρία).

5.11.1.1.1. Στρατηγική

592. Το πρόγραμμα που αφορά την περιφέρεια Burgenland είναι ένα πολυτομεακό πρόγραμμα για την ανάπτυξη και την διαρθρωτική προσαρμογή της περιφέρειας που λαμβάνει στήριξη από το ΕΤΠΕ, το ΕΓΤΠΕ (τμήμα Εγγυήσεων) και το ΕΚΤ και το οποίο περιλαμβάνει έξι προτεραιότητες, από τις οποίες μία είναι η εξής : “Γεωργία, δασοκομία, αλιεία και προστασία της φύσης,,. Ο άξονας αυτός διαιρείται σε τρεις επιμέρους άξονες : “Γεωργία και δασοκομία,, “Αγροτική ανάπτυξη, διαφοροποίηση και προστασία της φύσης,, οι οποίοι συγχρηματοδοτούνται από το ΕΓΤΠΕ, τμήμα Εγγυήσεων και “Αλιεία και υδατοκαλλιέργεια,, που συγχρηματοδοτείται από το ΧΜΠΑ. Οι δύο άξονες που αφορούν τη γεωργία καλύπτουν τα ίδια πεδία παρέμβασης με τις αντίστοιχες προτεραιότητες του ΣΑΑ, οι διατάξεις του οποίου εφαρμόζονται. Όσον αφορά τη στρατηγική στο γεωργικό τομέα, βλέπε το σημείο 5.11.1 ανωτέρω.

5.11.2. Αξιολόγηση των παλαιών προγραμμάτων

593. Εκ των υστέρων αξιολόγηση : η τελική έκθεση αναμένεται για το 2002.

594. Τα κονδύλια για το ΣΑΑ θα καλύπτουν επίσης τις ακόλουθες δαπάνες :

- δαπάνες του ΕΓΤΠΕ, τμήμα Εγγυήσεων για συνοδευτικά μέτρα βάσει των κανονισμών (ΕΟΚ) αριθ. 2078/92, (ΕΟΚ) αριθ. 2079/92 και (ΕΟΚ) αριθ. 2080/92 του Συμβουλίου από το δημοσιονομικό έτος 2000.

Σύνολο δημοσίων δαπανών (συγχρηματοδότηση) : 641,62 εκατ. ευρώ,
ΕΓΤΠΕ : 331,06 εκατ. ευρώ.

- δαπάνες γι’ άλλες δράσεις αγροτικής ανάπτυξης που έχουν εγκριθεί πριν από την 1η Ιανουαρίου και έχουν περιληφθεί στο νέο προγραμματισμό βάσει του άρθρου 4 παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 2603/1999.

Σύνολο δημοσίων δαπανών : 3,68 εκατ. ευρώ, ΕΓΤΠΕ : 0,92 εκατ. ευρώ

5.12. Πορτογαλία

5.12.1. Έγκριση νέων προγραμμάτων

5.12.1.1. Κοινοτικό πλαίσιο στήριξης και άλλα μέσα

595. Το σύνολο του πορτογαλικού εδάφους καλύπτεται από το στόχο 1, με εξαίρεση την περιφέρεια *Lisboa e Vale do Tejo*, στην οποία εφαρμόζονται οι ίδιοι κανόνες (*phasing-out*). Για την περίοδο 2000-2006, η πολιτική αγροτικής ανάπτυξης θα εφαρμοστεί κυρίως μέσω τριών ομάδων μέσων, το κοινοτικό πλαίσιο στήριξης, (ΚΠΣ) και το πρόγραμμα κοινοτικής πρωτοβουλίας Leader+, τα οποία συγχρηματοδοτούνται από το ΕΓΤΠΕ, τμήμα Προσανατολισμού και τα σχέδια αγροτικής ανάπτυξης (ΣΑΑ) που συγχρηματοδοτούνται από το ΕΓΤΠΕ, τμήμα Εγγυήσεων.
596. Κατά το πρώτο εξάμηνο του 2000, εγκρίθηκαν το ΚΠΣ και τα επτά επιχειρησιακά προγράμματα. Το μεγάλο εθνικό επιχειρησιακό πρόγραμμα « Γεωργία και αγροτική ανάπτυξη » θα εγκριθεί στο εγγύς μέλλον. Η Πορτογαλία υπέβαλε τρία ΣΑΑ, ένα για την ηπειρωτική χώρα και ένα για κάθε μία από τις αυτόνομες περιφέρειες των *Açorών* και της *Μαδέρας*. Δεδομένου ότι οι πορτογαλικές αρχές δεν έχουν ακόμη υποβάλει το πρόγραμμα Leader+, πρέπει να αποφασιστεί αν θα υποβληθεί ένα μόνο εθνικό πρόγραμμα ή αν το πρόγραμμα αυτό θα διαιρεθεί σε πολλά περιφερειακά προγράμματα.

5.12.1.2. Στόχοι

597. Στόχοι της αγροτικής ανάπτυξης είναι η βελτίωση της ανταγωνιστικότητας, της γεωργίας μέσω της τομεακής αναδιάρθρωσης και των επενδύσεων με γνώμονα την ποιότητα των προϊόντων, η πληροφόρηση και η στήριξη των γεωργών και των αγροτικών πληθυσμών. Αυτό προϋποθέτει μία βιώσιμη ολοκληρωμένη αγροτική ανάπτυξη, στο κατάλληλο τοπικό επίπεδο, τη διατήρηση του περιβάλλοντος, τη διαχείριση των φυσικών πόρων, τη διαχείριση του φυσικού τοπίου και της πολιτιστικής κληρονομιάς.

5.12.1.3. Προτεραιότητες και διάρθρωση των προγραμμάτων

598. Η αγροτική ανάπτυξη που στηρίζεται από ΚΠΣ αποτελείται από επτά περιφερειακά επιχειρησιακά προγράμματα (ΕΠ) που χρηματοδοτούνται από περισσότερα του ενός ταμεία και ένα εθνικό επιχειρησιακό πρόγραμμα. Σε γενικές γραμμές, το εθνικό πρόγραμμα αποβλέπει στη στήριξη των μεγάλων σχεδίων, ενώ τα περιφερειακά επιχειρησιακά προγράμματα αφορούν περισσότερο τα μικρά σχέδια, την διαφοροποίηση των γεωργικών δραστηριοτήτων ή συγκεκριμένου τομείς. Τα επιχειρησιακά αυτά προγράμματα καλύπτουν τις επενδύσεις στις γεωργικές εκμεταλλεύσεις, την εγκατάσταση νέων γεωργών, την κατάρτιση των γεωργών, επενδύσεις στη βελτίωση της μεταποίησης και της εμπορίας των γεωργικών προϊόντων και την ενθάρρυνση της προσαρμογής και της ανάπτυξης των αγροτικών περιοχών. Το ποσό που πρόκειται να διαθέσει το ΕΓΤΠΕ, τμήμα Προσανατολισμού ανέρχεται συνολικά σε 2 177,3 εκατ. ευρώ.
599. Τα σχέδια αγροτικής ανάπτυξης που πρόκειται να χρηματοδοτηθούν από το ΕΓΤΠΕ, τμήμα Εγγυήσεων, για ποσό ύψους 1 554 εκατ. ευρώ, περιλαμβάνουν τις ενισχύσεις για την πρόωρη συνταξιοδότηση, τις ενισχύσεις για τις μειονεκτικές περιοχές και τις

περιοχές που υπόκεινται σε περιβαλλοντικούς περιορισμούς, τα γεωργοπεριβαλλοντικά μέτρα και τη δάσωση των γεωργικών γαιών.

600. Το πρόγραμμα κοινοτικής πρωτοβουλίας Leader+ θα τεθεί σε εφαρμογή από τις τοπικές ομάδες δράσης, σύμφωνα με τις οδηγίες της Επιτροπής. Το ποσό που πρόκειται να διατεθεί από το ΕΓΤΠΕ, τμήμα Προσανατολισμού ανέρχεται σε 161,2 εκατ. ευρώ.

5.12.2. Αξιολόγηση των παλαιών προγραμμάτων

601. Η γεωργία στην Πορτογαλία αποτελεί ιδιαίτερα σημαντικό τομέα τόσο από κοινωνική όσο και από οικονομική άποψη, σε σχέση με τον μέσο κοινοτικό όρο. Τα κυριότερα προβλήματα που αντιμετώπισε η γεωργία στην Πορτογαλία και τα οποία εμποδίζουν τη βελτίωση της ανταγωνιστικότητας και τον εκσυγχρονισμό του τομέα συνδέονται κυρίως με τη δομή της έγγειας ιδιοκτησίας, τις κλιματικές συνθήκες, το χαμηλό επίπεδο επαγγελματικής κατάρτισης, την προχωρημένη ηλικία των γεωργών και την έλλειψη υποδομών στο επίπεδο της μεταποίησης και των κυκλωμάτων εμπορίας των γεωργικών και δασοκομικών προϊόντων.
602. Αποτέλεσμα του ΚΠΣ II ήταν η ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας του γεωργικού τομέα και η διαφοροποίηση των εισοδημάτων και των δραστηριοτήτων των γεωργικών εκμεταλλεύσεων καθώς και η προστασία του περιβάλλοντος. Με τις δράσεις αυτές κατέστη δυνατός ο εκσυγχρονισμός περίπου 45 000 γεωργικών εκμεταλλεύσεων και η εγκατάσταση 5 000 νεαρών γεωργών. Όσον αφορά τον δασοκομικό τομέα, πέρα από τα μέτρα δάσωσης των γεωργικών γαιών στο πλαίσιο του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 2080/92¹²⁷, πρόκειται να πραγματοποιηθεί δάσωση περίπου 48 000 εκταρίων.

5.13. Φινλανδία

5.13.1. Έγκριση νέων προγραμμάτων

603. Το οριζόντιο πρόγραμμα αγροτικής ανάπτυξης για τη Φινλανδία αποβλέπει στη διασφάλιση του γεωργικού εισοδήματος, στη βελτίωση της οικονομικής απόδοσης της παραγωγής λαμβάνοντας υπόψη τα φυσικά μειονεκτήματα καθώς και τις περιβαλλοντικές απαιτήσεις, στη διατήρηση του πληθυσμού των αγροτικών περιοχών και στη διαφοροποίηση των δραστηριοτήτων σ' αυτές. Το σύνολο των δημοσίων δαπανών του προγράμματος ανέρχεται σε 5 008,33 εκατ. ευρώ, με συμμετοχή της Ευρωπαϊκής Κοινότητας ύψους 2 061,44 εκατ. ευρώ από το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Προσανατολισμού και Εγγυήσεων, τμήμα Εγγυήσεων (ΕΓΤΠΕ/Εγγυήσεις). Το πρόγραμμα καλύπτει το σύνολο των αγροτικών περιοχών της ηπειρωτικής Φινλανδίας, αλλά δεν περιλαμβάνει τα μέτρα που συγχρηματοδοτούνται από το ΕΓΤΠΕ/Προσανατολισμός στις περιοχές του στόχου 1 των διαρθρωτικών ταμείων.

5.13.1.1. Ηπειρωτική Φινλανδία

604. Το πρόγραμμα αγροτικής ανάπτυξης εκτός του στόχου 1 της ηπειρωτικής Φινλανδίας έχει ως στόχο την καταπολέμηση της απερίμωσης των αγροτικών περιοχών (ιδίως των απομονωμένων περιοχών) και τη στήριξη της ισόρροπης

¹²⁷

EE L 215 της 30.7.1992, σ. 96.

ανάπτυξής τους με την ενίσχυση της ελκυστικότητας των χωριών και των αγροτικών περιοχών, με την προώθηση του επιχειρηματικού πνεύματος, τη δημιουργία θέσεων απασχόλησης και τη διαφοροποίηση των δραστηριοτήτων καθώς και με τη βελτίωση της κατάρτισης των γεωργών και των αγροτικών κοινοτήτων. Το σύνολο των δημοσίων δαπανών του προγράμματος ανέρχεται σε 387,77 εκατ. ευρώ, με συμμετοχή της Ευρωπαϊκής Κοινότητας ύψους 116,33 εκατ. ευρώ από το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Προσανατολισμού και Εγγυήσεων, τμήμα Εγγυήσεων (ΕΓΤΠΕ/Εγγυήσεις). Οι αγροτικές περιοχές τις οποίες αφορά το πρόγραμμα είναι το ηπειρωτικό τμήμα της χώρας που δεν περιλαμβάνεται στις περιοχές του στόχου 1 των διαρθρωτικών ταμείων.

5.13.1.2. Νησιά Åland

605. Το πρόγραμμα αγροτικής ανάπτυξης για τα νησιά Åland αποβλέπει στη διασφάλιση της βιωσιμότητας των μικρών γεωργικών εκμεταλλεύσεων με την παροχή αντισταθμιστικών αποζημιώσεων, οικονομικών ανταλλαγμάτων για τη χρησιμοποίηση γεωργικών μεθόδων που σέβονται το περιβάλλον και ενισχύσεων για την εγκατάσταση νεαρών γεωργών. Το συνολικό κόστος του προγράμματος είναι 48,093 εκατ. ευρώ, συμπεριλαμβανομένης συνεισφοράς της ΕΕ ύψους 21,495 εκατ. ευρώ από το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Προσανατολισμού και Εγγυήσεων, τμήμα Εγγυήσεων (ΕΓΤΠΕ/Εγγυήσεις). Το πρόγραμμα αυτό αφορά συγκεκριμένα τα νησιά Åland, τα οποία αποτελούν αυτόνομη επαρχία της Φινλανδίας. Το πρόγραμμα συμπληρώνει το οριζόντιο πρόγραμμα για την ηπειρωτική Φινλανδία και το περιφερειακό πρόγραμμα για ηπειρωτικές περιοχές εκτός των περιοχών του στόχου 1.

5.13.2. Αξιολόγηση των παλαιών προγραμμάτων

606. Έχουν ήδη επιλεγεί οι αξιολογητές για την εκ των υστέρων αξιολόγηση για το ΕΕΠ του στόχου 6, για την ηπειρωτική Φινλανδία (5β), για τα προγράμματα για τα νησιά Åland (5β) και για τα δύο προγράμματα Leader II και εκτελούν ήδη τα καθήκοντά τους. Η αξιολόγηση της μεταποίησης και εμπορίας εκτός των περιοχών του στόχου 6 θα διεξαχθεί με εθνική χρηματοδότηση.

5.14. Σουηδία

5.14.1. Έγκριση νέων προγραμμάτων

607. Το πρόγραμμα αγροτικής ανάπτυξης για τη Σουηδία αποβλέπει στην προώθηση της βιώσιμης από περιβαλλοντική πλευρά ανάπτυξης με δύο στόχους: τη στήριξη των γεωργών με τη χορήγηση γεωργοπεριβαλλοντικών ενισχύσεων και την οικονομική διαφοροποίηση μέσω της δασοκομίας και του τουρισμού. Προτεραιότητα δίνεται επίσης στις οικονομικές και κοινωνικές πτυχές της αειφόρου αγροτικής ανάπτυξης. Το σύνολο των δημοσίων δαπανών για το πρόγραμμα ανέρχεται σε 2 551,63 εκατ. ευρώ, συμπεριλαμβανομένης συνεισφοράς της ΕΕ ύψους 1 130,05 εκατ. ευρώ από το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Προσανατολισμού και Εγγυήσεων, τμήμα Εγγυήσεων (ΕΓΤΠΕ/Εγγυήσεις). Το πρόγραμμα καλύπτει όλες τις αγροτικές περιοχές. Δεν περιλαμβάνει δύο περιοχές, τη Norra Norrland και τη Södra Skoglänen (με εξαίρεση τα γεωργοπεριβαλλοντικά μέτρα και τις αντισταθμιστικές αποζημιώσεις στις μειονεκτικές περιοχές που καλύπτουν το σύνολο της επικράτειας της Σουηδίας), οι οποίες εντάσσονται στις περιοχές του στόχου 1, στις οποίες τα μέτρα χρηματοδοτούνται από το ΕΓΤΠΕ/Εγγυήσεις.

5.14.1.1.Στόχος 1

608. Στη Σουηδία υπάρχουν δύο προγράμματα του στόχου 1. Τα περισσότερα μέτρα του κανονισμού 1257/1999 που είναι κατάλληλα για τη Σκανδιναβία, με εξαίρεση τα συνοδευτικά μέτρα, χρησιμοποιούνται στα προγράμματα του στόχου 1 για τη Σουηδία. Η συνεισφορά του ΕΓΤΠΕ για τη Norra Norrland ανέρχεται σε 50,6 εκατ. ευρώ. Η συνεισφορά του ΕΓΤΠΕ για τη Södra Skogslänsregionen ανέρχεται σε 61,0 εκατ. ευρώ.

5.14.2. Αξιολόγηση των παλαιών προγραμμάτων

609. Οι εκ των υστέρων αξιολογήσεις των προγραμμάτων αγροτικής ανάπτυξης για την περίοδο 1994-1999 δεν έχουν ακόμη ολοκληρωθεί. Οι εκθέσεις αναμένεται ότι θα είναι έτοιμες εντός του 2002.
610. Έπειτα από μία βραδεία εκκίνηση, η ανάληψη υποχρεώσεων παρουσίασε μεγάλη πρόοδο στη διάρκεια του 1998 και ιδίως στη διάρκεια του 1999. Το σύνολο της συνεισφοράς της ΕΚ στα πέντε σουηδικά προγράμματα του στόχου 5b ανέρχεται σε 153 εκατ. ευρώ. Το ύψος των πληρωμών έχει αυξηθεί σημαντικά και στο τέλος του Ιανουαρίου 2000 αντιπροσώπευε ποσοστό 49%.
611. Η ανάληψη υποχρεώσεων σημείωσε αισθητή πρόοδο στη διάρκεια του 1998, έπειτα από μία βραδεία εκκίνηση. Το σύνολο της συνεισφοράς της ΕΚ στο σουηδικό πρόγραμμα του στόχου 6 ανέρχεται σε 309 εκατ. ευρώ. Οι πληρωμές παρουσίασαν αισθητή αύξηση στη διάρκεια του προγράμματος και είχαν φθάσει, στο τέλος Ιανουαρίου 2000, σε ποσοστό 60%.
612. Το σύνολο της συνεισφοράς της ΕΚ στο σουηδικό πρόγραμμα Leader II του στόχου 5b ανέρχεται σε 12 478 εκατ. ευρώ. Η ανάληψη υποχρεώσεων σημείωσε αισθητή πρόοδο έπειτα από μία βραδεία εκκίνηση και στο τέλος Ιανουαρίου 2000 είχαν καταβληθεί 22% των πιστώσεων. Το σύνολο της συνεισφοράς της ΕΚ στο σουηδικό πρόγραμμα Leader II του στόχου 6 ανέρχεται σε 4,16 εκατ. ευρώ. Οι αναλήψεις υποχρεώσεων σημείωσαν σαφή άνοδο έπειτα από μία βραδεία εκκίνηση και στο τέλος του Ιανουαρίου 2000 είχε ήδη καταβληθεί 33% των πιστώσεων.

5.15. Ηνωμένο Βασίλειο

5.15.1. Έγκριση νέων προγραμμάτων

5.15.1.1.Αγγλία

613. Το πρόγραμμα αγροτικής ανάπτυξης για την Αγγλία αποβλέπει στη διαφοροποίηση των γεωργικών και δασοκομικών δραστηριοτήτων και στη βελτίωση της ανταγωνιστικότητας, στην ανάπτυξη νέων προϊόντων διατροφής και άλλων προϊόντων, στη διασφάλιση της βιώσιμης διαχείρισης των μειονεκτικών περιοχών και στην αισθητή αύξηση των περιοχών που καλύπτονται από περιβαλλοντικά προγράμματα. Το σύνολο των δαπανών στο πλαίσιο του προγράμματος καλύπτεται με συγχρηματοδότηση από τα κονδύλια που διαθέτει η Ευρωπαϊκή Ένωση στο Ηνωμένο Βασίλειο καθώς και τις πιστώσεις που προκύπτουν από τη διακύμανση, οι οποίες συνοδεύονται επίσης από τους αντίστοιχους εθνικούς πόρους. Οι δαπάνες που αντιστοιχούν στη συγχρηματοδότηση ανέρχονται σε 1 496.7 εκατ. ευρώ, συμπεριλαμβανομένης συνεισφοράς της ΕΕ ύψους 615.2 εκατ. ευρώ από το

Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Προσανατολισμού και Εγγυήσεων (ΕΓΤΠΕ). Οι πιστώσεις που προέρχονται από την διακύμανση εξασφαλίζουν ακόμη 757,3 εκατ. ευρώ, από τα οποία 381,6 εκατ. ευρώ προέρχονται από το ΕΓΤΠΕ. Επιπλέον, το Ηνωμένο Βασίλειο έχει αναλάβει υποχρεώσεις ύψους 404,1 εκατ. ευρώ για τις κρατικές ενισχύσεις που συνδέονται με τα μέτρα του προγράμματος, έτσι ώστε η χρηματοδοτική προσπάθεια στο πλαίσιο του προγράμματος αγροτικής ανάπτυξης για την Αγγλία ανέρχεται σε 2 658.1 εκατ. ευρώ, με συνεισφορά της ΕΕ ύψους 996,8 εκατ. ευρώ από το ΕΓΤΠΕ.

5.15.1.2.Βόρειος Ιρλανδία

614. Το πρόγραμμα αγροτικής ανάπτυξης για την Βόρειο Ιρλανδία αποβλέπει στην ενίσχυση της οικονομικής θέσης της γεωργίας με τη βελτίωση της αποτελεσματικότητας και της διαφοροποίησης, διατηρώντας, στο μέτρο του δυνατού, την υφιστάμενη γεωργική διάρθρωση. Το πρόγραμμα έχει σχεδιαστεί έτσι ώστε να προστατεύει και να προωθεί την εικόνα της φιλικής προς το περιβάλλον γεωργίας και να ενθαρρύνει τις δασοκομικές και άλλες δραστηριότητες. Το σύνολο των δημοσίων δαπανών για το πρόγραμμα ανέρχεται σε 332,11 εκατ. ευρώ, συμπεριλαμβανομένης συνεισφοράς της ΕΕ ύψους 129,64 εκατ. ευρώ από το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Προσανατολισμού και Εγγυήσεων, τμήμα Εγγυήσεων (ΕΓΤΠΕ/Εγγυήσεις). Οι πιστώσεις που προέρχονται από τη διακύμανση εξασφαλίζουν ακόμη 69,49 εκατ. ευρώ, από τα οποία 47,16 εκατ. από το ΕΓΤΠΕ/Εγγυήσεις.

5.15.1.3.Σκοτία

615. Το πρόγραμμα αγροτικής ανάπτυξης για την Σκοτία αποβλέπει στην προώθηση της βιώσιμης οικονομικής, περιβαλλοντικής και κοινωνικής ανάπτυξης των αγροτικών περιοχών με την εκτατική διαχείριση της γης και την ενίσχυση της βιοποικιλότητας, την ενθάρρυνση της διαφοροποίησης με κατεύθυνση τη δασοκομία και τη στήριξη του γεωργικού εισοδήματος στις μειονεκτικές περιοχές. Το σύνολο των δαπανών καλύπτεται με συγχρηματοδότηση από τα κονδύλια που διαθέτει η ΕΕ στο ΗΒ και τις πιστώσεις που προέρχονται από τη διακύμανση, τα οποία συνοδεύονται από τους αντίστοιχους εθνικούς πόρους. Οι δαπάνες από τη συγχρηματοδότηση ανέρχονται σε 879,99 εκατ. ευρώ, συμπεριλαμβανομένης συνεισφοράς της ΕΕ ύψους 273,25 εκατ. ευρώ από το of the Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Προσανατολισμού και Εγγυήσεων, τμήμα Εγγυήσεων (ΕΓΤΠΕ/Εγγυήσεις). Οι πιστώσεις που προέρχονται από τη διακύμανση εξασφαλίζουν ακόμη 181,64 εκατ. ευρώ, περιλαμβανομένων 97,91 εκατ. ευρώ από το ΕΓΤΠΕ/Εγγυήσεις. Επιπλέον, το Ηνωμένο Βασίλειο έχει αναλάβει υποχρεώσεις ύψους 10,69 εκατ. ευρώ στο πλαίσιο κρατικών συμπληρωματικών ενισχύσεων (top up) και συνεπώς το σύνολο της χρηματοδοτικής 'προσπάθειας' για το πρόγραμμα αγροτικής ανάπτυξης της Σκοτίας ανέρχεται σε 1 072,32 εκατ. ευρώ, με συνεισφορά της ΕΕ ύψους 371,16 εκατ. ευρώ από το ΕΓΤΠΕ/Εγγυήσεις.

5.15.1.4.Ουαλία

616. Το πρόγραμμα αγροτικής ανάπτυξης για την Ουαλία αποβλέπει στην ενίσχυση των γεωργικών επιχειρήσεων με την αύξηση της παραγωγικότητας και της διαφοροποίησης, τη στήριξη των αγροτικών κοινοτήτων με τη βελτίωση της απασχόλησης στις αγροτικές περιοχές και την επέκταση των πρωτοβουλιών για την προστασία του περιβάλλοντος και της αγροτικής κληρονομιάς. Το σύνολο των

δαπανών καλύπτεται με συγχρηματοδότηση η οποία βασίζεται στα κονδύλια που διαθέτει η ΕΕ για το Ηνωμένο Βασίλειο και στις πιστώσεις που προκύπτουν από τη διακύμανση, τα οποία συνοδεύονται από τους αντίστοιχους εθνικούς πόρους. Οι δαπάνες από τη συγχρηματοδότηση ανέρχονται σε 600,09 εκατ. ευρώ, συμπεριλαμβανομένης συνεισφοράς της ΕΕ ύψους 149,57 εκατ. ευρώ από το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Προσανατολισμού και Εγγυήσεων, τμήμα Εγγυήσεων (ΕΓΤΠΕ-Εγγυήσεις). Οι πιστώσεις από τη διακύμανση εξασφαλίζουν ακόμη 98,70 εκατ. ευρώ, στα οποία συμπεριλαμβάνεται ποσό 60,84 εκατ. ευρώ από το ΕΓΤΠΕ-Εγγυήσεις. Επιπλέον το Ηνωμένο Βασίλειο ανέλαβε υποχρεώσεις ύψους 113,85 εκατ. ευρώ στο πλαίσιο των κρατικών συμπληρωματικών ενισχύσεων (top up) και συνεπώς, το σύνολο της χρηματοδοτικής 'προσπάθειας' για το πρόγραμμα αγροτικής ανάπτυξης της Ουαλίας ανέρχεται σε 746,79 εκατ. ευρώ, με συνεισφορά της ΕΕ ύψους 210,41 εκατ. ευρώ από το ΕΓΤΠΕ-Εγγυήσεις.

5.15.1.5.Στόχος 1

617. Υπάρχουν τέσσερις επιλέξιμες περιοχές του στόχου 1 : Cornwall και Scilly Isles, Merseyside, South Yorkshire, West Wales και Valleys. Οι περιφέρειες Highlands και Islands and Northern Ireland αποτελούν περιοχές του στόχου 1 σε μετάβαση. Όλα τα ΕΕΠ του στόχου 1 έχουν εγκριθεί με εξαίρεση το ΕΕΠ που αφορά τη Βόρειο Ιρλανδία. Η διάρθρωση των εγγράφων αυτών είναι τέτοια που επιτρέπει σε όλες τις αγροτικές περιοχές να έχουν πρόσβαση στα ίδια μέτρα (του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1257/1999) που χρηματοδοτούνται από το ΕΓΤΠΕ, τμήμα Εγγυήσεων με τα μέτρα στα οποία έχουν πρόσβαση οι αγροτικές περιοχές εκτός των περιοχών του στόχου 1 στο πλαίσιο του ΣΑΑ που χρηματοδοτείται από το ΕΓΤΠΕ, τμήμα Εγγυήσεων.

6. ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ ΚΑΙ ΔΑΣΗ

6.1. Λοιπά περιβαλλοντικά μέτρα

618. Η Επιτροπή ενέκρινε, στις 27 Ιανουαρίου 1999, ανακοίνωση με τίτλο “Κατευθύνσεις για μια αειφόρο γεωργία”¹²⁸, στην οποία περιγράφει τις εξελίξεις ως προς την ενσωμάτωση των περιβαλλοντικών πτυχών στη γεωργική πολιτική. Οι μεταρρυθμίσεις που αναλήφθηκαν στο πλαίσιο του "Προγράμματος Δράσης 2000" συμβάλλουν σε μεγάλο βαθμό στη διαδικασία αυτή ενσωμάτωσης των περιβαλλοντικών προβληματισμών στη γεωργική πολιτική, θέτοντας στη διάθεση των κρατών μελών, των φορέων τοπικής αυτοδιοίκησης και των γεωργικών και αγροτικών κοινοτήτων ένα ευρύ φάσμα μέσων για την εγκαθίδρυση μιας αειφόρου γεωργίας¹²⁹. Οι μεταρρυθμίσεις αυτές επιβεβαιώνουν τον ουσιαστικής σημασίας ρόλο των γεωργών ως αμειβόμενων παρόχων περιβαλλοντικών υπηρεσιών οι οποίες εξικνούνται πέραν των ορθών γεωργικών πρακτικών και της τήρησης της περιβαλλοντικής νομοθεσίας.
619. Προκειμένου να παρακολουθήσει την εφαρμογή της ανωτέρω ενσωμάτωσης, σύμφωνα με το αίτημα των Ευρωπαϊκών Συμβουλίων του Cardiff (Ιούνιος 1998) και της Βιέννης (Δεκέμβριος 1998), και στο πλαίσιο της στρατηγικής ενσωμάτωσης, όπως αυτή καθορίστηκε τον Νοέμβριο 1999 από το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο του Ελσίνκι, η Επιτροπή ενέκρινε, στις 26 Ιανουαρίου 2000, ανακοίνωση με τίτλο "Δείκτες για την ενσωμάτωση των περιβαλλοντικών προβληματισμών στην κοινή γεωργική πολιτική"¹³⁰.
620. Η γεωργία διαδραματίζει αποφασιστικό ρόλο στις υπόλοιπες κοινοτικές πρωτοβουλίες όσον αφορά την προστασία του περιβάλλοντος. Ως παράδειγμα μπορούν να αναφερθούν τα υπό υλοποίηση μέτρα με σκοπό την προστασία των επιφανειακών και των υπόγειων υδάτων. Με βάση τις διατάξεις της οδηγίας για τα νιτρικά άλατα, τα κράτη μέλη οφείλουν ιδίως να καταρτίσουν σχέδια δράσης σε προσδιορισμένες εύρωτες ζώνες κατά τρόπο ώστε να επεμβαίνουν για τη μείωση της ρύπανσης από αζωτούχες ουσίες στην πηγή. Η οδηγία για τα ύδατα, του 1979, αποτελεί μια ακόμη ενδιαφέρουσα κοινοτική πρωτοβουλία: στην οδηγία αυτή προβλέπεται ότι τα κράτη μέλη οφείλουν να προστατεύουν τα ενδιαίτηματα των πληθυσμών της άγριας πτερωτής πανίδας. Τέλος, ένα οικολογικό δίκτυο με την ονομασία “Natura 2000” δημιουργήθηκε στο πλαίσιο της οδηγίας για τους οικοτόπους του 1992.
621. Επισημαίνεται ότι για ένα ορθό προγραμματισμό και μια σωστή εκτέλεση των παρεμβάσεων αγροτικής ανάπτυξης, τα κράτη μέλη οφείλουν να έχουν εκπληρώσει τις υποχρεώσεις τους στο πλαίσιο των ανωτέρω τριών οδηγιών.

6.2. Μέτρα στο δασικό τομέα

622. Τα εθνικά αυτά προγράμματα προστασίας εντάσσονται σε 80 σχέδια πυροπροστασίας των δασών, τα οποία απετέλεσαν αντικείμενο επιδοκιμαστικών

¹²⁸ COM(1999) 22 τελικό.

¹²⁹ EE L 160 της 26.6.1999, σ. 80 και σ. 113.

¹³⁰ COM(2000) 20 τελικό.

γνωμοδοτήσεων της Επιτροπής, από τα οποία 62 σχέδια πρόσφατα επικαιροποιήθηκαν ή ευρίσκονται σε στάδιο ανανέωσης.

623. Τα σχέδια αυτά συνιστούν απαραίτητο στοιχείο για την επιλεξιμότητα ορισμένων δασικών μέτρων τα οποία έχουν ληφθεί κατ'εφαρμογή των κοινοτικών δράσεων όσον αφορά τη στήριξη στην αγροτική ανάπτυξη εκ μέρους του Ευρωπαϊκού Γεωργικού Ταμείου Προσανατολισμού και Εγγυήσεων (ΕΓΤΠΕ).
624. Εξάλλου, προκειμένου να έχουν στη διάθεσή τους ένα εργαλείο παρακολούθησης και αξιολόγησης των εθνικών και κοινοτικών δράσεων πυροπροστασίας των δασών, τα κράτη μέλη και η Επιτροπή έχουν συγκροτήσει κοινοτικό σύστημα ανταλλαγής πληροφοριών σχετικά με τις πυρκαγιές των δασών.
625. Το σύστημα αυτό περιλαμβάνει σήμερα πληροφορίες για πάνω από 500 000 πυρκαγιές που καταγράφηκαν στις υψηλού κινδύνου κοινοτικές περιφέρειες από το 1985 και μετά. Οι πληροφορίες αυτές απετέλεσαν αντικείμενο ετησίων δημοσιεύσεων. Η τελευταία δημοσίευση, έκδοσης Οκτωβρίου 2000, περιλαμβάνει επίσης μελέτη των σχέσεων μεταξύ των δεδομένων που προκύπτουν από πυρκαγιές και των πληροφοριών μετεωρολογικού, γεωγραφικού ή κοινωνικοοικονομικού χαρακτήρα.

7. Η ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ ΤΗΣ ΚΓΠ ΤΟ 2000

7.1. Συμφωνία της Διάσκεψης Κορυφής του Βερολίνου

626. Η Διάσκεψη Κορυφής του Βερολίνου της 24ης και 25ης Μαρτίου 1999 κατέληξε σε συμπεράσματα όσον αφορά τις προτάσεις του Προγράμματος Δράσης 2000. Από χρηματοδοτική άποψη, τα συμπεράσματα αυτά διαφέρουν αισθητά από τις αρχικές προτάσεις της Επιτροπής. Πράγματι, η Επιτροπή είχε προτείνει χρηματοδότηση βάσει του ΕΓΤΠΕ-Εγγυήσεις και σε ένα μόνο πλαίσιο αποτελούμενο από μέτρα της αγοράς και ενέργειες αγροτικής ανάπτυξης, συμπεριλαμβανομένων των συνοδευτικών μέτρων. Πράγματι, το σύνολο των δαπανών αυτών θα έπρεπε να παραμείνει κατώτερο της γεωργικής κατευθυντήριας γραμμής. Όμως, ενόψει της προβλεπόμενης εξέλιξης της εν λόγω κατευθυντήριας γραμμής, παρέμενε ένα σημαντικό περιθώριο πέραν των προβλεπομένων δαπανών, οι οποίες θα μπορούσαν να προκύψουν μετά το έτος 2002 για τις επικείμενες προσχωρήσεις.
627. Στα συμπεράσματα της, η Διάσκεψη Κορυφής του Βερολίνου διατηρεί την προτεινόμενη από την Επιτροπή κατευθυντήρια γραμμή, (περιλαμβάνοντας σ' αυτήν τα μέτρα αγροτικής ανάπτυξης, τα κτηνιατρικά μέτρα, το γεωργικό προενταξιακό μέσο/SAPARD και το διαθέσιμο ποσό για τις προσχωρήσεις στο πλαίσιο της γεωργίας), αλλά εισάγει ανώτατα όρια δαπανών κάτω από την κατευθυντήρια γραμμή. Πρόκειται πράγματι για δύο ετήσια επιμέρους ανώτατα όρια για την περίοδο 2000 έως 2006, ένα για τις παραδοσιακές δαπάνες της αγοράς (τίτλος 1α) και ένα για τις δαπάνες αγροτικής ανάπτυξης (τίτλος 1β). Τα εν λόγω ανώτατα όρια έχουν καθορισθεί σε ένα επίπεδο ισοδύναμο με την εκτίμηση των δαπανών που θα προέκυπτε από την υιοθέτηση του Προγράμματος Δράσης 2000. Αυτό σημαίνει ότι τα νέα ανώτατα όρια βρίσκονται στο επίπεδο των προβλεπομένων δαπανών, χωρίς περιθώριο ελιγμών για απρόβλεπτες καταστάσεις οι οποίες θα μπορούσαν να προκύψουν, όπως έχει συμβεί συχνά στο παρελθόν. Το επίπεδο των ανωτάτων αυτών ορίων έχει καθορισθεί ως εξής :

Δαπάνες 2000-2006 (σε εκατ. ευρώ, τιμές 1999) ¹³¹

	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	Σύνολο
Σύνολο μελλοντικής ΚΓΠ	40920	42800	43900	43770	42760	41930	41660	297740
α) αγορές ¹³² (επιμέρους όριο 1α)	36620	38480	39570	39430	38410	37570	37290	267370
β) αγροτική ανάπτυξη ¹³³ (επιμέρους όριο 1β)	4300	4320	4330	4340	4350	4360	4370	30370

¹³¹ Για τον υπολογισμό των ποσών σε τρέχουσες τιμές, θα χρησιμοποιείται αποπληθωριστής 2%.

¹³² Περιλαμβάνονται τα κτηνιατρικά και φυτοϋγειονομικά μέτρα και εξαιρούνται τα συνοδευτικά μέτρα.

¹³³ Περιλαμβάνονται τα συνοδευτικά μέτρα.

- Στις δαπάνες αυτές προστίθενται οι ενέργειες αγροτικής ανάπτυξης εκτός προγραμμάτων στόχου 1 που χρηματοδοτούνται επί του παρόντος από το ΕΓΤΠΕ/προσανατολισμός.

- Τα ποσά αυτά αντιστοιχούν κατά μέσο όρο στην πρόταση της Επιτροπής στο Πρόγραμμα Δράσης 2000.

- Όλες οι ενέργειες αγροτικής ανάπτυξης συγχρηματοδοτούνται από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή και από τα κράτη μέλη.

628. Τα συμπεράσματα της Διάσκεψης Κορυφής του Βερολίνου ακολούθησε η έκδοση από το Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο:

- μιας νέας διοργανικής συμφωνίας σχετικά με τη δημοσιονομική πειθαρχία, τις δημοσιονομικές προοπτικές (τα ανώτατα όρια) και τη δημοσιονομική διαδικασία, που περιλαμβάνει τα συμπεράσματα αυτά και προβλέπει ρητώς τη δυνατότητα για την Επιτροπή να μπορεί να υποβάλει το φθινόπωρο διορθωτική επιστολή του προσχεδίου προϋπολογισμού (ΠΠ) για το επόμενο έτος κατά τρόπο, ώστε οι δημοσιονομικές προβλέψεις να λαμβάνουν υπόψη τις πλέον πρόσφατες εξελίξεις. Επιπλέον, η συμφωνία αυτή προβλέπει ρήτρες ευελιξίας και αναθεώρησης των χρηματοδοτικών προοπτικών (ανώτατα όρια), η χρησιμοποίηση όμως των ρητρών αυτών εναπόκειται στην αρμόδια για τον προϋπολογισμό αρχή.
- ενός νέου κανονισμού (κανονισμός αριθ. 2040/2000¹³⁴) σχετικά με τη δημοσιονομική πειθαρχία, ο οποίος ορίζει κυρίως ότι όλα τα νομοθετικά μέτρα που αποφασίζονται στο πλαίσιο της Κοινής Γεωργικής Πολιτικής πρέπει να τηρούν τα επιμέρους όρια 1α και 1β, τα οποία έχουν καθοριστεί στις χρηματοδοτικές προοπτικές και ότι οι πιστώσεις πρέπει να εγγράφονται στο εσωτερικό των εν λόγω ορίων· ορίζει επίσης, με σκοπό την τήρηση του ποσού του υποτομέα 1α (παραδοσιακές δαπάνες του ΕΓΤΠΕ-Εγγυήσεις), ότι το Συμβούλιο μπορεί να αποφασίσει την προσαρμογή του επιπέδου των μέτρων στήριξης, τα οποία θα εφαρμόζονται από την επόμενη περίοδο σε κάθε ένα από τους σχετικούς τομείς και ότι η Επιτροπή θα υποβάλει συγχρόνως με το ΠΠ μία ανάλυση των αποκλίσεων που έχουν διαπιστωθεί μεταξύ των αρχικών προβλέψεων και των πραγματικών δαπανών κατά τη διάρκεια των προηγούμενων οικονομικών ετών και ότι θα εξετάζει την μεσοπρόθεσμη δημοσιονομική κατάσταση· τέλος, ορίζει ότι για τον προσδιορισμό των δημοσιονομικών εκτιμήσεων κατά την κατάρτιση του προϋπολογισμού της διορθωτικής επιστολής ή ενός ΔΣΠ, η Επιτροπή θα χρησιμοποιεί εν γένει, την τιμή του δολαρίου που διαπιστώνεται κατά μέσο όρο κατά τη διάρκεια του πλέον πρόσφατου τριμήνου και ότι το νομισματικό αποθεματικό θα καθοριστεί σε 250 εκατ. ευρώ το 2002 και θα καταργηθεί από το οικονομικό έτος 2003.

7.2. Το τμήμα Εγγυήσεων του ΕΓΤΠΕ

629. Οι πιστώσεις που διατέθηκαν για το οικονομικό έτος 2000, για το ΕΓΤΠΕ-Εγγυήσεις, είναι της τάξης των 40 993,9 εκατ. ευρώ (συμπεριλαμβανομένου ενός ποσού 24,9 εκατ. ευρώ για το γεωργικό δημοσιονομικό αποθεματικό – κεφάλαιο B0-40)¹³⁵. Η γεωργική κατευθυντήρια γραμμή¹³⁶ ανέρχεται σε 46 549 εκατ. ευρώ και καλύπτει επίσης, πέραν των δαπανών του τομέα B1, τις δαπάνες του προενταξιακού μέσου Sapard (529 εκατ. ευρώ πιστώσεων αναλήψεων υποχρεώσεων που εγγράφονται στο κεφάλαιο B7-01). Υφίσταται κατά συνέπεια, ένα περιθώριο άνω των 5 000 εκατ. ευρώ μεταξύ της γεωργικής κατευθυντήριας γραμμής και των συναφών πιστώσεων. Οι πιστώσεις

¹³⁴ ΕΕ 244 της 29.9.2000, σ.27.

¹³⁵ Χωρίς να ληφθεί υπόψη ποσό πιστώσεων 500 εκατ. ευρώ που εγγράφεται στο νομισματικό αποθεματικό (B1-6).

¹³⁶ Μέσο δημοσιονομικής πειθαρχίας που καθορίζει το όριο μέγιστης αύξησης των γεωργικών δαπανών.

- του υποτομέα «παραδοσιακές δαπάνες του ΕΓΤΠΕ-Εγγυήσεις και κτηνιατρικές δαπάνες» (που καλείται υποτομέας 1α) και καλύπτει τους τίτλους B1-1 έως B1-3) ανέρχονται σε 36 889 εκατ. ευρώ. Είναι κατά συνέπεια κατά 463 εκατ. ευρώ κατώτερες του επιμέρους ορίου που έχει καθοριστεί από τη διοργανική συμφωνία της 6ης Μαΐου 1999¹³⁷,
- του υποτομέα «αγροτική ανάπτυξη και συνοδευτικά μέτρα» (που καλείται υποτομέας 1β και καλύπτει τους τίτλους B1-4 και B1-5) ανέρχονται σε 4 104,9 εκατ. ευρώ. Οι πιστώσεις αυτές είναι κατά συνέπεια κατά 281,1 εκατ. ευρώ κατώτερες του επιμέρους ορίου που έχει καθοριστεί βάσει της διοργανικής συμφωνίας.

7.2.1. Εξέλιξη της δημοσιονομικής διαδικασίας

630. Το προσχέδιο προϋπολογισμού (ΠΠ) 2000 καταρτίστηκε από την Επιτροπή και υπεβλήθη στην αρμόδια για τον προϋπολογισμό αρχή κατά το τέλος του μηνός Απριλίου 1999. Το σύνολο των προτεινομένων πιστώσεων για το ΕΓΤΠΕ-Εγγυήσεις ανήλθε σε 40 901 εκατ. ευρώ, ήτοι 37 314 εκατ. ευρώ για τον υποτομέα 1α και 3 587 εκατ. ευρώ για τον υποτομέα 1β. Το ΠΠ έπρεπε να λάβει υπόψη το ανώτατο όριο του υποτομέα 1α (37 352 εκατ. ευρώ σε τρέχουσες τιμές) και το ανώτατο όριο του υποτομέα 1β (4 386 εκατ. ευρώ σε τρέχουσες τιμές) που καθορίζονται στις χρηματοδοτικές προοπτικές: οι προβλέψεις καθορισμένων αναγκών για τον υποτομέα 1α υπερέβαιναν το ανώτατο όριο των 212 εκατ. ευρώ. Οι προτεινόμενες πιστώσεις έπρεπε κατά συνέπεια να μειωθούν γραμμικά κατά 250 εκατ. ευρώ και κατ'αυτό τον τρόπο παρέμειναν στο εσωτερικό του ανωτάτου ορίου. Οι καθορισμένες ανάγκες για τον υποτομέα 1β παρέμειναν αρκετά χαμηλότερες από το ανώτατο όριο. Οι προτεινόμενες πιστώσεις εξισώθηκαν κατ'αυτό τον τρόπο με τις ανάγκες.
631. Το Συμβούλιο ενέκρινε τον Ιούλιο του 1999 το σχέδιο προϋπολογισμού. Αφήνοντας αμετάβλητες τις πιστώσεις του υποτομέα 1β, μείωσε τις πιστώσεις του υποτομέα 1α κατά ένα ποσό 375 εκατ. ευρώ. Οι συνολικές πιστώσεις του ΕΓΤΠΕ-Εγγυήσεις ανήλθαν κατ'αυτό τον τρόπο σε 40 526 εκατ. ευρώ.
632. Τον Οκτώβριο του 1999, η Επιτροπή κατάρτισε διορθωτική επιστολή όσον αφορά το ΠΠ. Ελάμβανε αφενός υπόψη την εξέλιξη της γεωργικής συγκυριακής κατάστασης και αφετέρου την πρόσφατη νομοθεσία στον γεωργικό τομέα.
633. Η τότε δυσμενής εξέλιξη όσον αφορά τη γεωργική συγκυριακή κατάσταση διατήρησε τις προβλεπόμενες ανάγκες για το σύνολο του υποτομέα 1α σε επίπεδο ανώτερο του ανωτάτου ορίου, παρά μία ελαφρά μείωση των προβλεπομένων αναγκών σε σχέση με το ΠΠ κατά 67 εκατ. ευρώ. Τα κεφάλαια για τα οποία οι ανάγκες αναθεωρήθηκαν αισθητά προς τα κάτω είναι η εκκαθάριση των λογαριασμών (-300 εκατ. ευρώ) συνεπεία των σχετικών αρνητικών διορθώσεων οι οποίες ήταν σημαντικότερες των προβλεπομένων, το βόειο κρέας (-191 εκατ. ευρώ) λόγω πιο περιορισμένων αναγκών όσον αφορά τη δημόσια αποθεματοποίηση και τις επιστροφές κατά την εξαγωγή, το πρόβειο και αίγιο κρέας (-186 εκατ. ευρώ) λόγω της αύξησης της μέσης τιμής στην κοινοτική αγορά, και τέλος το ελαιόλαδο (-159 εκατ. ευρώ) συνεπεία της

¹³⁷ Διοργανική συμφωνία της 6ης Μαΐου 1999 μεταξύ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, του Συμβουλίου και της Επιτροπής σχετικά με τη δημοσιονομική πειθαρχία και τη βελτίωση της δημοσιονομικής διαδικασίας (1999/C 172/01).

αναθεώρησης προς τα κάτω της παραγωγής ορισμένων κρατών μελών. Οι εν λόγω οικονομίες υπεραντισταθμίστηκαν ωστόσο με αυξήσεις στα κεφάλαια του χοιρείου κρέατος (+ 236 εκατ. ευρώ) λόγω της παρατεινόμενης κρίσης, της ζάχαρης (+ 158 εκατ. ευρώ) λόγω υψηλότερων επιστροφών κατά την εξαγωγή στη συνέχεια της μείωσης των παγκοσμίων τιμών, των αροτραίων καλλιεργειών (+ 115 εκατ. ευρώ), λόγω της τιμής της αγοράς των ελαιούχων προϊόντων που υπήρξε κατώτερη των προβλέψεων, και τέλος του γάλακτος και των γαλακτοκομικών προϊόντων (+ 102 εκατ. ευρώ), λόγω υψηλότερης παραγωγής βουτύρου και αποκορυφωμένου γάλακτος σε σκόνη και λόγω της αύξησης ορισμένων ποσών των επιστροφών κατά την εξαγωγή.

634. Για τον υποτομέα 1β, οι προβλεπόμενες δαπάνες αυξήθηκαν σε σχέση με το ΠΠ κατά 200 εκατ. ευρώ, προλαμβάνοντας μία επιτάχυνση της υποβολής από τα κράτη μέλη των νέων προγραμμάτων τους για γεωργική ανάπτυξη.
635. Οι συμπληρωματικές ανάγκες που απορρέουν από την πρόσφατη γεωργική νομοθεσία ανήλθαν μόλις σε 38 εκατ. ευρώ (αποκλειστικά όσον αφορά τον υποτομέα 1α). Από την υποβολή του ΠΠ, στο οποίο είχε ήδη ενσωματωθεί η επίπτωση των αποφάσεων του Προγράμματος Δράσης 2000, δεν υπήρξαν σχεδόν καθόλου μεταβολές της βασικής ρύθμισης. Εξάλλου, η απόφαση που έλαβε το Συμβούλιο σχετικά με τη δέσμη τιμών 1999/2000 επέφερε μόνο μία περιορισμένη δημοσιονομική επίπτωση σε σχέση με την αρχική πρόταση της Επιτροπής.
636. Οι κατ'αυτόν τον τρόπο καθορισμένες ανάγκες για το ΕΓΤΠΕ-Εγγυήσεις κατά την κατάρτιση της διορθωτικής επιστολής ανέρχονταν σε 41 324 εκατ. ευρώ¹³⁸. Λαμβανομένου υπόψη του γεγονότος ότι οι ανάγκες για τον υποτομέα 1α υπερέβαιναν το ανώτατο όριο, οι προτεινόμενες πιστώσεις στη διορθωτική επιστολή υπέστησαν μείωση κατά 200 εκατ. ευρώ, η οποία εφαρμόστηκε κατά γραμμικό τρόπο στα διάφορα σχετικά κονδύλια του προϋπολογισμού, αφήνοντας ένα περιθώριο ελιγμών σε σχέση με το επιμέρους όριο που αντιστοιχεί σε 15 εκατ. ευρώ.
637. Στις 16 Δεκεμβρίου 1999, ολοκληρώθηκε η τριμερής σύσκεψη σχετικά με τον προϋπολογισμό 2000 και ψηφίστηκε ο προϋπολογισμός. Τα αποτελέσματα για το ΕΓΤΠΕ-Εγγυήσεις είναι τα ακόλουθα:
638. Για τον υποτομέα 1α, οι πιστώσεις ανέρχονται σε 36 889 εκατ. ευρώ, είναι δηλαδή κατά 463 εκατ. ευρώ κατώτερες του ανωτάτου ορίου της Διάσκεψης Κορυφής του Βερολίνου, συνεπεία συμπληρωματικής μείωσης που εφαρμόστηκε κυρίως γραμμικώς στα διάφορα κονδύλια.
639. Για τον υποτομέα 1β, οι πιστώσεις ανέρχονται για τον τίτλο Β1-4 σε 4 084 εκατ. ευρώ, είναι δηλαδή κατά 297 εκατ. ευρώ ανώτερες του ποσού που είχε ζητηθεί από την Επιτροπή στη διορθωτική επιστολή της. Το Κοινοβούλιο αύξησε κατά συνέπεια τις πιστώσεις για τα γεωργοπεριβαλλοντικά μέτρα και, επιπλέον, δημιούργησε ένα νέο τίτλο Β1-50 «Μέτρα στήριξης για τη διαχείριση των πόρων σε συνδυασμό με την κοινή αλιευτική πολιτική», στον οποίο χορηγείται ποσό 20,9 εκατ. ευρώ. Οι πιστώσεις για τον υποτομέα 1β ανέρχονται κατά συνέπεια συνολικά σε 4 104,9 εκατ. ευρώ, ήτοι κατά 281 εκατ. ευρώ κάτω του επιμέρους ορίου της Διάσκεψης Κορυφής του Βερολίνου.

¹³⁸

Οι ανάγκες που προσδιορίζονται στην διορθωτική επιστολή δεν κάλυψαν την ανάγκη ύψους 20,9 εκατ. ευρώ του κεφαλαίου Β1-50.

640. Δεδομένου ότι η Επιτροπή μπορεί να ζητήσει μεταφορά των πιστώσεων (μη αυτόματη μεταφορά των πιστώσεων) για τις μη αναληφθείσες πιστώσεις κατά το κλείσιμο του οικονομικού έτους, όταν οι πιστώσεις που προβλέπονται στα σχετικά κεφάλαια του προϋπολογισμού του επόμενου οικονομικού έτους δεν επιτρέπουν την κάλυψη των αναγκών, η αρμόδια για τον προϋπολογισμό αρχή επέτρεψε, αφενός, μεταφορά πιστώσεων 29 εκατ. ευρώ για την κάλυψη της συμπληρωματικής ανάγκης στο οικονομικό έτος 2000, που προκύπτει από καθυστερημένη πληρωμή της πρώτης ετήσιας δόσης των γεωργοοισματοικών ενισχύσεων από την Ιταλία κατά το 1999. Επιπλέον, επέτρεψε μεταφορά πιστώσεων ποσού 4 περίπου εκατ. ευρώ για τις εργασίες ελέγχου σε σχέση με την ενέργεια επισιτιστικής βοήθειας προς τη Ρωσία. Κατ'αυτό τον τρόπο, το σύνολο των διαθέσιμων πιστώσεων στον προϋπολογισμό για το οικονομικό έτος 2000 ανέρχεται σε 41 026,9 εκατ. ευρώ.
641. Αξίζει να σημειωθεί ότι κάθε εκτίμηση σχετικά με τις μελλοντικές δαπάνες στον τομέα της γεωργίας είναι ιδιαίτερα δύσκολη. Πράγματι, διανύεται χρονικό διάστημα μέχρι 20 μήνες μεταξύ της πρόβλεψης και της εκτέλεσης ορισμένων δαπανών και πολυάριθμοι είναι οι απρόβλεπτοι παράγοντες τόσο εσωτερικοί όσο και εξωτερικοί, συμπεριλαμβανομένης της ισοτιμίας ευρώ/δολαρίου, που μπορούν να ασκήσουν σημαντική επίδραση επί των δαπανών.
642. Επιπλέον, οι δημοσιονομικές προβλέψεις της Επιτροπής εξαρτώνται σημαντικά από τις προβλέψεις των δαπανών και από ορισμένες προβλέψεις παραγωγής που τα κράτη μέλη πρέπει να πραγματοποιήσουν και να της διαβιβάσουν υπό τους όρους που καθορίζονται από τη ρύθμιση. Η Επιτροπή εξέτασε κατά συνέπεια τις δυνατότητες βελτίωσης των όρων δημοσιονομικής διαχείρισης και έθεσε σε εφαρμογή ένα πρόγραμμα δράσης σχετικά με αυτό το σκοπό. Ζήτησε από τα κράτη μέλη να συμμετάσχουν στην προσπάθεια αυτή, βελτιώνοντας την ποιότητα και τις προθεσμίες διαβίβασης των απαιτούμενων πληροφοριών, όπως προβλέπεται από τη ρύθμιση.
- 7.2.1.1. Νομισματικό αποθεματικό
643. Οι μηχανισμοί λειτουργίας του εν λόγω αποθεματικού περιγράφονται στην έκθεση σχετικά με την κατάσταση της γεωργίας το 1995, στις σελίδες 146 και 147.
644. Σύμφωνα με την απόφαση του Συμβουλίου σχετικά με τη δημοσιονομική πειθαρχία, η ισοτιμία του δολαρίου έναντι του ευρώ που καθορίστηκε στο ΠΠ, για το οικονομικό έτος 2000, ήταν 1 ευρώ = 1,12 \$ ΗΠΑ και αντιπροσώπευε τη μέση ισοτιμία που εμφάνισε το δολάριο τον Ιανουάριο, Φεβρουάριο και Μάρτιο 1999.
645. Εξάλλου, για ένα σημαντικό μέρος των επιστροφών κατά την εξαγωγή των γεωργικών προϊόντων, κυρίως για τα σιτηρά και τη ζάχαρη, καθώς και στην περίπτωση ορισμένων εσωτερικών ενισχύσεων όπως η ενίσχυση για το βαμβάκι, το επίπεδο των δαπανών εξαρτάται από την εξέλιξη της τιμής του δολαρίου. Κατ'αυτόν τον τρόπο, οι πραγματικές τιμές του ευρώ που παρατηρήθηκαν αποδείχθηκαν σαφώς κατώτερες από την ισοτιμία που είχε χρησιμοποιηθεί στον προϋπολογισμό. Ο μέσος όρος των δηλώσεων του δολαρίου που διαπιστώθηκαν από 1.8.1999 ως 31.7.2000 (περίοδος αναφοράς για τον προσδιορισμό της επίπτωσης του δολαρίου) αποκλίνει από την εν λόγω ισοτιμία (1 ευρώ = 0,99 \$ ΗΠΑ), και το επίπεδο των δαπανών που πραγματοποιήθηκαν από τα κράτη μέλη είναι χαμηλότερο συνεπεία της εξέλιξης της τιμής του δολαρίου. Οι οικονομίες ανέρχονται σε 510 εκατ. ευρώ. Το ΕΓΤΠΕ-Εγγυήσεις μπορεί ωστόσο να επωφεληθεί εν μέρει μόνο από τις εν λόγω οικονομίες.

Δεδομένου ότι οι οικονομίες υπερβαίνουν την απαλλαγή των 200 εκατ. ευρώ που καθορίζεται από τους κανόνες της δημοσιονομικής πειθαρχίας, αποτέλεσαν αντικείμενο, κατά το τέλος του οικονομικού έτους, μεταφοράς προς το νομισματικό αποθεματικό και δεν μπορούν να χρησιμοποιηθούν για τη χρηματοδότηση άλλων μέτρων.

646. Σαφώς χαμηλότερες δαπάνες απ' ό,τι κατά τα προηγούμενα έτη προκύπτουν από την επίπτωση των διπλών συντελεστών. Η κατάργηση των πράσινων ισοτιμιών οδήγησε στη κατάργηση της επίπτωσης του διπλού συντελεστή στις χώρες που συμμετέχουν στο ευρώ, και κατά συνέπεια σε σημαντικές οικονομίες. Ωστόσο, το κόστος του διπλού συντελεστή που υπολογίστηκε για το ΕΓΤΠΕ – Εγγυήσεις κατά την κατάρτιση της διορθωτικής επιστολής σε 119 εκατ. ευρώ αποδείχθηκε ανώτερο κατά 106 εκατ. ευρώ και τελικά έφθασε τα 225 εκατ. ευρώ.

7.2.2. *Θέση του ΕΓΤΠΕ-Εγγυήσεις στον γενικό προϋπολογισμό*

647. Στον γενικό προϋπολογισμό της Ευρωπαϊκής Ένωσης για το οικονομικό έτος 2000, που ανέρχεται συνολικά σε 87 752,4 εκατ. ευρώ (σε πιστώσεις πληρωμών που είναι εγγεγραμμένες στον προϋπολογισμό 2000), 40 993,9 εκατ. ευρώ πιστώσεων πληρωμών (μη συμπεριλαμβανομένου του νομισματικού αποθεματικού και συμπεριλαμβανομένων των εγγεγραμμένων πιστώσεων στο κεφάλαιο Β0-40 «πιστώσεις και προβλέψεις πιστώσεων») παρασχέθηκαν στο ΕΓΤΠΕ-Εγγυήσεις, δηλαδή 47% του συνόλου. Το 1999, οι δαπάνες του ΕΓΤΠΕ-Εγγυήσεις αντιπροσώπευαν 48% των δαπανών του γενικού προϋπολογισμού.

7.2.3. *Το ΕΓΤΠΕ και οι χρηματοδοτικοί του πόροι*

648. Το ΕΓΤΠΕ αποτελεί αναπόσπαστο τμήμα του κοινοτικού προϋπολογισμού· ως εκ τούτου, οι πιστώσεις του αποφασίζονται σύμφωνα με τη διαδικασία του προϋπολογισμού, όπως συμβαίνει με τις λοιπές κοινοτικές δαπάνες.
649. Η γεωργική πολιτική αποφέρει επίσης έσοδα, χάρη στις εισπράξεις που πραγματοποιούνται στο πλαίσιο των κοινών οργανώσεων αγορών. Τα έσοδα αυτά τα οποία αποτελούν μέρος ιδίων πόρων της Ευρωπαϊκής Ένωσης¹³⁹ συνίστανται σε:
- εισφορές, οι οποίες είναι μεταβλητοί φόροι που εισπράττονται επί των εισαγωγών γεωργικών προϊόντων που υπάγονται σε κοινές οργανώσεις αγορών και προέρχονται από τρίτες χώρες· οι επιβαρύνσεις αυτές προορίζονται για την αντιστάθμιση της διαφοράς μεταξύ των τιμών της διεθνούς αγοράς και των τιμών που έχουν συμφωνηθεί για το εσωτερικό της Ένωσης. Μετά τη συμφωνία για τη γεωργία, στο πλαίσιο των πολυμερών εμπορικών διαπραγματεύσεων του Γύρου της Ουρουγουάης, οι εισφορές αντικαταστάθηκαν, από την περίοδο εμπορίας 1995, από σταθερούς δασμούς κατά την εισαγωγή·
 - εισφορές που εισπράττονται στα πλαίσια της κοινής οργάνωσης αγοράς της ζάχαρης· οι εισφορές αυτές διακρίνονται σε εισφορές στην παραγωγή ζάχαρης και ισογλυκόζης, εισφορά στην αποθεματοποίηση της ζάχαρης, συμπληρωματική εισφορά απορρόφησης που εισπράττεται από τους γεωργούς

¹³⁹

Οι άλλοι χρηματοδοτικοί ίδιοι πόροι της Ευρωπαϊκής Ένωσης είναι: η εισφορά επί του ΦΠΑ, οι δασμοί που εισπράττονται βάσει του κοινού δασμολογίου και οι συνεισφορές των κρατών μελών.

και τις βιομηχανίες ζάχαρης. Με τις εισφορές εξασφαλίζεται η χρηματοδότηση του κόστους που προκύπτει από τη διάθεση των πλεονασμάτων της κοινοτικής παραγωγής, η δημιουργία των οποίων οφείλεται στη διαφορά μεταξύ παραγωγής και κατανάλωσης στο εσωτερικό της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Εξέλιξη των εσόδων

Εισπράξεις στο πλαίσιο των ιδίων πόρων της Ευρωπαϊκής Ένωσης που προκύπτουν από την Κοινή Γεωργική Πολιτική (ποσά πριν την αφαίρεση των εξόδων εισπράξης)

(σε εκατ. ευρώ)

Φύση των εισπράξεων	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000 ¹⁴⁰
Γεωργικές εισφορές	922,4	844,3	810,1	1025,2	1102,2	1187,3	1102,2
Εισφορές για τη ζάχαρη	1382,1	1316,4	1213,7	1114,0	1070,1	1203,6	1162,7
από τις οποίες:- παραγωγή ¹⁴¹	849,4	773,5	722,1	765,1	790,0	827,0	875,8
- έξοδα αποθεματοποίησης	532,1	542,0	490,8	348,9	281,1	288,5	286,9
- άλλες	0,6	0,8	0,8	0,01	0,0	88,1	0,0
Σύνολο	2304,5	2160,7	2023,8	2139,2	2172,3	2390,9	2264,9

650. Με την ευκαιρία αυτή, θα πρέπει να υπενθυμιστεί το γεγονός ότι υπάρχουν και άλλα έσοδα γεωργικής προέλευσης: πράγματι, στο πλαίσιο της κοινής οργάνωσης αγοράς του γάλακτος και των γαλακτοκομικών προϊόντων, οι παραγωγοί καταβάλλουν, σε περίπτωση υπέρβασης των ποσοτώσεων παραγωγής γάλακτος, συμπληρωματική εισφορά. Τα έσοδα αυτά δεν έχουν ωστόσο χαρακτήρα ιδίου πόρου της Ευρωπαϊκής Ένωσης και θεωρούνται ότι αποτελούν μέρος των παρεμβάσεων που προορίζονται για τη ρύθμιση των γεωργικών αγορών. Ως εκ τούτου, τα έσοδα αυτά καλύπτουν τις συμπληρωματικές δαπάνες που επιφέρει η αύξηση της παραγωγής πέραν των ποσοτώσεων και αφαιρούνται κατά συνέπεια από τις εν λόγω δαπάνες.

7.2.4. Η φύση των δαπανών του «Τμήματος Εγγυήσεων του ΕΓΤΠΕ»

651. Οι δαπάνες στο πλαίσιο των κοινών οργανώσεων των γεωργικών αγορών που χρηματοδοτούνται από το ΕΓΤΠΕ-Εγγυήσεις, αφορούν κυρίως:

- τη στήριξη των αγορών (δαπάνες ύψους 10 301,4 εκατ. ευρώ κατά το 1999)·
- τις άμεσες ενισχύσεις στους παραγωγούς (δαπάνες ύψους 29 239,4 εκατ. ευρώ κατά το 1999).

652. Στη στήριξη της αγοράς συγκαταλέγονται οι επιστροφές κατά την εξαγωγή (δαπάνες 5 572,8 εκατ. ευρώ το 1999), η αποθεματοποίηση (1 568,3 εκατ. ECU το 1999), οι πριμοδοτήσεις προσανατολισμού (154,3 εκατ. ευρώ το 1999), οι ενισχύσεις στη μεταποίηση και την εμπορία (2 684,3 εκατ. ευρώ κατά το 1999), οι αποσύρσεις και οι εξομοιούμενες ενέργειες (346,2 εκατ. ευρώ το 1999), καθώς και διάφορες άλλες δαπάνες (-24,5 εκατ. ευρώ το 1999).

653. Κατά συνέπεια, οι άμεσες ενισχύσεις στους παραγωγούς είναι επί του παρόντος σαφώς το σημαντικότερο είδος παρέμβασης.

¹⁴⁰ Τα υπόψη αριθμητικά στοιχεία είναι τα εγγεγραμμένα στον προϋπολογισμό.
¹⁴¹ Συμπεριλαμβανομένης της συμπληρωματικής εισφοράς απορρόφησης.

654. Επιπλέον, μετά τον επαναπροσανατολισμό και, στη συνέχεια, μετά τη μεταρρύθμιση της ΚΓΠ, το ΕΓΤΠΕ, τμήμα Εγγυήσεων, κατέληξε να χρηματοδοτεί πλήρως ή εν μέρει ορισμένα ειδικά μέτρα διαχείρισης των γεωργικών αγορών, όπως είναι η διανομή γεωργικών προϊόντων στους απόρους της Κοινότητας, οι ενέργειες καταπολέμησης της απάτης, μέτρα προώθησης της ποιότητας, καθώς και μέτρα που έχουν σαν στόχο την αντιστάθμιση της ιδιαίτερα απομακρυσμένης γεωγραφικής θέσης των υπερπόντιων γαλλικών διαμερισμάτων (Poseidom), των νήσων Μαδέρας και Αζορών (Poseima), των Καναρίων Νήσων (Poseican) καθώς και των νήσων του Αιγαίου Πελάγους. Επίσης, στο πλαίσιο της μεταρρύθμισης της ΚΓΠ κατά το 1992 και, πιο πρόσφατα, το 1999 θα πρέπει να αναφερθούν τα συνοδευτικά μέτρα που προορίζονται για τους παραγωγούς που καταβάλλουν προσπάθειες με σκοπό την προστασία του περιβάλλοντος, τη διατήρηση του φυσικού τοπίου, την αξιοποίηση των δασικών πόρων ή, τέλος, την εγκατάλειψη της εκμετάλλευσής τους για να τύχουν πρόωρης συνταξιοδότησης, καθώς και τα άλλα μέτρα αγροτικής ανάπτυξης, συμπεριλαμβανομένων των αντισταθμίσεων που παρέχονται στις μειονεκτικές ζώνες οι οποίες, στο σύνολό τους, αποτελούν τον δεύτερο ακρογωνιαίο λίθο της ΚΓΠ.

7.2.4.1. Δημόσια αποθέματα

655. Όπως εμφανίζεται στον πίνακα [3.4.5] (στατιστικό τμήμα της Έκθεσης), η εξέλιξη μεταξύ της 1ης Οκτωβρίου 1998 και της 30ής Σεπτεμβρίου 1999, ημερομηνίας κλεισίματος των λογαριασμών της δημόσιας αποθεματοποίησης, εκφράζεται με αύξηση της λογιστικής αξίας των αποθεματοποιημένων προϊόντων, σε σχέση με το 1998. Πράγματι, η λογιστική αξία από 1 397,8 αυξήθηκε σε 1 621,9 εκατ. ευρώ, δηλαδή παρατηρήθηκε αύξηση κατά 16%.

656. Κύρια χαρακτηριστικά της εξέλιξης αυτής ήταν:

- αύξηση των αποθεμάτων σιτηρών και ρυζιού (από 13 602 995 τόνους στις 30 Σεπτεμβρίου 1998 σε 14 944 589 τόνους στις 30 Σεπτεμβρίου 1999)·
- αύξηση των αποθεμάτων γαλακτοκομικών προϊόντων (από 208 395 τόνους στις 30 Σεπτεμβρίου 1998 σε 274 845 τόνους στις 30 Σεπτεμβρίου 1999)·
- σημαντική μείωση των αποθεμάτων βοείου κρέατος (από 544 037 τόνους στις 30 Σεπτεμβρίου 1998 σε 160 924 τόνους στις 30 Σεπτεμβρίου 1999).

657. Κατά τη διάρκεια του οικονομικού έτους 2000, παρατηρήθηκε η εξής εξέλιξη:

- μείωση των αποθεμάτων σιτηρών (8 εκατ. τόνοι σε απόθεμα στις 30 Σεπτεμβρίου 2000), ελαιόλαδου (25 000 τόνοι σε απόθεμα στις 30 Σεπτεμβρίου 2000), αλκοόλης (1,6 εκατ. εκατόλιτρα σε απόθεμα στις 30 Σεπτεμβρίου 2000), αποκορυφωμένου γάλακτος σε σκόνη (2 000 τόνοι σε απόθεμα στις 30 Σεπτεμβρίου 2000) και βοείου κρέατος (1 000 τόνοι σε απόθεμα στις 30 Σεπτεμβρίου 2000)·
- αύξηση των αποθεμάτων ρυζιού (700 0000 τόνοι σε απόθεμα στις 30 Σεπτεμβρίου 2000) και βουτύρου (72 000 τόνοι σε απόθεμα στις 30 Σεπτεμβρίου 2000).

7.2.5. Εκκαθάριση των λογαριασμών

658. Το 2000, η Επιτροπή εξέδωσε έξι αποφάσεις σχετικά με την εκκαθάριση των λογαριασμών των κρατών μελών βάσει των δαπανών του ΕΓΤΠΕ, τμήμα Εγγυήσεων :
- Απόφαση της 1ης Μαρτίου 2000 (2000/197/EK) βάσει του οικονομικού έτους 1995¹⁴²,
 - Απόφαση της 5ης Ιουλίου 2000 (2000/448/EK) βάσει του οικονομικού έτους 1995¹⁴³,
 - Απόφαση της 14ης Φεβρουαρίου 2000 (2000/179/EK) βάσει του οικονομικού έτους 1999 – λογιστική εκκαθάριση λογαριασμών¹⁴⁴,
 - Απόφαση της 28ης Απριλίου 2000 (2000/314/EK) βάσει του οικονομικού έτους 1999 – λογιστική εκκαθάριση των λογαριασμών¹⁴⁵,
 - Απόφαση της 1ης Μαρτίου 2000 (2000/216/EK) βάσει του άρθρου 5, παράγραφος 2, στοιχείο γ) του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 729/70 – τέταρτη ad hoc απόφαση από το οικονομικό έτος 1996¹⁴⁶,
 - Απόφαση της 5ης Ιουλίου 2000 (2000/449/EK) βάσει του άρθρου 5, παράγραφος 2, στοιχείο γ) του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 729/70 – πέμπτη ad hoc απόφαση από το οικονομικό έτος 1996¹⁴⁷.
659. Το σύνολο των ανακτηθεισών δαπανών από τα κράτη μέλη για τις έξι αυτές αποφάσεις ανέρχεται σε 632,6 εκατ. ευρώ.
660. Όσον αφορά το Ταμείο Γεωργικών Εγγυήσεων, δεδομένου ότι τα κράτη μέλη είναι υπεύθυνα για την εκτέλεση του συνόλου σχεδόν των πληρωμών και για την είσπραξη όλων των εισφορών και για την ανάκτηση των αχρεωστήτως καταβληθέντων, η Επιτροπή έλαβε δραστικά μέτρα προκειμένου να μειώσουν τα κράτη μέλη τη συχνότητα των παρατυπιών. Κατά πρώτον, συνεργάσθηκε με τα κράτη μέλη έτσι ώστε, σε ολόκληρη την Ένωση, να μεριμνούν οι αρμόδιοι οργανισμοί πληρωμών ώστε να πραγματοποιούνται αυστηρότατοι έλεγχοι όσον αφορά όλες τις αιτήσεις πριν από την πληρωμή και ώστε οι λογαριασμοί και οι διαδικασίες των οργανισμών πληρωμής να αποτελούν κάθε έτος αντικείμενο ελέγχου σύμφωνα με αναγνωρισμένους σε διεθνές επίπεδο κανόνες. Κατά δεύτερον, βοήθησε σημαντικά όλα τα κράτη μέλη να θεσπίσουν ένα ολοκληρωμένο σύστημα ελέγχου, το οποίο χρησιμοποιεί τις πλέον εξελιγμένες τεχνικές ελέγχου των καλλιεργειών με αεροφωτογραφία και δορυφόρους, καθώς και να πραγματοποιήσουν χιαστί ελέγχους των αιτήσεων στις βάσεις μηχανογραφημένων δεδομένων.
661. Η εκκαθάριση των λογαριασμών καλύπτει εξάλλου και άλλα καθήκοντα που της έχουν ανατεθεί:

¹⁴² EE L 61 της 8.3.2000.

¹⁴³ EE L 180 της 19.7.2000.

¹⁴⁴ EE L 57 της 2.3.2000.

¹⁴⁵ EE L 104 της 29.4.2000.

¹⁴⁶ EE L 67 της 15.3.2000.

¹⁴⁷ EE L 180 της 19.7.2000.

- την οργάνωση διαλόγου με τα κράτη μέλη όσον αφορά τα αποτελέσματα των αποστολών ελέγχου σχετικά με το οικονομικό έτος 1999 και την προετοιμασία μιας νέας απόφασης εκκαθάρισης των λογαριασμών,
- τη συμμετοχή στις εργασίες της επιτροπής δημοσιονομικού ελέγχου του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου στο πλαίσιο της απαλλαγής όσον αφορά τον προϋπολογισμό 1998,
- τη γνώμη του Ελεγκτικού Συνεδρίου σχετικά με την απόφαση εκκαθάρισης των λογαριασμών όσον αφορά τα οικονομικά έτη 1995 (εκκαθάριση συμβατότητας), 1996, 1997 και 1998 (λογιστική εκκαθάριση) και σχετικά με τη Δήλωση Ακριβείας (DAS) 1999,
- την εποπτεία και παροχή βοήθειας για τη σύσταση στις χώρες SAPARD των οργανισμών πληρωμών,
- τη συμμετοχή στις εργασίες του συμβιβαστικού οργάνου.

7.2.6. *Εξέλιξη των δαπανών των γεωργικών αγορών το 2000*

662. Η εκτέλεση των πιστώσεων του ΕΓΤΠΕ-Εγγυήσεις για το οικονομικό έτος 2000 (δαπάνες των κρατών μελών από 16 Οκτωβρίου 1999 μέχρι 15 Οκτωβρίου 2000 ανέρχεται σε 40 348,6 εκατ. ευρώ (προσωρινό αριθμητικό στοιχείο), ήτοι 98,4% των εγγεγραμμένων στον τίτλο 2.1 του προϋπολογισμού πιστώσεων. Λαμβανομένης υπόψη της μεταφοράς πιστώσεων προς το νομισματικό αποθεματικό, οι δαπάνες είναι κατώτερες κατά 335,3 εκατ. ευρώ από τις πιστώσεις ύψους 40 683,9 εκατ. ευρώ.

- Το σύνολο των δαπανών του υποτομέα 1β (παραδοσιακές δαπάνες του ΕΓΤΠΕ-Εγγυήσεις και κτηνιατρικές δαπάνες, που καλύπτει τους τίτλους B1-1 έως B1-3) ανέρχεται σε 36 172,2 εκατ. ευρώ (προσωρινό αριθμητικό στοιχείο), ήτοι κατά 1 179,8 εκατ. ευρώ κατώτερο του επιμέρους ορίου που έχει καθοριστεί από την διοργανική συμφωνία της 6ης Μαΐου 1999.
- Το σύνολο των δαπανών του υποτομέα 1β (αγροτική ανάπτυξη και συνοδευτικά μέτρα, που καλύπτει τους τίτλους B1-4 και B1-5) ανέρχεται σε 4 176,4 εκατ. ευρώ, ήτοι κατά 209,6 εκατ. ευρώ κατώτερη του επιμέρους ορίου.

663. Οι κυριότεροι τομείς που παρουσιάζουν υπο-απορρόφηση είναι οι εξής:

- η ζάχαρη (- 86 εκατ. ευρώ) λόγω κατώτερων πληρωμών στο πλαίσιο των επιστροφών κατά την εξαγωγή στη συνέχεια της ευνοϊκής εξέλιξης της τιμής του δολαρίου,
- τα κλωστικά φυτά και οι μεταξοσκώληκες (-33 εκατ. ευρώ) που οφείλεται σε περιορισμένες δαπάνες βάσει της ενίσχυσης στην παραγωγή κλωστικού λίνου λόγω βραδύτερου ρυθμού των πληρωμών των ενισχύσεων, πράγμα που οφείλεται σε ενίσχυση των ελέγχων εκ μέρους των εθνικών διοικήσεων,
- τα οπωροκηπευτικά (-103 εκατ. ευρώ) κυρίως όσον αφορά τις μπανάνες, τα προγράμματα εκσυγχρονισμού και τα επιχειρησιακά ταμεία των οργανώσεων παραγωγών,

- το γάλα και τα γαλακτοκομικά προϊόντα (-189 εκατ. ευρώ), όπου παρατηρείται κυρίως σημαντική υπο-απορρόφηση όσον αφορά τη δημόσια αποθεματοποίηση του αποκορυφωμένου γάλακτος σε σκόνη λόγω ευνοϊκών τιμών που επετεύχθησαν κατά την πώληση σημαντικών ποσοτήτων προϊόντων από τη δημόσια παρέμβαση,
 - το πρόβειο και αίγιο κρέας (-96 εκατ. ευρώ) συνεπεία μικροτέρων δαπανών όσον αφορά την πριμοδότηση ανά προβατίνα.
664. Αντίθετα, οι δαπάνες που αφορούν τα ακόλουθα κεφάλαια υπερβαίνουν αισθητά τις πιστώσεις του προϋπολογισμού:
- το ελαιόλαδο (+ 20 εκατ. ευρώ) λόγω της πληρωμής των υπολοίπων όσον αφορά την ενίσχυση στην κατανάλωση,
 - ο οίνος (+ 71 εκατ. ευρώ) συνεπεία σημαντικότερων δαπανών για τις παρεμβάσεις (απόσταξη και ιδιωτική αποθεματοποίηση) και για την ενίσχυση στη χρησιμοποίηση γλευκών,
 - οι άλλοι τομείς φυτικών προϊόντων (+ 38 εκατ. ευρώ) συνεπεία μεταξύ άλλων μεγαλύτερων αναγκών όσον αφορά την ενίσχυση στην παραγωγή σπόρων προς σπορά,
 - το βόειο κρέας (+ 75 εκατ. ευρώ) λόγω σημαντικότερων δαπανών από ό,τι είχε αρχικά προβλεφθεί, βάσει των έκτακτων μέτρων στήριξης (ΣΕΒ),
 - η αγροτική ανάπτυξη (+ 100 εκατ. ευρώ) λόγω της επιτάχυνσης των πληρωμών των κρατών μελών στο πλαίσιο παλαιών συνοδευτικών μέτρων και επίσης μέτρων που τέθηκαν σε εφαρμογή όσον αφορά νέα προγράμματα αγροτικής ανάπτυξης κατά τη διάρκεια του δεύτερου εξαμήνου του 2000.

7.3. Τμήμα Προσανατολισμού του ΕΓΤΠΕ

665. Η εφαρμογή της μεταρρύθμισης των διαρθρωτικών ταμείων από την 1η Ιανουαρίου 1989 άλλαξε προοδευτικά τη φύση των ενισχύσεων που χορηγούνται από το ΕΓΤΠΕ, τμήμα προσανατολισμού. Πράγματι, ένα συνεχώς αυξανόμενο μέρος των κοινοτικών συνδρομών αποτελείται από συγχρηματοδοτήσεις επιχειρησιακών προγραμμάτων (99,8% του συνόλου το 1999, σε σχέση με 52% το 1993 και 40% το 1991). Η δεύτερη μεταρρύθμιση των διαρθρωτικών ταμείων, η οποία ετέθη σε ισχύ την 1η Ιανουαρίου 1994, επέτρεψε να ολοκληρωθεί το σύστημα ετήσιας απόδοσης των εθνικών δαπανών που δεν ήταν προγραμματισμένες. Το σύνολο της χρηματοδότησης για το ΕΓΤΠΕ, τμήμα προσανατολισμού, πραγματοποιείται μέσω πολυετούς προγραμματισμού των μέτρων, κύρια χαρακτηριστικά των οποίων είναι η εταιρική σχέση και η επικουρικότητα μεταξύ της Επιτροπής και των κρατών μελών.
666. Η δεύτερη περίοδος προγραμματισμού, η οποία καλύπτει τα έτη 1994 έως 1999, χαρακτηρίζεται από την παγίωση των αρχών οι οποίες αποτελούσαν τη βάση για την πρώτη περίοδο 1989/93 μετά τη μεταρρύθμιση των ταμείων. Περιλαμβάνει επίσης μια ορισμένη απλούστευση των διαδικασιών, για παράδειγμα, για τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 951/97¹⁴⁸ (μέτρα σχετικά με την εμπορία και τη μεταποίηση των

¹⁴⁸

ΕΕ L 142 της 2.6.1997, σ.22.

γεωργικών προϊόντων). Εξάλλου, ο κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 950/97¹⁴⁹ για τα μέτρα που αφορούν τη βελτίωση της αποτελεσματικότητας των γεωργικών διαρθρώσεων τροποποιήθηκε κατά τρόπο ώστε να πλαισιώνει τη χρηματοδότησή τους σε ένα πολυετές πρόγραμμα με τρόπο ανάλογο με αυτόν που εφαρμόζεται για τους άλλους στόχους, γεγονός το οποίο επιτρέπει την εναρμόνιση των χρηματοδοτικών μηχανισμών. Έτσι, αυτά τα κοινοτικά καθεστώτα που εφαρμόζονται από τα κράτη μέλη και αντιπροσωπεύουν σημαντικό μέρος των χρηματοδοτήσεων του τμήματος Προσανατολισμού (σχέδιο βελτίωσης των εκμεταλλεύσεων, αντισταθμιστικές αποζημιώσεις, κλπ.) οδηγούν σε αποδόσεις εντός των ορίων των ποσών που προβλέπονται στα πολυετή τους προγράμματα

667. Τα μέτρα που ελήφθησαν βάσει των πρωτοβουλιών των κρατών μελών στα κοινοτικά πλαίσια στήριξης συμπληρώνονται από εκείνα που θεσπίστηκαν από την Επιτροπή, δηλαδή τα προγράμματα κοινοτικής πρωτοβουλίας όπως τα Leader, Interreg, Regis II και Peace, καθώς και από τις ενέργειες, που χρηματοδοτούνται στο πλαίσιο του άρθρου 8 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 4256/88¹⁵⁰, και τα μεταβατικά μέτρα.

7.3.1. *Πραγματοποιηθείσες χρηματοδοτήσεις*

668. Η εξέλιξη των δαπανών του ΕΓΤΠΕ-Προσανατολισμός, ανά κράτος μέλος, για την περίοδο 1991-1999, παρουσιάζεται στον κατωτέρω πίνακα.

669. Είναι επίσης ενδιαφέρον να παρουσιαστεί η κατανομή ανά στόχο προτεραιότητας των διαρθρωτικών ταμείων. Υπενθυμίζεται ότι το ΕΓΤΠΕ-Προσανατολισμός, παρεμβαίνει στο πλαίσιο των εξής στόχων:

- στόχος 1 (περιφέρειες με αναπτυξιακή καθυστέρηση),
- στόχος 5α) (γεωργικές διαρθρώσεις για το σύνολο των περιφερειών),
- στόχος 5β) (αγροτική ανάπτυξη ορισμένων περιορισμένων περιοχών),
- στόχος 6 (βόρειες περιφέρειες), από την προσχώρηση των νέων κρατών μελών.

670. Στον πίνακα που ακολουθεί γίνεται διάκριση, από το έτος 1994 ανάμεσα στις δαπάνες στο πλαίσιο των κοινοτικών πρωτοβουλιών και σ' αυτές που υπάγονται στο άρθρο 8 του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 4256/88 (χρηματοδότηση ενεργειών τεχνικής βοήθειας, μελετών γενικού χαρακτήρα, πρότυπων έργων και έργων επίδειξης) καθώς και στις μεταβατικές ενέργειες (παλαιές ενέργειες που δεν δύνανται να υπαχθούν σε έναν καθορισμένο στόχο από τη νέα ρύθμιση).

¹⁴⁹ ΕΕ L 142 της 2.6.1997, σ.1.

¹⁵⁰ ΕΕ L 374 της 31.12.1988, σ.25.

Δαπάνες του ΕΓΤΠΕ--Προσανατολισμός (πιστώσεις αναλήψεων υποχρεώσεων)

(σε εκατ. ευρώ)

Κράτη μέλη	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999
ΒΕΛΓΙΟ	30,5	28,2	1,7	37,6	40,0	39,9	32,5	40,2	86,5
ΔΑΝΙΑ	18,0	23,5	20,0	42,5	16,7	29,1	17,2	27,4	47,1
ΓΕΡΜΑΝΙΑ	200,2	253,7	348,7	700,2	807,9	805,1	718,6	839,4	893,1
ΕΛΛΑΔΑ	274,2	392,2	402,9	266,3	463,8	328,3	339,1	374,5	321,1
ΙΣΠΑΝΙΑ	514,2	633,6	412,9	544,7	709,5	695,-	925,2	788,2	991,2
ΓΑΛΛΙΑ	425,3	554,4	633,5	619,7	347,8	526,3	633,1	600,3	857,9
ΙΡΛΑΝΔΙΑ	168,5	194,5	165,7	178,3	157,3	261,1	285,2	111,1	121,8
ΙΤΑΛΙΑ	326,5	375,9	625,0	263,2	454,2	428,1	580,1	753,1	1350,7
ΛΟΥΞΕΜΒΟΥΡΓΟ	6,7	6,3	9,0	9,8	6,0	4,3	1,1	12,2	11,2
ΚΑΤΩ ΧΩΡΕΣ	20,5	21,9	19,5	32,1	13,1	27,3	13,6	8,3	60,8
ΑΥΣΤΡΙΑ					97,7	122,6	84,5	127,7	187,9
ΠΟΡΤΟΓΑΛΙΑ	313,4	289,8	313,9	510,5	282,7	379,5	309,4	444,1	159,7
ΦΙΝΛΑΝΔΙΑ					109,8	102,4	129,3	98,8	174,7
ΣΟΥΗΔΙΑ					24,7	65,4	14,4	60,9	79,6
ΗΝΩΜΕΝΟ ΒΑΣΙΛΕΙΟ	110,2	100,8	99,5	130,5	74,1	116,-	45,7	75,2	231,8
ΛΟΙΠΑ (τεχνική βοήθεια για το Leader)					3,7	4,1	3,4	5,5	5,4
ΣΥΝΟΛΟ	2408,2	2874,8	3093,4	3335,4	3609,1	3934,5	4132,4	4366,9	5580,5

Εξέλιξη της εκτέλεσης του προϋπολογισμού

(σε εκατ. ευρώ)

Στόχοι	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999
<i>Κοινοτικά πλαίσια στήριξης</i>									
Στόχος 1 (περιφέρειες με αναπτυξιακή καθυστέρηση)	1 440,8	1 634,7	1 599,2	1 905,3	2 395,2	2 416,5	2 578,7	2 502,8	2 534,6
Στόχος 5α (γεωργικές διαρθρώσεις)	631,3	701,3	923,9	1 131,6	655,9	802,4	974,7	1 066,3	1 310,9
Στόχος 5β (αγροτικές περιοχές)	260,2	475,8	508,7	265,8	249,5	508,4	421,5	562,8	1 170,9
Στόχος 6 (βόρειες περιοχές)					47,7	44,7	51,3	51,2	93,9
<i>Κοινοτικές πρωτοβουλίες</i>									
LEADER		}		0,3	235,9	83,1	65,4	116,4	303,1
INTERREG		}		0,0	12,8	31,3	17,6	44,7	100,3
REGIS		}		0,0	0,0	17,0	4,6	6,3	53,5
ENVIREG		}		---	---	---	---	---	---
PEACE		Περιλαμβάνονται στις άλλες στήλες		0,0	1,3	8,1	13,0	7,9	7,0
POSEI		}		---	---	---	---	---	---
Άρθρο 8 του κανονισμού 4256/88		}		5,2	0,6	15,4	5,3	1,0	6,2
Μεταβατικές ενέργειες	75,9	63,0	61,6	27,2	10,3	7,6	0,4	7,5	0,1
ΣΥΝΟΛΟ	2 408,2	2 874,8	3 093,4	3 335,4	3 609,1	3 934,5	4 132,4	4 366,9	5 580,5

671. Παρατηρείται ότι οι δαπάνες που αφορούν το στόχο 1, οι οποίες αυξήθηκαν από το 1991, σταθεροποιήθηκαν στο τέλος της πρώτης περιόδου και άρχισαν να αυξάνονται από το 1994.

672. Οι δαπάνες που αφορούν το στόχο 5 α) σταθεροποιήθηκαν κάπως κατά τη διάρκεια της υπό μελέτη περιόδου σημειώνοντας, ωστόσο, μια αιχμή κατά το 1994, η οποία προκλήθηκε από την αλλαγή του συστήματος χρηματοδότησης για τις λεγόμενες «έμμεσες» ενέργειες (πρώην κανονισμός (ΕΟΚ) αριθ. 2328/91¹⁵¹). Πράγματι, οι αποδόσεις που αφορούν το 1993, καθώς και οι νέες χρηματοδοτήσεις για το 1994 και 1995 καταλογίστηκαν στο εν οικονομικό έτος 1994. Η σημαντική αύξηση των

¹⁵¹

ΕΕ L 218 της 6.8.1991 σ.1.

αναλήψεων υποχρεώσεων, για το 1999 αντιστοιχεί στην ανάληψη των υπολειπόμενων ποσών της περιόδου προγραμματισμού 1994-1999.

673. Οι σχετικές με το στόχο 5 β) δαπάνες αυξήθηκαν αισθητά από το 1991 μέχρι το 1993, αντικατοπτρίζοντας την έμφαση που δόθηκε στην πολιτική της αγροτικής ανάπτυξης, αλλά μειώθηκαν σημαντικά το 1994, λόγω των καθυστερήσεων που σημειώθηκαν στην φάση έναρξης του νέου προγραμματισμού και οι οποίες καλύφθηκαν από το 1996, και κυρίως κατά το 1999, τελευταίο οικονομικό έτος της περιόδου προγραμματισμού.
674. Οι δαπάνες που αφορούν τον στόχο 6 εμφάνισαν σχετική σταθερότητα κατά τη διάρκεια των ετών 1995-1998 με σημαντική αύξηση κατά το έτος 1999, τελευταίο έτος της περιόδου προγραμματισμού.
675. Όσον αφορά τις μεταβατικές ενέργειες, δεδομένου ότι πρόκειται για μέτρα που πρόκειται να θεσπιστούν, διαπιστώνεται ότι οι σχετικές δαπάνες μειώθηκαν από το 1991 κάθε έτος.
676. Ενώ για τα έτη 1991 έως 1993, τα ποσά που υπάγονται στους στόχους 1 και 5 β) αφορούν τόσο τα μέτρα που καλύπτονται από τα κοινοτικά πλαίσια στήριξης όσο και αυτά που λαμβάνονται κατ' εφαρμογή των κοινοτικών πρωτοβουλιών και του άρθρου 8 του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 4256/88¹⁵², από το 1994, τα ποσά αυτών των τελευταίων μέτρων αποτελούν αντικείμενο χωριστών υποδιαιρέσεων.

7.3.2. Εκτέλεση του προϋπολογισμού

677. Σε σχέση με τις διαθέσιμες πιστώσεις το 1999, που περιλαμβάνουν τις πιστώσεις που εγγράφονται αρχικά στον προϋπολογισμό, τις μεταφορές από τον προηγούμενο προϋπολογισμό και μεταξύ κονδυλίων (5 717,3 εκατ. ευρώ σε πιστώσεις αναλήψεων υποχρεώσεων και 4 013,2 εκατ. ευρώ σε πιστώσεις πληρωμών), η εκτέλεση του προϋπολογισμού 1999 για το σύνολο του ΕΓΤΠΕ, τμήμα προσανατολισμού, ήταν 97,6% για τις πιστώσεις αναλήψεων υποχρεώσεων και 99,9 % για τις πιστώσεις πληρωμών.
678. Το έτος 2000 υπήρξε το πρώτο έτος της νέας περιόδου προγραμματισμού 2000-2006, κατά την οποία η πηγή χρηματοδότησης των προγραμμάτων αγροτικής ανάπτυξης εξαρτήθηκε από τον τύπο μέτρου και τη γεωγραφική ζώνη.
679. Το ΕΓΤΠΕ-Εγγυήσεις θα συνεχίσει να χρηματοδοτεί, στο σύνολο του εδάφους της Ευρωπαϊκής Ένωσης, τα τρία συνοδευτικά μέτρα που έχουν εισαχθεί με τη μεταρρύθμιση της ΚΓΠ του 1992, στα οποία θα προστεθούν οι πληρωμές των εξισωτικών αποζημιώσεων για τους γεωργούς των πλέον μειονεκτικών περιοχών.
680. Για όλα τα άλλα μέτρα αγροτικής ανάπτυξης, η πηγή χρηματοδότησης θα εξαρτηθεί από το γεωγραφικό πλαίσιο:
- στις επιλέξιμες περιφέρειες του στόχου 1 (περιφέρειες με αναπτυξιακή καθυστέρηση), το ΕΓΤΠΕ-Προσανατολισμός θα συνεχίσει να χρηματοδοτεί τα μέτρα αγροτικής ανάπτυξης τα οποία θα ενσωματωθούν πλήρως, όπως

¹⁵²

ΕΕ L 374 της 31.12.1988, σ.25.

συμβαίνει ήδη με τα προγράμματα ανάπτυξης, σε συνδυασμό με τα άλλα Διαρθρωτικά Ταμεία,

- εκτός των περιφερειών του στόχου 1, η πηγή χρηματοδότησης των μέτρων αγροτικής ανάπτυξης θα είναι το ΕΓΤΠΕ-Εγγυήσεις.

681. Οι εγγεγραμμένες πιστώσεις στον προϋπολογισμό 1999 για το ΕΓΤΠΕ-Προσανατολισμός ανέρχονται σε 2 909,2 εκατ. ευρώ για τις αναλήψεις υποχρεώσεων και σε 3 918,2 εκατ. ευρώ για τις πληρωμές. Τα εν λόγω αριθμητικά στοιχεία περιλαμβάνουν πιστώσεις που προβλέπονται για τα νέα προγράμματα της περιόδου 2000-2006 στο πλαίσιο του στόχου 1, και της κοινοτικής πρωτοβουλίας Leader+, καθώς και πιστώσεις πληρωμών για την ολοκλήρωση των προγραμμάτων των στόχων 1, 5α, 5β, 6 και των ολοκληρωμένων κοινοτικών προγραμμάτων της περιόδου 1994-1999.

7.4. Η αξιολόγηση

682. Η αξιολόγηση των γεωργικών μέτρων διαιρείται σε δύο μεγάλα μέρη: την αξιολόγηση των μέτρων της αγοράς και σ' αυτή των διαρθρωτικών μέτρων και της αγροτικής ανάπτυξης.

7.4.1. Αξιολόγηση των μέτρων της αγοράς

683. Το 2000, ολοκληρώθηκαν τρεις αξιολογήσεις που είχαν αρχίσει το 1999 και αφορούσαν το πρόβειο κρέας, την κοινή οργάνωση αγοράς στον τομέα της ζάχαρης και το πρόγραμμα Poseïma. Κατά την ίδια περίοδο, αναλήφθηκαν έξι αξιολογήσεις σχετικά με την πολιτική φύτευσης δασικών ειδών, τα ελαιούχα φυτά, την παύση της καλλιέργειας των γαιών, την πολιτική προώθησης, το άμυλο και την κοινή οργάνωση αγοράς στον τομέα των γαλακτοκομικών προϊόντων. Οι μελέτες αυτές θα πρέπει να ολοκληρωθούν και να είναι διαθέσιμες μεταξύ της αρχής του 2001 και της αρχής του 2002. Οι μελέτες δημοσιεύονται κατά γενικό κανόνα στη διεύθυνση Internet της Επιτροπής, συνοδευόμενες, από τα σχόλια της συντονιστικής επιτροπής όσον αφορά την ποιότητα της αξιολόγησης.

7.4.2. Αξιολόγηση των διαρθρωτικών μέτρων και της αγροτικής ανάπτυξης

684. Πέραν των κατευθυντηρίων γραμμών για την αξιολόγηση των προγραμμάτων αγροτικής ανάπτυξης κατά τη διάρκεια της περιόδου 2000-2006, έχουν προσδιοριστεί σε ένα έγγραφο τα κοινά θέματα αξιολόγησης, τα κριτήρια κρίσης καθώς και οι κοινοί δείκτες που πρέπει να χρησιμοποιούνται. Τα κράτη μέλη επισύναψαν στα σχέδια προγραμματισμού τους πληροφορίες όσον αφορά τις *εκ των προτέρων* αξιολογήσεις.

685. Για τα Leader II και Leader+, ανελήφθησαν εργασίες αξιολόγησης στα κράτη μέλη, ενώ άρχισαν συζητήσεις γύρω από μία εργασία σύνοψης και γύρω από τις κοινές μεθοδολογίες.

686. Για το Sapard, ένας οδηγός *εκ των προτέρων* αξιολόγησης κατέστησε δυνατή την υποβολή εκ μέρους ορισμένων υποψηφίων κρατών ορισμένων καλών αξιολογήσεων.

8. ΠΡΟΕΤΟΙΜΑΣΙΑ ΤΗΣ ΔΙΕΥΡΥΝΣΗΣ

8.1. Κύριες εξελίξεις

8.1.1. Διαπραγματεύσεις για την ένταξη

687. Μετά από τις συστάσεις του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου του Helsinki του Δεκεμβρίου 1999, άρχισαν επίσημα οι διαπραγματεύσεις για την ένταξη με τη Βουλγαρία, τη Ρουμανία, τη Λετονία, τη Λιθουανία, τη Σλοβακία και τη Μάλτα, το Φεβρουάριο του 2000. Κάθε υποψήφια χώρα θα κριθεί στις διαπραγματεύσεις ανεξάρτητα. Η διαδικασία της αναλυτικής εξέτασης της γεωργικής νομοθεσίας με αυτές τις 6 χώρες, συμπεριλαμβανομένης της κτηνιατρικής και φυτοϋγειονομικής νομοθεσίας, πραγματοποιήθηκε μεταξύ Οκτωβρίου 1999 και Φεβρουαρίου 2000. Οι χώρες αυτές δεν έχουν ακόμη υποβάλει τη θέση τους για τις διαπραγματεύσεις στον τομέα της γεωργίας. Το γεωργικό κεφάλαιο δεν έχει ανοίξει ακόμη για διαπραγματεύσεις : θα ανοίξει μόνον όταν θα έχουν σημειώσει επαρκή πρόοδο, όσον αφορά την εφαρμογή του γεωργικού μέρους του κοινοτικού *κεκτημένου*.

688. Οι διαπραγματεύσεις με την Πολωνία, την Ουγγαρία, την Εσθονία, τη Δημοκρατία της Τσεχίας, τη Σλοβενία και την Κύπρο άρχισαν επίσημα το Μάρτιο του 1998. Η αναλυτική εξέταση του κοινοτικού *κεκτημένου* με αυτές τις 6 χώρες πραγματοποιήθηκε μεταξύ Σεπτεμβρίου 1998 και Ιουνίου 1999. Οι χώρες αυτές υπέβαλαν τις θέσεις τους για τις διαπραγματεύσεις στο γεωργικό τομέα το Νοέμβριο και Δεκέμβριο του 1999. Οι θέσεις αυτές διευκρινίζουν, ιδίως, τα αιτήματα για μεταβατικές περιόδους και τεχνικές προσαρμογές του γεωργικού *κεκτημένου*. Αντίστοιχα, η Ευρωπαϊκή Ένωση υπέβαλε στις 6 υποψήφιες χώρες τη δική της κοινή διαπραγματευτική θέση για τη γεωργία. Αν και δεν υπάρχει μεγάλος αριθμός ειδικών θεμάτων για διαπραγμάτευση σε σχέση με το γεωργικό κεφάλαιο, μπορούν να προσδιοριστούν ορισμένα σημαντικά κοινά θέματα για διαπραγμάτευση (με εξαίρεση την κτηνιατρική και φυτοϋγειονομική νομοθεσία), και, συγκεκριμένα, το θέμα των άμεσων πληρωμών, ο καθορισμός ποσοτικών κατωφλίων παραγωγής και η πιθανή παραχώρηση μεταβατικών ρυθμίσεων. Το γεωργικό κεφάλαιο του κοινοτικού *κεκτημένου* άνοιξε επίσημα για διαπραγματεύσεις με αυτές τις 6 χώρες σε επίπεδο υπουργικών διασκέψεων που πραγματοποιήθηκαν στο Λουξεμβούργο τον Ιούνιο του 2000.

689. Όσον αφορά την Τουρκία, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο του Helsinki υπογράμμισε το καθεστώς της Τουρκίας ως υποψήφιας χώρας, αλλά οι διαπραγματεύσεις δεν άρχισαν ακόμη επισήμως. Τον Ιούνιο 2000, ανταποκρινόμενη στην πρόσκληση του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου του Helsinki, η Επιτροπή άρχισε να προετοιμάζει την αναλυτική εξέταση του *κεκτημένου* στο γεωργικό τομέα με την Τουρκία, στο πλαίσιο της Συμφωνίας Σύνδεσης της Αγκυρας.

8.1.2. Προενταξιακή στρατηγική

690. Στις 6 Δεκεμβρίου 1999, το Συμβούλιο ενέκρινε τις αναθεωρημένες εταιρικές σχέσεις προσχώρησης, όσον αφορά τις χώρες της κεντρικής και ανατολικής Ευρώπης και, στις 20 Μαρτίου 2000, τις εταιρικές σχέσεις προσχώρησης για την Κύπρο και τη Μάλτα. Η εταιρική σχέση προσχώρησης καθορίζει σε ένα ενιαίο πλαίσιο τους τομείς προτεραιότητας, τόσο βραχυπρόθεσμα όσο και μεσοπρόθεσμα, για περαιτέρω εργασίες που προσδιορίστηκαν στις τακτικές εκθέσεις του 1999 της

Επιτροπής για την πρόοδο που σημείωσε κάθε υποψήφια για ένταξη χώρα, τα διαθέσιμα χρηματοδοτικά μέσα για να βοηθηθούν αυτές οι χώρες στην εφαρμογή των εν λόγω προτεραιοτήτων και οι όροι που θα ισχύσουν για τη χορήγηση αυτής της βοήθειας.

691. Για το γεωργικό τομέα, οι κοινοί στόχοι για όλες ή για τις περισσότερες υποψήφιες χώρες σε αυτές τις εταιρικές σχέσεις προσχώρησης καλύπτουν :

- για τον κτηνιατρικό και φυτοϋγειονομικό τομέα : ευθυγράμμιση και αναβάθμιση των ρυθμίσεων επιθεώρησης, ιδίως στα μελλοντικά εξωτερικά σύνορα και δημιουργία ενός συστήματος αναγνώρισης των ζώων σε εθνική κλίμακα·
- ενίσχυση των μηχανισμών διαχείρισης της κοινής γεωργικής πολιτικής και των διοικητικών διαρθρώσεων (έλεγχος των γεωργικών αγορών και εφαρμογή των διαρθρωτικών μέτρων και των μέτρων αγροτικής ανάπτυξης, δημιουργία φορέων και μηχανισμών ελέγχου)·
- αναδιάρθρωση του τομέα των γεωργικών τροφίμων και ενίσχυση της διοίκησης στον τομέα ελέγχου των τροφίμων·
- η εγκαθίδρυση ή βελτίωση μιας λειτουργικής αγοράς γης, η ολοκλήρωση του κτηματολογίου καθώς και η αγροτική μεταρρύθμιση.

692. Οι ειδικοί στόχοι είναι :

- για την Πολωνία : περαιτέρω επεξεργασία και εφαρμογή ενός σχεδίου αγροτικής ανάπτυξης για να εξασφαλιστεί ένα βιώσιμο μέλλον για την αγροτική οικονομία της Πολωνίας, συμπεριλαμβανομένων μέτρων που αφορούν τον εκσυγχρονισμό της γεωργίας και των συναφών βιομηχανιών και αναθεώρηση της πολιτικής της Πολωνίας, όσον αφορά το εμπόριο στον γεωργικό τομέα, με σκοπό τη μείωση της εξάρτησης από φραγμούς κατά τις εισαγωγές και την αύξηση της ανταγωνιστικότητας·
- για την Ουγγαρία, τη Λετονία, τη Βουλγαρία, την Εσθονία, τη Σλοβενία, τη Δημοκρατία της Τσεχίας και τη Λιθουανία : εκσυγχρονισμός των εγκαταστάσεων κρέατος και γαλακτοκομικών προϊόντων ώστε να πληρούν τα πρότυπα δημόσιας υγείας και υγιεινής της ΕΕ·
- για την Ουγγαρία, τη Βουλγαρία, τη Σλοβακία και τη Ρουμανία : η καθιέρωση αμπελουργικού μητρώου.

693. Το εθνικό πρόγραμμα για την υιοθέτηση του *κεκτημένου* αποτελεί συμπλήρωμα της εταιρικής σχέσης προσχώρησης σε κάθε υποψήφια χώρα. Στόχος του εθνικού προγράμματος για την υιοθέτηση του *κεκτημένου* είναι να καθορίσει λεπτομερή σχέδια για τον τρόπο με τον οποίο η υποψήφια χώρα θα προετοιμαστεί για την προσχώρηση σε κάθε τομέα, τόσο από την άποψη της μεταφοράς και της εφαρμογής της νομοθεσίας, όσο και από την άποψη της ανάπτυξης και ενίσχυσης των διοικητικών διαρθρώσεων. Τα ΕΠΥΚ περιλαμβάνουν επίσης χρονοδιάγραμμα εφαρμογής των προτεραιοτήτων προσχώρησης και αναφέρουν τους ανθρώπινους και χρηματοοικονομικούς πόρους που απαιτούνται για την εφαρμογή.

694. Το κατάλληλο πλαίσιο εντός του οποίου συζητούνται διμερή θέματα με τις χώρες της κεντρικής και ανατολικής Ευρώπης, την Κύπρο και τη Μάλτα, αποτελείται από

τα όργανα που προβλέπονται από τις Ευρωπαϊκές Συμφωνίες ή τις Συμφωνίες Σύνδεσης που συνήφθησαν με αυτές τις χώρες, ιδίως το Συμβούλιο Σύνδεσης, τις Επιτροπές Σύνδεσης και τις υποεπιτροπές για τη γεωργία, στην περίπτωση των γεωργικών υποθέσεων. Οι φορείς αυτοί αποτελούν ένα βήμα για τη συζήτηση των γεωργικών θεμάτων, συμπεριλαμβανομένων των θεμάτων που συνδέονται με τη διεύρυνση, και για το στάδιο στο οποίο βρίσκεται η διαδικασία εφαρμογής του γεωργικού *κεκτημένου*.

695. Η Επιτροπή Σύνδεσης Ρουμανίας-EK συνεδρίασε στις 21 Μαρτίου 2000 στις Βρυξέλλες· η Επιτροπή Σύνδεσης Σλοβενίας-EK συνεδρίασε στις 25 Μαρτίου 2000 στη Ljubljana και στις 14 Ιουνίου 2000 στις Βρυξέλλες· η Επιτροπή Σύνδεσης Ουγγαρίας-EK συνεδρίασε στις 12 Απριλίου 2000 στις Βρυξέλλες· η Επιτροπή Σύνδεσης Εσθονίας-EK συνεδρίασε στις 9 Ιουνίου 2000 στις Βρυξέλλες· η Επιτροπή Σύνδεσης Λιθουανίας-EK συνεδρίασε στις 15 Ιουνίου 2000 στις Βρυξέλλες· η Επιτροπή Σύνδεσης Λετονίας-EK συνεδρίασε στις 16 Ιουνίου 2000 στις Βρυξέλλες· η Επιτροπή Σύνδεσης Βουλγαρίας-EK συνεδρίασε στις 20 Ιουνίου 2000 στη Sofia· η Επιτροπή Σύνδεσης Δημοκρατίας της Τσεχίας-EK συνεδρίασε στις 6-7 Ιουνίου 2000· η Επιτροπή Σύνδεσης Πολωνίας-EK συνεδρίασε στις 27 Ιουνίου 2000 στις Βρυξέλλες· η υποεπιτροπή γεωργίας Πολωνίας-EK συνεδρίασε στις 16 Μαρτίου 2000· η υποεπιτροπή Βουλγαρίας-EK συνεδρίασε στις 16 Ιουνίου 2000 και η υποεπιτροπή γεωργίας Τουρκίας-EK συνεδρίασε στις 23 Ιουνίου 2000.
696. Στις εκθέσεις προόδου, η Επιτροπή ελέγχει τη γενική πρόοδο που πραγματοποιείται από κάθε υποψήφια χώρα όσον αφορά τα 3 κριτήρια προσχώρησης που καθορίστηκαν από το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο της Κοπεγχάγης (πολιτικά κριτήρια, οικονομικά κριτήρια και η ικανότητα εκπλήρωσης των υποχρεώσεων της συμμετοχής στην ΕΕ), καθώς και την πρόοδο που σημειώνεται όσον αφορά την ανάπτυξη των διοικητικών ικανοτήτων αυτών των χωρών.
697. Μετά από το Πρόγραμμα Δράσης 2000, η στήριξη του Phare αναπροσανατολίστηκε σε 2 προτεραιότητες, τις επενδύσεις και την οικοδόμηση των θεσμών. Ενώ η στήριξη των επενδύσεων θα βοηθήσει τις υποψήφιες χώρες να ευθυγραμμίσουν τις οικονομικές και κοινωνικές διαρθρώσεις τους με τα κοινοτικά πρότυπα, η οικοδόμηση των θεσμών θα τις βοηθήσουν να ενισχύσουν τις θεσμικές και διοικητικές ικανότητές τους, έτσι ώστε να μπορέσουν να αναλάβουν τις υποχρεώσεις του μέλους. Οι ρυθμίσεις συνεργασίας αποτελούν μία ειδική μορφή της οικοδόμησης των θεσμών παράλληλα με την τεχνική βοήθεια, τα προγράμματα κατάρτισης και τις ανταλλαγές εμπειρογνομώνων.
698. Η συνεργασία είναι έτσι σχεδιασμένη ώστε να δώσει συγκεκριμένα αποτελέσματα κατά τη διαδικασία εφαρμογής των τομέων προτεραιότητας του κοινοτικού *κεκτημένου* που καθορίζονται στις εταιρικές σχέσεις προσχώρησης. Στην πράξη, τα προγράμματα αυτά συνεπάγονται τη συνεργασία των διοικήσεων των κρατών μελών με τις αντίστοιχες διοικήσεις στις υποψήφιες χώρες για την οικοδόμηση των θεσμών. Από το 1998, έχουν αναπτυχθεί πολλές συνεργασίας στον τομέα της συνεργασίας. Καλύπτουν προτεραιότητες όπως η βελτίωση των κτηνιατρικών και φυτοϋγειονομικών ελέγχων, ο εκσυγχρονισμός του γεωργικού στατιστικού συστήματος, η καθιέρωση του ολοκληρωμένου συστήματος διοίκησης και ελέγχου στη γεωργία, η εφαρμογή του συστήματος αναγνώρισης και καταχώρησης των ζώων, η μεταρρύθμιση της γεωργικής πολιτικής, η προετοιμασία για την κοινή γεωργική πολιτική, το κτηματολόγιο, η σύγκλιση της νομοθεσίας στον τομέα του οίνου και ο εκσυγχρονισμός του διοικητικού αγροτικού συστήματος.

8.1.3. *ΕΠΠΓΑΠ (SAPARD)-Ειδικό πρόγραμμα προσχώρησης για τη γεωργία και την αγροτική ανάπτυξη*

699. Κατά τη διάρκεια του έτους 2000, ολοκληρώθηκε το νομικό πλαίσιο του μέσου ΕΠΠΓΑΠ. Μετά από την έγκριση, το 1999, του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1268/1999¹⁵³ του Συμβουλίου και του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 2759/1999¹⁵⁴ της Επιτροπής για τις λεπτομέρειες εφαρμογής του εν λόγω κανονισμού καθώς και της απόφασης της Επιτροπής της 20ής Ιουλίου 1999 σχετικά με την ετήσια ενδεικτική κατανομή της κοινοτικής χρηματοδότησης στις 10 δικαιούχες χώρες (529 εκατ. ευρώ σε τιμή 2000), υλοποιήθηκαν τα ακόλουθα στάδια.
700. Στις 26 Ιανουαρίου 2000, μία ανακοίνωση που εκδόθηκε από την Επιτροπή καθόρισε τις αρχές του νέου συστήματος χρηματοδοτικής διαχείρισης του ΕΠΠΓΑΠ. Το σύστημα αυτό περιλαμβάνει 3 στοιχεία : την ολοκληρωμένη αποκέντρωση της διαχείρισης των προγραμμάτων προς ένα οργανισμό που συστήνεται υπό την ευθύνη κάθε χώρας, ένα τρόπο χρηματοδότησης που βασίζεται στις διαχωριζόμενες πιστώσεις και την εφαρμογή της διαδικασίας εκκαθάρισης των λογαριασμών του ΕΓΤΠΕ-τμήμα Εγγυήσεων.
701. Βάσει αυτών των στοιχείων, η Επιτροπή εξέδωσε στις 7 Ιουνίου 2000 έναν κανονισμό που αφορά τους κανόνες χρηματοδότησης για την εφαρμογή των προγραμμάτων ΕΠΠΓΑΠ και τον καθορισμό των όρων με τους οποίους ανατίθεται η διαχείριση της ενίσχυσης σε φορείς εφαρμογής που εγκρίνονται στις 10 δικαιούχες χώρες.
702. Τέλος, ως τελευταίο στάδιο του νομικού πλαισίου, οι διατάξεις που εγκρίθηκαν από την Επιτροπή και που αφορούν τις δικαιούχες χώρες πρέπει να καθοριστούν σε διμερείς συμφωνίες. Οι διαπραγματεύσεις με τις ενδιαφερόμενες χώρες οδήγησαν σε έγκριση του κειμένου της συμφωνίας. Η επίσημη ημερομηνία της σύναψης των συμφωνιών θα εξαρτηθεί από τους θεσμικούς κανόνες της κάθε ενδιαφερόμενης χώρας.
703. Τα σχέδια αγροτικής ανάπτυξης που υποβλήθηκαν στην Επιτροπή από τις 10 δικαιούχες χώρες εξετάστηκαν και αποτέλεσαν αντικείμενο διαπραγματεύσεων με την Επιτροπή. Η διαδικασία αυτή κατέληξε στην έγκριση εκ μέρους της Επιτροπής των 10 προγραμμάτων ΕΠΠΓΑΠ αγροτικής ανάπτυξης για την Ουγγαρία, την Πολωνία, τη Λετονία, τη Βουλγαρία, τη Δημοκρατία της Τσεχίας, τη Σλοβενία, τη Ρουμανία, την Εσθονία, τη Λιθουανία και τη Σλοβακία.
704. Σκοπός των προγραμμάτων ΕΠΠΓΑΠ είναι να συμβάλουν στην εφαρμογή του κοινοτικού *κεκτημένου* όσον αφορά την κοινή γεωργική πολιτική και τις σχετικές πολιτικές καθώς και να στηρίζει την αποτελεσματικότητα και την ανταγωνιστικότητα των τομέων της γεωργίας και της βιομηχανίας γεωργικών τροφίμων, τη δημιουργία θέσεων απασχόλησης και τη βιώσιμη οικονομική ανάπτυξη στις αγροτικές περιοχές. Τα κύρια μέτρα που χρηματοδοτούνται στο πλαίσιο των προγραμμάτων ΕΠΠΓΑΠ είναι οι επενδύσεις στις γεωργικές εκμεταλλεύσεις, η βελτίωση της μεταποίησης και της εμπορίας των γεωργικών προϊόντων και των προϊόντων της αλυσίδας, η ανάπτυξη και η βελτίωση των

¹⁵³ ΕΕ L 161 της 26.6.1999, σ. 87.

¹⁵⁴ ΕΕ L 331 της 23.12.1999, σ. 51.

αγροτικών διαρθρώσεων, η ανάπτυξη και η διαφοροποίηση των οικονομικών δραστηριοτήτων, με σκοπό τη δημιουργία πολλαπλών δραστηριοτήτων ή εναλλακτικών εισοδημάτων, η ανάπλαση και η ανάπτυξη των χωριών και η προστασία και διατήρηση της αγροτικής κληρονομιάς.

705. Δίδεται προτεραιότητα σε ενέργειες που προορίζονται για τη βελτίωση της αποτελεσματικότητας της αγοράς, τους κανόνες ποιότητας και τους υγιεινομικούς κανόνες καθώς και σε ενέργειες που αποσκοπούν στη δημιουργία νέων θέσεων απασχόλησης στις αγροτικές περιοχές, σύμφωνα με τις διατάξεις που αφορούν την προστασία του περιβάλλοντος.

706. Προτού καταστεί δυνατό να αρχίσει η εφαρμογή των προγραμμάτων ΕΠΠΓΑΠ, πρέπει να ολοκληρωθεί και να γίνει αποδεκτή από την Επιτροπή η δημιουργία των εγκεκριμένων υπηρεσιών ΕΠΠΓΑΠ σε κάθε δικαιούχο χώρα.

8.1.4. *Προοδευτική ελευθέρωση των διμερών εμπορικών συναλλαγών στον τομέα της γεωργίας στις ΧΚΑΕ*

707. Το Μάρτιο του 1999, το Συμβούλιο εξουσιοδότησε την Επιτροπή να αρχίσει διαπραγματεύσεις με κάθε μια από τις ΧΚΑΕ με σκοπό την περαιτέρω ελευθέρωση των διμερών εμπορικών συναλλαγών στον τομέα της γεωργίας. Οι διαπραγματεύσεις με κάθε μια από τις χώρες αυτές διεξήχθησαν σε αμοιβαία βάση χωρίς να αποκλείεται *εκ των προτέρων* από τις διαπραγματεύσεις κανένα προϊόν. Σύμφωνα με τις οδηγίες του Συμβουλίου, επετεύχθη συνολική ισορροπία των διαπραγματεύσεων. Οι διαπραγματεύσεις βασίστηκαν εξίσου στην αρχή της ουδετερότητας όσον αφορά τη λειτουργία της ΚΓΠ.

708. Η προσέγγιση που υιοθετήθηκε στις διαπραγματεύσεις κάλυψε 3 διαφορετικά είδη διμερών παραχωρήσεων που συνδέονται με το βαθμό ευαισθησίας των προϊόντων και το χαρακτήρα του μηχανισμού της ΚΓΠ :

8.1.4.1. Κατάλογος 1:

709. Για τα λιγότερο ευαίσθητα προϊόντα (τα προϊόντα των ΧΚΑΕ υπάγονται προς το παρόν σε εισαγωγικούς δασμούς της ΕΕ λιγότερο από 10% και τα προϊόντα που εισάγονται από την ΕΕ και δεν καλλιεργούνται στις ΧΚΑΕ), συμφωνήθηκε άμεση και πλήρης ελευθέρωση του εμπορίου για απεριόριστες ποσότητες. Ο κατάλογος καλύπτει περισσότερα από 400 προϊόντα και περιλαμβάνει, ιδίως, εσπεριδοειδή, ελαιόλαδο και κρέας αλόγου.

8.1.4.2. Κατάλογος 2:

710. Η αποκαλούμενη ‘διπλό μηδέν’ προσέγγιση προβλέπει την αμοιβαία κατάργηση των επιστροφών κατά την εξαγωγή και την κατάργηση των εισαγωγικών δασμών στο πλαίσιο δασμολογικών ποσοστώσεων. Το αρχικό επίπεδο της δασμολογικής ποσοστώσεως καθορίστηκε, στο μέτρο του δυνατού, στο επίπεδο που αντιστοιχεί στο ισχύον εμπορικό πρότυπο (που βασίζεται στο μέσο όρο των 3 τελευταίων ετών). Συμφωνήθηκε διμερώς σημαντική ετήσια αύξηση των δασμολογικών ποσοστώσεων, λαμβανομένων υπόψη της ευαισθησίας των προϊόντων και της δύναμει εμπορικής ανάπτυξης.

8.1.4.3. Κατάλογος 3:

711. Ο κατάλογος αυτός συνεπάγεται περιορισμένη ανταλλαγή ad hoc παραχωρήσεων που αποφασίζονται βάσει των ειδικών αιτημάτων που υποβάλλονται και συμφωνούνται κατά περίπτωση. Ο κατάλογος αποσκοπεί επίσης στην εξισορρόπηση της γενικής συμφωνίας.
712. Η προσέγγιση είναι πανομοιότυπη για όλες τις ΧΚΑΕ, τόσο γι' αυτές της ομάδας του Λουξεμβούργου (Ουγγαρία, Πολωνία, Δημοκρατία της Τσεχίας, Εσθονία, Σλοβενία) με τις οποίες οι διαπραγματεύσεις για το γεωργικό *κεκτημένο* άρχισαν στις 14 Ιουνίου όσο και για την ομάδα του Helsinki (Βουλγαρία, Ρουμανία, Λιθουανία, Λετονία, Σλοβακία) με τις οποίες οι διαπραγματεύσεις για τη γεωργία δεν έχουν αρχίσει ακόμη.

8.1.5. Αποτελέσματα των διαπραγματεύσεων

713. Συνήφθησαν νέες συμφωνίες προοδευτικής ελευθέρωσης του εμπορίου με τις 10 χώρες ΧΚΑΕ. Οι συμφωνίες που προβλέπουν άμεση ελευθέρωση των περισσότερων μη ευαίσθητων προϊόντων, ιδίως ενός μεγάλου αριθμού μεσογειακών προϊόντων, προβλέπουν επίσης την προοδευτική ελευθέρωση στους τομείς του κρέατος πουλερικών, του χοιρείου κρέατος, των τυριών και ορισμένων οπωροκηπευτικών, βάσει της προσέγγισης 'διπλό μηδέν'. Τα αποτελέσματα διαφέρουν από χώρα σε χώρα, ανάλογα με το βαθμό ετοιμότητάς τους όσον αφορά την ελευθέρωση του εμπορίου.
714. Βάσει των σημερινών αριθμητικών στοιχείων που αφορούν το εμπόριο (1996-1998), οι γεωργικές εξαγωγές των ΧΚΑΕ προς την ΕΕ με απαλλαγή από τους δασμούς θα αυξηθούν από 37% κατά μέσο όρο σε 81% κατά μέσο όρο (οι γεωργικές εξαγωγές της ΕΕ στις 9 ΧΚΑΕ με απαλλαγή από τους δασμούς θα αυξηθούν από 18% σε 36% κατά μέσο όρο).
715. Ενώ τα αποτελέσματα που επετεύχθησαν μέχρι σήμερα είναι ικανοποιητικά, οι διαπραγματεύσεις θα συνεχιστούν με σκοπό την προοδευτική επέκταση της ελευθέρωσης του εμπορίου στον τομέα της γεωργία με κάθε χώρα, για να αποφευχθούν οι ενδεχόμενες επιπτώσεις ενός άμεσου ανοίγματος των αγορών αμέσως μετά την προσχώρηση.

8.2. Βουλγαρία

716. Το σχέδιο ΕΠΠΓΑΠ της Βουλγαρίας δηλώθηκε ως αποδεκτό στις 7 Απριλίου 2000 και εγκρίθηκε στις 20 Οκτωβρίου 2000.
717. Η ετήσια κατανομή για το ΕΠΠΓΑΠ στη Βουλγαρία ανέρχεται σε 53 εκατ. ευρώ. Το λειτουργικό σχέδιο βασίζεται σε 4 τομείς προτεραιότητας :
- βελτίωση της παραγωγής, της μεταποίησης και της εμπορίας γεωργικών προϊόντων και της μεταποίησης αλιευτικών προϊόντων και ανάπτυξη φιλικών προς το περιβάλλον γεωργικών πρακτικών·
 - ολοκληρωμένη ανάπτυξη των αγροτικών περιοχών που αποσκοπεί στην προστασία και στην ενίσχυση των οικονομιών και των κοινοτήτων τους και στη συνδρομή για να περιοριστεί η διαδικασία μείωσης του αγροτικού πληθυσμού·

- επενδύσεις σε ανθρώπινους πόρους·
- τεχνική βοήθεια.

718. Ένα σημαντικό μέρος των κεφαλαίων που διατίθενται για την πρώτη προτεραιότητα αφιερώνεται σε επενδύσεις σε γεωργικές εκμεταλλεύσεις και στη μεταποίηση και εμπορία γεωργικών και αλιευτικών προϊόντων. Τα άλλα μέτρα γι' αυτήν την προτεραιότητα αφορούν τη δασοκομία και την ανάπτυξη φιλικών προς το περιβάλλον γεωργικών πρακτικών και δραστηριοτήτων. Ο δεύτερος τομέας προτεραιότητας περιλαμβάνει μέτρα για την ανάπτυξη και τη διαφοροποίηση των οικονομικών δραστηριοτήτων και εναλλακτικών εισοδημάτων, την ανάπλαση και την ανάπτυξη των χωριών, την προστασία και τη διατήρηση της αγροτικής κληρονομιάς και των πολιτιστικών παραδόσεων καθώς και της αγροτικής υποδομής. Η τρίτη και τέταρτη προτεραιότητα περιλαμβάνουν, αντίστοιχα, τη βελτίωση της επαγγελματικής κατάρτισης και παροχής τεχνικής βοήθειας.

8.3. Δημοκρατία της Τσεχίας

719. Το σχέδιο ΕΠΠΓΑΠ της Τσεχίας δηλώθηκε ως αποδεκτό στις 28 Απριλίου 2000 και, κατόπιν διαπραγματεύσεων, εγκρίθηκε με απόφαση της Επιτροπής.
720. Η ετήσια κατανομή για το ΕΠΠΓΑΠ στη Δημοκρατία της Τσεχίας για το 2000 ανέρχεται περίπου σε 22,4 εκατ. ευρώ. Η εθνική συμμετοχή της Τσεχίας θα ανέλθει περίπου σε 7,3 εκατ. ευρώ το 2000. Το σχέδιο αγροτικής ανάπτυξης της Τσεχίας καθορίζει 3 προτεραιότητες :
721. Προβλέπει ότι το 60% της κοινοτικής συνδρομής (65% του συνολικού κόστους) θα χορηγηθεί σε επενδυτικά μέτρα στη γεωργία και στον τομέα των γεωργικών προϊόντων διατροφής, για να ενισχυθεί η ανταγωνιστικότητα και, ιδίως, να στηριχθεί η υιοθέτηση διαφόρων κοινοτικών προτύπων. Προβλέπεται επίσης ένα μέτρο για την έγγεια βελτίωση και τον αναδασμό.
722. Η δεύτερη σημαντική προτεραιότητα του σχεδίου (ένα τρίτο της ετήσιας κοινοτικής συνδρομής) είναι η ανάπτυξη των αγροτικών περιοχών που συνδυάζει μέτρα αναδιάρθρωσης με ένα μέτρο διαφοροποίησης. Περιλαμβάνεται επίσης το πρότυπο γεωργοπεριβαλλοντικό μέτρο. Τέλος, προβλέπονται επίσης μέτρα που αποσκοπούν στη στήριξη της εφαρμογής του προγράμματος ΕΠΠΓΑΠ (προτεραιότητα αριθ. 3) μέσω κατάρτισης ή τεχνικής βοήθειας.

8.4. Εσθονία

723. Το σχέδιο ΕΠΠΓΑΠ της Εσθονίας δηλώθηκε ως αποδεκτό στις 12 Μαΐου 2000 και εγκρίθηκε στις 17 Νοεμβρίου 2000.
724. Η ετήσια κατανομή για το ΕΠΠΓΑΠ στην Εσθονία για το 2000 ανέρχεται περίπου σε 12,3 εκατ. ευρώ. Από την πλευρά της Εσθονίας, η εθνική συμμετοχή το 2000 θα ανέλθει περίπου σε 4 εκατ. ευρώ. Το επιχειρησιακό σχέδιο καταρτίζεται τώρα. Θα περιλαμβάνει μέτρα που καλύπτουν επενδύσεις σε γεωργικές εκμεταλλεύσεις, βελτίωση της μεταποίησης των γεωργικών και αλιευτικών προϊόντων, διαφοροποίηση και βελτίωση των αγροτικών διαρθρώσεων.

8.5. Ουγγαρία

725. Το σχέδιο ΕΠΠΓΑΠ της Ουγγαρίας δηλώθηκε ως αποδεκτό στις 24 Μαρτίου 2000 και εγκρίθηκε με απόφαση της Επιτροπής μετά από διαπραγματεύσεις με τις υπηρεσίες της Επιτροπής και τροποποιήσεις του κειμένου. Η ετήσια κατανομή για το ΕΠΠΓΑΠ στην Ουγγαρία για το 2000 ανέρχεται σε 38,7 εκατ. ευρώ. Από την πλευρά της Ουγγαρίας, η εθνική συμμετοχή θα ανέλθει το 2000 σε 12,5 εκατ. ευρώ. Το επιχειρησιακό σχέδιο βασίζεται σε 2 κύριες προτεραιότητες :
- ανταγωνιστικότητα της γεωργίας και της βιομηχανίας μεταποίησης και εστίαση σε θέμα σχετικά με την προστασία του περιβάλλοντος (5 μέτρα : 62% της κοινοτικής χρηματοδότησης)·
 - προσαρμογή των αγροτικών περιοχών (3 μέτρα : 36,5%).
726. Ένα σημαντικό μέρος των κεφαλαίων που διατίθενται για την πρώτη προτεραιότητα αφιερώνεται σε επενδύσεις στις γεωργικές εκμεταλλεύσεις (28,3% της κοινοτικής χρηματοδότησης). Τα άλλα μέτρα αυτής της προτεραιότητας αφορούν τη βελτίωση της εμπορίας και της μεταποίησης των γεωργικών και αλιευτικών προϊόντων (20,5% της κοινοτικής χρηματοδότησης), τη σύσταση ομάδων παραγωγών (7,3% της κοινοτικής χρηματοδότησης), το γεωργοπεριβαλλοντικό μέτρο (4,2%) και τη βελτίωση της επαγγελματικής κατάρτισης (1,7%).
727. Η δεύτερη προτεραιότητα περιλαμβάνει μέτρα για την ανάπτυξη και τη διαφοροποίηση των οικονομικών δραστηριοτήτων με την παροχή εναλλακτικών εισοδημάτων (15,4%), τη βελτίωση των αγροτικών διαρθρώσεων (12%) και την ανάπτυξη και ανάπτυξη των χωριών (9%).
728. Τα κονδύλια για την τεχνική βοήθεια για την εφαρμογή του προγράμματος, συμπεριλαμβανομένων μελετών, ελέγχου, ενημέρωσης και διαφημιστικών εκστρατειών, ανέρχονται στο 1% της κοινοτικής χρηματοδότησης.

8.6. Λετονία

729. Το σχέδιο ΕΠΠΓΑΠ της Λετονίας δηλώθηκε ως αποδεκτό στις 5 Απριλίου 2000 και, κατόπιν διαπραγματεύσεων με τις υπηρεσίες της Επιτροπής και τροποποιήσεων του κειμένου, εγκρίθηκε με απόφαση της Επιτροπής.
730. Η ετήσια κατανομή για το ΕΠΠΓΑΠ στη Λετονία για το 2000 ανέρχεται σε 22 εκατ. ευρώ. Από την πλευρά της Λετονίας, η εθνική συμμετοχή ανέρχεται το 2000 σε 7 εκατ. ευρώ. Το επιχειρησιακό σχέδιο βασίζεται σε 3 τομείς-στόχους :
- ανάπτυξη βιώσιμης γεωργίας (4 μέτρα : 54% της κοινοτικής χρηματοδότησης)·
 - ολοκληρωμένη αγροτική ανάπτυξη (2 μέτρα : 36% της κοινοτικής χρηματοδότησης)·
 - βελτίωση του περιβάλλοντος (3 μέτρα : 4% της κοινοτικής χρηματοδότησης).
731. Σημαντικό μέρος των κονδυλίων που διατίθενται για τον πρώτο στόχο αφιερώνεται στη βελτίωση της εμπορίας και της μεταποίησης των γεωργικών και αλιευτικών προϊόντων (26% της κοινοτικής χρηματοδότησης). Τα άλλα μέτρα στο πλαίσιο αυτού του στόχου αφορούν τον εκσυγχρονισμό των γεωργικών μηχανών (23%), τη δάσωση των γεωργικών γαιών (3%) και τον αναδασμό (2%). Η περιοχή του στόχου

2 περιλαμβάνει μέτρα για την ανάπτυξη και τη διαφοροποίηση των οικονομικών δραστηριοτήτων με εναλλακτικά εισοδήματα (24%) και τη βελτίωση των γενικών αγροτικών διαρθρώσεων (12%). Ο τομέας του τρίτου στόχου καλύπτει μέτρα για τη βιολογική γεωργία, τη διατήρηση της βιοποικιλότητας και του τοπίου της υπαίθρου και τη μείωση των γεωργικών απωλειών που θα αναπτυχθεί ως πρότυπο μέτρο. Η επαγγελματική κατάρτιση (4%) και η τεχνική βοήθεια (2%) αποτελούν δύο χωριστά μέτρα στήριξης.

8.7. Λιθουανία

732. Το σχέδιο ΕΠΠΓΑΠ της Λιθουανίας δηλώθηκε ως αποδεκτό στις 25 Απριλίου 2000 και εγκρίθηκε στις 27 Νοεμβρίου 2000.

733. Η ετήσια κατανομή για το ΕΠΠΓΑΠ στη Λιθουανία για το 2000 ανέρχεται σε 30 εκατ. ευρώ. Από την πλευρά της Λιθουανίας, η εθνική συνδρομή ανέρχεται σε 9 εκατ. ευρώ το 2000. Το σχέδιο ΕΠΠΓΑΠ προβλέπει χρηματοδότηση για τα ακόλουθα 7 λειτουργικά μέτρα :

- επενδύσεις στις γεωργικές εκμεταλλεύσεις (47% της κοινοτικής χρηματοδότησης)·
- βελτίωση της μεταποίησης και της εμπορίας των γεωργικών και αλιευτικών προϊόντων (21%)·
- ανάπτυξη και διαφοροποίηση των οικονομικών δραστηριοτήτων, με την πρόβλεψη πολλαπλών δραστηριοτήτων και εναλλακτικών εισοδημάτων (8%)·
- βελτίωση των αγροτικών διαρθρώσεων, ανάπλαση των χωριών και διατήρηση της αγροτικής κληρονομιάς (15%)·
- δασοκομία, συμπεριλαμβανομένης της δάσωσης των γεωργικών γαιών και της μεταποίησης και εμπορίας δασικών προϊόντων (5%)·
- επαγγελματική κατάρτιση (2%)·
- τεχνική βοήθεια (2%).

8.8. Πολωνία

734. Το σχέδιο ΕΠΠΓΑΠ της Πολωνίας δηλώθηκε ως αποδεκτό στις 6 Απριλίου 2000 και, μετά από διαπραγματεύσεις με τις υπηρεσίες της Επιτροπής και τροποποιήσεις του κειμένου, εγκρίθηκε με απόφαση της Επιτροπής.

735. Η ετήσια κατανομή για το ΕΠΠΓΑΠ στην Πολωνία για το 2000 ανέρχεται σε 171 εκατ. ευρώ. Το επιχειρησιακό σχέδιο βασίζεται σε 2 τομείς προτεραιότητας :

- βελτίωση της αποτελεσματικότητας της αγοράς του τομέα των γεωργικών προϊόντων διατροφής·
- βελτίωση των συνθηκών για τις οικονομικές δραστηριότητες και δημιουργία θέσεων απασχόλησης.

736. Ένα σημαντικό μέρος των κονδυλίων που είναι διαθέσιμα για τον τομέα πρώτης προτεραιότητας αφιερώνεται στη βελτίωση της εμπορίας και μεταποίησης των γεωργικών προϊόντων. Τα άλλα μέτρα γι' αυτήν την προτεραιότητα αφορούν

επενδύσεις σε γεωργικές εκμεταλλεύσεις. Ο δεύτερος τομέας προτεραιότητας περιλαμβάνει μέτρα για την ανάπτυξη των αγροτικών διαρθρώσεων και τη διαφοροποίηση των οικονομικών δραστηριοτήτων σε αγροτικές περιοχές. Ως συμπλήρωμα αυτών των προτεραιοτήτων, το σχέδιο περιλαμβάνει μέτρα για επαγγελματική κατάρτιση και τεχνική βοήθεια. Μέσω του σχεδίου θα εφαρμοστούν επίσης πρότυπα προγράμματα που αφορούν γεωργοπεριβαλλοντικές πτυχές και δάσωση.

8.9. Ρουμανία

737. Το σχέδιο ΕΠΠΓΑΠ της Ρουμανίας δηλώθηκε ως αποδεκτό στις 27 Απριλίου 2000 και εγκρίθηκε στις 12 Δεκεμβρίου 2000.
738. Η ετήσια κατανομή για το ΕΠΠΓΑΠ στη Ρουμανία ανέρχεται σε 153 εκατ. ευρώ. Το επιχειρησιακό σχέδιο βασίζεται σε 4 τομείς προτεραιότητας :
- βελτίωση της ανταγωνιστικότητας των μεταποιημένων γεωργικών και αλιευτικών προϊόντων·
 - βελτίωση των διαρθρώσεων για την αγροτική ανάπτυξη και τη γεωργία·
 - ανάπτυξη της αγροτικής οικονομίας·
 - ανάπτυξη των ανθρώπινων πόρων.
739. Σε αυτό το στάδιο, ένα σημαντικό μέρος των κονδυλίων που διατίθενται για την πρώτη προτεραιότητα αφιερώνεται στη βελτίωση της μεταποίησης και της εμπορίας των γεωργικών προϊόντων. Άλλα μέτρα γι' αυτήν την προτεραιότητα αφορούν τη βελτίωση των διαρθρώσεων για την ποιότητα, τους κτηνιατρικούς και φυτοϋγειονομικούς ελέγχους, τα τρόφιμα και την προστασία των καταναλωτών. Ο τομέας δεύτερης προτεραιότητας περιλαμβάνει μέτρα για την ανάπτυξη των αγροτικών διαρθρώσεων και τη διαχείριση των υδάτινων πόρων. Ο τρίτος τομέας περιλαμβάνει επενδύσεις σε γεωργικές εκμεταλλεύσεις, σύσταση ομάδων παραγωγών, δασοκομία, διαφοροποίηση των οικονομικών δραστηριοτήτων και πρότυπα γεωργοπεριβαλλοντικά προγράμματα. Ο τομέας τέταρτης προτεραιότητας περιλαμβάνει επαγγελματική κατάρτιση και τεχνική βοήθεια.

8.10. Σλοβακία

740. Το σχέδιο ΕΠΠΓΑΠ της Σλοβακίας δηλώθηκε ως αποδεκτό στις 6 Ιουνίου 2000. Ωστόσο, η Επιτροπή επέστησε την προσοχή στη χαμηλή ποιότητα της προηγούμενης εκτίμησης. Δεδομένου ότι η εκτίμηση αυτή αποτελεί τυπική απαίτηση δυνάμει του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1268/1999, το σχέδιο της Σλοβακίας πρέπει να βελτιωθεί σημαντικά όσον αφορά αυτό το σημείο. Για να επιτευχθεί αυτό και για να ολοκληρωθεί το σχέδιο, προβλέπεται εταιρική σχέση από το Ομόσπονδο Υπουργείο Γεωργίας της Αυστρίας. Το αναθεωρημένο σχέδιο εγκρίθηκε στις 17 Νοεμβρίου 2000.
741. Η ετήσια κατανομή για το ΕΠΠΓΑΠ της Σλοβακίας για το 2000 ανέρχεται περίπου σε 18,6 εκατ. ευρώ. Η εθνική συμμετοχή της Σλοβακίας θα είναι περίπου 5,9 εκατ. ευρώ το 2000. Το σχέδιο ΕΠΠΓΑΠ της Σλοβακίας καθορίζει 3 προτεραιότητες.
742. Βελτίωση της γεωργικής παραγωγής συμπεριλαμβανομένης της βιομηχανίας γεωργικών τροφίμων : ο τομέας αυτός θα απορροφήσει περίπου το 61% της

κοινοτικής συνδρομής για επενδύσεις που συνδέονται με το *κεκτημένο* σε γεωργικές εκμεταλλεύσεις και για επενδύσεις που αποσκοπούν στη συμβολή για την αναβάθμιση των επιχειρήσεων γεωργικών τροφίμων ώστε να ευθυγραμμιστούν με τα πρότυπα της ΕΕ, καθώς και αύξηση της ανταγωνιστικότητάς τους. Επιπλέον, ένα μικρό ποσό διατίθεται για τη σύσταση ομάδων παραγωγών.

743. Η δεύτερη σημαντική προτεραιότητα του σχεδίου (ένα τρίτο της ετήσιας κοινοτικής συνδρομής) είναι η ανάπτυξη των αγροτικών περιοχών και θα περιλαμβάνει μέτρα για τη διαφοροποίηση των οικονομικών δραστηριοτήτων, τη δασοκομία, πρότυπα αγροπεριβαλλοντικά προγράμματα και τον αναδασμό. Τέλος, προβλέπονται επίσης μέτρα που αποσκοπούν στη στήριξη της εφαρμογής του προγράμματος ΕΠΠΓΑΠ (προτεραιότητα αριθ. 3), μέσω κατάρτισης ή τεχνικής βοήθειας.

8.11. Σλοβενία

744. Το σχέδιο ΕΠΠΓΑΠ της Σλοβενίας δηλώθηκε ως αποδεκτό στις 20 Απριλίου 2000 και, μετά από διαπραγματεύσεις με τις υπηρεσίες της Επιτροπής και τροποποιήσεις του κειμένου, εγκρίθηκε με απόφαση της Επιτροπής.
745. Η ετήσια κατανομή για το ΕΠΠΓΑΠ στη Σλοβενία για το 2000 ανέρχεται σε 6,4 εκατ. ευρώ. Από την πλευρά της Σλοβενίας, η εθνική συμμετοχή το 2000 ανέρχεται σε 3,4 εκατ. ευρώ. Το επιχειρησιακό σχέδιο βασίζεται σε 2 βασικές προτεραιότητες : στη βελτίωση των διαρθρώσεων παραγωγής και εμπορίας στη γεωργία και στη μεταποίηση των τροφίμων καθώς και στην οικονομική διαφοροποίηση και τη βελτίωση των αγροτικών διαρθρώσεων.
746. Ένα σημαντικό μέρος των κονδυλίων αφιερώνεται σε επενδύσεις σε γεωργικές εκμεταλλεύσεις και στη βελτίωση της μεταποίησης και της εμπορίας των γεωργικών και αλιευτικών προϊόντων (75% της κοινοτικής χρηματοδότησης).
747. Τα 2 μέτρα για τη διαφοροποίηση των οικονομικών δραστηριοτήτων και τη βελτίωση των αγροτικών διαρθρώσεων θα λάβουν το 24% της κοινοτικής χρηματοδότησης.
748. Η κατανομή για τεχνική βοήθεια για την εφαρμογή του προγράμματος, συμπεριλαμβανομένων, μελετών, ελέγχου, ενημέρωσης και διαφημιστικών εκστρατειών, ανέρχεται στο 1% της κοινοτικής χρηματοδότησης.

9. ΕΞΩΤΕΡΙΚΕΣ ΣΧΕΣΕΙΣ

9.1. Διεθνείς οργανισμοί και συμφωνίες

9.1.1. Παγκόσμιος Οργανισμός Εμπορίου (ΠΟΕ)

9.1.1.1. Διαβουλεύσεις στο πλαίσιο του ΠΟΕ και διευθέτηση διαφορών

749. Στις 23 Ιουλίου 1998 συνεστήθη, μετά από αίτημα της ΕΕ, μια επιτροπή για να εξετάσει το οριστικό προστατευτικό μέτρο της Κορέας για τις εισαγωγές ορισμένων γαλακτοκομικών προϊόντων (δηλ. μια ποσόστωση εισαγωγών για τα παρασκευάσματα με βάση το αποκορυφωμένο γάλα σε σκόνη). Το Δευτεροβάθμιο Δικαιοδοτικό Όργανο επιβεβαίωσε την έκθεση της εν λόγω επιτροπής, ότι δηλαδή η Κορέα είχε ενεργήσει κατά παράβαση των διατάξεων της συμφωνίας για τις προστατευτικές ρήτρες. Στις 20 Μαΐου του 2000, η Κορέα κατήγγησε τα προστατευτικά μέτρα.

9.1.2. Οργανισμός Οικονομικής Συνεργασίας και Ανάπτυξης (ΟΟΣΑ)

750. Τα κράτη μέλη της ΕΕ αντιστοιχούν στο ήμισυ των μελών του ΟΟΣΑ και αποτελούν τους βασικούς συμμετέχοντες στον προϋπολογισμό του ΟΟΣΑ. Η Επιτροπή έχει ενεργό συμμετοχή στις εργασίες του εν λόγω οργανισμού και ιδίως όσον αφορά το γεωργικό τομέα, στο πλαίσιο της Επιτροπής Γεωργίας (ΕΠΓΕ).

751. Οι βασικές δραστηριότητες της ΕΠΓΕ είναι η ετήσια προετοιμασία των ενδιάμεσων προοπτικών της αγοράς για τα βασικά γεωργικά προϊόντα ΟΟΣΑ (της έκθεσης 'Γεωργική Επιθεώρηση') και η ετήσια ανασκόπηση των βασικών εξελίξεων στις γεωργικές πολιτικές των χωρών μελών ('Γεωργικές πολιτικές, τιμές και εμπόριο στις χώρες του ΟΟΣΑ'). Μια ανάλογη ανασκόπηση επικεντρώνεται στις βασικές εξελίξεις στα κυριότερα κράτη που δεν είναι μέλη του ΟΟΣΑ, είτε πρόκειται για μεταβατικές οικονομίες είτε για αναδυόμενες χώρες. Οι εν λόγω ανασκοπήσεις περιλαμβάνουν ιδίως έναν υπολογισμό των συνολικών προβλέψεων για τις ενισχύσεις στους γεωργούς και στο γεωργικό τομέα, τη βάση δεδομένων με την ονομασία "PSE".

752. Άλλες τακτικές δραστηριότητες της ΕΠΓΕ αφορούν τη γεωργία και το εμπόριο, το αγροτικό περιβάλλον, την αγροτική ανάπτυξη, τις γεωργικές διαρθρώσεις και στατιστικά στοιχεία, το σύστημα γεωργικών γνώσεων (διάδοση, εκπαίδευση και έρευνα) και τα διεθνή πρότυπα (ιδίως, την πιστοποίηση σπόρων και το δασικό υλικό αναπαραγωγής). Κατά το 2000 πραγματοποιήθηκε επανεκτίμηση του έργου του ΟΟΣΑ κατά τα τελευταία πέντε έτη σχετικά με τους γεωργοπεριβαλλοντικούς δείκτες.

753. Όπως της ανέθεσαν οι Υπουργοί γεωργίας του ΟΟΣΑ, τον Μάρτιο του 1998, η ΕΠΓΕ έχει πλέον ένα ουσιαστικό και ευρέως φάσματος πρόγραμμα εργασιών που αφορά τις διαπραγματεύσεις στο γεωργικό τομέα στο πλαίσιο του ΠΟΕ. Κατά τα τέλη του 2000, δημοσιεύτηκε μια πρώτη σειρά αναλυτικών βασικών στοιχείων. Το έργο αυτό καλύπτει παραδοσιακά εμπορικά θέματα, όπως είναι η πρόσβαση στην αγορά, η εγχώρια στήριξη και ο ανταγωνισμός στις εξαγωγές, διεξοδικότερα όμως σε σχέση με πριν, χάρις σε νέες αναλύσεις όπως εκείνες σχετικά με τη χρησιμοποίηση επίσημα ενισχυόμενων πιστώσεων για εξαγωγές, τον εμπορικό

αντίκτυπο κρατικών εμπορικών επιχειρήσεων, την αποσύνδεση, τις επιπτώσεις των μέτρων στήριξης μέσα σε ένα πλαίσιο αξιολόγησης πολιτικών (το πλαίσιο αξιολόγησης πολιτικής), κ.λπ. Καλύπτει επίσης προβληματισμούς και πέραν των εμπορικών θεμάτων, όπως είναι η υπολειτουργικότητα, η ασφάλεια των τροφίμων, η σχέση μεταξύ εμπορίου και περιβάλλοντος, οι επιπτώσεις της βιοτεχνολογίας, η ποιότητα των τροφίμων και οι ονομασίες προέλευσης, κ.λπ.

754. Άλλοι φορείς του ΟΟΣΑ αποφασίζουν για θέματα που είναι σημαντικά για το γεωργικό τομέα. Τα εν λόγω θέματα τείνουν να έχουν οριζόντιο χαρακτήρα: η κανονιστική μεταρρύθμιση, η διακυβέρνηση, το ηλεκτρονικό εμπόριο, ο κώδικας για πολυεθνικές εταιρίες, η αειφόρος ανάπτυξη και η περιφερειακή ανάπτυξη. Ειδικότερα, κατά το 2000, με αίτημα της ομάδας G8, ο ΟΟΣΑ είχε σημαντική συμμετοχή στους τομείς της ασφάλειας των τροφίμων και της βιοτεχνολογίας.

755. Όλες οι εν λόγω δραστηριότητες παρήγαγαν αξιόλογα αποτελέσματα για την ΕΕ, ιδίως όσον αφορά τη διαδικασία της μεταρρύθμισης του γεωργικού τομέα και τις σχετικές διεθνείς εξελίξεις. Εντούτοις, διαψεύστηκαν οι προσδοκίες της Επιτροπής, δεδομένου ότι οι διαπραγματεύσεις στο πλαίσιο του ΟΟΣΑ για ένα μνημόνιο συμφωνίας σχετικά με την χρησιμοποίηση εξαγωγικών πιστώσεων στο γεωργικό τομέα, έχουν αποδειχθεί μέχρι σήμερα ανεπιτυχείς, παρά τη δέσμευση που ανελήφθη δυνάμει της συμφωνίας στο γεωργικό τομέα, στο πλαίσιο του γύρου της Ουρουγουάης του ΠΟΕ.

9.1.3. Το σύστημα γενικευμένων προτιμήσεων (ΣΓΠ)

756. Οι διατάξεις εφαρμογής που προβλέπονται από τον κανονισμό του Συμβουλίου σχετικά με το νέο σύστημα γενικευμένων προτιμήσεων για τα γεωργικά προϊόντα, ετέθησαν σε ισχύ την 1η Ιανουαρίου 1997. Στόχος του εν λόγω συστήματος είναι να προωθηθεί η ένταξη των αναπτυσσόμενων χωρών στην παγκόσμια οικονομία καθώς και το πολυμερές σύστημα συναλλαγών. Το νέο αυτό σύστημα παρέχει προτιμησιακή πρόσβαση στις Κοινοτικές αγορές για ένα ευρύ φάσμα γεωργικών προϊόντων που προέρχονται από αναπτυσσόμενες χώρες, με εξαίρεση τα προϊόντα για τα οποία υφίσταται κοινή οργάνωση αγορών. Κάθε προϊόν κατατάσσεται, ανάλογα με την ευαισθησία του, σε μία από τις τέσσερις κατηγορίες που αντιστοιχούν σε τέσσερα διαφορετικά προτιμησιακά περιθώρια. Η ένταξη ενός προϊόντος σε μία από τις εν λόγω κατηγορίες βασίζεται στις αξιολογήσεις που είχαν οδηγήσει στη δασμολογική προσφορά που υπέβαλε η Ευρωπαϊκή Ένωση στο πλαίσιο των διαπραγματεύσεων του γύρου της Ουρουγουάης.

757. Οι τέσσερις κατηγορίες προϊόντων είναι:

- Τα *ιδιαίτερα ευαίσθητα* προϊόντα για τα οποία το προτιμησιακό περιθώριο είναι 15 %·
- Τα *ευαίσθητα* προϊόντα για τα οποία το προτιμησιακό περιθώριο είναι 30 %·
- Τα *ημieuαίσθητα* προϊόντα για τα οποία το προτιμησιακό περιθώριο είναι 65 %·
- Τα *μη ευαίσθητα* προϊόντα για τα οποία το προτιμησιακό περιθώριο είναι 100 % και τα οποία τυγχάνουν πλήρους δασμολογικής απαλλαγής.

758. Επικεντρωμένο στις ανάγκες των φτωχότερων από τις δικαιούχες χώρες, το σύστημα ευνοεί τη βαθμιαία μεταφορά των προτιμήσεων από τις περισσότερο προηγμένες χώρες στις αναπτυσσόμενες χώρες.

759. Εξάλλου, προβλέπεται ένα ειδικό καθεστώς για τις χώρες που αναλαμβάνουν την υποχρέωση να τηρήσουν τα πρότυπα στον κοινωνικό τομέα και στον τομέα του περιβάλλοντος. Η κάλυψη ΣΓΠ των γεωργικών προϊόντων έχει διευρυνθεί σε μεγάλο βαθμό με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1256/96 του Συμβουλίου της 20η Ιουνίου 1996¹⁵⁵: προστέθηκαν 527 προϊόντα και αποσύρθηκαν 64. Η βασική αρχή είναι να καλυφθεί από το ΣΓΠ το σύνολο των προϊόντων, με εξαίρεση τα προϊόντα για τα οποία υφίσταται κοινή οργάνωση αγοράς. Επίσης, παραχωρούνται συμπληρωματικές προτιμήσεις στις χώρες της Λατινικής Αμερικής, οι οποίες αναλαμβάνουν την υποχρέωση να καταπολεμήσουν την παραγωγή ναρκωτικών.

9.1.4. *Οργάνωση των Ηνωμένων Εθνών για τη διατροφή και τη γεωργία (FAO)*

760. Ως μέλος της FAO, η Κοινότητα συμμετέσχε στις εργασίες των διαφόρων οργάνων της εν λόγω οργάνωσης, ιδίως στις συνόδους των επιτροπών γεωργίας, παγκόσμιας ασφάλειας στον τομέα των τροφίμων, βασικών προϊόντων και δασών, για να παρουσιάσει τη γεωργική πολιτική της και την προσέγγισή της όσον αφορά την ασφάλεια των τροφίμων. Συμμετέσχε επίσης στις τεχνικές διαβουλεύσεις για την αναθεώρηση της διεθνούς σύμβασης που αφορά την προστασία των φυτικών προϊόντων (CIPV), ενόψει της αναθεώρησης της εν λόγω σύμβασης, συμπεριλαμβανομένου του θέματος της συμβατότητάς της με την υγειονομική και φυτο-υγειονομική συμφωνία της τελικής πράξης στο πλαίσιο του γύρου της Ουρουγουάης. Η Κοινότητα είχε επίσης ενεργό συμμετοχή στις συνεδριάσεις για την ασφάλεια των τροφίμων και ιδίως στην εφαρμογή του κώδικα ορθής συμπεριφοράς σχετικά με τη χορήγηση επισιτιστικής βοήθειας.

761. Εξάλλου, η Επιτροπή συμμετέσχε στην εκπόνηση του νέου στρατηγικού πλαισίου της FAO, που θα καθορίσει τους πολιτικούς προσανατολισμούς που θα πρέπει να υιοθετηθούν από το έτος 2000. Η Επιτροπή συμμετέσχε επίσης ενεργά στο τεχνικής φύσης έργο που παρέσχε η FAO σε αναπτυσσόμενες χώρες, με σκοπό την προετοιμασία για τη διεξαγωγή συζητήσεων στο πλαίσιο των νέων διαπραγματεύσεων του παγκόσμιου οργανισμού εμπορίου.

762. Η Επιτροπή συμμετέσχε επίσης στις συζητήσεις που διοργάνωσε η FAO για μη εμπορικά ζητήματα που συνδέονται με το εμπόριο, όπως είναι η συζήτηση για τον πολυλειτουργικό ρόλο της γεωργίας και τους δεσμούς της στις λιγότερο προηγμένες χώρες.

9.1.5. *Η διεθνής συμφωνία για τα σιτηρά*

763. Η συμφωνία αυτή, η οποία ανανεώθηκε κατά το 1995, συνίσταται σε δύο χωριστά νομικά μέσα: τη σύμβαση του 1995 για το εμπόριο σιτηρών και τη σύμβαση του 1995 για την επισιτιστική βοήθεια. Η ισχύς των εν λόγω δύο συμβάσεων, που έληγε στις 30 Ιουνίου 1998, παρατάθηκε αρχικά για περίοδο ενός έτους (Ιούνιος 1999), έτσι ώστε να καταστεί δυνατή η επαναδιαπραγμάτευση της σύμβασης για την επισιτιστική βοήθεια.

¹⁵⁵

EE L 160 της 29.6.1996, σ. 1.

9.1.5.1. Σύμβαση για τα σιτηρά

764. Η ισχύς της σύμβασης για το εμπόριο σιτηρών παρατάθηκε εκ νέου για την περίοδο από 1ης Ιουλίου 1999 έως 30ης Ιουνίου 2001.

9.1.5.2. Σύμβαση για την επισιτιστική βοήθεια

765. Η Ευρωπαϊκή Κοινότητα και τα κράτη μέλη της έχουν υπογράψει τη σύμβαση επισιτιστικής βοήθειας, η οποία έχει ως στόχο να συμβάλει, με την ανάληψη ελάχιστων υποχρεώσεων, στην παγκόσμια επισιτιστική ασφάλεια και να βελτιώσει τις δυνατότητες της διεθνούς κοινότητας να ανταποκρίνεται σε καταστάσεις επείγουσας ανάγκης στον επισιτιστικό τομέα, καθώς και σε άλλες επισιτιστικές ανάγκες των αναπτυσσόμενων χωρών.
766. Η επαναδιαπραγμάτευση της σύμβασης του 1995 για την επισιτιστική βοήθεια, άρχισε κατά το 1998, λαμβάνοντας υπόψη την υπουργική απόφαση του Marrakech και της Σιγκαπούρης.
767. Το κείμενο της σύμβασης για την επισιτιστική βοήθεια αποφασίστηκε κατά τη διάρκεια συνεδρίασης της αρμόδιας ομάδας εργασίας του συμβουλίου της σύμβασης, στις 24 Μαρτίου 1999.
768. Η σύμβαση εφαρμόστηκε προσωρινά από 1ης Ιουλίου 1999.
769. Αφού εγκρίθηκε από το Συμβούλιο (Απόφαση της 13ης Ιουνίου 2000) και το Κοινοβούλιο, κοινοποιήθηκε στα Ηνωμένα Έθνη και εφαρμόστηκε οριστικά.

9.1.6. Διεθνής οργάνωση για τη ζάχαρη

770. Η ΕΕ συνέχισε να διαδραματίζει ενεργό ρόλο στα θέματα που αφορούν τη διεθνή οργάνωση για τη ζάχαρη, η οποία είναι ο υπεύθυνος φορέας για την εφαρμογή της διεθνούς συμφωνίας του 1992 για τη ζάχαρη (ΔΣΖ). Τα δύο σημαντικότερα θέματα με τα οποία ασχολήθηκε ήταν η λήψη μέτρων για τις ιδιαίτερα χαμηλές τιμές της ζάχαρης στη παγκόσμια αγορά, καθώς και η πιθανή επανεγκατάσταση των γραφείων της διεθνούς οργάνωσης για τη ζάχαρη.

9.2. Διμερείς και περιφερειακές εμπορικές σχέσεις

9.2.1. Ηνωμένες Πολιτείες

771. Συνεχίστηκαν οι διαπραγματεύσεις για τη σύναψη μιας εκτενούς συμφωνίας ΕΕ/ΗΠΑ στον τομέα του οίνου, στο πλαίσιο της συνεδρίασης που πραγματοποιήθηκε τον Απρίλιο του 2000. Σύμφωνα με το άρθρο 1 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 2839/98¹⁵⁶ του Συμβουλίου της 17ης Δεκεμβρίου 1998, η Επιτροπή επιβεβαίωσε προφορικά, τον Ιούνιο του 2000, στο Συμβούλιο Γεωργίας, την πρόοδο που επετεύχθη στις διαπραγματεύσεις με τις ΗΠΑ. Το Συμβούλιο εξέτασε στη συνέχεια τις διάφορες πτυχές της πολιτικής των συναλλαγών στον τομέα του οίνου, καταλήγοντας σε συμπεράσματα για ορισμένα θέματα, στο Συμβούλιο του Οκτωβρίου. Το Συμβούλιο επαναβεβαίωσε την πολιτική του για την προστασία των καταναλωτών μέσω της διασφάλισης της ποιότητας των οίνων που διατίθενται στην

¹⁵⁶

ΕΕ L 354, της 30.12.1998, σ. 12.

αγορά της ΕΕ, στο πλαίσιο της αποδοχής οινολογικών πρακτικών και της χρησιμοποίησης γεωγραφικών ονομασιών και παραδοσιακών όρων για την περιγραφή του οίνου. Το Συμβούλιο εξέφρασε επίσης τη γενική αρχή ότι, σε περίπτωση διαφωνίας με τους εμπορικούς εταίρους, οι συναλλαγές πρέπει να εξακολουθήσουν παράλληλα με την επίλυση του σχετικού προβλήματος. Η Επιτροπή εξέφρασε ικανοποίηση για τα συμπεράσματα αυτά, διευκρινίζοντας ότι κανένα στοιχείο σε οποιαδήποτε συμφωνία δεν θα πρέπει να περιορίζει την ικανότητα της ΕΕ να λαμβάνει μέτρα για την υγειονομική προστασία. Μετά από την λήψη των εν λόγω αποφάσεων με τα κράτη μέλη, επανελήφθησαν οι διαπραγματεύσεις με τις ΗΠΑ το Δεκέμβριο του 2000, ενώ τουλάχιστον μία ακόμη συνεδρίαση προγραμματίστηκε για τις αρχές του 2001.

772. Όσον αφορά τα κοινοτικά μέτρα στήριξης για τα κονσερβοποιημένα φρούτα (ροδάκινα και αχλάδια), πραγματοποιήθηκαν ετήσιες διμερείς συνομιλίες στο πλαίσιο της υφιστάμενης διμερούς ρύθμισης με τις ΗΠΑ, σχετικά με το επίπεδο στήριξης για το έτος εμπορίας 2000. Το Δεκέμβριο, το Συμβούλιο Γεωργίας ενέκρινε το νέο καθεστώς στήριξης στον τομέα αυτό. Η μεταρρύθμιση αυτή καταργεί τις πληρωμές στους μεταποιητές, ευνοώντας τις άμεσες πληρωμές στους παραγωγούς. Δεδομένου ότι ο μηχανισμός που περιγράφεται στη ρύθμιση με τις ΗΠΑ εφαρμόζεται για τις πληρωμές στους μεταποιητές, πραγματοποιήθηκαν διαβουλεύσεις με τις ΗΠΑ το Δεκέμβριο του 2000, για να εξετασθούν οι επιπτώσεις της μεταρρύθμισης στις διμερείς ρυθμίσεις.
773. Όσον αφορά τις εμπορικές διαφωνίες για τις ορμόνες στα βοοειδή και για τις μπανάνες, οι ΗΠΑ εξακολούθησαν να επιβάλλουν δασμούς 100 % *ad valorem* στις εξαγωγές της ΕΕ. Οι κατάλογοι αντιποίνων κάλυπταν μια μεγάλη ποικιλία προϊόντων, με επίκεντρο το χοίρειο κρέας, τους χυμούς φρούτων, τα τυριά και τα οπωροκηπευτικά. Κατεβλήθησαν ανεπιτυχείς προσπάθειες σε ολόκληρο το 2000 για να συμφωνηθεί ένα ισοδύναμο επίπεδο αντιστάθμισης στη διαφωνία για το βόειο κρέας, υπό μορφή αυξημένης πρόσβασης στην αγορά της ΕΕ για απαλλαγμένα από ορμόνες βοοειδή και να συμφωνηθούν νέα μέτρα για τις εισαγωγές μπανανών, έτσι ώστε να σταματήσουν τα αντίποινα. Οι ΗΠΑ αύξησαν το επίπεδο της εμπορικής ζημίας στις προαναφερθείσες εξαγωγές της ΕΕ, που επιτρέπονταν βάσει των κανόνων της ΠΟΕ στο πλαίσιο της εν λόγω διαφωνίας, προειδοποιώντας ότι είναι πρόθυμες να τροποποιήσουν τους καταλόγους των προϊόντων που υπόκεινται σε δασμούς 100 %.
774. Στο θέμα της διαφοράς σχετικά με τη φορολογία των εταιριών που πραγματοποιούν πωλήσεις στο εξωτερικό, το δευτεροβάθμιο δικαιοδοτικό όργανο του ΠΟΕ έλαβε, τον Φεβρουάριο του 2000, ευνοϊκή απόφαση για την ΕΕ, δεδομένου ότι το πρόγραμμα των ΗΠΑ προέβλεπε φορολογικές μειώσεις ανάλογα με τις εξαγωγές, γεγονός που αντίκειται στους κανόνες της ΠΟΕ, καθώς και στην συμφωνία για το γεωργικό τομέα. Επιδιώκοντας να διαπραγματευθεί μια επίλυση του προβλήματος η οποία να είναι συμβατή με τις υποχρεώσεις στο πλαίσιο του ΠΟΕ, η ΕΕ επιφυλάχθηκε παράλληλα του δικαιώματός της να επιβάλλει μέτρα αντιποίνων, εφόσον παραστεί ανάγκη, για βιομηχανικά και γεωργικά προϊόντα αξίας έως 4 043 εκατ. αμερικανικών δολαρίων και ενημέρωσε σχετικά τον ΠΟΕ τον Νοέμβριο του 2000.
775. Η Επιτροπή παρακολούθησε στενά τη συνεχιζόμενη διόγκωση των αμερικανικών γεωργικών επιδοτήσεων που στρεβλώνουν τις συναλλαγές, καθώς και των μηχανισμών διάθεσης των πλεονασμάτων. Με τη δέσμη μέτρων που εγκρίθηκε από

τις ΗΠΑ τον Ιούνιο του 2000, οι γεωργικές πληρωμές αυξήθηκαν επτά φορές σε τέσσερα έτη, υπερβαίνοντας κατά 300 % τα ποσά που κατεβλήθησαν ανά εκμετάλλευση στην ΕΕ. Οι εξελίξεις αυτές διαμόρφωσαν τη στάση της Επιτροπής στις διαπραγματεύσεις του ΠΟΕ, στο πλαίσιο της συμφωνίας στο γεωργικό τομέα.

776. Τον Ιούλιο του 2000 μια επιτροπή του ΠΟΕ αποφάσισε ότι η προστατευτική ενέργεια των ΗΠΑ υπό μορφή ποσοτικού ορίου στις εισαγωγές γλουτένης αραβοσίτου, ιδίως από την ΕΕ, ήταν ασυμβίβαστη με τους κανόνες του ΠΟΕ. Οι ΗΠΑ υπέβαλαν προσφυγή κατά της απόφασης: η απόφαση του δευτεροβάθμιου Δικαιοδοτικού Οργάνου αναμενόταν μέχρι τον Ιανουάριο του 2001 το αργότερο. Όσον αφορά τα μέτρα των ΗΠΑ για τη διαχείριση των ποσοστώσεων με περιορισμούς και διακρίσεις, η Επιτροπή έκανε γνωστή τη δυσaréσκειά της για τις ενέργειες των ΗΠΑ σε διάφορα διμερή φόρουμ, στο πλαίσιο του νέου Υπερατλαντικού Προγράμματος Δράσης (ΝΤΑ), της Υπερατλαντικής Εταιρικής Σχέσης (ΤΕΡ) και στη Σύνοδο Κορυφής ΕΕ/ΗΠΑ που πραγματοποιήθηκε το Μάιο στη Λισαβόνα. Σε περίπτωση που οι ΗΠΑ δεν άρουν τις ποσοτώσεις, σύμφωνα με τις υποχρεώσεις και τις διαδικασίες στο πλαίσιο του ΠΟΕ, η επιτροπή διαχείρισης σιτηρών εξέδωσε θετική γνώμη τον Δεκέμβριο του 2000 σχετικά με πρόταση της επιτροπής για την έγκριση των απαραίτητων ρυθμίσεων εφαρμογής, όπως απαιτείται δυνάμει του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1804/98¹⁵⁷ του Συμβουλίου της 14ης Αυγούστου 1998. Ο κανονισμός θα παράσχει τη δυνατότητα να εξισορροπηθούν εκ νέου οι αποσυρθείσες εμπορικές παραχωρήσεις από τις ΗΠΑ για την γλουτένη σιτηρών, μέσω της εφαρμογής δασμού 5 ευρώ ανά τόνο για τις εισαγωγές ζωοτροφών γλουτένης αραβοσίτου από τις ΗΠΑ, μέχρι ποσότητας 2 730 000 τόνων.

777. Η ομάδα παρακολούθησης για την γλουτένη αραβοσίτου εξακολούθησε να συνεδριάζει τακτικά.

778. Πραγματοποιήθηκαν τακτικές ανταλλαγές απόψεων μεταξύ των ΗΠΑ και της Επιτροπής σχετικά με τις επιπτώσεις που έχουν στο εμπόριο γεωργικών προϊόντων οι προβληματισμοί σχετικά με τη χρησιμοποίηση γενετικά τροποποιημένων προϊόντων.

9.2.2. Καναδάς

779. Πραγματοποιήθηκαν συνομιλίες σχετικά με το εμπόριο οίνων και οινοπνευματωδών ποτών, με σκοπό την εξέταση του ενδεχομένου σύναψης συμφωνίας ΕΕ/Καναδά, ιδίως στη συνεδρίαση του κοινού συμβουλίου συνεργασίας που πραγματοποιήθηκε τον Νοέμβριο, καθώς και στη Σύνοδο Κορυφής ΕΕ-Καναδά, τον Δεκέμβριο. Οι συνομιλίες επικεντρώθηκαν στην προστασία της χρήσης των ονομασιών, στη χρησιμοποίηση οινολογικών πρακτικών, στις απαιτήσεις πιστοποίησης, ιδίως για ορισμένους οίνους ποιότητας με υψηλή περιεκτικότητα σε αλκοόλη, καθώς και στους εμπορικούς όρους που εφαρμόζονται από τα καναδικά μονοπώλια αλκοόλης.

780. Όσον αφορά τη διαφωνία σχετικά με τις ορμόνες στα βοοειδή, ο Καναδάς εξακολούθησε να επιβάλλει δασμούς 100 % *ad valorem* σε εξαγωγές της ΕΕ ύψους 11,3 εκατ. καναδικών δολαρίων, συμπεριλαμβανομένου του χοιρείου κρέατος και των οπωροκηπευτικών. Οι προσπάθειες για να συμφωνηθεί ένα ισοδύναμο επίπεδο

¹⁵⁷

ΕΕ L 233, της 20.8.1998, σ. 1.

αντιστάθμισης, έτσι ώστε να σταματήσουν τα αντίποινα, εξακολούθησαν χωρίς όμως επιτυχία.

9.2.3. Μεξικό

781. Μια συμφωνία ελευθέρων συναλλαγών μεταξύ της ΕΕ και του Μεξικού άρχισε να ισχύει την 1η Ιουλίου του 2000. Το Μεξικό έχει επίσης αναλάβει τη δέσμευση να διαπραγματευθεί μια συμφωνία με την ΕΕ για τον οίνο.
782. Σε μια σειρά από καταλόγους εκτίθενται περιληπτικά οι διάφοροι τρόποι διαχείρισης διαφόρων γεωργικών προϊόντων και τα σχετικά μέτρα ποικίλουν από την άμεση κατάργηση των δασμών, έως την κατάργηση των δασμών εντός περιόδου μεταξύ τριών και δέκα ετών μετά από την έναρξη ισχύος. Η ΕΕ θα επωφεληθεί ιδίως από την απελευθέρωση που θα εφαρμόσει το Μεξικό για τους οίνους, τα οινοπνευματώδη ποτά και το ελαιόλαδο. Η ΕΕ θα εγκρίνει για το Μεξικό περιορισμένες ποσοτώσεις μερικής απελευθέρωσης για ορισμένα κομμένα άνθη, αυγά και αλμπουμίνες, μέλι, φρούτα, κηπευτικά, χυμούς πορτοκαλιών και γκρέιπ φρουτ και μια μεταβατική ποσόστωση για τα αβοκάντο. Το Μεξικό θα παραχωρήσει άμεση ή πρόωρη απελευθέρωση των εισαγωγών της ΕΕ για τα περισσότερα από τα εν λόγω προϊόντα. Τα δύο μέρη έχουν καταρτίσει έναν εφεδρικό κατάλογο με ευαίσθητα προϊόντα που δεν δύνανται να απελευθερώσουν στη φάση αυτή, αλλά θα επανεξετάσουν μελλοντικά. (Μεταξύ των προϊόντων που περιλαμβάνονται στον εφεδρικό κατάλογο της ΕΕ είναι οι μπανάνες, η ζάχαρη, το βόειο κρέας, τα γαλακτοκομικά προϊόντα, το ρύζι, ο αραβόσιτος, ο γλυκός αραβόσιτος, τα άμυλα και πολλά οπωροκηπευτικά). Έχουν διατηρηθεί ουσιαστικά στοιχεία της ΚΓΠ, συμπεριλαμβανομένου του συστήματος τιμής εισόδου στην ΕΕ και των επιστροφών κατά την εξαγωγή. Η συμφωνία περιλαμβάνει επίσης ένα πρωτόκολλο για τους κανόνες καταγωγής, στο οποίο καθορίζονται οι απαιτήσεις επιλεξιμότητας για το καθεστώς προέλευσης που αφορά τα διάφορα προϊόντα.

9.2.4. Mercosur και Χιλή

783. Η Επιτροπή ενέκρινε, τον Ιούλιο του 1998, το σχέδιο προτάσεων οδηγιών διαπραγμάτευσης για τη σύναψη συμφωνίας σύνδεσης μεταξύ της Ευρωπαϊκής Ένωσης και του Mercosur και της Χιλής. Το σχέδιο αυτό εγκρίθηκε από το Συμβούλιο στις 13 Σεπτεμβρίου 1999. Στις οδηγίες διαπραγμάτευσης που περιλαμβάνει το σχέδιο αναφέρεται ότι:
- Τα μέρη επιβεβαιώνουν τον κοινό στόχο τους για την προοδευτική και αμοιβαία απελευθέρωση όλων των συναλλαγών αγαθών και υπηρεσιών, με την προοπτική της καθιέρωσης μιας ζώνης ελεύθερων συναλλαγών, λαμβάνοντας υπόψη τον ευαίσθητο χαρακτήρα ορισμένων προϊόντων και τομέων υπηρεσιών, σύμφωνα με τους κανόνες του ΠΟΕ.
 - Τα μέρη αρχίζουν, κατά τη διάρκεια του δευτέρου εξαμήνου του 1999, διαβουλεύσεις σχετικά με τον κύκλο των πολυμερών διαπραγματεύσεων στο πλαίσιο του ΠΟΕ και σχετικά με την προετοιμασία των επόμενων διαπραγματεύσεων. Οι διαβουλεύσεις αυτές θα μπορούσαν να αφορούν διάφορα ζητήματα και περιλαμβάνουν την καθιέρωση ενός τακτικού διαλόγου στους τομείς της γεωργίας, του εμπορίου και των υπηρεσιών.
 - Τα μέρη θα ξεκινήσουν άμεσα διαπραγματεύσεις για μη δασμολογικά θέματα.

- Η διαδικασία διαπραγματεύσεων για τις δασμολογικές μειώσεις και τις υπηρεσίες θα αρχίσει την 1η Ιουλίου 2001. Οι εν λόγω διαπραγματεύσεις θα διεξαχθούν και θα ολοκληρωθούν λαμβάνοντας υπόψη τα αποτελέσματα του κύκλου του ΠΟΕ, καθώς και το προβλεπόμενο χρονοδιάγραμμα για την καθιέρωση της ζώνης των ελεύθερων συναλλαγών της Βόρειας και Νότιας Αμερικής. Αναμένεται ότι θα ολοκληρωθούν μετά το πέρας του κύκλου του ΠΟΕ.

784. Κατά το έτος 2000 πραγματοποιήθηκαν δύο συνεδριάσεις μεταξύ της Επιτροπής και του Mercosur και της Χιλής (6-7 Απριλίου στο Μπουένος Άιρες, 10-11 Απριλίου στο Σαντιάγκο και 13-16 Ιουνίου, 20-23 Ιουνίου στις Βρυξέλλες). Μια τρίτη συνεδρίαση διεξήχθη στη Βραζιλία και το Σαντιάγκο, τον Νοέμβριο του 2000.

785. Όσον αφορά το γεωργικό τομέα, πραγματοποιήθηκαν ανταλλαγές τεχνικών πληροφοριών για την προετοιμασία των δασμολογικών διαπραγματεύσεων το 2001.

9.2.5. *Νότια Αφρική*

786. Η συμφωνία εμπορίου, ανάπτυξης και συνεργασίας (TDCA) μεταξύ της ΕΕ και της Νότιας Αφρικής, άρχισε να ισχύει προσωρινά την 1η Ιανουαρίου 2000. Εξακολουθεί να εκκρεμεί η διευθέτηση λεπτομερειών σχετικά με τις παράλληλες συμφωνίες για τον οίνο και τα οινοπνευματώδη ποτά.

787. Το γεωργικό τμήμα της TDCA περιλαμβάνει διάφορους βαθμούς εμπορικής απελευθέρωσης, που ποικίλουν από την άμεση απελευθέρωση έως την απελευθέρωση εντός μακρών περιόδων έως 10 ετών από την ΕΕ (έως 12 ετών από τη Νότια Αφρική). Τα δύο μέρη διαθέτουν επίσης έναν 'εφεδρικό κατάλογο' ευαίσθητων προϊόντων που αποκλείονται επί του παρόντος από την απελευθέρωση. Μεταξύ των προϊόντων που περιλαμβάνει ο εφεδρικός κατάλογος της ΕΕ είναι οι μπανάνες, η ζάχαρη, το βόειο κρέας, το ρύζι, ο αραβόσιτος, το γλυκό καλαμπόκι, τα άμυλα και πολλά οπωροκηπευτικά. Η Νότια Αφρική απέκλεισε προϊόντα όπως είναι τα νωπά κρέατα, τα γαλακτοκομικά προϊόντα, ορισμένα σιτηρά και προϊόντα με βάση τη ζάχαρη. Οι εφεδρικοί κατάλογοι θα αποτελέσουν το αντικείμενο μελλοντικής επανεξέτασης. Για ορισμένα προϊόντα τα οποία πρόκειται να απελευθερωθούν, όχι όμως άμεσα, θα προβλεφθούν ορισμένες προτιμησιακές μεταβατικές ποσοστώσεις με άμεσο αποτέλεσμα (η ΕΕ θα επωφεληθεί από τις εν λόγω ποσοστώσεις για ορισμένους οίνους, η Νότια Αφρική θα επωφεληθεί από τις ποσοστώσεις για ορισμένα τυριά, κομμένα άνθη και οίνους). Επιπλέον, η ΕΕ επέτρεψε μια μερική απελευθέρωση για ορισμένα άλλα ευαίσθητα προϊόντα της Κοινότητας, όπως είναι μερικά εσπεριδοειδή, κονσερβοποιημένα φρούτα, χυμοί, κομμένα άνθη και οίνοι, ορισμένα από τα οποία περιλαμβάνονται στον αρχικό κατάλογο αποκλεισμού που περιελάμβανε η εντολή του Συμβουλίου. Τούτο είχε τη μορφή δασμολογικών ποσοστώσεων, περιορισμένων κατά κανόνα στα επίπεδα των πρόσφατων εισαγωγών από τη Νότια Αφρική. Σε αντάλλαγμα, η Νότια Αφρική προσέφερε στην ΕΕ ορισμένες αμοιβαίες δασμολογικές ποσοστώσεις στον τομέα των τυριών. Οι δασμολογικές ποσοστώσεις έχουν δημιουργήσει παράγοντες ανάπτυξης. Έχουν διατηρηθεί ουσιαστικά στοιχεία της ΚΓΠ, συμπεριλαμβανομένου του συστήματος της ΕΕ για τις τιμές εισόδου, καθώς και των επιστροφών κατά την εξαγωγή. Η συμφωνία περιλαμβάνει επίσης ένα πρωτόκολλο για τους κανόνες καταγωγής, στο οποίο καθορίζονται οι απαιτήσεις επιλεξιμότητας για το καθεστώς προέλευσης των διαφόρων προϊόντων.

9.2.6. *Ιαπωνία και Νότια Κορέα*

788. Οι σχέσεις με την Ιαπωνία και την Νότια Κορέα εξακολούθησαν να επικεντρώνονται σε θέματα πρόσβασης στην αγορά και θέματα απορύθμισης, ιδίως σε σχέση με τη συνεχιζόμενη άρση των εμποδίων στις συναλλαγές, στους τομείς της υγείας των φυτών και των ζώων. Η επιτευχθείσα πρόοδος ήταν προφανής σε πολλούς τομείς, ιδίως όσον αφορά τη σταθεροποίηση του εμπορίου χοιρείου κρέατος, μετά από την ανταλλαγή επιστολών μεταξύ του Επιτρόπου κ. Fischler και του Ιάπωνος Υπουργού Γεωργίας.

9.2.7. *Νέα Ζηλανδία*

789. Όσον αφορά τις εισαγωγές γαλακτοκομικών προϊόντων στο πλαίσιο των ρυθμίσεων για την επιβολή μειωμένων δασμών, η περαιτέρω αποσαφήνιση των τεχνικών παραμέτρων και των μηχανισμών ελέγχου (ιδίως για τις εξαγωγές βουτύρου Νέας Ζηλανδίας τις οποίες ζήτησε η Νέα Ζηλανδία), θα επιτρέψει σύντομα την αυστηρότερη επαλήθευση της πλήρους τήρησης των όρων για τις αντίστοιχες ποσοστώσεις. Τα σχετικά μέτρα εφαρμογής εγκρίθηκαν και εφαρμόστηκαν την 1η Ιουλίου 2000. Με αίτημα της Ευρωπαϊκής Ένωσης, η υπηρεσία ασφάλειας των τροφίμων του Υπουργείου Γεωργίας και Τροφίμων της Νέας Ζηλανδίας ανέλαβε την αρμοδιότητα έκδοσης των πιστοποιητικών καταλληλότητας (JMA1) από το συμβούλιο γαλακτοκομικών προϊόντων της Νέας Ζηλανδίας, έτσι ώστε να διασφαλιστεί η αποφυγή συγκρούσεων συμφερόντων.

9.2.8. *Οι Μεσογειακές χώρες*

790. Στο πλαίσιο της εταιρικής σχέσης Ευρώπης – Μεσογείου, που συμφωνήθηκε με τους μεσογειακούς εταίρους της Ευρωπαϊκής Ένωσης το 1995 στη συνδιάσκεψη της Βαρκελώνης, βρίσκονται στη φάση της διαπραγμάτευσης νέες συμφωνίες σύνδεσης. Οι εν λόγω συμφωνίες αντικαθιστούν τις συμφωνίες συνεργασίας της δεκαετίας του 70. Οι νέες αυτές συμφωνίες αποσκοπούν στην εντατικοποίηση των ανταλλαγών και στην καθιέρωση αμοιβαίων εμπορικών παραχωρήσεων για τα γεωργικά προϊόντα. Οι διαπραγματεύσεις που πραγματοποιήθηκαν με το Ισραήλ, το Μαρόκο και την Τυνησία ολοκληρώθηκαν το 1995, ενώ οι διαπραγματεύσεις με την Ιορδανία και την Παλαιστινιακή Αρχή ολοκληρώθηκαν το 1997. Οι διαπραγματεύσεις με την Αίγυπτο ολοκληρώθηκαν το 1999, η συμφωνία όμως δεν έχει ακόμα μονογραφεί από το αιγυπτιακό μέρος. Οι διαπραγματεύσεις εξακολουθούν με την Αλγερία, τον Λίβανο και τη Συρία.
791. Η συμφωνία με την Τυνησία άρχισε να ισχύει το 1998, ενώ οι συμφωνίες με το Μαρόκο και το Ισραήλ άρχισαν να ισχύουν το 2000, παρά το γεγονός ότι οι αμοιβαίες παραχωρήσεις στο γεωργικό τομέα με το Ισραήλ και ορισμένες διατάξεις που προβλέπονται στη νέα συμφωνία με το Μαρόκο, τέθηκαν σε ισχύ αναδρομικά. Οι αμοιβαίες παραχωρήσεις στο γεωργικό τομέα, οι οποίες συμφωνήθηκαν με την Παλαιστινιακή Αρχή, άρχισαν να ισχύουν προσωρινά το 1997.
792. Με βάση τις συμφωνίες που συνήφθησαν με το Μαρόκο, τη Τυνησία και το Ισραήλ, το γεωργικό κεφάλαιο των εν λόγω συμφωνιών υπόκειται σε αναθεώρηση, έτσι ώστε να επιτευχθεί μεγαλύτερη απελευθέρωση των συναλλαγών. Οι διαπραγματεύσεις προς την κατεύθυνση αυτή ολοκληρώθηκαν στα τέλη του 2000 με την Τυνησία, εκείνες με το Ισραήλ εξακολουθούν, ενώ δεν έχουν ακόμα ξεκινήσει οι συνομιλίες με το Μαρόκο.

793. Όσον αφορά την Τουρκία, από το 1998 ισχύει ένα νέο καθεστώς για τα γεωργικά προϊόντα. Με το νέο αυτό καθεστώς επεκτείνεται η εφαρμογή του προτιμησιακού καθεστώτος που είχε εγκριθεί για τα τουρκικά εμπορεύματα που εισάγονται στην ΕΕ και προβλέπονται επίσης παραχωρήσεις για τα κοινοτικά γεωργικά προϊόντα που εξάγονται στην Τουρκία.
794. Τέλος, όσον αφορά τη Μάλτα και τη Κύπρο, οι δύο αυτές χώρες βρίσκονται στην φάση της προένταξης, ενώ αναπροσαρμόζεται η γεωργική πολιτική τους με βάση τα κοινοτικά κεκτημένα.
795. Όσον αφορά τη Μάλτα, δεν έχει επιτευχθεί καμία ουσιαστική πρόοδος όσον αφορά το νομικό καθεστώς και τις διοικητικές διαρθρώσεις, καθώς και τις ρυθμίσεις για την καθιέρωση κοινών οργανώσεων αγορών. Έχει προβλεφθεί η παρακολούθηση των κτηνιατρικών θεμάτων. Εντούτοις, οι διατάξεις σχετικά με τα σφαγεία δεν είναι ακόμα ευθυγραμμισμένες με το κοινοτικό κεκτημένο.
796. Όσον αφορά την Κύπρο, έχει επιτευχθεί ουσιαστική πρόοδος σε ορισμένους τομείς για την προσαρμογή της γεωργικής πολιτικής της, ιδίως σχετικά με την κατάργηση των κρατικών μονοπωλίων και τις συναφείς μεταρρυθμίσεις. Ορισμένοι μηχανισμοί πρέπει ακόμα να βελτιωθούν επίσης όσον αφορά τη λειτουργία των οργανώσεων αγορών. Σχετικά με τις φυτουγειονομικές και κτηνιατρικές πτυχές, η ενσωμάτωση του κοινοτικού κεκτημένου στο εθνικό δίκαιο εξακολουθεί να είναι μερική, ιδίως όσον αφορά τις επιθεωρήσεις στα σύνορα.